

D 82
1750
4

FASTI SOCIETATIS JESU,

Res, & Personas me-
morabiles Ejusdem Societa-
tis per singulos anni dies re-
præsentantes,

Operâ, & Studiô

REVERENDI

P. JOANNIS DREWS,

Societatis JESU,

Prutheno Varmienfis SS. Theolo-
giæ Doctoris concinnati.

Operis Posthumi

Pars IV.

Pragæ, Typis Universitatis Carolo-
Ferdinandæ Collegii Societatis JESU
ad S. Clementem, Annô 1750.

7-23

I. OCTOBRIS.

I. Nno 1579. Gregorius XIII. Altare portatile, à Paulo V. Societati concessum, sed à Concilio Tridentino universim sublatum, restituit Societati pro Missionibus ità, ut in eo licitè valeant sacrificium celebrare ubique gentium, modò loca, etli communia, & profanà, tuta, & honesta sint; & Generalis, vel Provinciales Præpositi, judicaverint, illo hic vel ibi utendum esse: possint quoque fidelibus rite dispositis Sacramentum Eucharistiæ ibidem ministrare. *Bullar. Soc.*

2. In India, annò 1552. ineunte Octobri expeditionem suscepit, in insulam florentissimam Ceilanum, P. Manuel Morales, facta spe ipsius Regis

convertendi. Sed cùm hoc evanuiſſet ; totus labor impenſus eſt excolendis , præſidiariis Luſitanis , qui ibidem munita quædam loca tenebant , & navifſimo cultore planè indigebant. Tribus primis concionibus bonus Pater vix alium tulit fructum , quàm diætaria , & contemptum : ſed cùm nihilominus , inſtaret , & infractus urgeret opus ſuum ; ea facta eſt animorum commotio , & mox commutatio , ut à prima luce ad profundam noctem eum diſtinerent , conſistentes. Princeps inſuper quidam arcis Luſitaniæ vicinus , cum uxore , liberis , familia tota , & omni populo luſtralibus aquis tincti ſunt. *Bartol. hiſt. Aſiat. lib. 5. n. 35.*

3. In Tranſylvaniam , annò 1579. urgente Principe Bathoreo , Stephani Regis Poloniæ fratre , ac adnitentibus Pontifice , ipſoque Stephano , expediti ſunt Socii decem , quos hoc die Claudiopolim pro Collegio fundando deduxit Provincialis P. Sunnierus. Nul- lum prope in tota Tranſylvania templum erat , quod non occupâſſent A-
riani,

riani, ceterique sectarii; ipse Princeps non nisi domi suæ divinis mysteriis interesse audebat. Singulari tamen. DEI Providentia factum est; ut, frustra obnitentibus heterodoxis ministris, Societas à Nobilitate licet hæretica, in Provinciali conventu sit admissa, & munia sua liberè exercere permissa. *Sacchin. hist. Soc. p. 4. lib. 7. n. 119.*

Eodem die obierunt.

4. Romæ, annò 1572. ad vitam immortalem, & magnorum meritorum præmia transiit S. Franciscus Borgia, tertius Societatis Præpositus Generalis; sed solemnis memoria beatissimi obitus ejus, autoritate Apostolica translata est primò in 3. Octobr. denique in 10. mensis ejusdem.

5. Viennæ Austriæ, annò 1558. P. Theodoricus Gerardi, Belga. Ea morum sanctimonia vixit Romæ: ut vir magnus P. Martinus Olavius de eo dixerit: Multas virtutes in multis in Collegio Romano eminere; in Theodorico nullam desiderari. Morti vicinus,

ad Theodoricum Canisium, sibi assistentem dixit: Concentum audio Angelicum, charissime Canisi, comitare me, concentum Angelicum audio. Ad Socios præclara dixit de Vocationis præstantia, & adjecit: Si quid igitur contra illam diabolus injiciat, vel menti occurrat; illico abigendum non minùs, quàm si contra fidem quid occurrat.

6. Syracusis in Sicilia, annò 1575. P. Michaël Ochoia, Hispanus, dono gratuito curandi morbos insignis. Usus est hac gratia non solum in Hispania, sed etiam Italia, & in ipsa urbe, ubi à P. Polanco febrim depulit. Utebatur autem plerumque curâ corporum ad curam animorum, ut mens esset sana in corpore sano. Multum enim auctoritatis illi accrevit ex hoc cœlesti dono: unde, & conciones, & alia Apostolica munia multum operabantur fructum in iis, apud quos versabatur.

7. Coloniae in Germania annò 1655. P. Adrianus Horn, Germanus. Manè repertus est extinctus, cum pridie sanus fuisset: dormienti similis, lævâ co-

ronam DEI-paræ V. gestans, ut omni nocte solebat. Pietas in illo eximia, puritas illibata, comitas ingenii, conciones DEO plenæ, gubernatio suavis, provida, nullaque annonæ caritate arctata. In exules peregrinos, qui bellico tumultu è variis ejecti provinciis affluebant, serat amantissimè liberalis, victu, veste, viatico, etiam in re domi angusta. Aliquando de hujusmodi peregrinis alendis sollicitus, vocem audivit internam: ut bene speraret. Mox ad locupletem, & ægram virginem evocatus, liberali, & opportuno subsidio est adjutus. Cæterum vir tam liberalis, non minùs studiosus erat religiosæ paupertatis. Unde consuetum ejus erat ad domesticos acroama: *Quæso, nè ledamus sanctam paupertatem.*

II. OCTOBRIS.

I. **I**Nter ceteros hominum Custodes, Angelos sanctos, quos hodie veneratur Ecclesia, specialiter ille nostrum meretur amorem, & cultum, cujus protectioni, & directioni universa

commiffa eft Societas : ut piè credere licet. Non effe hunc è grege Angelorum , fed præcipuis cœli principibus argumento eft : quod & confilio , & robore plurimum valere illum oporteat , ut tantis , & hominum , & infernalium poteftatum machinis , atque insultibus depellendis , par effe poffit. Ipsi igitur honor , & amor in fecula.

2. Annô 1568. Romæ primus Procuratorum à Provinciis deputatorum , conventus habitus eft fub Præposito Generali S. Francisco Borgia , quovis triennio deinceps iterandus. Quamvis enim , & antè mitterentur fubinde à Provinciis procuratores , qui de ftatu illarum , & negotiis informabant Generalem : non tamen fimul ab omnibus miffi , conveniebant , nec tempus conveniendi determinatum erat. Munus præcipuum hujusmodi Procuratorum eft duplex : difquirere , ac decernere , an fit cogenda Congregatio Generalis ? deinde informare Generalem de Statu Provinciarum. Dubitatum fuit : an Procurator eligi poffet ipfe Provincialis ?

cialis? responditque Borgia, non posse: sive ut minùs interturbaretur Provinciarum administratio, sive ut incorruptius de necessitate cogendæ Congregationis Generalis judicaretur, dum non illi, quorum in manu administratio est, sed alii judicant. *Sacchin. hist. Soc. p. 3. lib. 4. n. 117.*

3. Ad P. Franciscum Suarez hoc die, annô 1607. Paulus V. Pont. Max. insignem dedit epistolam, qua illi gratias agit pro misso ad se egregio volumine, quod scripserat pro tuenda Immunitate Ecclesiastica, à quibusdam Politicis infestata. *Multùm, inquit, in eo (libro) diligentia, ac doctrina, nec minus ardoris asserenda Catholicae veritatis, & divinae B. Petri tuenda auctoritatis elucet, usque adeò: ut opus universum Theologum eximium exprimat, ac pium. Est igitur, cur in Domino gaudeas, & gratias agas Patri luminum, à quo omne datum optimum, & omne donum perfectum. Nobis autem non potuit, nisi gratissimum esse beneficium, & tale beneficium, apud Ecclesiam sanctam,*

*humilitati nostræ commissam , opportunè à
te positum, &c. Maffejus in Vita cap. 15.*

Eodem die obierunt.

4. In Japonia, in insula Xiqui, annò
1570. P. Cosmus Turrianus, Hispanus,
magnus fidei zelator : sinè pane, vino,
lacte, & carnibus vivebat, sed cœli deli-
ciis affluens passim habitus pro Aposto-
lo, & amatus ut Pater. Omuræ regu-
lum baptizavit, & moriens triginta cir-
citer Christianorum millia reliquit.

5. Nangasachi in Japonia, an. 1633.
P. Benedictus Fernandez, Lusitanus, &
P. Paulus Saito Japon , odiò fidei in-
terempti sunt, prono capite penden-
tes in foveam. P. Paulus septem totos
dies tormentum illud toleravit ; P. Be-
nedictus paulò citiùs extractus fuit, ut
diutiùs torqueri posset , sed brevì in
carcere extinctus est. Stupentes affir-
mabant satellites ; se distinctè percepis-
se verba , quibus cadavera duorum il-
lorum Patrum, cùm ad rogam defer-
rentur cremanda, se invicem salutabant
Lusitanâ , & Japonicâ linguâ, eamque
felicitatem sibi gratulabantur. 6. Le-

6. Lerenæ in Hispania, annô 1677. P. Franciscus Pardus, Hispanus, ardens, & indefessus in Missionibus Operarius. Theologicæ Cathedræ admotus propter ingenii excellentiam; nullum fecit finem petendi, donec à Præposito Generali impetraret relictis in perpetuum scholis Apostolico muneri sese impendere. Impendebat autem se tanta contentione: ut nec lassitudo per iter contracta, nec jejunia, & fames, nec morbi graves eum arcere potuerint. Expetebatur certatim ab Episcopis, & Archiepiscopis ad excolendas diœceses suas. Unde funus ejus omnes urbis Ecclesiæ mæsto ære campano celebrârunt, & trium Capitulorum Canonici deduxerunt.

III. OCTOBRIS.

I. **E**Boræ in Lusitania, postquam Societati Collegium excitavit, & Academiam à se institutam eidem plenè consignavit Henricus Cardinalis Regis frater (postea Rex) annô 1567. Templum hodie moliri cœpit, Archiepiscopus.

piscopus solemnî ritu, magnâque ceremoniâ templi fundamenta auspicatus est, urgente fabricam, & impensas, suppeditante Henrico. Ut verò Collegium Academicum justam haberet aream, sanctimoniales sancti Salvatoris è regione Collegii sitas ære suo aliò, transtulit. Alit hoc Collegium ordinariè Socios 140. ejus Rector est etiam perpetuò Rector Academiæ. *Sacchin. p. 3. hist. Soc. lib. 3. n. 212. Sotuell. in bibl. Soc.*

2. Felix fuit hic mensis an. 1564. duorum potentium Regum in India Orientali conversione, apud populos *Celebes* dictos. Cùm Lusitanis navibus excurrerat ad illos P. Magallianes: per legatos enim ad Indiæ Prætorem missos, petierant Christianæ doctrinæ magistros. Invenit ergo Magallianes animos paratos, imò magna contentione baptismum flagitantes. Primus Christianis adjunctus est Rex Mandensis cum mille quingentis è flore suorum: reliqui dilati sunt aliquantisper. Contigit opportunè, ut Rex Siani, vir inter

inter suos justitiæ, & prudentiæ singularis laude inclytus, hospes esset apud Manadensem, qui cùm videret, audirétque, quæ de Legis Christianæ mysteriis proponebantur, & tot Procerum assensu probabantur; non distulit suavi jugo Christi submittere colla, tinctusque fonte sacro rediit ad suos, multos in Religionis Societatem verbô, & exemplô traxit, tàmque fortem se probavit athletam Christi: ut etiam regno exutus, fidus ei adhæreret. *Bart. hist. Asiat. lib. 6. n. 20. & seq.*

3. Anno 1582. P. Baptista Elianus culturæ Maronitarum insudans, Memphim in Ægyptum est evocatus à Consule nationis Gallicanæ in illis partibus, ob spem rei bene gerendæ pro Ecclesia Catholica apud Cophtos. Adfuit hoc die, Patriarcham opportuno tempore convenit, ac referentem audiit: gentem suam reformatione quidem non egere, nec admissuram in ritibus, videret tamen Pater: an non in fidei dogmata erroris quidpiam irrepsisset. Obsecutus est Pater perlibenter, deprehen-

henditque errores non leves, præsertim ex secta Dioscoriana. Certiorem de omnibus fecit Pontificem Gregorium XIII. ac interdum pervolvendis Cophthorum libris se se applicuit. *Sacchini hist. Soc. p. 5. lib. 2. n. 62.*

Eodem die obierunt.

4. Cracoviæ in Polonia, annò 1597. P. Stanislaus Varsevitijs, Polonus, obitis ad Turcas legationibus regiis, Senatoria nobilitate, & Præfectura Cancellariæ clarus, Episcopatu etiam è Rege oblato, sed non admissò, Romæ cum aliquot è sua familia in societatem se recepit, habuitque S. Stanislaum Kostkam connovitum. Pro re Catholica, doctrina, concionibus, exemplo magna, & mira gessit. Denique in arena heroum serviendo peste infectis pretiosam animam pro fratribus posuit.

5. Neapoli in Italia, annò 1588. Pompejus Capuanus, Italus, Novitius, illustrissimæ familiæ Proregum flos. Cum nuptias detrectaret, submissæ sunt Veneris pedissequæ, quæ artibus suis castissi-

flissimum juvenem emollirent, ac subjugarent. Sed ille Sacro quodam furore plenus, prostibula in fugam coniecit. Callum induxerat genibus assiduitate flectendi, & orandi. Cùm apud parentem urgeret, ut Societati nomen dare liceret, tanquam delirus in obscurum conclave compactus est, adhibitique multi, etiam Religiosi, qui à proposito juvenem dimoverent, sed frustra. pervicit omnia; sed illo diu frui Societati non licuit, cœlo maturam virtutem sibi vendicante.

6. Cracoviæ, annò 1662. Laurentius Chodorowicz, Polonus, Coadjutor, orationis studio, patientia, & charitate excellens. Noctu, cùm medium silentium tenerent omnia, in templum se recipiebat, & erat pernoctans in oratione usque ad diluculum. Invertit aliquando lebetem aquâ plenum, eâque dextram tibiam, ac pedem perfudit, ac miserè ambussit. Sustinuit tamen omnem dolorem toto triduo, nec vulnus inspexit, nec tibialia detraxit. Triduo elapsò, cùm videret rem ampliùs celari

celari non debere, horrore, ac stupori fuit ipsis medicis cruda ejus patientia, præsertim quando tibi alia cum cute, & adhærente carne detracta sunt. Nemo illum iratum, nemo aliquit laboris detrectantem vidit. Consumptus est flammis charitatis inter obsequia strenua, peste infectorum.

IV. OCTOBRIS.

I. **A** Nnô 1568. in India Orientali, ad proferendum Christi regnum profectus P. Petrus Mascarenia, appulit ad insulam Sanguin. Reperit ibi, & Regem, & populum admodum sitientes baptismi, atque ita dociles: ut intra paucos dies plerique capaces se præbuerint fontis divini. Abluti cum essent, mirum in modum exarserunt amore erga Crucifixum, Redemptorem, & in triumphale ipsius signum, Crucem. Hanc ut pro dignitate concinnarent: rex cum proceribus dies aliquot per sylvas oberrantes, procerissimam, speciosissimamque quaerunt arborem, quam in Crucem forma-

ma-

marent ; nec passi sunt operi serviles ,
 admoveri manus , sed sola nobilis
 juventus arborem dejecit , dedolavit ,
 ac tam affabre elaboravit ; ut in omni-
 bus vicinis regnis formosior non repe-
 riretur. Ut ad locum designatum de-
 portaretur , reges duo (nam , & Sinai
 Rex aderat) subjecerunt humeros , unà
 cum procerum primariis , ubi verò e-
 recta fuit , omnes in genua procubue-
 runt , & regnantem à ligno DEUM sup-
 plices adoraverunt. Pari diligentia ,
 reverentia admotæ manus ad ædem sa-
 cram excitandam. Rex ætate jam pro-
 vectus , non erubuit securim cædendis
 arboribus vibrare , regina cum gyne-
 cæo vellere herbas , & locum purgare ,
 omnes omnia agere , ut intrà dies pau-
 cos steterit templum. *Sacchin. hist. Soc.*
p. 3. lib. 4. n. 265.

2. In Brasilia , annò 1561. solemnis-
 simus institutus est à Patre Grana Pro-
 vinciali baptismus , in pago Boni JE-
 SU : baptizati ferè nongenti barbaro-
 rum , post laboriosam instructionem ,
 instituta legitima conjugia , totique
 homi-

homines ad normam disciplinæ Christianæ formati. *Idem p. 3. lib. 5. n. 288.*

3. Septimancæ in Hispania, annô 1554. constituta domus Probationis, separata à Collegio, inopinata liberalitate viri Curialis, aded infensi Societati; ut nec Jesuitam videre sustineret. Is erat Joannes Moschera, homo opulentus, & è primariis; qui repente, quomodo, nescitur, non solum societati est conciliatus, sed ita devinctus: ut gemina ampla domo se exuerit, illique donaverit utramque. Dicitur singularis Patris Borgiæ, Septimancæ tunc commorantis, Humilitas virum ita subegisse. *Orlandin. hist. Soc. p. 1. lib. 4. n. 79.*

Eodem die obierunt.

4. In insula Maridunque, annô 1625: P. Joannes de las Missas, Indus Manilanus. A Mauris, aliisque barbaris, odiô fidei nostræ furentibus, glande plumbea trajectus, & capite truncatus est. Indè furor versus in templum, sacra omnia profanata, in cadaver Patris barbaris
mo-

modis sævitum, ex cranio propinatum. Jam ab ipsis religiosæ vitæ rudimentis, de insigni ejus sanctimonia opinio invaluit, ferturque Crucifixus, coram quo orabat, ipsum allocutus.

5. Vendæ in Livonia, annô 1620. P. Ertmanus Tolgsdorff, Prutenus, Varmienſis, operarius indefessus, & Livoniæ Pater, ac Apostolus appellatus ab Episcopo Ottone Schenking. Relicto Canonicatu Gutstadiensi, se cum monasterio deserto, quod Rigæ tenebat, Societati tradidit. Absolutô Cracoviæ tyrociniô, remissus Rigam, totus in animarum salutem, & rei Catholicæ restorationem incubuit, adolescentes è Prussia evocavit, emendicatis subsidiis educavit, instruxit, Ecclesiis præfecit. Erga rudes, & pauperes ea charitate, & subveniendi studio ferebatur: ut non nisi honorificentissimis cum nominibus vocitarent, nunc Senem Dominum, nunc Livoniæ Patrem, & Episcopum. Etiam in decrepitate, diebus festis, horas antelucanas confitentibus dabat; indè concionabatur ad Germanos; tum
sup-

supplicationes, atque alia Parochi munia expediebat ; & sacris operatus, dicebat ad Lothavos : quidquid erat temporis reliquum ad meridiem, iterum expiandis conscientiis tribuebat. A prandio catechismo imbuebat pueros, & rudes, deinde Vesperas decantabat, & si opus esset, infirmis operam suam impendebat, stupentibus omnibus, tantum esse virium seni : sed eas charitas sufficiebat. *Ex Tannero.*

6. Cazorlæ in Hispania, an. 1596. Dominicus de Onate, Coadjutor Hispanus. Secularis adhuc, ex frivolis quibusdam conjecturis accusatus, & damnatus, bonis omnibus spoliatus, innocens in carcerem est conjectus. Primum ibi vitæ religiosæ tyrocinium posuit vir bonus, cognitâque innocentia dimissus, putavit mundo non esse amplius fidendum. In Societate mortem imminentem assidue animo versabat. Unde rogatus aliquando à Superiore, quid mente tractaret ? respondit : *Quod me per pedes trahant ad tumulum. Et quod severa ratio exigetur.* Noctui audire sibi visus

visus has Angeli sui voces : *Vita brevis est, labor exiguus, præmium grande. Præpara te ad reddendam rationem.* Et obiit non imparatus.

V. OCTOBRIS.

I. **P**ater Antonius Possevinus annô 1581. caduceator inter Moschum & Regem Poloniæ Stephanum, in hujus castra, ad Plešcoviam posita, pervenit, post negotium cum Moscho jam tractatum. Rex confestim accito Possevino, privatimque, & in Senatu auditis, quas afferebat à Moscho pacis conditionibus, suas & ipse protulit. Et quamvis non multò absimiles essent, prioribus, quas antè proposuerat, æquiores tamen videri poterant, postquam alter jam hostis premere cœperat Moschoviam. Joannes enim Sueciæ Rex Narvam, aliásque maritimas Livoniæ arces expugnaverat. Misso igitur cum his conditionibus, suisque literis ad Ducem Magnum interprete suo; Possevinus interim operam, & obsequia sua, tum corporalia, tum spiritualia, curando militi Polono in

castris addixit, ratus, Religiosam charitatem, & humilitatem non dedecere Pontificium Legatum, sed reddere venerabiliorem. *Sacchin. hist. Soc. p. 5. lib. 1. n. 137.*

2. Annô 1631. Societati non parum splendoris accessit, per ingressum in eam prænobilis, ac eximii juvenis, Joannis Everardi Nidardi, qui ea diligentia, & felicitate ingenium literis, virtutibus animum applicuit; ut è scholis ad aulam ab Augustissimo Imperatore Ferdinando III. evocatus primum Serenissimæ Filix suæ Mariæ Annæ, deinde Serenissimo Filio Leopoldo datus sit literarum, ac pietatis Magister. In Hispaniam postea jussus comitari Serenissimam Mariam, tanquam arbiter ejus conscientix, ita illi suam probavit prudentiam, & operam, ut expeditum in urbem cum characterе Oratoris Extraordinarii tam studiosè commendârit Clementi IX. & X. Pontificibus: ut ab illo Episcopali dignitate, ab isto sacrâ purpurâ ex merito sit ornatus, invitatus licet ac reluctans. *Sotuell. in bibl. Soc.* *Eodem*

Eodem die obierunt.

3. Amacufæ in Japonia, an. 1583. P. Ludovicus Almeida Lufitanus. Celebrem chirurgum cum ageret in navi Lusitana, excultus exercitiis Spiritualibus, Societatem ingressus, mirum in modum profecit in arte sua, ut nullus esset morbus, quem non sanaret facile, virtute divina. Sed in animarum cura, & zelo prædicandi Evangelium longè mirabilior fuit, laborum ac dolorum semper avidus, & insatiabilis. Et affluebat illis affatim, à Bonziis non rarò quæsitus ad necem, ab idololatriis piratis, & ipsis dæmonibus multoties malè mulctatus, aliquando comprehensus, spoliatus, verberibus oneratus, hianti cymbo impositus, & mari alto commissus, evasit tamen. Aliàs Cangoximâ ejectus, per annum delituit in tugurio deserti litoris, folis agrestibus herbis vitam sustentans. Obiit magno cum luctu Ecclesiæ Japonicæ, quam annis 27. mirificè propagavit, & propugnavit.

4. Siracusis in Sicilia, annò 1590. P. Michaël Lætavallius, Italus, oratione,
af

affiduo pro animabus labore, & mortificatione sui mirabilis. Etiam morti vicinus, Viaticum sacrum sumere noluit, nisi flagellatione de more præmissa, prout morbus, & provecta ætas permittebant. Visus est inter orandum, ad tres palmos à terra sublimis, per annos 40. quibus in Societate vixit, nullam turpem cogitationem passus. Morientem DEI-para V. cum S. Michaële aliisque Angelis invisit. Post mortem, Josephus Saladinus Antistes Syracusanus, rite inquiri jussit, in virtutes, & miracula P. Michaëlis, & juratis testimoniis firmatas tabulas misit ad Paulum V. Pont. M. supplicando pro illius Beatificatione.

5. Divione in Gallia, annô 1654. P. Nicolaus Conde, Lotharingus æquè zelosus, ac facundus, totam ferè Galliam concionando peragravit uberrimo fructu. In cubiculo nullum habebat librum præter Sacra Biblia, quæ flexis genibus legebat quotidie : admiranda tamen vi memoriæ, abundabat omnigena eruditione, retinebátque sinè scripto conciones, per plurimos annos habitas.

Le-

Legum nostrarum observantissimus, illi singulari affectu, & exercitio afficiebatur, quæ jubet, ut ea libentius à nobis suscipiantur officia, in quibus magis exerceatur humilitas, & charitas.

6. Antverpiæ in Belgio, annô 1629. P. Heribertus Rosweidus, Belga. Ab ipso tyrocinio prodidit, quàm esset Sanctis, & Ecclesiæ præstituturus operam. Cum enim Philosophiæ studeret, diebus recreationum secedentibus aliis ad amœniora camporum, & hortorum, ipse ad religiosa cœnobîa se conferebat, & in bibliothecis obsoletos, manu scriptos Codices, præsertim de Sanctorum vitis, scrutabatur, & evolvebat, materiam congerens pro vastissimo opere, quod post P. Heriberti fata, Bollandus complexus est, & promovit. Edita à viro laboriosissimo supra 20. Volumina in materia diversa, recenset. *Sotuell. in bibl. Soc.*

VI. OCTOBRIS.

I. **R**Omæ, annô 1568. feliciter finitus est **Conventus Procuratorum**
Pars IV. B ex

ex singulis Provinciis deputatorum, qui
2. Octob. inchoatus fuerat. Omnium
consensu declaratum fuit: Congrega-
tionem Generalem non videri cogen-
dam. Optabat illam privato sensu Præ-
positus ipse Borgia; ut in ea exonera-
retur munere sibi imposto: at assisten-
tes vetuerunt tentare aliquid, & com-
munis Procuratorum consensus de non
cogenda, fecit: ut vir sanctus, & hu-
millimus patienter ferret jugum officii,
donec à Domino deponeretur. *Sacchini-
hist. Soc. p. 3. l. 4. n. 124.*

2. Panormi in Sicilia, annô. 1569.
occasione dramatis publicè in scenam
dandi à scholaribus nostris, coorta est,
concussitque Collegium tempestas, ex
causa levissima. Cum enim drama il-
lud antè biduum privatim solùm pro-
bandi gratiâ exhiberetur in templo,
paucis externis cum Prorege præsen-
tibus, foribûsque templi occlusis, ad-
fuit, & Joannes Bezerra unus è sacris
Quæstitoribus, pulsatisque foribus ad-
mitti voluit. Custos portæ, ratus vel
puerorum, vel alicujus de plebe petu-
lan-

lantiam esse, nec aperuit, nec prospexit, quis adesset. Bezerra sui contemptum interpretatus, abiit cum minis, & diris. Ubi dies hic illuxit, jamque frequens nobilitas confedisset, solus Prorex expectaretur, adfuit iterum Bezerra fulmine armatus, vetuitque sub gravi anathemate drama in publicum dari. Cum enim de re sacra esset, scilicet Diva Virgine, & Martyre Catharina, debere illud primum subire censuram Quæstitorum sacrorum. Quamvis verò idem drama ante annos aliquot Romæ jam datum esset cum plausu; nè tamen crabrones acrius irritaret Rector Collegii Paulus Achilles, detulit illud ad Bezerram, hic tradidit censoribus Theologis; Ab his cum nihil notatum esset inconveniens, solique ipsi in sole apparere videretur macula una, & altera; tandem communi cessit judicio, spectator ipse interfuit, actaque treagœdia eo successu, ut quater repetita, & plausum, & lacrymas obtinuerit spectatorum. *Sacchin. Soc. hist. p. 3. lib. 5. n. 60.*

Eodem die obierunt.

3. Bazaini in India Orientali, annô 1551. P. Melchior Confalvius, Lusitanus, Collegio Bazaini illum S. Xaverius cum præfecisset, multum ibi rem Christianam Apostolicô zelô auxit, multa subvertit idola. Quibus rei Christianæ progressibus irritati idololatræ obstinati, venenô propinatô mortem ipsi acceleravêre.

4. Scimonosci in Japonia, annô 1628. Michaël Xucan, Japon Catechesis, & concionum assiduitate, & vigore, multos è suis civibus abduxit à cultu idolorum. Macai ob fidem exul, & indè redux in Japoniam, nihil omisit, quod fidei propagationi præstare potuit, inter continua vitæ discrimina. Vitam, quam in flammis volebat, terminavit in ærumnis,

5. Romæ annô 1583. Georgius Gilbetus, Anglus, Novitius. Prænobili, & opulento genere ortus in Angliâ, ea morum concinnitate in Academiis,

miis, & Aula regia vixit, ut nihil cultius illo haberetur. Sola Calvinī secta, cui innutritus erat, flori huic nævum adsperserat, quem tamen facile illi absterfit Robertus Personius noster, adducto ad Ecclesiam Catholicam. Ab eo tempore ita se totum impendit promovendæ rei Catholicæ, & juvandis tum Catholicis egentibus, & fluctuantibus, tum operariis Evangelicis, ut non solum proventus omnes bonorum suorum, & industrias omnes illis impenderit, verum, & vestes proprias sibi non semel detraxerit; & relictâ sponsâ nobilissimâ, se in famulum addixerit Missionariis nostris, Personio, & Campiano. Quo zelo, cum internecinum hæreticorum odium incurrisset, & toto regno quæreretur sollicitissimè ad vincula: suasu Personii se recepit in Galliam, indè Romam, ubi cum aliquamdiu sancto exemplō vixisset in Seminario Anglicano, in supremo morbo admissus ad Societatem, quam pridem ardenter expetierat, vota religiosa emisit. In morbo, cum po-

riunculam quandam nauseabundus respueret stomachus, cum Rector Collegii insinuâisset, ut amore Obedientiæ illam fumeret, alacriter hausit. Invisenti autem se paulò post cuidam Patri, jucundè dixit: *Proh! quanto me, Pater, delibutum gaudio offendis! tu premium hujus promptæ, qua mihi vim parvâ intuli, obedientiæ, se mihi spectabilem obtulit DElpara Virgo, sed fronte quàm serena, quàm propitia, & suavi! Cum tamen nuper eadem severa mihi apparuisset, quòd meo sensui paulò pertinacior adhæsissem. Inter cœli delicias unum dolebat, quòd ignava morte in lecto, non cruenta in patibulo, moreretur.*

VII. OCTOBRIS

I. IN conflictu celeberrimo, & acerrimo, inter Christianam, & Turcicam Classẽ ad Echinadas insulas commisso annò 1571. etiam Societas habuit partem suam. Non pauci è Sociis dispersi erant per naves Venetas, & Regis Catholici, qui ante certamen mili-

milites, & vectores ad omnem eventum præparabant, & verbis opportunis, & Sacramentorum ministracione: in ipsa verò pugna Christi Crucifixi prælatò signò, ad fortiter agendū pro ipsius gloria, incendebant animos, faucibus, & moribundis tum corporalia, tum spiritualia præstabant obsequia, & in ipsos moribundos Turcas extendebant charitatem non sinè lucro, baptizatis quibusdam in ipso agone. Partâ victoriâ auctus est labor in curandis animis, & corporibus fauciorum victorum, qui subducta in portus opportunos classem, uberem charitati Sociorum, præsertim Messanenensium præbuerunt materiam. Ex ipsa urbe quosdam è nostris, Germani idiomatis peritos, in Siciliam mitti voluit P. Pontifex Pius V. ad opem Germano militi ferendam. *Sacchin. hist. Soc. p. lib. 7. n. 38. &c.*

2. In Hispania, annò 1561. turbæ graves exagitârunt Visitatorem, P. Hieronymum Natalem, sed animum in bona causa infractum, non labefactârunt. Placentiam tendenti occurrit è

Societate laicus cum decreto Senatûs regii, quô jubebatur Societas Hispanas observare leges, de non exportandis ad externa regna pecuniis, vel hominibus, sive discendi, sive docendi causâ. Mox supervenit Frater alius cum literis P. Araozii, & aliorum quorundam, quibus significabant: Aulam varias ob causas Societati offensam esse. Vix ingressô Palatium, literas Regis exhibuit Prætor, quibus jubebatur intra decimum quintum diem adesse in aula. Videbatur historiæ Jobi pars quædam renovata. At sicut Jobo, ita Natali, & Societati adfuit Protector DEUS. *Sacchin. hist. Soc. p. 2. lib. 5. n. 36. &c.*

3. Romæ, annô 1699. facta est Translatio sacri Corporis S. P. N. Ignatii, ex altari majori templi Domus Professæ, ad ipsius propriam Capellam insigni opere, & pretioso cultu visendam. Interfuit Eminentissimus Card. Colloredo, supposuitque unâ cum Patribus nostris primariis, bajulos humeros oneri sacro. Officiantem, ut ajunt, egit A. R. P. Noster Thyrsus: in processu.

cessione decantatus, Hymnus Ambrosia-
nus, *Te DEUM, &c.* Ex liter. Rom.

Eodem die obierunt.

4. Toleti in Hispania, annò 1588.
P. Joannes Peralta, Hispanus. Quid-
quid agebat, contendebat, ut id face-
ret quàm accuratissimè, & exquisitissi-
mè. Silentii per omnem vitam erat
custos severissimus, unde illi multum
suppetebat temporis ad orandum, &
laborandum. Dicebatur, illi, qui cùm
Peralta ageret, adhærescere pietatem.
Villaregii cùm præesset, secularium
quorundam invidiâ, contra quos bona
Collegii defenderat, infami notâ apud
Superiores aspersus, & officio exautho-
ratus, tacuit heroicò silentiò, sed glo-
riosior effulsit innocentia, calumnia-
rum nube cœlitus dissipata.

5. Bononiæ in Italia, annò 1630.
P. Angelus Orimbellus, Italus, su-
prema charitate Bononiensibus peste
afflictis exhibita, eodem malo sublatus.
Petierat per epistolas à Præposito Ge-

nerali copiam sibi fieri ejus obsequii, quod interveniente Cardinalis Spada, Gubernatoris Bononiesis autoritate, non solum obtinuit, sed duplici amplissimo nosocomio excitato jussus est præesse. Mirum dictu, quantò gaudiò ibi à Medicis, chirurgisque, quantò ab ægrorum confessoriis, ex variis religiosorum Ordinibus sit exceptus, pro comperta viri prudentia, & charitate. Et respondit ipse cumulatè omnium votis, effecitque insuper instinctu cœlesti motus; ut urbs Bononiensis publicò Decretò in Patronoslegerit SS. Ignatium, & Xaverium, quorum præsentissimam opem in ea lue, & extinguenda est experta. Ipse tamen post amissos in eodem obsequio Socios novem è Societate, opima charitatis victima cecidit. *Ex Tannero.*

6. Parisiis, annò 1651. P. Jacobus Sirmondus, Gallus, studiosissimus Antiquitatis scrutator, & illustrator. Præter multas Gallicas, Vaticanam bibliothecam planè exhausit, non minùs Græci, quàm Latini idiomatis peritus.

Ve-

Veteres Scriptores 36 recenset Sotuellus, quos Sirmondus notis doctissimis illustravit, insignibus elogiis à Card. Baronio, Jano Gruthero, & aliis doctis honoratus. Edidit præterea aliorum Opusculorum Decadem; Claudio Aquavivæ Præposito Generali fuit ab Epistolis per annos 16. Christianissimo Regi Ludovico XIII. à sacris Confessionibus, inter assiduos labores vitam nihilominus protraxit ad annum ætatis 93. veletudine adeò vegeta, ut Jejunium Quadragesimale eodem rigore observaverit senecio, quo juvenis. *Sotuell. in bibl. Soc.*

VIII. OCTOBRIS.

Victoriam Christianæ classis ad Echinadas insulas, annô 1571. reportatam de classe Turcica, ut ipso pugnæ die S. Pio V. Pontifici revelavit DEUS Romæ: ità eandem in Sardinia postridie manifestavit P. Antonio Boscho, viro religiosissimo. Decumbibat is Sassari, morbo lethali,
 B 6 cūm

cùm ecce ingenti perfusus lætitia, in hæc erupit verba : O mirificam, & planè mirificam, qua cor meum exultat lætitiā ! Sciscitantibus lætitiæ causam, qui aderant Patribus ; Agamus, inquit, Domino grates de tam præclaro in nos beneficio. O beneficium excellens ! Quærentibus rursus, quodnam intelligeret beneficium, & suspicantibus, nè fortè vi morbi exerraret mente : Magnificam reposuit, victoriam consecuta est classis nostra de classe Turcarum. Agite in gratiarum actionem hymnum Eucharisticum SS. Ambrosii, & Augustini decantemus ; cœpítque præcinere Sociis alternantibus. Non fuisse vanam imaginationem, docuit nuncius post dies aliquot allatus. *Sacch. hist. Soc. lib. 7. n. 100.*

2. Annô 1574. P. Everardus Mercurianus Præpositus Generalis egregiam dedit Instructionem ad Superiores Lusitanos de arte gubernandi secundùm Societatis spiritum. Invaluerat enim ibi austerior quædam regendi methodus, quâ potissimùm Ludovicus Con-

fal-

salvius afflaverat superiores: ut minus familiares essent subditis suis, & pœnis magis, quàm benignitate compellerent illos ad legum observantiam. Unde fiebat, ut plurimi fluctuarent in Religiosa vocatione, alii penitus deficerent ab illa. Admonitus de his Everardus, imprimis Provincialem constituit Emanuele Rodericium, hominem ingenii mitioris; deinde monita magni ponderis dedit Superioribus, quibus sibi apud subditos sincerum conciliarent amorem, & authoritatem non tremendam, sed venerandam. Dat illa *Sacchinus hist. Soc. p. 4. lib. 2. n. 85.*

3. Romæ, annô 1699. in Capella nova S. P. N. Ignatii faberrimè elaborata, altare consecravit Illustrissimus Episcopus Vices regens Urbis. Eminent in illo statua S. Patris, magnitudine grandis viri, argentea tota, in habitu Sacerdotali deaurato, gemmisque pretiosis distincto. Capella talis est, quam decuit non alibi, præterquam in medio, seu centro, & corde Romæ, poni, & orbis oculis spectari. *Ex liter. Rom.*

Eodem die obierunt.

4. Nangasachi in Japonia, annò 1633. P. Joannes Acoſta, Luſitanus. Per annos 29. graviffimis laboribus, ærumniſque, pro Japonum ſalute perfunctus, tandem comprehenſus, & in ſcrobem è pedibus ſuſpenſus, quarto die curſum victoriæ, atque fortitudinis explevit.

5. Saſſari in Sardinia, annò 1571. P. Antonius Boſchus, Hiſpanus. Societati nomen dedit, quòd crebrior in illa eſſet S. Synaxis uſus. Poſt vitam in ea inſigni religione actam, morti vicinus, in plauſum erupit dicens: *Magnificam victoriam noſtra classiſ conſecuta eſt de claſſe Turcarum.* Quare ad agendas DEO gratias omnes invitans, *Te DEUM laudamus*, recitavit cum Sociis, ac bi-duo poſt, cœleſtia decantans intravit in gaudium Domini ſui. Nuncius autem poſtea allatus de Victoria ad Echinas inſulas reportata, prædictionem firmavit.

5. Valentiaë in Hispania, annô 1579. P. Gaspar Loarte, Hispanus. Vir erat ante initam etiam Societatem doctus, ac probus, & jam tum divinis meditandis quaternas horas tribuens. Genuæ cum esset Rector, vehementer re quapiam angebatur: sed mœrorem absterfit, ipsi spectabilis factus Christus Crucifixus, qui eum solatus dixit: *Bono animo esto: ego te per omnem vitam non deseram.* Et promissi veritatem dulcissimè expertus est Gaspar; Orationis tam erat amans, ut etiam æger, eo tempore, quo matutina domi persolvitur oratio, junctis, & sublati in cœlum manibus, orationi incumberet.

IX. OCTOBRIS.

I. **I**N India Orientali, annô 1547. formidabilis Acenorum Regis, Mahometani, classis improvisò Malacam appulit, Lusitanis urbem, & vitam ereptura. Classẽ conflabant naves 60. præter minores arma, & annonam vehentes. Excensione facta nocte intempesta, sinè mora tumultuariè

riè urbem aggrediuntur: sed vigiles, fortésque nacti præsidarios, & cives, non finè clade rejecti sunt. Ergo in classem Lusitanorum, quæ portum tenebat, effusabile, naves octo concremârunt. Ingens urbem obruit consternatio, & luctus, sed commodum evenit, ut Sanctus Indiarum Apostolus ibi adesset, in quo uno plus solatii, & auxilii repererunt afflicti, quàm in mille præfidiariis, ut crastinus probabit diès, & ipsius vaticinio, precibus, ac lacrymis, gloriosa de hoste reportata victoria. *Bartol. in vita lib. 2. n. 29.*

2. Gracium in Stiria, annô 1573. pervenerunt Socii 12. duce Magio Provinciâli, ad inchoandum Collegium, postulatu Serenissimi Archiducis Caroli, patris Ferdinandi II. Imperatoris, ad reprimendam, & extirpandam, quæ ibi nimium quantum invaluerat, hæresim. Advocatos ad se mira alacritate, & gentis more, porrectâ dexterâ excipiens. Potestis, inquit, mihi credere: me desiderio desiderâsse adventum vestrum. Principio quidem,
non

non deerunt vobis difficultates; siquidem eritis, velut oves inter lupos: sed persuadeatis vobis, me fore vobis Patronum, & Patrem, & omnia. Nec liberalius locutus est, quàm egit. Collegium optimè instructum auxit, ornavitque insigni Academia, ad quam confluit numerosissima, & nobilissima juventus Stiriaë, Carinthiaë, Sclavoniaë, Carnioliaë, Carniaë, Croatiaë, &c. Denique tantis auctum est incrementis: ut jam ampliùs, quàm centum, & quadraginta Collegiales in illo alantur. *Sacchin. hist. Soc. p. 4. l. 1. n. 72. Sotuell. in bibl. Soc.*

Eodem die obierunt.

3. Nangasachi in Japonia, annò 1633. P. Xystus Tocuum, & Damianus Fucaye Coadjutor, Japones, odiò fidei, in scrobem capite depresso suspensi, occubuerunt, post strenuos labores conversioni civium suorum impenso.

4. Monasterii in Gallia, annò 1939. P. Balthasar Belli Gallus. Vir integerri-
mæ,

mæ , planè religioſæ vitæ , poſtquam Lugduni ante decennium ſtrenuam navavit operam peſte infectis , & victor ex ea arena feliciter evaſit , iterum eandem tentavit aleam apud Monaſterienſes , ſed brevi labore ad palmam pervenit , decimo quinto die atro carbone iſtus eſt ſublatus. *Ex Tann.*

5. Romæ , annô 1659. Wenceslaus Kolowrat , Bohemus , Scholaſticus Theologus , genere , & virtute illuſtriſſimus. Acceptô nunciô de venia Societatem ingrediendi , data à Ferdinando III. Imperatore , & illuſtriſſima matre , cui viduæ unicus erat Wenceslaus , exultabundus exclamavit: *Lætatus ſum his, quæ dicta ſunt mihi: in domum Domini ibimus! Quàm dilecta tabernacula tua Domine virtutum!* Familiæ ſuæ charitatem omnibus , quibus licebat modis , occultare ſtudebat ; ſolidæ humilitati , & perfectæ paupertati addiſtiſſimus. Cum toto patrimonio ſe exueret , ſuggeſſit quiſpiam poſſe illum cum facili Superiorum venia aliquid in ſuos uſus retinere. Exhorruit , & avertat , inquit , iſtud

stud à me Optimus DEUS, qui certè providebit, ut quocunque in Collegio degere me contingat, non desit mihi frustum panni, quò religiosè tegar. Monenti alteri, nè illust.issimæ familiæ suæ oculos obsoletiore veste offenderet, reposuit B. Aloyfii dilemma, cùm diceret: se vel notum esse iis, à quibus videretur, vel ignotum. Ignotos nihil se morari, tanquam ignotum: notis verò id forè non offendiculo, sed exemplo. Ægro Wenceslao illustris, & consanguinea matrona edulii quiddam opportuni submiserat. Rejecit, ceu rem nimis delicatam, dicens: Id genus delicias, Comitem quendam à Kolowrat, qui ipse jam esse desiisset, non verò pauperem religiosum decere. Cùm Societati longè plura dedisset, quàm quæ ad Foundationem Collegii requiruntur: adduci tamen non potuit, ut Fundatoris honores admitteret. Instanter petebat ab amicis orari pro se, ut fieret *Magnus Sanctus*. Ceterùm, quamvis nesciret se Sanctum, vixit tamen, & obiit sanctè.

Cor-

Corpus depositum sub tumba S. Aloysii, prope Joannem Berchmans.

X. OCTOBRIS.

I. **F**estivitatem magni Servi DEI, S. Francisci Borgiae, Præpositi Generalis Tertii, celebrat hoc die non solum Societas, sed universa Christi Ecclesia. Suspicit enim illum ut absolutissimam eximiæ Sanctitatis Ideam à Divina Providentia propositam omnis statûs hominibus. Habent in illo, quam imitentur Principes, curam, & amorem subditorum, Aulici fidelitatem, & pietatem, conjuges continentiam conjugalem, Adolescentes morum integritatem, Religiosi contemptum mundi, Sacerdotes cultum divinum, Prælati fugam honorum, & humilitatem, omnes denique erga DEUM, & proximum ferventissimam charitatem.

2 In India Orientali Aceni, de quibus heri, malacensis urbis expugnationem profecuturi, militem hodie eduxerunt iterum in aciem, sed nihilo meliore fortuna. Tanta enim è bellis

cis tormentis obruti sunt globorum, & procellâ; ut nec appropinquare ausi, in sua se navigia recipere sint adacti. Sed quem in urbem collegerant, in civium quosdam interceptos effuderunt furorem. Naribus, & auriculis mutilatos, incisisque pedum, & manuum nervis, remiserunt in urbem, cum contumeliosa, imò sacrilega ad Præfectum epistola. Bilem movit Lusitanis Barbarorum arrogantia: sed vanæ erant finè viribus iræ, incensis navigiis, quibus hostem adorirentur. Deliberantibus tamen, quid facto opus esset: supervenit opportunè Xaverius, & sententiam rogatus finè cunctatione, respondit: Nullatenus ferendam esse illatam DEO, Regi Lusitano injuriam, eundem properè in hostem. Sed quibus navibus? subdebat Malacensis Præfectus Mellus. Vix quatuor residuæ sunt, non tam naves, quàm navium cadavera; numquid has opponemus hostilibus sexaginta? Etsi mille essent, reponit Xaverius: quatuor sufficient illis debellandis, cum non unius Regis, sed

sed DEI potissimum agatur causa. His animati milites, mira alacritate conclamare pugnam, nec dubitare de victoria, spondente Xaverio. Impigri ergo accingunt se omnes, ad restaurandas, armandasque naves, fugitque ea laboris contentio: ut intra quinque dies parata steterit quinque navigiorum classis cum una celoce. *Bareol in Vita S. Xaver. lib. 2. n. 30.*

Eodem die obierunt.

3. Oviedi in Hispania, annô 1591. P. Garcias de Alarcon, Hispanus. Adolescentulus adhuc minori fratri, & sorori author fuerat, ut Christi patientis amore, in mensa id, quod palato magis arrideret, dimitterent signô datô, quod dabat ipse. Exemplô S. Borgiæ incitatus, Societati adscribi petiit, in qua Magistrum Novitiorum, Rectorem, Provincialem, Visitatorem, & Assistentem egit, incredibili animæ suæ, & officii curâ. Per plures annos vesperi, nè bolum quidem admisit: sub

noctis medium surgebat ad preces: post
 quas unâ horâ quiescebat, & surgebat
 cum ceteris ad orandum. Patribus,
 quos ad mortualem suum lectulum mœ-
 stos vidit, dixit: non est, quod vobis
 mors mea dolori sit: nunc enim plus
 habeo solatii, quàm unquam habuerim.
 Mortuus comparuit Vallisoleti cuidam
 mortem ejus dolenti, dixitque se jam
 in æterna gloria cum bono DEO de-
 gere.

4. Cæsaraugustæ in Hispania, annô
 1593. P. Honoratus Abella, Hispanus.
 Si fœminas visere necessitas cogeret,
 fecit id pudicissimæ plenus modestiæ,
 & sede una semper inter se ac fœmi-
 nam vacua relictâ. Fuêretamen, quæ
 scelus ipsi obtulerunt, sed ille vel solo
 vultu verecundiæ pleno procaces refu-
 tavit, nec ullius unquam gravioris no-
 xæ reum se agnovit.

5. Straubingæ in Germania, annô
 1634. post 5. Socios in heroicæ cha-
 ritatis officiis amissos, postremus con-
 tagiosa lue concidit P. Adamus Straub
 Germanus, multa laude ornatus, tum
 ob

ob virtutem religiosam, tum ob eximiam gubernandi peritiam, qua duas Residentias, & tria rexit Collegia. Monachii eandem mortis pretiosæ gloriam consecuti sunt Socii 13.

XI. OCTOBRIS.

I. **C**elebrata est annô 1551. sub Julio III. Pont. Max. Sessio XII. in Concilio Tridentino, cui ex Societate interfuerunt missi à Pontifice PP. Jacobus Lainius, & Alphonfus Salmeron. Unde à Præsidibus Concilii designatum est, ut inter Theologos primi dicerent, tanquam Theologi Pontificii, Salmeronem quoque præcederet Lainius. Hic, cum modestissimè excusasset, quòd ex Ordinatione Præsidi primus peroraret, subjunxit: Cum in præsentè materia, de Venerabili Eucharistia, non ex sensu privato, sed Sacris Literis secundùm communem sensum SS. Patrum expositis, differendum sit, nullum se Patrem, aut Doctorem allegaturum, quem non ipse totum à capite ad calcem pervolutasset, atq; ex eo testimonia de rebus controversis collegisset.

Hæc

Hæc præfatus, duxit in altum disputationis, produxitque ad firmandam sententiam suam sex circiter, ac triginta Patres: quos omnes plenè, ac solidè legisse debuit secundum protestationem præmissam. Ob quam doctrinæ, ac eruditionis copiam, ingeniique fecunditatem cunctis Patribus erat propè miraculo: audiebatúrque avidissimè, etiam si ad tres ferè horas produceret sermonem. Accidit autem perincommodè: quòd in ea studiorum, ac aliorum laborum contentione versantem, febris quartana invaserit: ad quam depellendam, cum secessum aliquem, ac dierum aliquot vacationem peteret, non impetravit, malueruntque Præsides Concilii, ut, quo die febris accideret Lainio, conventus publicus non haberetur, quàm ut ejus præsentia, & sententiâ carerent. *Orlandin. hist. Soc. p. 1. lib. 11. n. 36. & seqq.*

2. Annò 1667. constituit, præcepitque Clemens IX. ut ab omnibus, qui ad Horas Canonicas tenentur, Officium de S. Ignatio Societatis JESU Fundato-

datore recitaretur sub ritu duplici perpetuis temporibus, atque sub tali ritu celebrandum festum apponeretur in Romano Breviario. *Bullar Constit. 11. Clement. IX.*

Eodem die obierunt.

3. In deserta insula Indica, ann^o 1555. P. Nicolaus Pasqualis, cum P. Andrea Gonzalez, & Alphonso Lopez. Ibant in Æthiopiam, juventuti, & rei Christianæ operam ibi daturi: sed navis in arena desertæ insulæ hæsit. Præcipui eorum, qui cum illis vehebantur, conscensis minoribus scaphis, evaserunt: & quamvis obnixè Patres invitarent, ut secum abirent, maluerunt isti cum misera turba, fame peritura, in insula manere; ut viventibus solatio, morientibus auxilio essent. Sic postquam alii post alios fame enecti ceciderunt, occubuerunt, & ipsi alimentorum inopiâ, heroicæ charitatis victimæ.

4. Neapoli in Italia, ann^o 1579. P. Joannes Pedelongus, Italus. Juris
pru.

prudentissimus cū esset, viderētque innocentem quempiam, contra jus, & fas, damnari ad mortem, crudeli seculo nuncium remisit. Distributis in egenos facultatibus Societatem ingressus, inter ceteras religiosas dotes, excellēbat singulari promptitudine, & assiduitate pœnitentes iuvandi, itā, ut antonomasticō vocabulō vocaretur, *Pater Confessarius*. Religiosē obiit mortem, cuius tempus sibi, alterīque prœdixerat.

5. Lomzæ in Polonia, annō 1624. Nicolaus Gruda, Coadjutor, cum Sociis quatuor heroica morte decessit in obsequio contagiosa lue afflatorum.

6. Cracoviæ in Polonia, annō 1591. P. Stanislaus Warsevicus. In Germania, quò studiorum causā missus fuerat, Philippo Melanchthone magistro usus, hæresim aureō porrectam literarum poculō combibit. Redux in patriam puduit eum falsitatis, errati pœnituit. Brunsbergam venit, miratur locum, eūque sibi puero in somnis olim monstratum recognoscens, Societatem cognoscit, & amplectitur Romæ 24. Nov.

annô 1567. annos 37. natus. Quatuor
indè, & viginti annos in Societate ità
vixit, ut modestiæ, charitatis, obedi-
entiæ, humilitatis, ardoris ad vitia de-
bellanda, & profligandum errorem,
exempla posteris imitanda reliquerit.
Primus Collegio Vilnensi per annos o-
cto præfuit. Lublinense Collegium sex-
enniô gubernavit. Complures hæreti-
cos è prima Poloniæ nobilitate reduxit
in Ecclesiæ finum. Nutantem in Suecia,
quò missus à Gregorio XIII. fuerat,
religionem toto quinquennio per sum-
mum laborem sustentavit. Quo tempo-
re Sigismundi Principis, qui postea Rex
Poloniæ fuit, hujus nominis tertius,
pueritiam optima disciplina, sanctissi-
misque institutis formavit. Diem for-
tunatum, quô vitam in Societate reli-
giosam sequi decreverat, annuâ memo-
riâ recolebat : *Omnia sibi bona venisse pa-
riter cum illa dicens.* Annô 1590. Pro-
curator Provinciæ electus, Romam ve-
nit. Reversus Cracoviam, unde mor-
bi publicè grassantes plerosque Religio-
sos viros abegerant, summa contentione
flagi-

flagitavit, ut sibi liceret in eadem urbe laborantibus opem ferre. Quod dū impigrè præstat, correptus ipse morbo, charitatis præmium moriendo tulit. Eundem narrant aliquot post obitum annis, annò 1604. P. Petro Scargæ graviter ægrotanti spectandum se dedisse, auctoremque illi fuisse, ut 10. à DEO postularet annos, quos postea Scarga vixit. *Juvencius fol. 177.*

XII. OCTOBRIS.

I. **A** Nnò 1657. Alexander VII. Pont. Max. Plenariam concessit Indulgentiam omnibus, tam Societatis personis, quàm cujuscunque alterius Ordinis, & Congregationis Regularibus, & aliis quibuslibet Ecclesiasticis, & laicis, quotiescunque in domibus Societatis Exercitia Spiritualia S. Ignatii per octidui spatium peregerint, & interea temporis verè poenitentes, & confessi, SS. Eucharistiæ Sacramentum sumpserint. *Bullar. Constit. 44. Alex. VII.*

2. Molshemii in Alsatia adolescens, ope S. Ignatii liberatus est à demone,

cui se tradiderat. Erat is Michaël Ludovicus, nobilis Germanus, à parentibus in Lotharingiam missus, ut Gallicam linguam in aula Ducis condisceret: At enim juvenis præter linguam, mores didicit parum sanos, inter quos ludendi consuetudo, & libido impotens illi exitio fuit. Amissis foliorum ludo pecuniis anxius, cogitabat, quomodo alias etiam à dæmone acquirere posset. Adfuit repente dæmon sub specie elegantis juvenis, promisitque argenti, quantum vellet; nec distulit promissa: tantum illico argenti obtrusit, quantum sufficeret ad ludum restaurandum. Rediit ad Socios Michaël, repetit ludum, & amissos recuperat nummos, imò collegas exhaurit suis. Placuit misero ea fortuna, nec dubitavit ad illam conservandam dæmoni se tradere, exaratâ sanguine suo syngrophâ geminâ, sub conditione vitæ in septennium prorogandæ. Indè in omne nefas effusus, jam denique propè aberat à fine septennii. Interim propitiô oculô respicitur à misericordia Divina; innotescit matri, quod

quod actum fuerat; quæ, licet hæretica, cum in Synagoga sua nihil inveniret remedii, Religiosis quibusdam filium tradidit curandum. Sed ille ab ipsis fugâ se expedivit. Captus tamen à fratre Canonico Herbipolensi, ducitur Molshemium, ubi S. Ignatius plurimis inclaruerat miraculis, Patribusque nostris committitur. Laboratum diu, multumque, donec hoc die ad invocationem ardentem S. Ignatii adactus est dæmon, sub specie deformissimæ, ac grandis ciconiæ comparens, syngrapham reddere utramque. *Bartolus in vita S. Ign. lib. 5. n. 57.* Simile traditum supra 13. Januarii.

Eodem die obierunt.

3. Madriti in Hispania, annô 1600. P. Ludovicus [Molina,] Hispanus, magnum nomen inter Recentiores Theologos, & multis machinis impugnatum sed non eversum, decernente tandem Paulo V. annô 1606. Ut omnis doctrina Molinæ indemnitas persisteret. Præ-

ter doctos in primam partem D. Thomæ Commentarios, & invictam Gratiæ, & Liberi arbitrii Concordiam, quæ lapis offensionis fuit, edidit Tomos 6. de jure, & justitia, tanta juris Civilis comprehensione: ut mirum omnino sit, hominem, qui in Theologicis studiis vitam consumpsit, tantam consecutum fuisse Juris scientiam. Nec minor fuit Molina religiosa virtute, quàm excellentiâ doctrinæ. Etiam in provecta ultra sexagesimum annum ætate, atque in continuo lucubrandi studio, passus non est, aliquid sibi dari ultra communem victum, & amictum. Breviario utebatur tam attrito: ut minores horæ in illo vix legi possent. Ad communia domûs munia non minùs promptus provolabat, quàm quivis accuratissimus tyro.

4. Ingolstadii in Germania, annò 1618. P. Jacobus Rhem, Germanus. Integra illi semper virginitas, quam custodiebat severâ oculorum modestiâ, & corporis mortificatione. DEI-paræ cultui addictissimus, instituit Sodalitatem

tem *Colloquii Mariani*, in qua juvenes de Virgine DEI para instituerent pias Collationes. In Sacello ejus Sodalitatis, cùm incesisset eum cupido noscendi, quis titulus Virgini gratissimus esset? canente choro Litanias Lauretanas didicit cœlitus à DEI Matre sibi spectabili, præ aliis placere titulum *Matris admirabilis*. Hunc ergo tertio repeti jussit. Inter sacrificandum visus est non semel sublimis à terra; & sæpius absentia dixit, futura prædixit.

5. In America Mexicana, annò 1637. P. Joannes Ledesma, Americanus. Inter Theologos ità inclaruit, ut à Senatu regio, sacra inquisitione, Præfulibus, adeoque ab ipsa Hispania, Peruvia, & Sinis consuleretur, & ab ipso Professore, cùm ejusdem esset Collega in Cathedra Theologica, inter alios authores citaretur. Cùm grandævus regeret Seminarium Mexicanum, omnia ad ædem sacram pertinentia administrabat per se, altaria mundabat, & vestiebat, pavimentum verrebat, candelas etiam publicè, accendebat, &

abstergebat, &c. passimque se vocabat S. Gregorii ædituum. Erga Indos mirando ferebatur affectu: illos erudiebat, pascebat, & viribus totis defendebat. Cùm Mexicum eluvione aquarum vastaretur, ipse jejunos miseris Indis conquistam annonam cymbâ advehebat; quod charitatis officium toto triennio, vastante urbem lue, continuavit. Mortuo Clerus Metropolitanus totus, Religiosi omnes, & Senatus universus solemniter parentârunt. *Sottell. in bibl. Soc.*

XIII. OCTOBRIS.

I. **A** Nnô 1537. scripta est Venetiis. Sententia Vicarii Apostolici, pro S. Ignatio, qua contra omnes detractores, & falsos rumores, declaratur esse Sacerdos bonæ, ac Religiosæ vitæ, doctrinæ sanæ, & qui in civitate Venetiarum multa eximiæ probitatis exempla dederit. *Nadasi in Indice Memor.*

2. Annô 1534. auspiciatissimè electus est in summum Pontificem Paulus III. eodem planè anno, quô Henricus
VIII.

VIII. rex Angliæ excitato schismate Angliam avulfit ab Ecclesia Romana, & fide orthodoxa; quove Parisiis jacta sunt prima Societatis fundamenta, emissis à primis Patribus votis in monte Martyrum, festo assumptæ in cœlos Virginis DEIPARÆ. Nimirum emergentibus malis providit confestim Divina Bonitas opportuna remedia, & viros, qui Ecclesiæ subvenirent æquè intrepidi, ac validi, & Vicarium suum, qui sapienter, & gratiosè approbaret, firmaret, ac formaret Ordinem nascentem. [Fuit Paulus magnus Instituti Societatis æstimator, semperque illam paterno fovit affectu, & Privilegiis non paucis. *Orlandin. hist. Soc. p. 1. l. 1. n. 93.*

3. Annò 1584. Gregorius XIII. per Constitutionem *Exponi nobis, &c.* statuit: nulli è Societate licere deinceps ad Carthusiam secundò transire, nisi de licentia Præpositi Generalis. *Bullar. Soc.*

Eodem die obierunt.

4. Romæ annò 1574. P. Sebastianus Romæus, Italus. Præfuit annis unde-

viginti Romano Collegio insigni prudentia , & animi submissione ; eoque S. P. Ignatio apprimè charus. Quamvis plurimis distentus curis , non tamen exonerari volebat , sed alios ex aliis labores quærebat , dicere solitus : *Eos qui, sunt de Societate, nunquam nisi egros quiescere debere.* Unde P. Julio Mancinello post mortem visus est sub albo conopæo, in lectulo longè ornatissimo, symbolo quietis , quam post perpetuos labores consecutus est in beata æternitate.

5. Hui in Belgio , annô 1653. Magister Philippus Franciscus Pennant, Belgæ. Sex mensibus Paralyfi lecto affixus, usúque manuum, ac pedum destitutus, cum jaceret: DEI para V. impensius ab eo implorata, per quietem se illi spectandam obtulit cum Filio parvulo in sinu, stipantibus latera, hinc S. Francisco Xaverio, indè P. Mastrillo, didicitque ab ipsa, sanitatem sibi à Xaverio conferendam. Allatam S. Xaverii, Mastrillum sanantis, imaginem, ubi manibus paralyticis attigit, repente illas movit, & sensim convalescens, ad S. Xa-
ve-

verii festum plenè convaluit. Verùm—
cùm id alii aliò traherent; iterum re-
lapsus in morbum, præmissis precibus
iterum ejusdem S. Xaverii imaginem
affectis partibus admovit, & confestim
vim, & vigorem in illis recepit. Gra-
tus pro beneficio, semper Xaverianam
illam imaginem de collo gestavit.

6. Zagrabiæ in Hungaria, annò—
1621. P. Alexander Dobokay Hunga-
rus. In catalogo beneficiorum à DEO
acceptorum posuit & illud: quòd ad-
huc secularis post sacram Cōmunionem
audiverit in aurem dexteram illapsa sibi
hæc verba: *Ingredere Societatem.* In So-
cietate supra caput concionantis Patris
Alexandri die Natali Christi Domini
vidit vir nobilis splendorem quendam
instar orbis lucidi. Mirum in eo fuit,
quòd in diuturna, & varia gubernatione
neminem acerbiùs reprehenderit—;
quamvis pro tuenda disciplina religiosa
gravis esset, & severus. Orationi tanto
fervore intentus fuit: ut etiam sublimem
à terra nonnemo viderit.

XIV. OCTOBRIS.

I. **S**anctus Indiarum Apostolus, Xaverius, dum totis viribus, multisque promissis urget, quantocyus expediri à Lusitanis Malacensibus classē contra Acenos: ut majores faceret animos militibus, quorum non magnus erat manipulus (centum, & octoginta in eam expeditionem designati numerabantur) palàm profitebatur: se ipsum cum classe iturum, cum non regis tantum, sed potissimum violati honoris Divini causa agatur. Et milites quidem hoc erecti promisso, jam victoriam tanquam certam canebant, non nescii, unum Xaverium adversus furentium Badagarum amplissimas copias nuper pro exercitu integro fuisse. At cives tam pertinaces obstabant, ut minarentur ablato Xaverio, se in alias oras secessuros, urbe direptioni hostium relicta. Post multam altercationem civitati adjudicatus est Xaverius: ut civibus solatio, & præsidio esset; milites verò ad pugnam profectos, orationibus suis eminus juvaret. Sic di-
rem-

rempta lis est, & utrisque periclitantibus præstò fuit vir Sanctus. *Bartol. in Vita lib. 2. num. 30.*

Eodem die obierunt.

2. Tolosæ in Gallia, annò 1621. P. Guilielmus Trebofius, Gallus. Minister Collegii cùm esset, summa charitate providebat, nè quid Sociis deesset, & nè ipsi legibus deessent. Si quis legi de verrendo cubiculo non satisfecisset, ipse illud absente illo verrebat, purgamentis ad januam relictis, ut adverteret se moneri. In Missionibus longinquis, & arduis magno labore versatus est, parcissima utens refectione, verberatione sui largissima. Pro salute viri nobilis, paulò ante mortem vovit gestationem cilicii per hebdomadam cum cruenta sui flagellatione. Quod quamvis exequi, morbo impeditus, non potuerit, obtinuit tamen, quod optavit.

3. Ulyssipone in Lusitania, annò 1639. Hieronymus de Sylva Coadjutor, Lusitanus, vir eximiæ probitatis, & observantiæ disciplinæ religiosæ. Hic ipse

ipse est, qui Venerabilem Patrem Franciscum Suarium non semel in mentis excessu, & divino lumine illustratum vidit, atque ab eo vitâ jam functo, in deserto sacello Eucharisticô epulô est refectus. Cùm enim à P. Rectore itineris socium assumptus, præeunte in equo Rectore, ipse festo die Præsentationis DEI paræ V. divertisset ad Oratorium quoddam desertum, dolerétque se Ven. Eucharistiâ, ut semper eo die consueverat, refici non posse, vidit prodeuntem ad se P. Franciscum, præferentem in læva auratam pyxidem, auditque dicentem: se illius reficiendi causâ divina voluntate missum, simulque promptum è pyxide divinum orbiculum famelico porrexit. Assecutus deinde Rectorem, cùm domum rediissent, accepit P. Rector epistolam à quadam Sanctimoniali S. Claræ scriptam, quâ totum referebatur, quod cum Fratre Hieronymo actum esset.

XV. OCTOBRIS.

I. **F**estum Sanctissimæ Virginis, & Martiris Theresiæ admonet nos singularis

laris erga illam observantiæ, & cultûs, ob eximiam Societatis æstimationem, imò laudem usque ad invidiam, ut patet tum aliunde, tum ex libro vitæ propriæ, quem sua manu conscripsit. Inter cetera c. 23. erumpit in DEI laudem: *Laudatus sit Dominus; quòd mihi gratiam dederit obediendi meis Confessariis, quamvis imperfectè: qui quasi semper fuerunt isti benedicti homines Societatis JESU, &c.* Et paulò superiùs: *Fuit propter majus bonum meum, ut ego cognoscerem, & tractarem cum gente adeò sancta, qualis est Societas JESU.* Cap. 38. scribit se vidisse in cœlo Nostros alba vexilla præferentes. *De aliquibus Religiosis, inquit, unius certi Ordinis, & de toto ordine simul, vidi magnas res: vidi illos in cœlo cum vexillis albis in manu aliquoties, & alias res similes magnæ admirationis: propter quod habeo dictum Ordinem in magna veneratione, &c.* Quòd per hunc Ordinem intellexerit, & indicârit Sanctam Societatem JESU verbis expressis in Originali Vitæ à se conscriptæ, testatur non solum Confessarius ejus, & Scriptor Vitæ, P. Francis-

ciscus Ribera, sed etiam Sanctius de Avila, Episcopus Seguntinus ipsius & ipse Confessarius. Plura videri possunt apud Lancicium *Tom. 1. pag. 81.* & apud Gomez in *Elog. Soc. part. 1. Class. 7.*

Eodem die obierunt.

2. Ciliæ in Styria, annô 1646. P. Paulus Cyrianus, Ungarus, inter alios 26. Socios per Provinciam Austriæ sublato, in obsequio pestiferorum extinctus. Grassante in oppido illo peste, nec ullo comparente, qui miserorum curam in spiritualibus susciperet, eam sibi spartam ardentissimô studiô deposcit P. Paulus, Græcii tunc degens. Sed oppidanos, quibus Societas non satîs cognita fuit, ità deprehendit à se alienos: ut nec hospitio eum dignati sint, nec crustam panis, nisi ab ipsis pestiferis impetrare potuerit. Sed his non motus Pater, domum occupavit, quam pestis sublati omnibus inquilinis, paulò antè vacuaverat, omni ad vitam tuendam subsidio destitutam, cœpitque indè vestigare ægros, ultro se in domos ingere,

rere, diu noctúque montes, & valles percurrere, concionibus, & exhortationibus tum suum institutum, tum civiũ spirituale periculũ inculcare: effecitq; tandem hac Apostolica contentione, ut alios de eo sensus conciperent indigenæ, & quem averſati fuerant, studiosè prefarent. Sed bonò seriùs agnitò, diu illis frui non licuit, sublato paulò pòst eadem lue ipſo P. Paulo. *Ex Alegambe Victimis.*

I. In Insulis Philippinis, annò 1650. P. Franciscus Puche, Hispanus. Arduas Missiones sibi deposcebat, vestes ejus intimæ meri centones erant. Ægrum senecionem alicubi inventum, ad suum conclave deportavit, sua illum veste contextit, cibò refecit, in fide instruxit, baptismò expiavit, & paulò pòst morientem in cœlum expedit, mirè lætus hujus animæ lucrò: veste verò, qua senem contexerat, non nisi festis diebus utebatur. Accurrit aliquando manè ad Collegium nostrum, loci illius Decanus, moniturus nostros de flammis, quæ è domo nostra videbantur erumpere. Facta

omni diligentia nihil aliud deprehensum, quàm quòd eo tempore P. Franciscus inter ardentissima suspiria acriter se diverberaret.

4. Lugduni in Gallia, annò 1628. P. Ignatius Pomponius, Gallus, gloriosa morte cum Sociis 9. occubuit, qui capita sua pro peste afflatorum salute devoverant. Anno sequente non ignobiliore morte prostrati sunt unus, & viginti, in diversis locis Provinciæ Lugdunensis. Extra hanc provinciam in Gallia tredecim. Feracior gloriosorum funerum, & coronarum fuit in Gallia annus 1630. quo sublati sunt unus supra viginti.

XVI. OCTOBRIS.

INopinatus casus ferè disturbavit expeditionem, quam Malacæ S. Xavierius magno labore promovebat contra Acenos Mahometanos. Jam classis navium quinque stabat in procinctu, miles non multus, sed alacer, & fortis ardebat ad prælium; effusa in portum cum præfecto civitas, calentibus votis,
&

& lacrymis iter felix precabantur, Xaverius in æde DEI paræ de Monte Superos, ut secundarent, fatigabat; & jam sublati anchoris ibant in altum, cum repente in oculis omnium (ô abyssum judiciorum divinorum!) navis Prætoriana scopulis impacta, dissolvitur, & profundo sorbetur. Oritur clamor, & periclitantium, & spectantium, accurritur undique ad juvandos naufragos, è quibus nemo quidem periit, sed consternati omnes accusabant temeritatem suam, quòd tantillis copiis expeditionem tantam suscepissent, utique contra voluntatem DEI, ut ipsi ex hoc eventu ariolabantur. Nec parcebant, mobilis vulgi linguæ vel Præfecto urbis, vel Xaverio, jamque sermones in seditio- nem ibant. Mittit ergo Præfectus Mel- lus hominem, qui Xaverium accersat quantocyus ad sedandum tumultum. Faciebat ille tunc rem Divinam, jamq; ex DEO cognoverat, quid ageretur. Post sacrificium, antequam nuncius ex- poneret desideria Præfecti, jubet illum redire ad herum, atque monere, ut
bo-

bono esset animo, DEUM non defuturum causæ suæ. Ipse interea coram icone Virginis Matris prostratus, multa prece, & lacrymis rem agebat nunc cum Filio, nunc cum Matre, ut afflictis propitios se præstarent. Post hæc descendit ad mare, Præfectum animat, populum oratione opportuna demulcet, jubetque sperare meliora. Itur ergo iterum in consilium, cives obstinatè damnant expeditionem, milites videntes, Martem spirare Xaverium, poscunt illam, quos firmat Xaverius luculentò vaticiniò, de adfuturis eodem die duabus navibus ante solis occasum, quibus classis esset augenda. Suspensis in hunc eventum animis omnium, cum horà ante solis occubitum illæ advenissent; incredibile est, quantà lætitiâ urbem impleverint, quot indè Xaverio factæ sint gratulationes, applausus, amplexus. Decernitur ergo iterum expeditio, sed non una adhuc difficultate impedienda, ut clariùs appareret felicem ejus exitum non civitati dissolutæ, & per-

pervicaci, sed meritis Xaverii datum.
Bartol. in Vita lib. 2. num. 31. & seqq.
Eodem die obierunt.

2. In sylva Trevirensi, annô 1588. Richardus Biler, Joannes Soppius, Novitii, Germani, ab hæreticis pro eo, quo in Jesuitas feruntur odio, trucidati. Corpora nudata feris objecta, sed post dies aliquot ab ipsis illæsa reperta, licet grassantibus eo loci agminibus luporum.

3. Duaci in Belgio, annô 1652. P. Martinus l' Hermite, Belga, orandi, & se afflictandi studiô insignis. Quamvis omnis ejus ferveret oratio, in illa tamen, quam pro injuriosis in se fundebat, vel maximè exardescibat ignis. Calumniam enim aliquam, vel aliud mali à malevolis passus, illico se recipiebat in cubiculum, & prostratus ad pedes Crucifixi, ardentè ingeminabat: *Domine dimitte illis, non enim sciunt, quid faciunt. Per viscera, per vulnera tua, nè tribuas illis hoc peccatum.* Ità orantem tam liquida voluptate perfundebat DEUS, ut nihil ei jucundus esset, quàm
 atro-

atrocem aliquam calumniam pati. Nihil erat tam arduum, aut odio vel invidia obnoxium, quod à superioribus sibi commissum, citra ullum humani oculi metum obedienter non perfecerit. Majoribus festis occurrentibus palàm in triclinio se cædebat. Visus est aliquando Armenteriæ inter jacentium sub dio militum ægrorum acervos, per diem integrum reptare ad capita singulorum, atque eos expiare, & solari. ¶

4. Crumlovii in Bohemia, annô. 1625. P. Joannes Janus, Germanus opima charitatis victima cecidit; postquam, & miro ardore se pestiferorum curæ devovit, & ea dedit zeli sui specimina, ut cùm deductum, noctu terræ mandare vellet Rector, Magistratus se interposuerit, atque clara die, insignique pompa funus deduxerit, cui viri Senatorii humeros supposuerunt, adhibitis funalibus, & solemni Ecclesiasticorum comitatu.

XVII. OCTOBRIS.

I. **A** Nnô 1600. gravem dedit epi-

epistolam Vallisoleti Doctor Joannes Garcia Coronel, primarius in Academia Vallisoletana Theologiæ Professor, Romam ad P. Joannem Bapt. Plumbinum Procuratorem Generalem Augustinianorum, pro doctrina Molinæ de Auxiliis Gratiæ, & contra Prædeterminationes phyficas. Exponit ibi discretè, quomodo ferè omnibus doctis per Hispaniam suspectæ sint, & invisæ Prædeterminationes illæ; Librum autem Molinæ audierit summis encomiis efferi. Certè: inquit, quæ contra illam (Molinæ doctrinam) objiciuntur, non multi ponderis sunt, & facilè solvuntur. Authoritas virorum, qui contradicunt, me moveret, nisi satis animadverterem: his particulares respectus misceri, quos penetrare non est difficile, &c. *Eleuther hist. de Auxil. lib. 2. cap. 13.*

2. In Belgio Duacenum Collegium gravis involvit hæreticæ plebis tumultus annô 1578. Circa decimam diei horam cum vexillo, & tympano insana colluvies accurrit ad Collegium, atque

edictum promulgat, ut Socii omnes, confestim urbe excedant: Quarenti Rectori: cujus imperio hæc gererentur? respondent: Populi. Poscenti: quid causæ esset? reponunt: sic visum plebi. Atqui Magistratum adibimus, inquit Rector; at illi: penes se auctoritatem Senatûs esse; proinde maturarent egressum, aliàs ignominiosè ejiciendi. Cedendum ergo fuit furentibus; dimissæ scholæ, discessum inter armatas cohortes, & plaustra conviciorum, prosequentibus magnô numerô discipulis, & civibus honestioribus. Aquicintum se receperunt nostri; eò statim Senatus, & Academici Thomam Stapletonium, Theologiæ Professore, communi nomine ablegârunt, rogantes, nè longiùs abeant; sperare enim se, ubi impetus populi resederit, actutum revocandos. Nec aliter evenit. *Sacchin. hist. Soc. p. 4. lib. 6. n. 144. &c.*

Eodem die obierunt.

3. Nangasachi in Japonia, an. 1637.
P. Marcellus Franciscus Mastrillus, Italus. Admiranda utebatur familiaritate cum S. Francisco Xaverio, à quo in extremo vitæ periculo, illustri miraculo sanatus fuit, atque jussus Indorum salutis se devovere. Vir innocentissimæ vitæ, incredibili ardens desiderio fundendi pro Christo sanguinem, multisque à DEI. para V. Sancto Eustachio, aliisque Sanctis ornatus gratiis. In Japonico itinere, multa, & egit mira, & prædixit vera. Vix Japoniam sollicitè quæsitam attigerat, cum captus à barbaris, visus est toto capite collucere, & inter orandum in carcere, conspectus in splendoribus Sanctorum, & à terra sublimis. Aquis primùm infusis, & violentè expressis, deinde candentibus instrumentis cruciatus, in foveam demissus est, Japonico more capite deorsum verso. Cum quarto jam die adhuc esset superstes, extractus indè, gladio subjectus est; sed non nisi tertio ictu caput avulsum, ingeminanti JESUM, & MARIAM. Mox

à morte , compluribus in Europa conspectus est gloriosus, variòsque variis laborantes morbis adjuvit.

4. Granatæ in Hispania, annò 1556. P. Alphonfus, seu Basilius, de Avila, Hispanus, concionator verbo, & opere potens. Conciones ejus dicebantur Tuba divina, tonitru, ignis, fulmen cœlestè ; nunquam enim ascendebat cathedram, nisi cruenta flagellatione in se excitâssent flammam charitatis. Et tamen rogatus in extremis , ut aliquid diceret pro ædificatione Sociorum, dixit : Utinam, Patres , lingua hæc, quæ Ecclesiastæ munus obiit, in culina potius fuisset lacernula ad lebetes defricandos, & abstergendos ! Iniquos quosdam Judices, qui religiosum Sacerdotem publicò suppliciò affecerant, palàm die Dominico pro concione citavit ad tribunal Judicis vivorum, & mortuorum, ubi se quoque compariturum dixit ; futurum autem, ut, quem hìc audire noluerint, monitorem, ibi sint habituri Fiscalem. Post paucos dies religiosè decessit P. Basilius, eadèmq; nocte extinctus est.

feralis

feralis sententiæ author, quem alter quoque brevè secutus est ; familia utriusque ad stipem corrogandam redacta.

5. Callisii in Polonia, annò 1605. P. Joannes Cnapius, Polonus, sancta heroum Charitatis morte defunctus in obsequio pestiferorum, vir exquisitus in religiosa disciplina, & animarum zelo flagrans.

XVI. OCTOBRIS.

I. **U**Lyssipone in Lusitania, annò 1553. in Collegio nostro S. Antonii apertæ sunt scholæ publicæ, Rege promovente, & urbe petente. Quinque primùm Classes inferiores cum Theologia Morali patuerunt, tanto discipulorum concursu, ut in ipsa illa Theologia, quæ minùs numerosa esse solet, quadringenti numerarentur Auditores. Alias classes, præter numerum, & alacritatem discentium, egregiè ornavit excellentia Professorum, Cypriani Suarii, & Emmanuelis Alvari : quorum alter Rhetoricam, alter Grammaticam præclaris illustravit monumentis, quorum etiamnum fructuo-

fissimus in scholis usus est. *Orland. hist. Soc. p. I. lib. 13. num. 53.*

2. In Japonia primam expeditionem in regiam urbem Meacum suscepit annô 1559. 8. Septemb. P. Gaspar Villela, sed obstaculis, periculisque impeditam; ut agrè hoc die Sacajum tenuerit. Jam repentinâ malaciâ in medio cursu defigebant navim aërei spiritus, regno suo timentes; jam horribili tempestate obruebant, omniâque movebant; ut vel perderent, vel averterent Evangelii præcones. Fuit, quando velis plenissimis volans navis repente constitit immobilis. Ergo Ethnici circumire vectores, & stipem viritim exigere, qua ventum emerent ab idolis suis. Cùmque ad Villelam venissent, contenderentque, ut ipse quoque symbolam conferret, negavit ille, docens, non ab alio, quàm à Conditore cœli, & terræ DEO sperandam, petendâque opem. Illico conclamatur: ipsum infortunii esse causam, parûmque abfuit, quin præceps in mare ageretur, nisi DEUS opportunô ventô navim sol-

solviffet. *Sacchin. hift. Soc. p. 2. lib. 3. n.*
164. &c.

Eodem die obierunt.

3. Goæ in India Orientali, annô 1553. P. Gaspar Barzeus, Belga, vir verè Apostolicus, S. Xaverii discipulus in prædicando Evangelio, & laborum æmulus, semper ab illo magni habitus. Laborum tantum sustinuit, quantum denis operariis non ignavis onerandis sufficeret. Mira egit pro re Christiana, præsertim in emporio Ormusiensi. Inter extrema pericula intrepidus, sentiebat se omnia posse in eo, qui imbecillitatem suam confortabat. Plura, eaque mira dat ejus vita.

5. Urgellæ in Hispania, annô 1605. P. Joannes Ricus, Hispanus, Ecclesiastes egregius; sed cùm Majoricæ Rector, præter morem ibi concionaretur idiomate Castellano elegantiore, Alphonsus Rodriquez, qui ejus erat Socius, audivit à DEO: *Rector tuus expiabit concionem hanc igne purgatorio.* Qua re intellecta, P. Joannes nunquam dein-

ceps eo idiomate usus est, orandi, & corpus vexandi studio assiduè intentus. Cùm pro mortuo oraret Alphonsus, vidit eum radiis undique, sed potissimùm capite collucentem, & velut coronatum.

5. In America apud Hiroquæos, an. 1646. P. Isaacius Jogues, Gallus. Incredibili ardebat patiendi desiderio: unde, cùm aliquando totam noctem coram venerabili Sacramento humi, prostratus, peteret copiam, multa & acerba patiendi, responsum audivit: *Exaudita est oratio tua; fiet tibi, sicut à me petisti. Confortare, & esto robustus.* Hurones ergo cùm excoleret in Nova Francia, captus ab Hiroquæis summè barbaris, admiranda passus est, avita planè veterum Martyrum fortitudine.

XIX. OCTOBRIS.

I. **M**ONasteriense in Vestphalia Collegium institutum est annò 1588. Acriter se illi opposuerunt nobiliores duo è clero, omnes nervos intendentes, ut Jesuitæ vel non admitterentur, vel turpiùs ejicerentur. Sed
in

in caput ipsorum brevè recidit ignominia. Cædis enim patrata rei, non solum dignitate privati, sed civitate pulsi sunt. Festivius quiddam evenit hæretico ministello. Circumjacentes hæreticos non leviter urebat propinquitas Jesuitarum Monasterii receptorum. Cum igitur minister reformati Evangelii in territorio Osnabrugensi incidisset in quosdam cives Monasterienses, non potuit sibi imperare, quin acriter illis exprobraret admissionem Jesuitarum. Illi, ut erant viri probi, & simplices, audito Jesuitarum nomine flexo poplite, & capite aperto venerati sunt Sanctissimum JESU nomen. Quod cum iterum, iterumque facerent, stomachari Prædicans, & vix non disrumpi; tandem apertè denunciat, nequissimum genus hominum Jesuitas, non honore, sed omni probro dignos esse; at illi tum quoque caput aperuerunt. Sic confusus, & in rabiem actus impudens rabula in fugam se conjecit, nè cumlaret honores iis, quos infames volebat, *Sacchin. hist. Soc. p. 5. lib. 8.*

2. In Helvetia Lauffenum oppidum annô 1588. Ecclesiæ restitutum est. Instituerunt Episcopus Basileensis, & Nuncius Apostolicus, etiam Pontificis interposita autoritate, ut eò de Societate quispiam mitteretur. Missus ex Collegio Lucernensi zelosus, & industrius Sacerdos Jodocus Itæus, qui mensis unius spatiô, ità civibus, & Prælatiis prædictis suam probavit operam, ut statio illi prorogata sit in menses quatuor, & Socius laborum datus Sacerdos alter è nostris. Hi tam dextrè, fortitèrque cœptum opus promoverunt, ut tota civitas cum pagis quinque, & Præfectura Zuingensi, ejecto Prædicante hæretico, & occlusâ synagogâ Lutheranâ, ad Ecclesiam Romanam hoc die ultro redierint, contestati, eam se usque ad sanguinis profusionem, & mortem propugnatueros. *Idem ibid. n. 81.*

Eodem die obierunt.

3. Bivonæ, annô 1564. P. Petrus Venuustus, Italus. A. S. P. Ignatio missus

fus in Siciliam, Novitios isthuc religiosè instituit, ac digna egit Apostolico viro. Inter alios Sacerdotem quendam publica scandala dantem aggressus, monuerat suaviter, fortitèrque, ut offendiculo esse desineret. Qui monitoris impatiens, redeuntem ex agro Patrem Petrum à tergo invasit, ac tertio vulnerratum in capite prostravit. Inventus Pater à Bivonenfibus, cùm volutaretur in sanguine suo, rogatusque: num nosceret percussorem? affirmavit, sed nunquam prodere voluit, dicens: *Sinite illum: DEUS illi ignoscat*. Simulque JESU Nomine pronunciato, exspiravit, relictâ post se magnâ sanctimonix famâ.

4. In Lotharingia, annò 1637. P. Joannes Wortingtonus, Anglus, operarius tam extra, quàm intra carcerem Apostolicus. Post aliquot annorum labores Apostolicos comprehensus, carceris molestias toleravit bienniò, tanto animarum fructu, ut ipse scripserit: Tot, tamque frequentes ad expiandos animos ad me veniunt (in carcere)

rem) ut hebdomada qualibet in carcere plures, quàm in 6. vel 7. hebdomadis foris liber, excipiam confessiones. Denique proscriptus ex Anglia venit in Belgium, & ad Missiones castrenses applicatus, plenus dierum, & meritorum migravit ad Societatem triumphantem.
Ex Tannero.

5. Lovanii in Belgio, annô 1608. P. Martinus Delrio, Belga. Illustri genere ortus, summisque honoribus illustris, relictis Cancellarii Brabantiae, & regii Fiscii Procuratoris muneribus, Christum pauperem secutus est. Ad Societatem attulit non solum ingentem nominis famam, linguarum plurimarum peritiam, ingenium omnigena eruditione prophanarum scientiarum instructissimum; verum etiam virum bonum ad normam Evangelii probe efformatum. In Societate repuerascens, tam humilem, docilemque se præbuit tyronem, quàm eminentem, & scientiarum omnium varietate ad miraculum usque conspicuum, olim egerat Doctorem. Theologicis excultus studiis,

diis, laureaque Doctorali ornatus, & acutissimum in speculativis, & solidissimum in sacris literis interpretandis egit Magistrum. Singularis promicabat ei in vultu candor animi, & castimonia, à prima adolescentia servata, nitor. Compendium vitæ ejus religiosæ dici potest humillima obedientia, & obedientissima humilitas. Scripsit, ediditque vir doctissimus complura tum ante, tum post initam Societatem: inter quæ celebrantur passim, & in judiciis adhibentur, ejus Disquisitionum Magicarum Libri 6. in Tomos 3. distincti. *Sotuell.*

7. PP. Franciscus Ronfillus, & Georgius Blannerius. Navis prætoria, quæ vehebantur, vadis impacta prope Nerium Gallaciæ promontorium, triste naufragium fecit. Pauci ope tabularum, aut brachiorum remigio, in litus evaserunt; plurimi vel hausti fluctibus, vel rupibus illisi, & obtriti sunt. Inclinata sensim unum in latus carina malum ingentem ita demisit, ut ejus apex sederet in terra, pontemque veluti ster-

sterneret, quo dum utuntur è vectoribus præcipui, ac terram salvi obtinent, sacerdotem utrumque hortantur saluti consulere. Illi verò facturos se negârunt, donec unus restaret in navi, & adhuc trecenti supererant, quos dum peccata confitentes audiunt, decumanus repente fluctus omnes obruit annô 1596. ejecta cadavera in sacello proximo sepulta sunt. Ronfillus in Hispania, Blannerius in Belgio natus erat.

XX. OCTOBRIS.

L **A** Nnô 1562. Jacobus Lainius Præpositus Generalis Societatis, præclaram habuit dissertationem in Concilio Tridentino, de Institutione Episcoporum, an sit immediatè à DEO, ut volebant Episcopi Hispani, vel mediante Pontifice Romano, tanquam Christi Vicario, prout sentiebant alii, Pontificis studiosiores. Fervebant partis utriusque studia ferè usque ad contentionem. Lainius extra ordinem postremus disputavit, & integrum tempus solus explevit. In exordio sermo-

monis commemoravit , ter se illi Synodo interfuisse sub Paulo , sub Julio & sub Pio Pontificibus ; semperque se usum sinceritate loquendi absque furore , & respectu , eadem etiam se usum professus est ; nullam enim sibi suppetere rationem aliter agendi , utpote nihil aut quærenti , aut speranti , aut metuenti. Postea quæstionem ingressus , dixit : Quatuor à se suscipi : Quæstionis explicationem , suæ sententiæ expositionem , alienarum confutationem , & suæ comprobationem. Eam porrò tenuit ipse , latèque ac solidè propugnavit sententiam , qua in Episcopos à DEO derivatur potestas , non immediatè , sed per Christi Vicarium , Divi Petri Successorem , loquendo *de Potestate Jurisdictionis* , de qua potissimum lis erat ; *Potestatem Ordinis* eos accipere immediatè à DEO concessit. Omnia tanta vi rationum , & eloquentia deduxit , ut multi Patrum , oppositam secuti sententiam , vel apertè eam deseruerint , vel mentem suam uberius , & accommodatè ad sensum Lainii declararint.

rârint. *Pallavicin. in hist. Conc. Trid. lib. 18. cap. 15. Sacchin. in hist. Soc. lib. 6. n. 85.*

Eodem die obierunt.

2. Badenæ in Germania, annô 1573. P. Georgius Schorichius, Germanus, à S. P. Ignatio Societati adscriptus, atque à culinæ officiis ad literas ingenium transferre jussus, in Germania pro fide tanta gessit: ut Dux Albertus eum delegerit ad inferiorem Bavariam ad fidem Orthodoxam reducendam. Quod ille feliciter præstitit, adeoque Badenam missus ad similes labores, venenô ab hæreticis propinatô, sublatuſ est.

3. Constantiæ in Germania, annô 1635. P. Balthasar Wegelin, Germanus. Per annos 30. Collegii Procurator accuratus, unâque Operarius indefessus, laureatam mortem ex charitate pestiferis exhibita obtinuit, unâ cum Sociis viginti, & uno per Germaniam sparsis.

4. Posnaniæ in Polonia, annô 1655. P. Stanislaus Woyfza, Ruthenus. Cùm informis, & ferè monstrosus natus esset,
finè

finè cranio , & ferè finè forma hominis , ope S. Stanislai Kostka , cui oblatus fuerat , plenè persanatus est. Nemo illo promptior sive ad infirmos , sive ad sanos juvandos Sacramentalis pœnitentiæ remediô. In animas purgatorii quoque prolixè liberalis , sæpe illas deposcendi auxilii causâ ad se ventitantes habuit. Injuriarum tolerantissimus , pro quodam sibi injurioso per annos 13. statis diebus per singulas hebdomadas certas orationes , & mortificationes DEO offerebat. Matura denique cœlo ejus Apostolica charitas , in arena peste infectorum , quibus indefessus deserviit , coronata est.

5. Lovanii in Belgio Franciscus Gruythuyfen , Scholasticus Belga. Non expectatô Sacerdotiô , properavit in gloriosam pestiferorum arenam , illique florem ætatis devovit , cum Sociis undeviginti , quos per diversa Belgii loca ejusdem gloriæ consortes habuit.

XXI. OCTOBRIS.

I. **E**X portu Sancianensi, annò 1552. literas dedit S. Xaverius ad P. Franciscum Perez, quas ità orditur. *Francisce Perez, mando tibi in virtute S: Obedientiae, nè post visas hasce meas literas hæreas amplius Malacæ, sed quàm primum poteris, expedias te ad navigandum in Indiam, &c. scilicet Collegii Cocinensis futurus Rector; Rectori autem mandavit, ut eodem die, quo veniret Perez, traderet ipsi officium. Quod exordium non formatum juxta stylum hodiernum, videri posset duriusculum, & præferre non parum despoticæ potestatis; sed rationem hujus styli, & mentis suæ paulò pòst in iisdem literis aperit humillimus, & suorum amantissimus Xaverius, subjungens: *Quamquam hac, & his plura, majoraque confidebam, vos sola voluntatis meæ indicatione sinè mora facturos; tamen ad majus vestrum meritum, interpono vim potestatis mihi tradite.* Unde patet, meliùs esse, imperanti parere Superiori, quàm factis-*

tis-

tisfacere suadenti, aut petenti. Multum enim respectûs humani habere, solet hæc obediendi ratio. *Epist. Novar. lib. 7. ep. 8.*

2. In India Goæ, annô 1548. ipso hoc die sacro S. Urfulæ, solemni pompâ delatum est ad templum Societatis Caput unius Virginis, & Martyris è comitatu S. Urfulæ. Cùm enim in itinere ventorum impulsu navis, qua vehebantur aliquot è nostris, impulsæ est in arenas, & fyrtes, excussôque gubernaculo, omni spe salutis essent destituti; P. Gomius protulit in publicum sacrum Caput, invocataque ab omnibus Sancta Martyre, salvi evaserunt repente, non sinè manifesto prodigio. *Orland. hist. Soc. p. 1. lib. 8. n. 119.*

Eodem die obierunt.

3. Nangasachi in Japonia, an. 1633. P. Julianus Nacaura, principe Japoniæ stirpe natus, atque olim à Rege Bungi ad Gregorium XIII. Pontificem Max. Legatus, ad obedientiam Sedi Apostolicæ deferendam. Româ redux, in Societate.

cietatem adscriptus est, in qua probum religiosum, & impigrum operarium cum egisset, ad scrobem Japonicam odiô fidei raptus est. Cum duceretur, populum comitantem allocutus, dixit: Illum se, illum Julianum esse, missum enim Romam à Japonia saniore, & mitiore, pro illa Romana, & vera fide se nunc vitam libenter deponere. Triduanô tormentô gloriam meritis æternam decessit. Eodem mortis genere sublati cum illo sunt Petrus, & Matthæus Novitii Japones.

4. Panormi in Sicilia, annô 1656. P. Aloysius la Nufa, Siculus, Illustrissimis ortus natalibus, patriæ suæ Apostolus, innumerabilium animarum lucris, prædicationibus, & signis conspicuus. Ecclesiæ munus per annos ferè 40. persanctè gessit. Viderunt quidam ex dicentis fronte splendidissimum radium promicantem, & auditores illuminantem; alii conspexerunt Angelum concionanti assistentem; alii ex orantis ore fulgidum radium in cœlos vibratum, aliis visa est ejus anima, comitantibus

SS. Ignatio , & Xaverio , aliisque de Societate , & innumeris , quos cœlo lucratus fuit , cœlos conscendere.

5. In Peru, annô 1622. P. Emmanuel Ortega, Lusitanus, magnus in Lusitania, Brasilia, Paraquaria, & Provincia Peruana operarius, pro DEI gloria, & animarum salute. Tempore ingentis cujusdam exundationis noctu per horam circiter natavit ad baptizandos Indos, qui mergebantur, cum manifesto vitæ discrimine. Admiranda alia gessit, passus est animarum causâ. Coadjutor spiritualis Formatus cum esset, oblatum sibi 4. Votorum professionem non admisit, nè quid laxamenti in Instituto fieret sui causâ.

6. Regiomonti in Prussia, an. 1653: P. Joannes Kihn Prutenus, cum in vasta hæretica urbe, quam dira pestis depopulabatur , Catholicis Sacramenta , hæreticis ea, quæ poterat subsidia strenuè ministraret , non sinè stupore acatholicorum , glorioso agone consummatus est vir zelosissimus.

XXII. OCTOBRIS.

I. **A** Nnô 1552. Julius III. Pont. Max. confirmavit Privilegia Societati concessa à Prædecessore suo Paulo III. quoad Dispensationem circa Jejunia, & cibos prohibitos, atque Absolutionem à quibuscunque casibus hæreseos in foro conscientiæ, quæ, & similia Privilegia voluit non comprehendi sub quibusvis derogationibus, etiam in strictissima forma. Insuper concessit, ut cum facultate Generalis, & aliorum, quibus ipse delegaverit, possint nostri ex rationabili causa, postponere Recitationem Horarum, Canon. Sacrificio Missæ, & Infirmis commutare in levius aliquid, &c. *Bullar. Societ.*

2. In Indiam epistolam dedit S. Xaverius ad P. Franciscum Henricum laborantem in Travancoride, sed desiderantem indè excedere aliò, ubi fructuosior esset ejus labor. Docet eum Sanctus, id non esse à bono, sed maligno spiritu optante, regionem illam de-

destitui omni operario Evangelico, ut nec parvuli, qui moriuntur, perveniant in cœlum, utpote baptismi expertes. Genus est, inquit, insidiarum ejus, majorem alibi divini obsequii spem ostentare, ut videlicet sollicitet, atque avertat eos, qui utiliter operam navant DEO ibi, ubi sunt. Itaque vereor, nè te suo illo artificio aggressus, idcirco sollicitet: ut ex istis abigat locis. At memento, te octo mensibus, quibus isthic versaris, plures animas conservâsse, moribundis baptizandis infantibus, quàm omnibus annis, quibus in Lusitania, & India fuisti &c. *Epist. vet. lib. 2. ep. 8.*

3. Aliam dedit idem Sanctus epistolam annô 1553. ex Sanciano Sinarum portu ad Franciscum Peram, qua ex amplitudine, & ardore Spiritûs sui Apostolici significat: se jam in procinctu esse ad solvendum in Sinense imperium conducto ducentis aureis mercatore quodam Sinensi, qui eum expositurus esset ante portam urbis Cantonenfis, & curaturus, ut ad Gubernato-
rem

rem deduceretur. Quæcunque fors apud hunc sibi contingeret, paratissimum se esse ad omnem, sive sint vincula, & carceres perpetui, sive tormenta immanissima, cum melius sit hæc pati, quàm negligere Evangelii propagationem. *Epist. Vet. lib. 4. ep. 15.*

Eodem die obierunt.

4. Nangasachi in Japonia, an. 1633. P. Joannes Matthæus Adamus, Italus. Ærumnas plurimas perpeffus Evangelii, & animarum causâ, tandem comprehensus, & fame cruciatus, extremos quinque vitæ dies in tormento Japonico egit, de furca in fossam suspensus è pedibus, indè ad astra elatus.

5. Callisii in Polonia, annô 1634. P. Blasius Plozzinius, Polonus. Cum adolescens insigni virtute præstaret, iussus est ab eo, cui erat in obsequiis arenti terræ pluviam à DEO flagitare. Paruit Blasius, non diu oravit, & cœlum sudum in pluvias affluenter solutum est. In Societate religiosum egit ad legum normam egregiè compositum. Dixit
duo

duo se petiisse à DEO : ut, nè Domesticis molestus esset, non diu, sed acerrimè ægrotaret, nec diu in vivis superstes esset. Utrumque obtinuit, ac insuper notitiam diei sui extremi, quem prædixit.

6. Brunæ in Moravia, annô 1648. P. Samuel Richter Moravus. Salutis animarum fitientissimus, promptissimum se ad illas juvandas in quavis occasione præstabat, relictô etiam aliquando poculô, quo laboribus fessus sitim levare volebat. Sibi dictum censebat illud Psalmographi : *Tibi derelictus est pauper, orphano tu eris adjutor.* Adjuvit strenuè, donec in obsequio pestiferorum caderet gloriosè.

XXIII. OCTOBRIS.

I. **A** Nnô 1597. ab Inquisitione Generali Hispana expedita sunt Romam Testimonia authentica de sensu variarum Academiarum, & Doctorum Hispaniæ circa Controversiam ferventem inter Ordines PP. Prædicatorum, & Societatis de Auxiliis Divinæ

Pars IV. E Gra.

Gratiæ. Mandaverat enim suprema Inquisitio Hispana Academiis Salmanticensi, Complutensi, & Siguntinæ: ut suum de Controversia illa iudicium perscriberent, idémque ut facerent, doctissimos quosque in Hispania viros rogaverat. Provincialibus item utriusque partis injunxerunt, ut, quod de Gratia sufficienti, & efficaci sentirent, scripto consignarent, ad sedem Apostolicam mittendum. Obtemperatum ab omnibus accuratè. Digesta sunt omnia in Tomos 3. & Romam expedita anno, diéque prædictis, ad informandam Sedem Apostolicam. *Eleuth. hist. de Auxil. lib. 2. cap. 26.* ubi ostendit: ex Episcopis, aliisque Doctoribus, quorum iudicia Romam missa sunt, duplo plures fuisse pro Doctrina Molinæ, quàm contra illam.

2. In Gallia Guilielmus à Prato, Episcopus Claromontanus, anno 1560. inter mortales desiit, Præsul in omnes partes optimus, ac memoriâ æternâ dignus, atque à DEO datus Societati, collocandæ, & educandæ in Galliis.

Tria

Tria Collegia Societati fundavit munificentissimè temporibus difficillimis (quando scilicet illa in suis initiis nondum satis cognita, pro inutili, imò noxia habebatur) Billomenſe, Mauriacenſe, & Parienſe, quod regiâ ſuâ munificentia glorioſè conſummavit Ludovicus Magnus, Rex Chriſtianiſſimus. *Saachin. hiſt. Soc. p. 2. l. 4. n. 92.*

Eodem die obierunt.

3. Saſſari in Sardinia, annô 1635. P. Joannes Andreas Manconius, Sardus, excellenti virtute, & prædicandi gratiâ celebris. DEI-paræ V. cultui addictiſſimus, ejus aspectu multoties eſt honoratus, ſed paſſim ſe illi ſub Cruce ſpectandam obtulit. Semel tamen, cùm ille vexaretur importuna cujuſdam fœminæ ſpecie, identidem ſeſe ingerente, ideoque mœſto eſſet animo, Cœli Regina comitantibus SS. Catharina, atque Cæcilia admirabili pulchritudine, & ſplendore conſpicuam ſe illi objecit, dixitque: *Vide, an pulchritudo, quæ corrumpitur, cum hac poſſit ulla ex parte com-*

parari? Ante mortem rogatus, ecquid illi maximo esset solatio in illo articulo? Quòd, inquit, nullam consolationem ipse mihi unquam indulserim.

4. Leodii in Germania, annò 1634. Rudolphus Rusellus, Anglus, Scholasticus. Vitæ innocentiam nulla gravi noxa temerata, ut insigni virtutum apparatu ornaret, præter accuratam legû custodiam, duobus hisce usus est adminiculis. Nullam temporis particulam sibi elabi sinè fructu sinebat, nec adamantinum suum decretum colloquendi semper de rebus piis, unquam violavit.

5. Hispali in Hispania, annò 1647. Joannes de Soria Coadjutor, Hispanus, concione audita faucius, relictâ mercaturâ, & sponsâ Societatem ingressus, semper in illa religiosè vixit, maximè postquam à gravi morbo per S. Ignatium miraculò est liberatus. Nullum diem elabi sinebat, quin regulis, bis quotidie consideratè legendis, aliquid temporis impenderet. Votò se obligavit, ad vitandum quodvis deliberatum veniale peccatum, Sabbatho totius heb-

hebdomadæ defectus confessione expiabat, quamvis id aliquoties per hebdomadam egisset, & veniâ gauderet, etiam quotidie communicandi.

XXIV. OCTOBRIS.

I. **T**Aurini in Pedemontio, an. 1568.
 Apertæ sunt Scholæ, magna exultantium civium gratulatione, & commoditate; post erectum annô præteritô Collegium, non finè specialis Providentiæ divinæ argumentis. Templo illata sunt solemniissimâ pompâ, quinque Sanctorum corpora, è quibus tria fuerunt SS. Martyrum è legione Thebæorum, Solutoris, Adventoris, & Octavii; quartum Sanctæ Julianæ Virginis, quæ prædictorum Martyrum collegit, servavitque reliquias; quintum S. Gussolini Abbatis ad S. Solutorem, qui virtutis excellentiâ famam Sanctitatis meruerat. Scholis, & Collegio præfuit primus Rector P. Jacobus Acoſta, quem celebrem fecit victoria de duobus Hugonottis reportata. Primus in arenam descendere præsumpsit discipulus, qui

facili negotio subactus est. Discipuli ignominiam suam ratus magister, ipsum se congressurum denunciavit, ac Taurinensibus, & Jesuitæ ostensurum: quid intersit inter discipulum, & magistrum. Et erat literaturâ suorum non mediocriter tinctus, nec ulli cedebat audaciâ, & verborum profluviô. Postridie commissum publicè certamen tres horas tenuit. Ter ità victus hæreticus, ut tanquam intercluso spiritu, non posset hiscere, & quisque videret profligatum esse. Ad extremum pudore suffusus, quamvis in fronte admodum perfricta, ità discessit, ut diceret: conventurum se Acoſtam privatim. At comparuit nunquam, & petulantem illi linguam infamia egregiè frenavit. *Sacchin. hist. Soc. p. 3. lib. 3. num. 116. & n. 173. & p. 4. lib. 3. n. 67.*

Eodem die obierunt.

2. Conimbricæ in Lusitania, annô 1604. P. Hieronymus Carvalius, Lusitanus. Orationi sex quotidie horas dabat, & genua centies submittebat. Pau-
per-

pertatem tam tenerè coluit, ut in ejus veste curiosus quispiam nonaginta numerârit assutos centones. Sollicitus aliquando de pœnis Purgatorii tolerandis, vidit apparentem sibi Virginem DEI-param, audivitque dicentem: Metum poneret, se non solum in hac vita, sed etiam in Purgatorio gementium esse Advocatam. Cùm 45. esset annorum, scripsit sibi adhuc quindecim superesse annos vitæ, atque ità evenit.

3. Rhotomagi in Gallia, annô 1626. P. Joannes le Sec, Gallus, charitate, ac zelo præstanti, caput suum bis in obsequium pestiferorum devovit. DEI paræ cultui addictissimus, assiduè illam sollicitabat, ut cui ipsa ad Societatem aditum aperuisset, etiam perseverantiam impetraret. Exercitia spiritualia inchoaturus, dixit extrema sibi futura, & diem obitûs, qui ità evenit, nominavit.

4. Murcia in Hispania, annô 1558. P. Marcus Antonius Fontova, Hispanus. Vices agebat Præpositi Provinciæ Aragoniæ, qui in Urbem profectus fuerat; sed cùm lues contagiosa quasdam Hi-

spaniæ partes corripuisset, heroico charitatis obsequio se ipsum immolavit, ceciditque charitatis victima cum Sociis duobus. Valentia eodem anno ex eadem causa occubuerunt Coadjutores duo, plures Barcinone cum Rectore suo P. Joanne Gestì; Anno sequente Murcia P. Gaspar Lopez. Annò 1560. Gandia extincti quatuor eodem charitatis igne.

5. P. Michaël Turrianus, Complutensis Academiae Rector, antequam Societati nomen daret, ab eadem Romam missus ad propugnanda ibi ejus jura. Romæ cum degeret, occursum, aspectumque nostrorum hominum ita refugiebat, ut nè sustineret quidem in sermone mentionem de illis fieri, malevolorum obtrectionibus circumventus. Itaque vix Joannes de Vega, Orator Catholici Regis ab eo exoravit, ut ipsum P. Salmeron obiter noctu secretis ædibus conveniret. Multis precibus ab eo obtinuit P. Salmeron, ut idem beneficium præstaret Ignatio. Venit in condictum pomerii locum Turrianus oratione

tione meditata contra Ignatium, tanquam certissimum præstigiatores munitus. Quem ubi conspexit Ignatius, & comiter, ut solebat, salutavit; ille perculsus aspectu viri, ejus comitate, atque adeò *Spiritu, qui loquebatur*, victus, ruit in amplexum, & desine, inquit, plura, tuus sum, quid me jubes facere? Post quadriennium susceptus ad Societatem, eum S. Ignatius pupillam oculi sui vocitabat. Eiusdem nomen S. Borgia in libro vitæ scriptum vidisse fertur. Cum parotide laboraret, ac lapsus humor in guttur, cibi, & vocis meatum intercluderet, quo die migravit è vita, constitit humoris fluxus, ac liberar, apertasque fauces tamdiu reliquit, dum sacrò viaticò reficeretur, quòpiè ac religiosè sumptò iterum occluso gutture est oppressus, annò 1593. ætatis suæ 85. *Juven. 779.*

XXV. OCTOBRIS.

- I. **A** Nnò 1552. Epistolam dedit S. Xaverius ex Sanciano Sinarum insula ad P. Gasparem Barzæum, Goani

ni Collegii Rectorem, Virum funditus sanctum, & Apostolicum. Inter cetera: Memento, inquit, quæ apud te reliqui præcepta, lectitare, atque observare sedulò, maximè verò illa, quæ ad submissionem animi pertinent, in quibus jubebam te exerceri quotidie. Vide etiam, atque etiam, nè circumspiciens ea, quæ DEUS per te, ac Socios universos effecit, obliviscaris tui. Mihi verò pro mea erga vos omnes charitate, pergratum esset, vos unà cum animis vestris considerare, quàm multa DEUS vestrò vitiò facere omitat; atque hæc malim vos intueri, quàm quantas res per vos DEUS faciat. Nam prior cogitatio pudorem, ac demissionem animi afferet vobis, vestræ imbecillitatis, miseriæque admonitis; posterior autem facilè in elationis, & arrogantiæ discrimen adducet, nixos alienis bonis, præclarisque facinoribus, hoc est Divinis. Circumspice, quæso, quàm multis hæc perversa cogitatio periculum creârit; quàm exitialis hæc Societati pestis, si semel in ea serpe-

re cœperit, sit futura. *Epist. Vet. lib.*
4. ep. 14.

Eodem die obierunt.

2. Neti in Italia, annô 1637. P. Michaël Montaltus, Italus, eximius DEIPARÆ V. cultor. Festa ejus præveniebat jejuniô, pane, & aqua definitô, & in somni nocte, quam orando, & pia legendo transigebat. Iphis festis diebus eam, quam è charta in cubiculo habebat, DEIPARÆ imaginem floribus adornabat, atque coram ea Formulam Votorum Societatis, & alteram se illi devovendi renovabat. A carnibus, etiam cùm Concionatorem ageret, abstinerebat, plerumque pane cibario, & aquâ contentus, somnum non in lecto, sed in sella, pallio obvolutus capiebat.

3. In Brasilia, annô 1645. P. Antonius de Mattos, Lusitanus. Hollandico carcere per biennium maceratus, opinionem sanctitatis indè extulit. Cùm valeret, noctu somnum capiebat stans, & baculo innixus, ut facilius excitaretur ad laudem DEO persolvendam.

Cum Collegia vel Provinciam regeret, responsum ad interrogata non dabat prius, quàm coniectis in Crucifixum, vel humi deflexis oculis animum collegisset. Quibusdam preces ejus expectantibus dixit facturum se, sed ipsi hoc, illudve occultum peccatum caverent. Quendam mari se committere non audentem ob metum piratarum monuit, ut certa peccata occulta expiaret, & certa quædam pietatis officia obiret, sic securum navigaturum; atque ità evenit.

4. Landspergæ in Germania, annò 1636. Magnus Angerer, Coadjutor, Germanus. Per annos 22. magnò impigritatis exemplò pistorem, hortulanum, & omnia egit, citra ullum laboris tædium, citra ullum pietatis detrimentum. Inter laborandum Marianum Rosarium mordicus ore tenebat, manibus occupatis, dentibus illud versabat, & linguâ DEI param salutabat rarâ industriâ.

XXVI. OCTOBRIS.

I. **A** Nnò 1578. supplicem epistolam dedit ad Præpositum Generalem

lem Everardum Mercurianum, Guilielmus Alanus, Sacerdos piissimus è præcipua nobilitate Anglicana, qui orta persecutione Catholicorum in Anglia recepit se in Belgium, & profugos ex Anglia juvenes Catholicos colligebat in Seminarium quoddam Duaci, piorum eleemosynis sustentandos. Suasum subinde Gregorio XIII. Pontifici Max. ut simile Anglicanum Collegium institueret in Urbe, futurum columnen collabentis Ecclesiæ Anglicanæ. Pontifex, ut erat in omnem occasionem juvandæ, & propagandæ Ecclesiæ intentissimus, erexit novum Seminarium, facileque collecti sunt adolescentes Anglinon pauci, quibus Præpositus est Mauritius quidam Kolenocius; adjuncti duo è Societate, qui administrationis, ac disciplinæ domesticæ formam præscriberent, ac in usum deducerent. Illecti adolescentes humilitate, & comitate nostrorum optabant ipsos præscribi Seminario, quod etiam visum est Alano; ideoque honorificas, felicesque dedit literas

ras ad Everardum Generalem , ut Societas ejus Seminarii susci-peret gubernationem. Renuit Everardus graves ob causas ; sed cū juvenes non contenti Præfecto suo , eò descendissent, ut maluerint deserere Seminarium : Pontifex revocatos quiescere jussit, curamque, & administrationem omnem Societati demandavit. Et favit Pontificiæ dispositioni, ac Societatis curis DEUS, dando tam felicia domui illi incrementa, ut plurimos piissimos Confessores, tum fortissimos Martyres aluerit, alātque etiamnum. *Sacchin. hist. Soc. p. lib. 7. n. 10. & seqq.*

Eodem die obierunt.

2. Toleti in Hispania, annō 1584. P. Franciscus Strada, Hispanus, Ecclesiastes tanti spiritūs, ut ei vix parem habuerit Societas. Incredibili vi dicendi percellebat, conterebat, & inquam vellet flectebat corda, etiam juvenis, nondum Sacerdos, nec sublimiore literatura tinctus. Concionibus suis, & S. P. N. Exercitiis scitissime

simè traditis, velut duplici quodam Eliæ Spiritu, concussit Italiam, Belgium, Galliam, Lusitaniam, & Hispaniam; odia internecina inter cives, & civitates composuit, religiosas domos ascetis implevit, Societati complura Collegia erexit. Rogatus à P. Ribadeneira, unde illi esset ea vis in dicendo? ingenuè respondit: sibi inter dicendum, radium quendam, & impulsus coelitus illabi, quo totis præcordiis intimè commoveretur. Labori, & orationi intentus, modicum dabat somno, & expertus est, sibi dormienti à DEO infusam tantam homiliarum Divi Chrysostomi peritiam, ut illo licèt antea nunquam lecto ità concionaretur, ac si totum absumpsisset. Tantus cùm esset, indignum tamen Societatis instrumentum semper, & animitus se reputabat.

3. Colonia in Germania, an. 1574. P. Leonardus Kesselius, Belga. P. Francisci Stradæ concionibus Societati genitus. Vir potens docendo, & agendo, præsertim in Colonia Agripina ab hæresi servanda. Cùm ibidem peste infectis

fectis ferviret, non animas tantum, sed corpora quoque divinitus curabat; ut passim diceretur: quotquot Kesselio sua peccata aperirent, protinus convalescere, & vitam instituere magis probam. Incredibili tenebatur desiderio S. Patrem tunc adhuc superstitem videndi, & alloquendi, ideoque petiit Romam eundi veniam. Sed S. Pater piis ejus votis cumulatè annuens, Coloniae se illi videndum miraculosè præbuit.

4. Nangasachi in Japonia, an. 1633. P. Antonius de Sonfa, Lusitanus, odio fidei primò exilium perpeffus, deinde redux in Japoniam, aquæ in os infusæ, & violenter expressæ tormentò cruciatus, demum in fossam capite deorsum suspensus, octavo die gravem illum agonem feliciter consummavit.

5. Romæ, annò 1556. P. Andreas Frusius, Gallus, non minùs vitæ probitate, quàm doctrinæ laude spectatissimus, adeò, ut illum S. Ignatius, aliique Angelo similem judicarent. Linguarum, Latinæ, Græcæ, Hebraicæ erat peritissi-

ritissimus; Theologus, Jurisperitus,
Medicus, Mathematicus insignis, præ-
stans Musicus, præclarus Orator, Poëta
summus, & omnino Extemporaneus.
Exercitia Spiritualia S. Patris ex Hispanico
Latine interpretatus est, isque liber
primus è Societatis lucubrationibus, ty-
pis prodiit in lucem. *Sotuell. in bibl. Soc.*

XXVII. OCTOBRIS.

I. **G**Oæ in India, annô 1578. sole-
mnis celebratus est Baptismus.
Sacro fonte abluta est Neptis Mealis,
Regis, ad quem regnum Idalcanis de
jure pertinebat. Eodem die post me-
ridiem Rudolphus Aquaviva viginti-
catechumenos lustralibus aquis tinxit,
inter quos fuit vir Maurus genere, qui
nullius hominis suasu, ex Balegate ve-
nit, baptizari petens, & quidem sine
mora, quod diceret se nescire, quando
esset moriturus. Factum fati pio de-
siderio. Ecce autem statim à baptismo
tantô sanguinis profluviô soluta illi est
narium vena, ut anima corpore soluta,
tempore eodem, & militantem, & tri-
umphantem ingressa sit Ecclesiam,
DEO

DEO divitias bonitatis suæ mirabiliter
spargente. *Sacchin. hist. Soc. p. 4. lib. 6.*
n. 228.

Eodem die obierunt.

2. Valentia in Hispania, an. 1615.
P. Petrus Bellidus, Hispanus. Oratio-
ni præter horam ordinariam duas alias
dabat manè, vesperi tot, quot obedi-
entia, & ratio officii permittebat. Inci-
piebat Meditationem à Christi Passio-
ne, deinde ad attributa divina mentem
erigebat, denique voluntatem suam
divinæ mactabat in holocaustum; visus
ab oratione prodire toto vultu illustri.
Multos monuit de rebus secretissimis.
Sub mortem dicente quodam: *Sursum*
corda; respondit: Jam est ibi. Perso-
na quædam sanctitatis opinione illu-
stris, cum rogasset Dominum: an om-
nes nostri, qui in eo Collegio degebant,
salvi essent futuri, & an cum Purgato-
rio? Responsum accepit: Salvandos om-
nes, sed tres tantum sine Purgatorio,
inter quos Pater Bellidus. Hoc cum
Patri Petro sub mortem referret Supe-
rior,

rior, lætus subjunxit: Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto, & felix decessit.

3. Burdigalæ in Gallia, annô 1620. P. Guilielmus Bailius, Gallus. Mirabili instructus erat vi ad agendum cum hæreticis ità, ut pauci cum illo agentes abierint non conversi. Vocatus ad ægros disponendos ad mortem, antequam domo prodiret, inclementer se pro illis cædebat. Ad pulpitum sacrum non ascendeat, nisi acri flagellatione præmissa, ciliciô indutus, & linguâ per aquam lustralem expiatâ. Santonas Calvinî erroribus infectissimos, eo purgavit studio, ut à S. Eutropii, Santonum Apostoli temporibus nullus visus sit, ità Religionis negotium promovisse. Magorum, Sagarumque artes tam solerter deprehendebat, ut nunquam aberrârit. In Sacrificio divino, cum Venerabilem hostiam communicaturus, manu tenebat: Da mihi, aiebat, Domine JESU animas, pro quibus victima factus es salutaris. Zelo animarum, & celebritate nominis sui eò devenit, ut velut proverbio appellarentur *Bailii*, qui

qui in eo genere maximè strenui essent.
Sotuell. in Bibl. Soc.

4. Romæ, annô 1705. P. Thyrsus Gonzalez, præpositus Generalis, Hispanus. Societati præfuit annis 18. communi judicio, & fama, etiam Curia Romanæ, Vir Sanctus, & Doctissimus. Societatem gubernavit juxta instituti rigorem, accuratus in munere suo, humanorum negligens respectum, in adversis fortis, & constans.

XXVIII. OCTOBRIS.

I. **N**atalis est hic dies Collegii Germanici in Urbe, S. Ignatii zelo, & cura primùm conditi. Cœptum est nobilissimum hoc opus sub Julio III. Pontifice, suadente Cardinale Morono, qui Nuncium Apostolicum in Germania egerat, operam verò, curam, & dexteritatem omnem impendente Ignatio. Nullum enim visum est præsentius subsidium ad juvandam inclytam Nationem Germanam, ab hæresi ferè oppressam, quàm si in ipsa Roma, velut sinu Magistræ gentium, educa-
ren-

rentur, & bonis literis, moribúsque formarentur juvenes Germani, qui doctrina sana, & zelo Apostolico Patriæ subvenirent. Collecti sunt initio juvenes quatuor supra viginti, quibus à Pontifice jussus est S. Pater scribere leges vivendi, & studendi, totámque Domum per suos gubenare. Sumptus necessarios benignè suppeditabat Pontificis, & quorundam Cardinalium liberalitas. Sed brevè factum est, ut tam præclarè cœpta penè conciderent; sublato è vivis Julio Pontifice. Paulus enim Quartus, ortô inter ipsum, & Imperatorem bellô, subsidia consueta subtraxit, Cardinalium quoque largitiones in publica annonæ caritate desinebant; nec deerant ex ipsismet, qui Ignatio suaderent ejus Collegii dissolutionem temporibus tam iniquis. At illi mens fuit alia, tamque generosa; ut Cardinali Augustano reposuerit: *Subtrahant se omnes, quos ea cura gravat; sustinebo solus, etiamsi me venundari propterea oporteret.* Et sustinuit juvante DEO. Invenum enim jam non paucis auctorum partem aman-

amandavit ad varia Collegia nostra extra urbem , partem in urbe detinuit , suisque impensis aluit , etiam cum res satis angustæ domi essent. Prospiciebat enim divinitus edoctus , fore tempus , quô id Collegium , ut numero personarum , ita reddituum copia abundaret , cresceretque in summam Ecclesiæ Germanæ utilitatem , hæreseos autem ruinam. *Bartol. in Vita S. Ign. lib. 4. n. 18. Orland. hist. Soc. p. 1. lib. 12. n. 8.*

2. In Hispania splendidum Societati , imò universæ Ecclesiæ ortum est lumen , nascente annô 1510. S. Francisco Borgia , primogenito Joannis Ducis Gandiæ , futuro Societatis Præposito Generali Tertio. *Sacehin. hist. Soc. p. 3. lib. 8. n. 37.*

3. Romæ , annô 1568. B. Stanislaus Kostka , postquam à laboriosissimo itinere per aliquot dies est refectus , die SS. Apostolis Simoni , & Judæ sacro , Tyronibus Societatis in Domo Professæ est aggregatus. *Sacchin. hist. Soc. p. 3. lib. 4. n. 62.*

4. Ibidem annô 1604. habita est coram

ram Clemente VIII. Congregatio, & Disputatio 33. de Auxiliis Gratiæ. Voluit Pontifex disputari de Scientia Media, quæsitumque: *An S. Augustinus ante absolutum Decretum Divinæ voluntatis agnoverit, dari in DEO cognitionem certam, & infallibilem contingibilem, dependentium à causâ libera: qualem Molina DEO per Scientiam mediam tribuit?* Affirmativè respondit P. Bastida, latèque probavit ex Sacris literis, & S. Augustino. *E-leuther. hist. de Aux. lib. 5. cap. 43.*

5. Annô 1707. Pontifex Maxim. Clem. XI. epistolam dedit ad M. Duce-m, seu Czarum Moschoviæ Petrum Alexewicium, qua significat: multum solatii se cepisse, ubi ejus Ablegatus declaravit: ipsum constituisse, Catholicis per universas ditiones suas liberum & publicum concedere Religionis suæ exercitium, insuper fundare Conven-tum PP. Capucinis, & Collegium PP. Societatis JESU, ad erudiendam bonis literis, moribûsque probis juventutem: *quod consilium, inquit, magnam profectò po-pulis tuis utilitatem est allaturum; deni-que*

que Missionariis Chinenſibus liberum
permittere paſſum per terras ſibi ſub-
jectas. *Ex literis Româ datis.*

Eodem die obierunt.

6. In India Orientali, annò 1568.
P. Franciſcus Lopez, Luſitanus. Poſt
multos animarum cauſâ exantlatos la-
bores, cùm Cocinò Goam navigaret, à
Mauris comprehenſus, & multum, diu-
que ſolicitatus eſt, ut ad Mahometem
deficeret; Execranti impium facinus,
haſta in pectus adaſta, caput acinace
fiſſum, corpus in mare projectum.

7. In mari. 1596. P. Georgius Val-
lier, & P. Franciſcus Roſillius, Hiſpani.
Cum Exercitu Martini de Padilla in
Angliam navigare juſſi, horrida tem-
peſtate noctu involuti ſunt. Deficien-
te evadendi ſpe, Patres omni, qua po-
terant ope, juvabant perituros, donec
ipſi quoque haurirentur. Pauci, qui
variâ indiſtriâ evaſerunt, teſtati ſunt:
in denſiſſimis illis tenebris, in quibus al-
ter alterum videre non poterat, Patrum
circumcuſantium, & Chriſti Crucifixi
imaginem circumferentium, vultus tan-

to splendore fulfisse, ac si meridiano sole illustrarentur.

8. Mexici in America, annò 1572. P. Franciscus Bazanus, Hispanus. Indias expetiit, ut experimentò probaret, quemadmodum ipse aiebat, an arbor inutilis eò translata aliquid boni fructûs sit allatura. In Societate sedulò splendorem familiæ Marchionum S. Crucis, & ingenium, doctrinamque occultavit, delituitque per quinque annos sub Francisci Aranæ nomine, inter labores domesticos sedulus, & modestissimus. Coadjutor. Re postea comperta studiis iterum est applicatus, & sacris Ordinibus initiatus transmisit in Americam, tam in itinere, quàm regione illa insignia præbens Viri Apostolici argumenta.

XXIX. OCTOBRIS.

I. **A** Nnò 1645. Congregatio Lusitana PP. Benedictinorum secuta exemplum Congregationis primariæ Cassiniensis, Exercitiorum Spiritualium libellum vindicavit S. Ignatius;

tio; declaravitque eum non esse à quopiam Benedictino monacho, ut recens quidam Historiæ Benedictinæ author perperam scripserat, compositum. Quam suam sententiam publico Decreto firmatam communicavit hoc die Societati. *Bartol. in vita S. Ignatii. lib. 1. n. 12.*

2. Vilnæ in Litvania, annò 1579. in Collegio Societatis per Valerianum Episcopum fundato, Studium Generale, seu Academicum, & Universitatem Scientiarum, bonarumque Artium, instituit Gregorius XIII. à Societate in omnibus, ac per omnia, moderandam, ac gubernandam: illique Privilegia quarumvis aliarum universitatum gratiosè concessit. *Bullar. Cherub. Constit. 102. Gregor. XIII. incip. dum attenta, &c.*

3. In litore Malabarico P. Antonius Abrerus vela faciebat cum P. Bernardino Sinensi. Orta subito Cocinum inter, & Culanum hac die 1611. fœda tempestas classem sex navigiis majoribus, & aliis minoribus bene multis constantem, & Asiaticis onustam mercibus fregit. P. Abrerus ducentos Ethnicos,

thnicos, nullis antè monitis, & adhortationibus victos, ad sacrum baptisma perduxit. P. Bernardinus milites omnes, quorum ingens erat numerus, salutari confessione expiavit, neque suæ prius vitæ consulere sustinuit, quàm eorum salutem sempiternam in tuto collocasset. Everfa demum navi jactabatur undis, cum ad B. Ignatium ore, animoque conversus, cernit oblatam ex improvise adnatate trabem. Huic se applicat, perque iratos fluctus diu jactatus ad littoris cautes ejicitur. Exciverat indigenas procellæ fragor, & prædæ spes. Ab iis haud dubiè spoliandus, & necandus Ignatium rursus appellat, cujus ope mitigata barbarorum feritas incolumem accepit ad littus. Servatam Superum beneficio vitam dolor propemodum ademit. Paululum in litore processerat, cum incidit in cadaver Socii charissimi P. Antonii Abreri. Triste, ac dulce onus mœrens ad PP. Franciscanos deportavit, quorum in æde sacra sepultum est. *Juvenius fol. 486.*

Eodem die obierunt.

4. In Japonia prope Fuximam annô 1633. P. Matthæus de Couros, Lusitanus, vir verè Apostolicus, tam in agendo, quàm patiendo. Ecclesiam illam non solum excoluit maximis laboribus, ut Missionarius: sed etiam pro Episcopo gubernavit annis 9. Societati Japonicæ bis præfuit Præpositus Provincialis, temporibus difficillimis, & ardente persecutione. Admiranda sunt Divinæ Providentiæ argumenta, quibus inter summa, & assidua pericula famulum suum protexit, ad solatium afflictæ illius Ecclesiæ. Jam per montium inaccessibleium juga, per sylvas, & vepreta vagabatur, ut instantes falleret exploratores; jam flumina, & maria pererrabat, jam per alias, & alias Provincias irrequietus cursitabat. Aliquando in cæco subterraneo specu per menses octo commoratus est; subinde satellites fugiens in arcta delituit latebra, qualem memoratur S. Felix subiisse, araneo opere repente prætextam. Inter
tot

tot vitæ discrimina , & quotidianas mortis tabescens , decrevit tandem indulgere veteribus desideriis , quibus actus fuit in Japoniam , & Meacensi Magistratui ultro se sistere : si fortè placeret DEO , ut inter flammæ pate-
ret cœlum. Sed aliter DEO visum. Mox adfuit quispiam , qui evocatum P. Matthæum ad juvandum hominem leprosum , in semoto mapali degentem ex urbe deduxit ad agrum : ubi ipsemet , ærumnis fractus placidè exspiravit , Japonicæ suæ expeditionis annô 43. *Sotuell. in Bibl. Soc.*

5. Antverpiæ in Belgio , annô 1625 , cùm in populum magna strage grassaretur lues contagiosa , hoc die gloriosè occubuit Thomas Verleyn Belga , Coadjutor , unus è 15. heroibus , qui in ea urbe sub vexillo charitatis meruerunt , & felici clade sublati sunt.

XXX. OCTOBRIS.

I. **G**regorius XIII. annô 1576. confirmavit , extenditque Privilegium Societatis , ædificandi , & habi-
F 3 tandi

tandi ubique, etiam intra cannas aliorum Ordinum. *Bullar. Soc. Constit. incip. Salvatoris Domini nostri, &c.*

2. Institutam in Collegio Romano, recenter fundato à Gregorio XIII. Lectionem de Controversiis fidei, primus hoc die, annô 1576. tradere cœpit P. Robertus Bellarminus, aptissimus ad id muneris visus, tum ob ingenii, ac eruditionis excellentiam, tum ob linguarum Græcæ, & Hebraicæ peritiam, & comparatam septennio Lovanii in Belgio, agendi cum hæreticis experientiam. Nec fefellit opinionem de se conceptam. Ità rem egit, ut non solum quotidianis lectionibus satisfaceret: sed pro vastis Controversiarum suarum voluminibus multam coacervaret materiam. *Petrasan. in vita lib. 2. c. 5.*

3. In Valle Tellina Collegium recenter inchoatum, annô 1560. dissipatum est à Grisonibus, seu Rhoëtis, Vallis dominis, hæresi jam infectis, ac pro ea tam ardentem zelantibus, ut si alicubi vel unus esset Lutheranus, pro ipso daretur prædicans, atque ex publico

blico aleretur. Socii, quamvis sub titulo Magistrorum tantum essent ingressi, & à Concionibus publicis abstinerent, exturbati. Sed dum in una valle Societatem non tolerat fatan, DEUS illi aditum, stabilémque possessionem aperuit in pluribus vicinæ Sabaudia, imò in tota ditione Ducis Sabaudii per Antonium Possevinum, non prius Societati aggregatum. *Sacchin. hist. Soc. p. 2. lib. 4. num. 56. &c.*

Eodem die obierunt.

4. Moguntia in Germania, annò 1620. P. Joannes Sylvorstius, Belga, Groeningæ Catholicis operam præclaram præstitit, non minore fructu, quàm labore. Ab hæreticis igitur raptus in vincula, visò eminus carcere, procumbens in genua, gratias DEO retulit, pro tanto honore. Pro tribunali fidenter respondit: se non minùs ausum isthuc venire ad hæreticos convertendos, quàm ipsi sunt ausi Antverpiam ire pro Catholicis pervertendis. In periculis, & angustiis magnâ fiduciâ

DEO dicere solebat : *Tuus sum ego , sal-
vum me fac.*

5. Pofonii in Hungaria, annô 1634. P. Georgius Kaldi, Hungarus, vir acris ingenii, eloquentiæ, & virtutis. Multa egregiè dixit, ac scripsit contra hæreticos. Biblia sacra ab illis depravata, restituit integritati suæ, & Hungarico idiomate edidit. Gabrielem Bethlehemum, Transylvaniæ principem victoriis insolentem, palàm Tyrnaviæ corripuit, quòd tot millia Christianorum Turcis prodidisset. Eapropter extrema illi timebantur, sed ea libertate majorem ab eo principe retulit æstimationem, & honorem, donatus etiam luculento pecuniæ subsidio pro Bibliorum sacrorum impressione.

6. Caltagiroriæ, annô 1622. P. Franciscus Farsia, Italus. Licentiùs vivens in sæculo, cùm fortè occurrisset Venerabili Eucharistiæ, quæ per plateam deferebatur, erumpens indè radius ita hominem perstrinxit, mutavitque, ut subito in alium mutatus, ad Societatem se receperit, & plures exemplô suô ad fru-

frugem reduxerit. Eximius deinceps fuit in cultu SS. Eucharistiæ, ac potissimum in iteranda crebrius communione spiritali, & dignabatur illum subinde DEUS cœlestibus visis, & solatiis, sapore quoque, & odore admirando in usu ejusdem Sacramenti.

XXXI. OCTOBRIS.

I. **P**ostquam Pechini apud Sinas, post obitum P. Matthæi Riccii, viri Apostolici, & quasi Parentis Ecclesiæ Sinensis, multo labore, & singulari Imperatoris gratia, Villam suburbanam, valde opportunam, pro ejusdem sepultura comparârunt Socii (non enim licet in urbibus sepelire defunctos) delatum est illuc defuncti corpus, non eâ pompâ, quâ Sinæ utuntur, & est triumpho, quàm funeri similior ; sed eo apparatu, qui Christianos, & Religiosam modestiam decebat: solemnibus verò exequiis dicta dies prima Novembris. Interim tumulo paratus est locus, divinôque consiliô factum : ut qui per universam

vitam expugnârat idola , mortuus ea
 secum sepeliret. Erat in ea Villa ædi-
 ficium non inelegans, in cujus aula pri-
 maria ara consurgebat ingens è lapide;
 cui infidebat monstrum grande, à ca-
 pite ad calcem inauratum (quod Sinæ
Ticam vocant, atque telluri, thesaurif-
 que præesse fabulantur) in capite co-
 ronam, manu sceptrum gestans. Plu-
 tonem veterum gentilium Europæo-
 rum referebat. In utroque pariete,
 picti videbantur decem Inferni prin-
 cipes, qui reorum scelera cognoscen-
 tes, ad meritas damnabant pœnas. An-
 te eos stabant dæmones multò terribi-
 liores, quàm nos pingimus, variis pœ-
 naliū instrumentorum signis instru-
 cti, atque horribiles. Damnatorum
 quoque supplicia ità repræsentaban-
 tur, ut spectantibus horrorem incute-
 rent; nam alii in lecticis ferreis torre-
 bantur, alii ferventi oleo coquebantur,
 alii in frustra discerpebantur, alii medii
 secabantur, alii à canibus lacerabantur,
 &c. Ceterum hæc inferorum terricu-
 lamenta dæmon ità composuit: ut non

folùm ſcleratos non coërcerent , ſed incitarent. Facillimum enim illa evadendi modum adſtruebant : ſi nimirum certo ritu adoraretur idolum , & miniſtris ejus aliquid ſtipis offerretur. Idola igitur omnia dejecta , concremata , & deleta ; ara ipſa diruta , parietum in fano pictura calce incruſtata eſt. Tum in recenter erecta decentiore , ara elegans Salvatoris noſtri imago hoc die collocata eſt ; tumulus aptatus , in quo deponeretur deſuncti corpus , & locus pro cœmiterio designatus. *Trigautius in expeditione Sinenſi lib. 5. cap. 21.*

Eodem die obierunt.

2. Corcagiæ in Hibernia, an. 1604. Dominicus Colinus, Coadjutor, Hibernus. Claro ſatus genere, contraſectarios Centurio militavit in Gallia, deinde in Hiſpania Dux claſſarius per annos octo ; ſemper , & miles bonus , & vir , & probus. In Societatem receptus , miſſus eſt in Hiberniam ad populares ſuos juvandos , ubi captus ab hæreticis , varièque ſolicitatus , ut ad eorum caſtra tranſiret, cùm fortis in fide , & religio-

ne perfisteret, crudeliter tortus, & manibus post terga revinctis, in veste Societatis ad patibulum raptus est. E scalis gravissimè monuit Catholicos, nè spe, metùve, aliisque hæreticorum artibus finerent se perverti. *Suspicite*, inquit, *in cælum, & priscam fidem, quam præclari majores vestri sunt professi, non degeneres perseveranter conserveate, pro qua, & ego nunc, ut videtis, mortem oppeto.* Mox deturbatus, & excarnificatus est.

3. Majoricæ, annô 1617. Alphonsus Rodriquez, Hispanus, notæ Sanctitatis Coadjutor, à Christo Domino, & ejus Matre sanctissima tenerrimè dilectus, plurimisque singularibus gratiis ornatus. Inviserunt aliquando ægro tantem, dirisque doloribus cruciatum, atque ad lectuli pedem confidentes, dulci colloquio recreârunt, ac persanârunt. Pia simplicitate dixit aliquando : *O Mater DEI, si tantum me amares, quantum ego te !* Respondit illico *DEI para : Falleris, mi Alphonse, plus ego te amo, quàm tu me.* Aliàs, cum Patris cujusdam comes fuisset, ac largo sudore

madidus orationi instaret, DEI para V. sudorem illi, lacrymâsque absterfisse traditur. Multa illi arcana, & futura revelata; & vix quidpiam erat, quod oratione non impetraret. Merebatur has cœli gratias, & solatia profundissima sui demissione, & acri mortificatione. Dirè se flagellabat, jejuniis macerabat, cibos sale non condiebat, in omnem se afflictiendi occasionem assiduè intentus.

4. Lugduni, in Gallia, annô 1663. P. Theophylus Raynandus, Gallus Nicaensis. Quanta fuerit viri eruditio, patet tum ex 19. Tomis in folio de editis materiis diversissimis, tum ex elogiis, quibus eum honorârunt doctissimi, primæque dignitatis Scriptores. Doctrinam tantam ornârunt non mediocria virtutum decora. Regularum religiosarum inprimis observans, cibi parcus, castimonix tam studiosus, ut necessaria cum mulieribus colloquia verbis admodum paucis definiret. Vocationis suæ tenacissimus, etsi subindè nec adversa deessent, nec sollicitatores, qui magna, & splendida promittebant extra

tra Societatem : datam ei fidem, omnibus aliorum promissis habuit potior-
rem, *Sotuell. in Bibl. Soc.*

I. NOVEMBRIS.

I. **P**aulus III. Pont. Max. annô 1549.
Privilegia plurima Societati largitus est ad melius regimen ejusdem, & ministeria, per Constit. incip. *Licet debitum pastoralis officii, &c.* Bullar. Soc.

2. In India, cum Chiaulenses Christianos viseret P. Gaspar Barfæus, vir sanctitatis famâ, & zelô Apostolicô, clarus ; occurrit venienti cum clero, populus, ommissis, quos in eum festum diem adornârunt, ludis cannarum, & taurorum ; supplicant, urgéntque, ut de sacro pulpito audiri, nè gravetur. Excusat ille, quòd id sinè Vicarii offensa fieri non possit. Sed tumultu à populo concitato, misit ipse Vicarius, petiitque, ut populo satisfaceret. Auditus est extemporaneus Orator, eo gustu, ut iterum audiri mereretur. Nondum finierat prandium, cum adfuit vir primarius, qui civitatis nomi-

ne institit, ut nè gravaretur iteratòsa-
mentem populum verbò DEI refice-
re, quandoquidem ejus præsentia diu
frui non liceret, Vicario assentiente,
ducitur in campum apertum, cùm tem-
plum nullum caperet auditorem. Ubi
excitatum pulpitum conscendit, eo-
verborum pondere, & affectuum ar-
dore dixit: ut vastum illud auditori-
um, plorantium fletu, & misericordiam
poscentium clamore assiduè resonaret.
Finita concione primores urbis flexo
poplite, cum lacrymis obsecrârunt, ut
S. Sebastiani templum, & annum re-
ditum pro fundatione Collegii admit-
teret. Sed festinanti ad alia de his-
tractare non licuit. *Bartolus Asiat. hist.*
lib. 5. num. 24.

3. Apud Sinas solemni apparatu ce-
lebratæ sunt exequiæ P. Matthæi Ric-
cii, de quo heri. Quamvis enim San-
ctis Omnibus festus esset is dies, quia
tamen Sinenfes, etiam Christiani so-
lemnissimè, & non lugubri paratu, ce-
lebrant funera suorum, visum est ma-
gno illi Servo DEI id honoris non de-
ne-

negandum. Convenère Neophyti omnes, cereis suis, suffitibusque instructi ad agendam celebritatem; Missa prima de Omnibus Sanctis, qua potuit, pompa, & Musicorum concentu, cantata est, eâ peractâ, Patris tumbâ è loco, ubi asservabatur, in ædem sacram delata, cœptumque recitari Officium Defunctorum, cui altera Missa funebris successit, ac denique post solitos Ecclesiæ ritus, in præparato fornice Defuncti depositio, inter veras, largasque Christianorum, præsertim Doctoris Pauli, unius è primariis Mandarinis acrymas. *Trigautius in Expedit. Sinenſi lib. 5. cap. 21.*

Eodem die obierunt.

4. Ximabaræ in Japonia, annô 1622. P. Petrus Paulus Navarrus, Italus, cum duobus Sociis Japonibus, Dionysio Fugixima, & Petro Onizucca, odiô fidei combusti. Pro morte tam gloriosâ paravit se P. Petrus præmissis Confessione generali, & Exercitiis S. Patris. Auditâ mortis sententiâ, Rosario è collo pendente

dente, velut torquatus, ciliciô insuper armatus, ivit ad rogam, Sociis præci-
nens Litanias ; cecideruntque felices—
victimæ Fidei, & Charitatis Christianæ.

5. Limæ in India Occidentali, annô
1592. P. Joannes de Atienca, Hispanus.
Inter orandum ardentius Vallisoleti,
sentire sibi visus est humeris suis infi-
dentem Indum, atque identidem flagi-
tantem *Veni, & juva me, veni & juva me!*
Ivit sinè tergiversatione, & viriliter juvit
apud Peruanos, superatis gravibus diffi-
cultatibus magno animo, prudentia, &
zelo.

6. In Gallia propè Biterras, annô
1629. P. Claudius à S. Columba, Gal-
lus. Cultui Venerabilis Sacramenti—
impensissimè addictus, singulis propè
horis illud visitabat in Sacello domesti-
co, ibique etiam noctes magna ex parte
ducebat insomnes. Si aliquando sacris
operari non posset ; Communione spi-
rituali, ut vocant, centies repetita per
diem, damnum compensare nitebatur.
Occubuit pestifera lue, quâ tactis in pa-
go quodam operam præstitit indefef-
sam.

7. Eo-

7. Eodem in obsequio, annô 1618. felicem, & laboriosam animam posuit Duaci P. Gerardus Vervianus postquam bis de contagiosa morte triumphavit superstes.

II. NOVEMBRIS.

1. **A**Nnô 1567. prima in Peruviam, Indiæ Occidentalis regionem, suscepta est à Societate expeditio, postulante, urgente, & sumptus omnes largè suppeditante Philippo II. Rege Hispaniarum. Ante octiduum parata jam profectio, ità Oceanus insolere cœpit, ut ab inferorum satellitibus concitari videretur ad absterrendos Evangelii præcones. Sed viros fortes, præsertim in causa pia non terrent, sed animant pericula. Postquam Calendis Novembribus deferbuit mare, post tridie vela data mitioribus jam ventis. Prospera fuit, nec infructuosa navigatio. Sociis vectores omnes, inter quos complures regii Ministri, ad eximiam modestiam, & pietatem componentibus. *Sacchin. hist. Soc. p. 3. lib. 3. n. 265.*

2. Romæ, annô 1578. Prælectiones Theologicas exorsus est P. Franciscus Suarez, & quidem auspiciatissimè. Ipsum enim Pontificem Max. Gregorium XIII. Auditorem habere meruit primæ Lectionis suæ. Dedit id gratiæ Pontifex humanissimus, tum eminenti doctrinæ viri, quam fama secundissima longè, latèque celebrabat ; tum excitandæ aliorum Auditorum aviditati. Primo aspectu visus est Suarez quibusdam famâ suâ minor ; quòd annum secundum supra trigesimum nondum explèssset, at ubi audiri, atque thesauros eruditionis suæ aperire cœpit, communi suffragio superâsse famam, & Pontificem auditorem meruisse, est pronunciatus. *Massejus in vita cap. 8.*

3. Anno 1686. P. Carolus de Noyelle. Præpositus Generalis literis datis ad P. Thomam Ujeyski, olim Episcopum Chijoviensem, amplas ei gratias egit pro felici labore impenso conciliandis Patribus Ordin. S. Basilii, cum Illustrissimo Russiæ Metropolita, qui compluribus annis dissidebant, nec
vel

vel Nunciorum Apostolicorum industria, nec Curiaë Romanæ autoritate componi poterant. Commissum denique negotium ferè desperatum Patri Thomæ, qui sua comitate, prudentia, & sanctimonix opinione ità partes circumegit, ut plenè, & huic, & illi fuerit satisfactum, & pax æternò decretò sancita. *Briëtius in vita cap. 41.*

Eodem die obierunt.

4. Duaci in Belgio, annò 1609. P. Georgius Colibrant, Belga, afflictandi sui singulariter studiosus. Modum ponere jussus tot suis mortificationibus, obedienter respondit, se quidem parituum, sed DEUM vices suas actuum, & suppletuum. Nec multum fluxit temporis, cùm acerbissimis calculi doloribus cruciari cœpit. Familiare illi fuit hoc acroama : *Ad vitam æternam.* Ad hanc dirigebat, & trahebat omnia.

5. In Germania, annò 1642. P. Laurentius Passokius, Silesius. Præclaræ operæ in castris Catholicis positæ infigne præmium tulit, mortem gloriosam.

Cùm

Cùm enim tribuni cujusdam in Lipsien-
si pugna vulnerati, confessionem exci-
peret, ab hoste hæretico victore depre-
hensus, interrogatus est, quis esset? di-
xit se Sacerdotem esse Catholicum.
Jussus MARIAM Virginem DEI pa-
ram execrari, non tantum renuit, sed
in amplas ejus laudes erupit. Gladiò
igitur percussus, & glande plumbea
trajectus, feliciter occubuit. In ea-
dem acie, eodémque opere deprehen-
sus P. Matthæus Cramerus, Bohemus,
simili nece sublatus, simili laurea do-
natus est.

6. Granatæ in Hispania, annò 1611.
P. Aloysius Ponce Hispanus, Ducis de
Arcos filius. Quantum eminuit forte
nascendi, tantum se deprimebat spiritu
solidæ humilitatis, promptus ad omni-
um etiam abjectissima obsequia. Re-
rum terrenarum usu ità se privavit, ut
nihil etiam tenue acciperet, darétque,
nisi petita priùs, & obtenta facultate.
Confessionalem sedem tam diligens oc-
cupabat, ut diceret, se nisi hoc titulo,
non mereri panem quotidianum. A
me-

medico monitus de morte imminente, *Benedictus*, inquebat, *DEUS*, qui me beneficiô tantô dignatus est, ut desideratam illam horam videam, quâ moriar in ejus domo.

III. NOVEMBRIS.

I. **F**ECIT potentiam in brachio suo. Magni Indiarum Apostolus, Xaverius, illud Romam vehabatur ex India annô 1614. Æquum videbatur Claudio Aquavivæ, Præposito Generali, ut non sola India gloriaretur novi Apostoli sacro Corpore, sed paret saltêm aliqua illius frueretur Europa. Jussit ergo à Corpore adhuc integro, & incorrupto, Goæ quiescente, præscindi Brachium, ac Romam devehî. In itinere incidit navigium, quo sacra lipsana vehabantur, modicum, & non armatum (cercurum vocant) in Batavos privatas, qui prædam conspicati, harpyarum instar advolabant. Cùm non suppeteret modus evadendi, vel se defendendi Rector Domûs Probationis. Goanæ, Sebastianus Gonzalez, qui sacrum

crum pignus vehebat, arreptô Brachiô Xaverianô prodit ad navis marginem, & reliquis in genua procumbentibus, mandat hostibus jam jam assultum parantibus, nè propiùs accedant. Mira res! illico hostilis myoparo ità, stetit defixus, ac si subito gelu mare duratum fuisset. Interim cercurus feliciter evasit, attonitis hostibus, Romamque tenuit cum thesauro suo. *Bartolus in vita lib. 4. num. 40.*

2. Duacenum in Belgio Collegium exemit S. Pius V. annô 1568. ab omni Universitatis Duaci existentis jurisdictione. Cùm enim Lectiones Scholasticæ jam inchoandæ essent, & Illustrissimi hospites invitati essent, misit ad Collegium Magistratus Academicus, inhibendo: nè quid tentaretur, nostri, si Scholas aperire vellent, debere ipsos primùm Academiæ jurementum præstare, seu incorporari eisdem. Composita res est ad tempus, donec Româ venirent responsa, permissumque, ut scholæ inchoarentur. Interim S. Pontifex interposuit authorita-

ritatem suam, & missis ad Academiam literis, hac die datis, decrevit, declaravitque, ut Collegium cum omnibus Studiosis suis exemptum esset à jurisdictione Academiae, & secundum Institutum suum liberè doceret juventutem. *Sacchin. hist. Soc. p. 3. lib. 4. n. 208.*

3. Decreto 8. Congregationis Generalis XIV. statutum est: ut quotannis per universam Societatem celebraretur Commemoratio omnium in Societate defunctorum, eo die, qui à Commemoratione omnium Fidelium Defunctorum primus occurreret non impeditus; Sacerdotes omnes sacrum facerent paratu nigro; ceteri verò Coronam, seu tertiam Rosarii partem recitarent pro iisdem Defunctis in Societate.

Eodem die obierunt.

4. Eboræ in Lusitania, annò 1608. P Antonius Pinas, Lusitanus. Nimiùm gracili cùm esset corpore, & à medicis vix tribus, aut quatuor annis victurus di-

diceretur, ad Societatem admissus non est. At ille medicis in faciem resistens : Ego, inquiebat, & in Societate vivam, & vobis omnibus superstes ero, quod & evenit. Ter se ad obsequia pestiferorum exposuit, subiitque labores gravissimos victor. Fratris Germani literas ita, ut venerant, obsignatas, per tres annos in cubiculo habuit, iis pro atramentario tegendo usus.

5. Hispali in Hispania, annô 1609. P. Melchior de Saniuan, Hispanus. E tyrocinio suis reddi debuit, ut furentem Parentem, virum nobilem compesceret, at ille votô conceptô se obligavit ad redeundum; id quod præstitit. Gubernationi Collegiorum, & Provinciarum maximam ætatis partem impendit, eô memorabilis, quod mira suavitate acerrimus esset religiosæ disciplinæ vindex. Quotidie diem claudebat mortis imminantis memoriâ, & meditatione.

6. Ingolstadii in Germania, annô 1634. Michaël Alber, Germanus, Coadjutor. Strenuus in obsequio pestiferorum, invidenda morte occubuit, post

amissos in eodem obsequio Socios quatuor : inter quos laudatur zelus Patris Thomæ Resch, quòd intra 13. annorum spatium, recensuerit ad centum, & undecim millia capitum, quæ pro sacro pœnitentiæ tribunali à noxis suis absoluit.

IV. NOVEMBRIS.

I. **F**estum S. Caroli Borromæi Card. & Archiepiscopi Mediolanensis, ob oculos nobis ponit ejusdem singularem, munificam, & constantem benevolentiam erga Societatem. Cùm sacris Ordinibus initiatus, se ad primam hostiam DEO offerendam præpararet : adiit domum Professam Romanam, in qua Sacris S. Ignatii Exercitiis excultus est. Post celebratum primum Missæ Sacrificium, secundum obtulit in Sacello ejusdem domûs, quò S. Pater usus est. Cùm ad sanctiorem vitam aspiraret, elegit pro directore P. Joannem Bapt. Riberam, cujus ductu maximis passibus ad culmen perfectionis tendebat. Primis Sacerdotii sui

fui annis quolibet anno, postea bis in annos singulos animum excolebat Exercitiis S. Ignatii, semper adhibito è Societate directore aliquo, imò alios quoque, quos poterat, inducebat ad eadem absolvenda; specialiter Clericos Seminarii sui singulos iisdem exerceri curabat, tum in ipso ad illud ingressu, tum ante susceptionem sacrorum Ordinum, concinnavitque pro illis habitaculum multis distinctum cellis, cui titulum adscripsit: *Asceterion*. Quotiescunque iter suscipiebat, adesse sibi voluit comitem è Societate, ac vespere ab eo proponi puncta Meditationis. Confessario ordinariè utebatur Patre Adorno, quem ità reverebatur; ut transiens cubiculum ejus caput reverenter inclinaverit. Mediolani Collegium, & domum Professam fundavit. Domum Probationis Aronæ; præterea author fuit, ut in Helvetia duo fundarentur Collegia: Lucernense, & Friburgen- se. Nec mori voluit sinè assistente sibi P. Adorno, cui post mortem gloriosus apparuit, prædixitque brevi se-

cuturum. *Lancicius tom. 2. Opusc. 17. cap. 3. Nadasi in Anno dier. Memor. 13. Jan. de P. Francisco Adorno.*

2. S. Franciscus Xaverius an. 1549. epistolam dedit ad Socios Goanos, in qua illos monet imprimis, ut in defectu Concionatorum studeant populum ædificare probæ vitæ exemplis. *Boni, inquit, apud improbos vitæ exemplo assidue concionantur, atque adeò plùs, quàm concionatores è suggestu sæpe proficiunt; cum longè plùs momenti ad permovendum sit in factis, quàm in dictis.* Deinde obnixè commendat, ut sui ipsorum curam habeant. *Magnopere hortor, ut vobis ipsi, quod caput est, primùm attendatis. Qui enim sibi nequam est, cui bonus erit? Quomodo alios curare potest, qui seipsum negligit? Quomodo attentus, ac diligens erit in rebus alienis, qui est dissolutus in suis, &c.?* *Epist. Veter. lib. 3. ep. 6.*

Eadem die obierunt.

3. Ulyssipone in Lusitania, an. 1599. P. Petrus de Fonseca, Lusitanus, magnum Societatis in Lusitania columen,
tum

tum ob religiosam prudentiam, ac sanctimoniam, tum ob doctrinam, & libros editos, tum ob res gestas, sive à privato, sive à Rectore Conimbricensi, Præposito Ulyssiponensi, Assistente Romano. Philippus II. Hispaniæ Rex maximis quibusdam negotiis ipsum adesse voluit. Domos Orphanorum, & Catechumenorum, Seminarium quoque Hibernorum suâ industriâ erexit. Domum Conversarum inchoavit, Xenodochia stabilivit, Fratres B. Joannis DEI in Lusitaniam evocavit, & plura alia bono publico indefessus instituit. Miræ fuit modestiæ in opinione sua, submittenda sententiæ alienæ; miræ efficacitatis in tranquillandis mentibus perturbatis, miræ tranquillitatis in rebus turbidis, & afflictis. Si à quo offensus fuisset: *Ego verò, aiebat, bene illi faciam, velit, nolit.* Omnis ejus vitæ series instar horologii fuit: ità omnia ejus negotia in horas suas scitè distributa erant.

4. In Japonia, annò 1614. P. Jacobus de Mesquita, Lusitanus, quam an-

nis 48. magno labore excoluit. Tres Japonicorum Principum Oratores ad Obedientiam Gregorio XIII. Pontif. Max. deferendam deduxit in Europam. Redux in Japoniam, cum gravissima persecutio misceret omnia, è regno proscriptus, exul ærumnis confectus, in tenui piscatoris casa contabuit.

5. Syracusis in Sicilia, annò 1621. Michaël Florius, Coadjutor, Italus. Quamvis eleganti, quem diuturno labore excoluerat, præesset horto? nullum illius fructum delibavit unquam. Ad extremam usque senectam, vespere ad sanguinem usque se cædebat quotidie. Sub agonem ipsius comparuit ad portam Collegii homo ignotus, qui compluribus accensis facibus, eam ædium partem, in qua Michaël moriebatur, miro lumine illustravit.

V. NOVEMBRIS.

I. **S**anctus Xaverius è Japonia epistolam dedit annò 1549. ad Petrum de Sylva, Præfectum Malacensem, quâ inter cætera commendat illi Ja-

Japones pauperes, qui jam sunt, ac futuri sunt Christiani. Utitur autem ingenioso conceptu à lucrosa Lusitanorum negotiatione ducto. Quodsi, inquit, tantum mihi fidei tribueres, ut sumere me sineres officium tui in his locis Procuratoris, spondere ausim, effecturum me : ut quamcunque mihi commiseris pecuniam, eam tibi plus quàm centuplicato fœnore repræsentem; idque lucro à periculis itinerum & naufragiorum planè securo. Scire aves, quòd hoc sit genus compendiosissimæ nundinationis? Missis ambagibus dicam. Induc, sodes, in animum, largiri nobis, quod dividamus egentibus harum terrarum Christianis, qui modò sunt, & qui mox fient. Hujus sic collocatæ fortis, spondeo fidejussore Christo, plus quàm centuplum in cœlo tibi reddendum; &c. *Epist. Veter. l. 5. ep. 15.*

2. Annò 1561. expediti à Pio IV. in Ægyptum ad Cophtorum Patriarcham, Alexandriam tenuerunt PP. Christophorus Rodericus, & Baptista Elianus.

In itinere cū Christianos, qui eadem navi vehebantur, ad normam probi Christiani faciliē composuissent, non parum negotiū habuerunt, in dissolvenda prava quadam Sodalitate, quam inierant inter se decem nobiles juvenes. Creabatur singulis hebdomadis Præfectus, cui ceteri parerent; leges sibi condiderant, quarum transgressores certā pecuniā multabantur; omnia autem Bacchum, & Venerem spirabant. Effecerunt tamen Patres, præsertim orationibus ad DEUM fuis, ut improba illa Sodalitas in sanctam converteretur. Sensim enim pudere cœpit petulantes illos insolentiæ suæ, videntes etiam vilissimos alios ad omnem probitatem in eadem navi compositos. Ergo tandem decreverunt mutare stylum, oppositasque sibi scribere leges. Qui obscœnum verbum proferret, aut jurare audiretur, qui statutas preces negligeret, &c. multam penderet. Factum denique, ut electus Præfectus omnibus imponeret mandatum de noxis suis per confessionem Sacramentalem expiandis.

Et

Et sic insolens illa de grege Epicuri decuria, in sanctam versa est cum omnium admiratione Sodalitatem. *Sachin. hist. Soc. p. 2, lib. 5. n. 135. & seqq.*

3. Fuldæ in Germania, an. 1573. gravissima concitata est ab hæreticis Nobilibus, & quibusdam insolentioribus Ecclesiasticis, in Nostros tempestas. Citati sunt hodie ad Concilium, quod ipsi conflârunt. Sed Abbas, civitatis Dominus, & Romani Imperii Princeps, vetuit illud audire, suâque protectionem cumulatè promisit & præstitit. *Sachin. hist. Soc. p. 4. lib. 1. num. 91.*

Eodem die obierunt.

4. Xaoceæ apud Sinas, annô 1593. P. Franciscus de Petris, Italus. Magno labore, nec minore periculo, rem Christianam promovit apud Sinenses. Coadjutori, in Vocatione sua firmando dixit se ad Societatem à DEI para Virgine invitatum disertis verbis: *Ingredere Filii mei Societatem, & in ea vacatione persevera.* Mortis suæ tempus non semel ex vero prædixit. Leni febricula

tentatus accersivit P. Ricciū , quem
arctissimè complectens : Vale, inquit, mi
Pater, DEUS me vocat , paucisque post
horis expiravit. *Juvencius l. 19. part. 5.*

5. Limæ in India Occidentali, annō
1613. P. Stephanus Paez, Hispanus. Ad
animarum salutem in illis partibus ef-
ficaciū procurandam , usus est cultu, &
ope singulari DEI paræ Virginis, cujus
Sabbata, panis & aquæ levamentō con-
tentus, transigebat. Ad perfectionem
religiosam, per heroicas de se relatas vi-
ctorias contendebat. Mortui corpus
cū ad templum deferretur, visus est
S. Ignatius ab ara maxima illi obviā
ire, & P. Stephanum summa gratulati-
ōe excipere.

6. Vallisoleti in Hisp. annō 1642. P.
Ludovicus de Valdivia, Hispanus. Post-
quam in Americam se transtulit, pri-
mū in Provincia Peruana insignem
Novitiorum Magistrum, & post trienni-
um Theologiæ Professore egit. De-
inde ad fundandam Provinciam Chi-
lensem translatus, multa pro Indis pas-
sus est, & egit contra quosdam violen-

tos illorum oppressores. Denique ut Regem ipsum certiùs informaret de misero illarum gentium statu, in Hispaniam remigravit. Rex agnita hominis prudentia, & dexteritate, infulas ei Episcopales obtulit, sed repulsam passus, instituit, ut Regii Visitatoris munus in illis regionibus admitteret, regiâque suprema autoritate statueret, quidquid ad pacificandos populos illos, & promovendam religionem adverteret necessarium. Accedente præpositi Generalis Claudii assensu, munus, arduum sanè, admisit Valdivia, Oceanum remensus est, auctoritate regia universam provinciam inspexit, supra decem Indorum millia iniqua servitute exemit, Hispanorum quorundam violentiam coërcuit, rebûsque ex sententia, & commodo Religionis, compositis repetiit Hispaniam, ut Regem de gestis informaret. Qui probatâ Patris operâ, iterum illi dignitates varias obtrusit, sed Valdivia longè post humilitatem religiosam habuit. *Sotuellus in Bibl. Soc.*

7. In Perside, annô 1660. P. Ale-

xander de Rhodes, Gallus. Primus cum uno Socio lumen Evangelii intulit in regnum Tunchin, Sinis finitimum, spatióque annorum trium supra quinque hominum millia Christo subjecit, inter quos non pauci Mandarini, aliíque è prima Nobilitate. Cùm à rege juberetur regno exesse, ità per idoneos Catechistas rem Christianam promovit, ut intra triennium numerus fidelium creverit ad 30. millia. Simili felicitate fidem propagavit in Cocincina: verùm & indè ejectus, rediit in Europam, conscriptisque Sociis migravit in Persidem, ubi post annorum aliquot gloriosos labores, adiit iter Æternitatis, quievitque in Domino. *Sotuell. in Bibl. Soc.*

VI. NOVEMBRIS.

I. **C**UM Fuldæ ad datam heri citationem non comparuissent nostri, hodie ab iisdem hæreticis nobilibus, & insolentibus Ecclesiasticis, lata est sententia proscriptionis, ut intra decimum quartum diem Fuldâ excederent, si cunctentur, se validiore brachio adactur-

eturos. Quò cùm progressam rem videret Abbas, optimus, ad opem Cæsaris confugit, mirâque felicitate, ac celeritate, præter opinionem omnium impetravit mandatum: nè quis vel Abbatem, vel Catholicos, ac nominatim, nè quis quempiam è Societate læderet. Quo promulgato, quies nonnulla rediit, atque Abbas rem ad meliorem statum reducere conatus est. *Sacchin. in hist. Soc. lib. 1. part. 4. num. 91, & 92.*

2. Duacena quoque tempestas, ab hæreticorum furore concitata, detenuit. Senatus furentis plebeculæ plebiscitum rescidit, & honorificò editò decretò Societatem summis ornatam, laudibus, nè redire gravaretur, orabat, missis à Senatu, & Academia Legatis Stapletonio, & Ferrario. Ità quindecimo ab excessu die ad pristinas sedes, & labores redierunt Socii, eò civitati chariores, quò majore temeritate fuerant ejecti. *Idem ibid. n. 146.*

3. Romæ, annò 1699. Eminent. Cardinalis Bullonius, Societatis amantissimus, & amicitissimus, ad Domum
Pro-

Probationis Tyronum nostrorum se recepit, spiritualibus S. P. N. Exercitiis novem dierum spatio vacaturus: ut se pararet imminenti solemnitati, & muneri, aperiendæ scilicet Portæ sanctæ pro Anno sancto Jubilæi Magni. Quod munus Pontifex ipse obire consuevit, sed Innocentium XII. adversa valetudo impedivit.

4. Hac die annô 1601. Cardin. Bellarminus literas dedit ad Ericum à Lotharingia Episcopum, & Comitem Virodunensem, qui per Bellarminum admissionem ad Societatem impetraturum se speravit, quam à Pontifice maximo, & Aquaviva impetrare non potuerat. Honorum ille lucem fugiens, delegerat Societatem, ubi delitescere tutò posset, in qua scilicet præclusum, interposita voti religione, sacris dignitatibus aditum noverat, Romamque contendebat annô 1596. in comitatu 20. adolescentium nobilium pari desiderio æstuantium, ut peteret à summo Pontifice veniam pedi pastoralis deponendi. Etsi autem iter ingressus erat
dissi-

diffimulato consilio, latere tamen omnino non potuit, ac Mussipontani Collegii Rector illud subodoratus, ad Claudium Aquavivam scripserat, quanti interesset publicæ rei, ut vir tantus Ecclesiæ sibi commissæ gubernacula non abjiceret. Monitus à Præposito Generali Pontifex, Ericum in statione jussit consistere. Gravior Aquavivam de illius comitibus augebat sollicitudo. Profugerant è Gallia genere omnes, & pietate clari, sed insciis plerique, invitisque parentibus. Satiùs igitur induxit, ut illorum bona pars cum Erico rediret in patriam. Quinos Romanis tyronibus addidit, alios remissos ad Virodunensis Probationis domicilium, non nullos in aliud tempus distulit, molestiam, & turbas ab eorum parentibus orituras reformidans. Quod Ericus nec per Bellarminum obtinere potuit, hoc ejus consanguineus adeptus Carolus à Lotharingia, qui Societatem amplexus annò 1622. dignum se Ignatio alumnum præbuit. *Juvencius fol. 907.*

Eodem die obierant.

5. In Syria, annô 1653. P. Joannes Amieu, Gallus. Per annos 18. multum laboris impendit Missionibus illis. Alepi Sodalitia duo Maronitarum erexit, tertium Armenorum, Francorum cœtum, restituit. Missionem Damasce-
nam ac Tripolitanam instituit, Sido-
niam stabilivit, ibique Francorum So-
dalitium posuit, multa perpeffus. Fa-
milias integras tum à Mahumete, tum
à Græco schismate abduxit. Maroniti-
cam tempeftatem prudenter tranquil-
lavit, & pro Romano Maronitarum Col-
legio utiliter laboravit, Vir Apostolicus,
& rebus magnis agendis omnino ido-
neus.

6. Limæ in Peruvio annô 1614. Al-
phonfus Ovandus, Novitius Hispanus.
Virginitatis florem ut non solum inte-
grum, sed undequaque nitidum, & vi-
gentem conservaret, multa, & acri mor-
tificatione corpus atterebat, ciliciis a-
sperrimis undequaque contextum, &
flagris laceratum. Per DEI - param
Vir-

Virginem insigni orationis dono excelluit, ejusque sola cogitatione dulcissimis diffuebat lacrymis. Illi offerebat, quidquid ageret, totusque in id incumberebat, ut digna tali Regina offerret. In nullam legem nostram peccare visus est, nec unquam verbum otiosum loqui auditus.

7. Madriti in Hispania, annò 1669. P. Joannes Antonius Velasquez, Hispanus. Postquam Collegia Monfortense, Segobienſe, Abulenſe, Methymnenſe, Vallisoletanum, Salmanticense, totamque Provinciam cum laude gubernavit. Madritum evocatus à rege Philippo IV. constitutus est Consultor Congregationis ibidem erectæ, de Immaculata Conceptione DEI- paræ Virginis tuenda, quo in munere per annos aliquot egregiè versatus est, editis etiam duobus Tomis in fol. de eadem Concept. Immacul. ac tertio de MARIA Advocata. Alios 3. eruditos Tomos edidit in Psalmos, & Epistolam S. Pauli ad Philipp. septimum de Augustissimo Eucharistiæ Sacramento. Pruden-

dentia, eruditione, & virtute viri captus Rex prædictus, imposuit eidem, ut semel singulis hebdomadis secretò se accederet, admonerétque, si quid pro bona regni administratione desideraretur, at ille non minùs humilis, quàm sapiens, negavit homini è Societate id muneris convenire. *Sotuell. in Bibl. Soc.*

VII. NOVEMBRIS.

I. **D**Idacus Alvarez, ex sacro Prædicatorum Ordine, annò 1596. Romam venit, acturus totis viribus contra librum Molinæ de Concordia liberi arbitrii cum auxiliis gratiæ. Convenit sinè mora Cardinalem Alexandrinum Protectorem Ordinis sui, ex eodem assumptum ad Senatum Patrum Purpuratorum, ejusque patrocinium in negotio gravissimo imploravit. Ex parte Societatis, ubi intellexit Claudius Aquaviva Præpositus Generalis, Controversiam ex Hispania trahi Romam, omnes omnium Provinciarum Ordinis sui Superiores, Doctoresque per literas consuluit, an istud certamen totius Societatis

tis nomine esset suscipiendum ? Ad quod mirâ concordia, ac velut ore uno responsum ab omnibus est in hanc sententiam. In libro P. Molinæ nihil apperere, quod acriorem mereatur censuram ; ideoque abdicandum, vel destituendum non esse iusta defensione. Ceterum videri satis fore, si Provincia ipsius tutelam libri suscipiat, agâtque causam illius. Quod attinet ad doctrinam de Efficacia Auxiliorum Gratia, cum per totam Societatem, & in omnibus ejus scholis rejiciatur sententia Prædeterminantium physicè voluntatem humanam ; de hac Controversia suscipi posse certamen nomine totius Societatis Claudius his acceptis responsis, admiratus tam diversarum mentium in unam sententiam, sinè mutua communicatione conspirationem, constituit ab hoc unanimi consilio non discedere. Sed adversariis placuit, non totam concitare, & impugnare societatem ; satis gloriosam arbitrari reportaturos se victoriam ; si Molinam debellâssent. *Eleuther. hist. Auxil. Grat. lib. 3. cap. 1.*

Eodem

Eodem die obierunt.

2. Genuæ in Italia, annô 1657. P. Augustinus Centurionius, Italus. Post Rempublicam. Genuensem, cui Dux præfuit, magna cum laude administratam, gravissimisque aliis negotiis in variis ad Reges legationibus perfunctus, in Societatem se recepit Septuagenario major. Malebat in eam vineam vel undecimâ horâ venire, quàm non venire. Adhuc secularis, cùm Ducis munus gereret, quotidie Pane Angelico vescebatur, ut indè robur, gratiàmque traheret ad illud rectè administrandum. Securiùs tamen judicabat in Religione, quàm seculo mori. Tota ejus familia religiosa dici potest, cùm & pater illius, & mater, fratres, sorores, filii, filiæ, variis religiosis Ordinibus sese addixerint rarô exemplô. Vixit in Societate non toto biennio, sed virtute cœlo matura.

3. Messanæ in Sicilia, annô 1622. P. Cæsar Cossus, Italus. Somno quatuor tantum horas, reliquum orationi dabat.

dabat. Diebus 15. antefestum Assumptionis DEI-paræ Virginis, totidémque antefestum S. Michaëlis jejunabat. Nunquam extra consueta tempora, etiam in summis caloribus bibit, nunquam ullis cibis oleum, salémque adhibuit, Sabbatis nihil cocti cibi admisit. Pro meritorum augmento in supremo senio biennem cæcitatem non minùs alacriter, quàm fortiter tulit.

4. In Boëtica, annô 1621. Joannes de Aguilar, Coadjutor, Hispanus. Maluit in Societate Coadjutorem temporalem, quàm in celebri alio Ordine, ad quem invitabatur, Sacerdotem agere. Procuratorem ruralem per annos 30. non minùs religiosum, quàm laboriosum egit. Duas horas, antequam alii surgerent, in oratione posuerat. Modico pane contentus, ipse agrum colebat, ipse seminabat, & granum excutiebat, vespere non priùs cibum sumebat, quàm recitatô DEI-paræ Virginis rosariô. Domum à laboribus redux non refectiorem quærebat, sed jejunia stringebat, ubique sui domitor severus.

VIII. NOVEMBRIS.

I. **S** P. N. Ignatius annô 1607. insigni miraculo sanavit eximium quendam virum è sacra D. Dominici Familia, P. Alvarum Molina definitorem, & aliis gestis officiis clarum. Jacuit in America Limæ octo annorum paralyticus, ut nec pedem, nec manum, nec linguam in voces articulas movere posset; neque ullum restabat humanum remedium. Contigit, ut P. Jacobus Oheda, ejusdem Ordinis Theologiæ Professor, Societatis, & S. Ignatii amantissimus, ægroto offerret legendam vitam S. Ignatii à Ribadeneira scriptam compendiô. Inter legendum sensit æger singularem erga Sanctum in se crescere fiduciam, quæ eò evasit, ut ipse die Sanctorum Omnium votô conceptô, de ipsius festo quotannis præviô jejunio, & aliis quibusdam pietatis exercitiis celebrandô, se ipsius intercessioni humiliter commendârit ad impetrandam sanitatem. Iterabat hæc pia desideria, & pre-

preces per totam octavam, cum sub
vesperum interiori jussu subito moneri
se sentit: *Surge, & ambula*; cui voci co-
mes impetus quidam animi adfuit, quo
excitabatur ad exiliendum è sedili, in
quo collocatus fuerat. Surgit ergo,
stat super pedes suos, format gressus,
denique fidenter confert se ad locum,
quò Patres convenerant ad publicam
Theologicarum Thesium propugna-
tionem. Improvisus hospes quanto
stupore defixerit omnes, vix credibile
est; postquam autem ordine narravit
omnia, quomodo per S. Ignatium sit
sanatus, omnes stupore in gaudium
converso, intermissa disputatione, ad
agendas DEO gratias, hymnum Eu-
charisticum: *Te DEUM &c.* solemni-
ter decantârunt. Indè Patribus no-
stris rem, ut gesta erat, nunciant, quam
& instrumento legitimo, autoritaté-
que juridica consignârunt. Audito
hoc miraculo Christophorus Mesa, So-
cietatis adhuc tyro, ad viam æterni-
tatis jam comparatus, ubi didicit no-
stros convenire pro gratiis DEO agen-
dis

dis ob sanitatem Patri Prædicatori per S. Ignatium concessa, petiit à DEO, liceret sibi surgere, & cum Sociis hymnum Eucharisticum absolvere. Obtinuit petatum, & exinde confanescens, integræ restitutus est valetudini. *Barzol. in Vita S. Ign. lib. 5. n. 10.*

Eodem die obierunt.

2. Romæ annô 1612. P. Bernardinus Piccius, Italus. Severus in se ipsum corpori negabat, quidquid bonâ conscientia poterat, infligebat pœnas, quas poterat. In laude Divina assiduus dicebat hominem esse linguam aliarum creaturarum, ideoque debere illum etiam harum vice laudare DEUM. Si quando per valetudinem sacro operari non posset, Coronam B. V. recitabat, & mox vires sufficientes impetrabat. Fœminæ optanti lacrymarum donum, author fuit, ut B. V. lacrymas meditaretur, & Filio offerret. Fecit illa, & impetravit. Inter orandum aliquando visus est P. Bernardinus in aërem sublevatus, & cœlesti concentu recreatus.

3. Gandavi in Belgio, annô 1634.
P. Ni-

P. Nicolaus Jamot, Belga, Philosophiâ cum laude traditâ, ad pretiosiore lauream aspirans, Gandavi pestiferorum obsequio se tradidit, ubi juvenem è domo ejectum, Sacramentis munitum, in humeros sublatum, viâ longissimâ ad Nosocomium deportavit, ac post heroicis alios labores nobili morte honoratus est.

4. Trajecti in Belgio, annô 1571. Henricus Dionysius Belga, vir in scholis, & pulpito sacro præstans in docendo, disputando, & movendo. Inter alios zeli sui fructus habuit Nicolaum Stratum, Decanum Trajectensem, quem à vita liberiore ad formam Evangelicam adduxerat. Ut animum gratum Magistro suo testaretur Decanus, testamentô cavit, ut eodem, quo P. Henricus, tumulo conderetur. Mira res ! bienniô post ea ipsa, quâ Decanus moriebatur nocte, P. Henrici tumulus occulta virtute apertus est, ut mortuum Decanum reciperet, quiescerentque simul corpora, quorum animus fuerat unus. Puella, & nativitate mutæ, quæ ægro Patri

Henrico lac caprinum afferre consueverat, post mortem dicitur apparuisse, ac miseræ opem tulisse.

IX. NOVEMBRIS.

I. **P**ater Julius Mancinellus, postquam in Missione Ragusæa, in Dalmatia, egregiè per biennium laboravit, fructu amplissimo, rogatu Regis Christianissimi, & Venetæ Reip. jussus est à Gregorio XIII. Pontifice ad Partes Turcicas operam suam transferre. Anno igitur 1583. cum Sociis quatuor Constantinopolim attigit heri, mox Galatam, seu Peram (quod est oppidum urbi Constantinopolitanæ proximum, & oppositum in altero sinûs marini litore) concessit, ad auspicandam ibi perpetuam Societatis Missionem, quam Sixtus V. firmavit, & etiamnum ibi perdurat. Ibi non tam Turcis convertendis, quod periculosissimum, quam Christianis excolendis, & apostatis ad Ecclesiam reducendis, operam impendunt Socii. Exceptus est Mancinellus cum Sociis singulari benevolentia à
Con-

Consulibus Gallicæ, ac Venetæ nationis, consignatúmque illis est ex voluntate Pontificis vacuum cœnobium S. Benedicti cum templo : ubi muniis Societatis insistentes , proximorum saluti sese impenderunt. *Sacchin. hist. Soc. p. 5. lib. 3. num. 23. Tanner. in Soc. Apost. Imit.*

Eodem die obierunt.

2. Madriti in Hispania, annô 1656. P. Joannes de Guadarrama, Hispanus. Quamvis ingenio, & eruditione excelleret, Grammaticâ tamen solâ occupari voluit, & quibus potuit viis, Professionem quatuor Votorum fugit. Catenam latam plenam ferreis aculeis diu, noctúque gestabat, etiam in morbo, & arduis Missionibus, quas pedibus sinè viatico obibat, adjiciebátque quotidie flagellationem sui cruentam per horæ dimidium. Integrâ horâ orabat expensis in modum brachiis, vel prostratus in terram ; miro interim odore sæpe fragrans. Cùm æger sitî arderet, cui-dam aquam offerenti respondit : *Non ; quia est contra regulam, & volo esse fidelis*

DEO etiam in minimo. Cardinalis Tolletanus eum tanti faciebat, ut iis, qui confiterentur 80. indulgentiarum dies concefferit.

3. Conimbricæ in Lusitania, annô 1553. Alphonsus Vafius, Scholafticus Lusitanus præcipuô studiô intentus erat, ut coram Deo verfaretur ubique, jamque usu ipfo rem sibi facilem reddiderat. Christum revere batur in Superiore, Apostolos in Patribus in aliis alios Christi discipulos. Horæ plures illi oranti, & lacrymis mananti suaviter fluebant. Per quinque menses lecto affixus, nullo die omisit matutinæ orationis horam, vesperi aliâ quoque adjectâ, præter duplex Examen. Sic religiosè occupatus quievit in Domino.

4. Caleti in Gallia, annô 1606. Remigius Croisius, Belga. Cùm enim post captum ab Hispanis Ca etum, urbem Galliæ marititimam, oratu Præfecti eò missi essent nonnulli è nostris, qui civibus præsidio, & contagiosa lue laborantibus auxilio essent, Frater Remigius, dum nulli parcit labori prædictâ mortis horâ, gloriosè occubuit. X. NO-

X. NOVEMBRIS.

I. **E** Pistolam dedit S. Xaverius ad P. Franciscum Mansillam, in India laborantem, ac tædiosum ob fructûs parcitatem. Excitat ergo, & solatur illum, commendâtque plurimum etiam refractarios. Summopere, inquit, te oro, atque obsecro, Frater charissime, ut erga istam nationem benevolentiam, & charitatem præferas non vulgarem, téque vicissim diligere ab omnibus, & amari velis. Sic enim habeto, si ab eis diligaris, fore, ut istorum animos flectas, quocunque libitum fuerit. Itaque eorum imbecillitatem, infirmitatémque moderatè, ac sapienter feres, atque illud tecum animo reputabis, si minùs tales nunc sint, quales esse velis, certè aliquando futuros. Quodsi quidquid velles, nequiveris ab illis impetrare, accipies, quod datur; quod idem me facere solitum non ignoras. Hoc autem erga illos animo eris, ut talem eis te præbeas, qualem bonus pater improbis filiis, ut nun-

quam eis consulere definas , quamvis cernas, multis eos vitiis coopertos, &c. *Epist. Veter. lib. 1. ep. 7.*

2. Romæ habita est annô 1603. coram Clemente VIII. Congregatio, & disputatio 20. de Auxiliis Gratiæ; propositumque: *An omnia, quæ Molina docet circa actus omnes, qui elici possunt à libero arbitrio, simul cum his, quæ de lege dixit, ea omnia dicat, & asserat in ordine ad affectum Justificationis? Et an ex his, quæ de libero arbitrio, & lege affirmat, resultet immediata, ac proxima, vel remota præparatio ad justificationem, & gratiam?* Pro Molina respondit P. Ferdinandus Bastida, ostenditque manifestè, neutrum doceri à Molina.

3. Annô 1601. egregiam pro Molina dedit Epistolam hac die Academia Complutensis, quam cum Doctor Petrus Michaël Academiae Procurator. Clementi VIII. consignaret in manus, respondit Pontifex: Non deesse, qui dicerent Censuram illam non fuisse è sensu Magistrorum Complutensium, sed compositam, & dictatam à Patribus

Societatis. Doctor ergo prædictus—
cùm Doctores Complutenses de hoc dicto certiores fecisset, dederunt illi annò sequente 5. Aprilis aliam Epistolam, sanctè contestantes, omnino suam esse Censuram illam, datam ad requisitionem sacrae Inquisitionis. *Eleuth. hist. Auxil. lib. 4. cap. 35.*

4. Annò 1659. ab Alexandro VII. Pont. Max. solemniter in sacrum Purpuratorum Ecclesiæ Patrum Senatum relatus est P. Sfortia Pallavicinus, quam tamen dignitatem constanter recusavit, donec Præceptò Obedientiæ Sanctæ adigeretur. *Sotuellus in Bibl. Soc.*

Eodem die obierunt.

5. Camberii in Gallia, annò 1623. P. Antonius Suffren, Gallus. Post domicilia, & Provincias cum laude gubernatas, cùm in gravem morbum incidisset, & preces pro eo indictæ essent, cuidam Fratri Coadjutori impensius oranti facta adspectabilis DEI para V. dixit, P. Antonium eò morbo non moriturum, & convaluit. Cùm autem

aliquot post annis P. Joannes Suffren
ejus frater editis præclaris spiritualibus
libris clarus, periculoso morbo confi-
ctaretur, P. Antonius inter sacrifican-
dum DEO caput suum devovit pro illo
in vita retinendo, tanquam utiliore.
Ab ara redux illico à feбри, quæ ei fa-
t alis fuit, correptus est, P. Joannes con-
valuit.

6. Antverpiæ in Belgio, annô 1626.
P. Guilielmus de Pretere, Belga. DEI-
paræ Virginis amori, & honori toto
corde, ac animo addictus, per annos 20.
tria ejus Sodalitia accuratissimè guber-
navit, quibus quartum deinde addidit.
Dictitabat se honori Mariano propu-
gnando esse paratum longissimè vivere,
dilata beata æternitate. Multos, etiam
primæ notæ ad fidem orthodoxam, &
varios Ordines religiosos perduxit ser-
viens animabus indefessè in quavis oc-
casione, etiam cum capitis periculo præ-
sente.

7. Florentiæ in Italia, annô 1630. P.
Marcellinus Albergottus, Italus. Medi-
tatus de peccatis venialibus, cùm vide-
ret

ret ea omnia in hac vita vitari non posse, fervida moriendi cupidine accensus, petiit, ut peste afflatis servire, adeoque finem peccandi facere, posset. Impetravit utrumque, illud à Superioribus, hoc à DEO. Cùm Florentino Collegio præesset Rector, rogatus à P. Ministro, quid in rebus angustis capiendum esset consilii? Respondit: Subsidiū quærendum est in Oratorio. Quæsit Minister in armariolo oratorii, sed nihil invenit. Ubi autem occurrit, Patrem Rectorem videri intelligendum de oratione ad DEUM fundenda, instituta. hæc est ferventer coram Venerabili Sacramento, & postridie lautum auxilium ex insperato allatum est Collegio.

XI. NOVEMBRIS:

I. **C**ollegium Methymnæ Campi in Hispania, annô 1552. insigni vexatione exercitum est. Abbas loci, & Vicarius idem Episcopi, nescitur qua de causa, ipsa D. Martino sacra luce, per tabellionem edixit, nè nostri Confessionibus, concionibusque ope-

nam darent, priusquam de vita, doctrinâque ipsorum cognosceretur. Nova res, & insolens visâ Patribus, ut qui Abbate ipso nec inscio, nec invito fungimuniis suis cœpissent, imò & literas Apostolicas, & Privilegia inspicienda dedissent. Protinus ergo Rector Collegii, cum uno è Patribus Doctore, Abbatem conveniunt, exploraturi, quid maleficii in Sociis notâisset. At ille, simul ac in conspectum venerunt, ignominiosissimis verbis illos proscindere, ut seductores, latrones, &c. parumque abfuit, quin baculô, quem manu gerebat, pulsatos abigeret, abripi tamen in vincula, & carceres iussit; nec nisi urgentibus summis amicorum precibus, sub noctem dimisit, insigni dato specimine: quò passiones hominem abripiant, si non domentur maturè. *Orlandin. hist. Soc. lib. 12. p. 1. n. 50.*

2. Annô 1590. feliciter in Urbem rediit P. Robertus Bellarminus, emenso itinere laborioso, & periculoso in Galliam, & ex Gallia cum Card. Henrico Cajetano, à Sixto V. expedito ad
sub-

subveniendum afflictæ Ecclesiæ Galli-
canæ. Quæ expeditio ut feliciùs pro-
cederet, visum est Pontifici, addere
Legato comitem P. Bellarminum. In-
gens, qua ibatur, fuit populorum stu-
dium videndi Bellarminum, editis Con-
troversiarum Tomis jam famosissimum.
Ipsi hæretici avebant nôsse vultum vi-
ri, qui in regno ipsorum tantam fecis-
set confusionem. In ea legatione duo
illum fecerunt celebriorem, alterum,
quòd à Cardinale nullatenus adduci
potuerit, ut aliquid consilii daret in
negotiis politicis, alterum, quòd eo
ipso anno eventuram Pontificis mortem
non semel prædixerit, quamvis ille in-
tegra uteretur valetudine. Reduci in
urbem post fata Sixti, non diu attritas
vires reficere licuit. Admotus enim à
Gregorio XIV. inter alios emendationi
sacrorum Bibliorum, quam cœperat
Sixtus, eam præstitit operam, ut ipsius
potissimùm labori debeamus editionem
Sixtinam, qua nunc utimur. *Petrasan-
cta in Vita l. 2. c. 9.*

3. Claudius Aquaviva censuit, ut, cum integrum Xaverii corpus Oriens possideret, ejusdem aliqua parte Occidens frueretur. Goani Patres veriti, ne quid oriretur tumultus à civitate, si res palàm fieret, nocte tacita in ædem sacram, ubi corpus Beati depositum aservatur, se hac die contulerant annò 1614. Contremuit ædes tota ter, & ingenti metu omnes concussit. Cum trepidi referrent gradum, unus animosior ceteris, vocem tollens, orare sanctum institit, ut qui suis majoribus tam audiens dicto semper fuisset, eandem obedientiam demonstraret exemplo memorabili, nec sacri corporis partem Europæ supplicanti denegaret. Visus est annuere Xaverius, & sedato terræ motu, Patres ædem ingressi partem brachii, quæ protenditur à cubito ad carpum cum ipsa manu defecuerunt. Caro mollis, & lenta, ut corporis vivi apparuit, fluxitque rosei, & puri sanguinis magna vis, quam linteò reverenter exceptam Patres ad Philippum IV. in Hi-

Hispaniam miserunt Sacrum pignus
P. Sebastianus Gonzalez Rector domus
probationis Goanæ, qui petebat urbem
Indicæ Provinciæ Procurator mirabili-
ter prædonum incurſu liberatum, Ro-
mam feliciter devexit.

Eodem die obierunt.

4. In Germania, annô 1631. P. Jo-
annes Arnoldi, Germanus, impiger o-
perarius in ſylveſcente vinea DEI.
Cum divinis operatus, à ſacro, & con-
cione rediret : apparatus ſacer à ruſti-
cis hæreticis direptus, mox in ipſum
Patrem factò impetu graviter eum ſu-
dibus delumbârunt, deinde aſciâ per-
fractò capite, arbori eſt alligatus. Ju-
gulum illi præſcindens barbarus ruſti-
cus, *Inunc*, inquiebat, *& hoc ore, ſi potes,*
tuum illud, Dominus vobiſcum, procla-
mato.

5. In Philippinis inſulis, annô 1649.
P. Vincentius Damianus, Italus. In
ipſis Indiis, Indias magis abſtruſas, &
barbaras ſcrutatus, apud Jubigenſes,
&

& Bacerenses heroë Apostolico digna gessit, ac passus est, donec in Crucifixi amplexu, odio fidei lanceâ confixus, candidam innocentiaë stolam, nulla graviore noxa unquam inquinatâ, tinxit in sanguine suo, & Agni.

6. Consentiaë in Italia, annô 1653. P. Theodorus Massimanus, Italus, eximia virtutis famâ, potissimùm autem orandi assiduitate, coram Tabernaculo Eucharistico clarus. Ipsa, qua decessit nocte, Sanctimoniali singularis pietatis, per quietem objecta est species lectuli holosericô aureô, floridôque pretiosè instructi; cùmque interrogaret: cui nam sponso cœlestis hic thalamus pararetur? audivit, parari cuidam virtute insigni, tunc è vita migranti. Hoc responso accepto experrecta, illico aris nostri campani mortuale signum audivit, didicîtque eum tunc vitâ functum. Neque alienum esse à vero objectum, illud lectuli schema crediderunt ii, quibus tam Sanctimonialis illius, quàm P. Theodori virtus perspecta erat.

XII. NOVEMBRIS.

I. **I**ndiarum Apostolus S. Xaverius
 annô 1552. è portu Sancianensi
 dedit Epistolam ad Dominum Jacobum
 Pereiram, sibi amicissimum, & erga se
 munificentissimum. Scribit inprimis
 se stare in procinctu ad solvendum in
 Sinas, modò mercator Sinensis grandi
 pretio, ab ipso hoc D. Pereira accepto,
 conductus, fidem non fallat. Si fefel-
 lerit, significat se aliâ viâ tentaturum
 ingressum in Chinam, scilicet cum Le-
 gato Regis Sionis, quem intellexit mit-
 tendum ad Imperatorem Sinarum. Ad-
 dit denique: Faxit DEUS, ut in Sina-
 rum Regis aula aliquando nos videamus!
 nam & Pereira nomine Regis
 Lusitaniæ iturus erat ad Sinarum Re-
 gem; sed invidiâ Præfecti Malacensis
 detinebatur. Me quidem subjungit
 Xaverius, si in Sinas penetravero, aut
 servum in Cantonis carcere, aut certè
 in Pechini regia vinctum offendes.
 DEUS nos pro sua immensa benignita-
 te, in Sinarum regno, sin minùs, certè
 in

in cœlesti, jungat, & copulet. Amen.
Epistol. Veter. lib. 4. epist. 16.

2. Ex eadem insula Sancianensi eodem tempore aliam dedit idem Sanctus epistolam ad P. Franciscum Perez, Malacæ manentem, quâ significat dimissum esse à se ex Societate Fratrem Pereiram, mandatque Perezio, ut eum nec sub tectum recipiat, nec Goæ recipi patiatur, nec in eadem cum ipso navi iter agat; suadeat autem illi, ut se recipiat ad PP. Franciscanos, vel Dominicanos, juvêtque illum in eo negotio pro posse. In epilogo epistolæ: Ora, inquit, pro nobis divum Numen, nam periculum diræ servitutis præsentissimum adimus apud Sinas. Sed consolatur nos hoc reputantes, quod persuasissimum habemus, longè præstare captivum, & vinctum esse solo DEI amore, quàm libertatem, quantumlibet jucundam, ignavâ ingrataque fugâ laborum Crucis Christi emere. *Epist. Recent. lib. 7. epist. 12.*

Eodem die obierunt.

3. Romæ annô 1615. P. Fabius de Fabiis, Italus, de stirpe Magnorum illorum Fabiorum. Generis claritatem illustravit religiosa excellenti virtute, & præclarè gestis muneribus, Magistri, Novitiorum, Rectoris, Provincialis, Secretarii, Assistentis. Quidquid ageret, etiam in pusillo corpore magnum se Fabium prodebat. A tauro ferociente in cornua sublatum, & malè quassatum, cùm moneretur, ad S. Xaverii brachium, tunc ex India allatum, votum conciperet, negavit se valetudinem miraculô quæsitam velle; malle, quod malit DEUS.

4. Brunæ in Germania, annô 1643. P. Philippus Streidt, Bohemus. Ubique divinis, & sui reconciliationi intentus, etiam apud vulgus Sancti nomen meruit. P. Martinus Stredonius Provincialis, vir eximiæ sanctimonix, famâ notus, de illo inter plura sic scripsit. *Nullam dici horam, quâ non totam animam in DEum reflecteret, ipsi unquam elapsam esse, exploratissimum est.* Examinis

minis particularis curam tam altè sibi impresserat, ut eo die, quò illud negligeret, se nec dignum pane religioso, nec filium Societatis putaret. DEIPARAM Virginem ingeniosis pietatis industriis venerabatur, cujus præsidio constantem vitæ innocentiam credebatur conservasse.

5. Londini in Anglia, annò 1606. Parvus Joannes, seu Nicolaus Odoenus, Anglus. Sub adscito Joannis Parvi nomine diu latuit, & in pusillo corpore magnam vim animi prodidit. Excelluit ingenio ad fabricandas latebras, quibus Patres, & sacer apparatus tegerentur, multisque annis sub specie famuli illis servivit. Deprehensus tandem, & in carcerem conjectus, admiranda toleravit. Iterum liber, iterumque captus, acerrimis tormentis per plures dies cruciatus est, ut proderet latebras factas. Sed ille perstitit infractus, nec verbum ullum ei extorqueri potuit, quod alicui noceret. Tormentis non tantum non cessit, sed voluntarias mortificationes adjiciebat, cilicio nun-

nunquam depositô , etiam in carceribus , donec fortis , & sancta anima , visceribus tormentorum immanitate jam effluentibus , è lacero corpusculo feliciter evasit.

XIII. NOVEMBRIS.

I. **H**Oc etiam die ex insula Sinenfi , Sanciano annô 1552. qui extremus ei fuit in vita mortali , epistolas dedit ad Socios S. Xaverius. In data ad P. Gasparem Barzæum Rectorem Collegii Goani , scripsi , inquit , ad Franciscum Perez , ut Malacâ discederet quàm primùm , & cum omnibus Sociis in Indiam se reciperet. Etenim nunc quidem tanto bono indigna videtur civitas illa , quæ causa fuit tanti mali , quòd iter nostrum in Sinas , divinæque gloriæ amplificationem , per summam injuriam impediverit. Iterum tibi mando , ut recentissimum illud mandatum meum summo studio , diligentiaque conficias ; hoc est , ut transigas cum Episcopo , ut Malacæ Excommunicationes rite pronunciandas curret,

ret, in quas inciderunt ii, qui nostro itineri obstiterunt, siquidem Legati Apostolici nomine Sinas petebam. Id adeò mihi curæ est duabus de causis, primùm, ut Malacensis Præfectus intelligat, quàm grave in se admiserit scelus, & quàm gravem pœnam incurrerit; nè posthac is sit in alios, qui fuit in me. Deinde ut nostri Ordinis homines, qui deinceps rei Christianæ causâ Malacam, Moluccum, Japoniam, Sinas petent, retinere audeat nemo. Et quoniam plerosque homines hodie magis pudet hominum, quàm DEI, quicunque ejusmodi sunt, tantæ notæ, atque ignominiaæ metu, à tam projecta audacia absterreantur, &c. *Epist. Vet. lib. 4. ep. 17.*

2. In Sardinia, annò 1564. Calari, quæ urbs Proregis sedes est, pridem ardentè desideratum, hodie tandem erectum est Collegium, post adventum Sociorum decem. Effusa obviam civitas, prolaxis omnium ordinum studiis excepti sunt hospites, nec quidquam omissum, quò cives optimi alacritatem,
&

& humanitatem suam testari possent.
Sacchin. hist. Soc. p. 2. l. 8. num. 56.

Eodem die obierunt.

3. Petricoviæ in Polonia annô 1607. Paulus Kostka, Polonus, Beati Stanislai Kostka Germanus, sed in illum iniquior, dum Viennæ studerent. Videtur DEUS id dedisse meritis, & precibus Beati adolescentis : ut Paulus tandem saperet, & cœlestia præ terrenis haberet. Ergo ad faniora conversus, totum se, & sua impendit divinæ gloriæ, erectô Patribus Franciscanis Præfati templô, & cœnobio; Parochiali Ecclesia, & Xenodochio proventibus aucto; & fortunis suis tam liberaliter in pauperes dispersis : ut regnô cœlorum omnino se maturum ostenderit. Sub hac impetratâ à Claudio Aquaviva copiâ ingrediendi Societatem, quam diu, multumque quæsiêrat, dum in procinctu est, ad Societatem triumphantem, ut spes est, migravit.

4. Viennæ Austriæ annô 1669. Joannes Bucellenus, Italus Brixienfis, præter

ter Collegia varia, Provinciam Austriæ gubernavit rara laude suavitatis, & fortis executionis. Missæ Sacrificium eo animi ardore obibat : ut è secularibus complures eam operirentur horam, quâ ille celebrabat. Horas Canonicas ut plurimum ante Ven. Sacramentum humi prostratus recitabat. Annua S. Patris exercitia pridie præmissô jejunio auspicabatur ; è quibus semper se ipso major prodibat. Corpus exquisitis, & modis vexabat, etiam in modicis nihil illi indulgendo, quod non extorqueret aperta necessitas. Observatus est in triclinio, & aliis confessibus, per annos 30. & amplius, nunquam se reclinaſſe : in cubiculo etiam sedili utebatur sinè reclinatorio. Hyemali tempore nulla admittebat manuum tegumenta, nihil in cibis delicatum, nullum in cubiculo administrum, etiam in senili ætate, & munere Provincialis ; quo perfunctus, Bibliothecæ publicæ curam suscepit, libros accuratè componebat, & quot hebdomadis mundabat, ipsum quoque verrendo pavimentum. Tam humi-
lem

lem virtutem, & constantem in se austeritatem, singularibus identidem favoribus honorabat DEUS. *Sotuell. in bibl. Soc.*

5. Constantiæ in Germania an. 1625. P. Paulus Layman, Germanus, vir quàm profundè doctus, tam humilis, & modestus. Quantus fuerit in Theologia, Morali, & Jure Canonico, locupletes sunt testes Volumina edita, avidè que à doctis direpta. Consulebatur passim, etiam ex locis admodum remotis; & responsa habebantur pro oraculis: sed ipse videbatur nescire eruditionem suam; tam parum illâ afficiebatur. *Sotuell. in bibl. Soc.*

XIV. NOVEMBRIS.

I. **P**ater Edmundus Campianus, gloriosus Christi athleta, post toleratos jam acerbissimos equulei cruciatus, annò 1581. adductus est in aulam dictam Vestmonasterium, cum P. Thomas Cotamo, ubi recitatò accusationis libellò, jubentur ad sese purgandos, pro more recepto manum sustollere, quod cùm fecissent alii, qui aderant in eadem causa Catholici, Campianus autem

tem ob brachia vî tormentorum dissoluta, manum attollere non posset, unus de Sociis accessit, & reverenter de osculatus, modicè manum ejus extulit. Tum Campianus : Profiteor coram DEO, & Angelis ejus, & hoc, cui adsto, tribunali : me nec criminis læsæ Majestatis, nec perduellionis, nec ullius in patriam conjunctionis reum esse. Idem profitentibus, & aliis Christi Confessoribus abducuntur omnes in carcerem, post dies aliquot perimendi. *Sacchin. p. 5. hist. Soc. lib. 1. n. 243.*

2. Annô 1598. Madriti in Hispania egregiam dedit epistolam Maria Imperatrix, Caroli V. Filia, Maximiliani II. Imperatoris conjux, Rudolphi II. & Mathiæ Imperatorum Mater, ad summum Pontificem Clementem VIII. quâ ei eximiè, & materno planè affectu commendavit Societatem, ac specialiter causam P. Molinæ, & libri ejus, utpote in Lusitania, & Hispania rite approbati à SS. Quæstoribus, aliisque viris doctissimis. Adjunxit huic quatuor alias epistolas ejusdem sententiæ, ad Card. Aldobrandinum, Ma-

drucium, & S. Severinæ, atque ad Ducem Sessæ, cui impensè commendavit, ut latè per Urbem spargeret, quod à plerisque tunc ignorabatur, scilicet librum Molinæ judiciò contradictoriò, ut ajunt, à supremo Lusitanæ Inquisitionis Senatu examinatum, & communibus suffragiis etiam PP. Dominicanorum absolutum esse. *Eleuther. hist. de Auxil. lib. 3. cap. 5.*

Eodem die obierunt.

3. Ferrariæ in Italia, annò 1598. P. Benedictus Palmius, Italus, ab ipso S. P. N. susceptus, magnum, & insigne dedit Historiæ Societatis argumentum. Concionando tantopere valuit, ut Auditorum voluntates videretur in lingua circumferre, & dicenti fuerit acclamatum, *Beatus venter, qui te portavit.* Primus inter Italos vota 14. fuit professus, primusque Concionator è Societate à Pontifice assumptus.

4. In regno Bengala Indiæ Orientalis, annò 1602. P. Franciscus Fernandus, Lusitanus. Dum totum se

impendit salutem barbarorum, orta inter eos, & Lusitanos rixâ accurrit Pater, ut partes componeret. Sed à furente turba probris, & pugnis pessimè acceptus, atque ad carcerem abreptus, in ferro, & ærumnis diem supremum obiit, si non fidei, certè pacis, & charitatis victima.

5. Apud Sinas Anno 1628. P. Nicolaus Trigautius, Belga. Quamvis corpore esset admodum debili, non dubitavit tamen arduam in Indiam Missionem petere. Eâ impetratâ, tantæ corpori accesserunt vires, ut omnibus immensi itineris incommodis suffecerint; imò etiam ad remetiendum iterum, iterumque idem iter, quando inde expeditus fuit Romam Procurator, fuerint sufficientes. In vastissimo illo imperio aliquando duas, ternasque provincias: Galliarum, Hispaniarumque pares, ob paucitatem operariorum curandas habuit, quas Apostolicis passibus peragrabat; donec fatiscente corpore, requievit à laboribus suis. Multis editis libris Latino, Sinicòque idiomate, rem Christianam promovit. *Sorvel. in bibl. Soc.* XV.

XV. NOVEMBRIS.

I. **I**N Japonia annô 1551. cum S. Xaverius in regia Bungenſi dies 40. egiffet, cum ubere animarum converſarum proventu, & non una inſigni victoria in publica coram Rege, ac proceribus diſputatione Bonzios profligâſſet; abitum parante navi Luſitana, convenit Regem, quem conſtanter habuit benevolentiffimum, vale, ac ſalutaria illi daturus monita, ſiquidem ſacro Fonti ſe nondum præbuit idoneum. Monuit ergo, ut agnitam veritatem cordi haberet, atque ſic uteretur temporalibus, nè bona amitteret æterna. Interea Bonzii repetitis cladibus efferati, deſperata coquebant conſilia, non ſolùm de Xaverio, ſed Luſitanis omnibus cum ipſo Rege ſuo, quemadmodum Amanguccii fecerant, tollendis; priùs tamen ſemel adhuc diſputationis aleam tentare voluerunt, evocato ad illam Bonziorum totius Japoniæ doctiſſimo, Fucarondono. Cer-

tamini dies sequens designatus. *Bar-
tolus in Vita lib. 3. num. 41.*

2. Anno 1615. post obitum glorio-
sæ memoriæ P. Claudii Aquavivæ, in
Congregatione VII. Generali, electus
est in Præpositum Societatis Genera-
lem P. Mutius Vitelescus, Italus, pa-
tria Romanus, illustri, & antiqua fami-
lia oriundus: postquam insigni cum
laude gubernavit Romæ Collegium,
Anglorum, deinde Collegium Neapo-
litanum, Provincias Neapolitanam,
& Romanam, atque Assistentis Italiæ
munere functus fuit. Triginta ferme
annorum spatio sapientissimè Societa-
tem gubernavit. *Sotvellus in Biblioth.
Sec.*

3. Idem P. Mutius hoc die annò
1639. prolixam, præclarâque dedit
epistolam ad Patres, Fratresque Socie-
tatis, de celebrando Anno seculari, &
Jubilæo ejusdem, quod quomodo fa-
ciendum sit, instruit. Vult in omni-
bus instaurari primævum Societatis
spiritum, præcipuè per accuratum
studium Orationis, per assiduam Chri-
sti

sti patientis Meditationem, per S. Patris Exercitia spiritualia, per efficacem ordinationum executionem, procurandam potissimum à superioribus, & per Jubilæum ab Urbano VIII. Pont. Max. concessum Societati. *Ex Epistolis Generalium.*

Eodem die obierunt.

4. In Paraquaria, annò 1618. P. Rochus Gonzales de S. Cruce, Indus. Totus in animarum salutem effusus, varios isthic populos mitigavit, & Christo subjecit. Ipse barbaris mapalia concinnabat, leges, & agros dabat, agriculturam docebat, rempublicam, & magistratus ordinabat, communis omnium, rusticus, pater, magister, præfectus, & omnia. Post sacrum, ab irruentibus conjuratis clavâ ligneâ, siliice armatâ, percussus, caput confractum, & resectum. Quinquaginta tres barbari testati sunt, auditas à se prodeuntes è truncato corpore has voces: *Occidistis eum, qui vos diligit: occidistis corpus meum, & ossa mea contrivistis; at*

non animam, quæ jam versatur inter Beatos in cælo. Multæ vobis calamitates evenient ob mortem meam. Quia venient filii mei, pœnas repetituri ob violatam DEI Matris imaginem. At illi: Hem, præstigiator ille adhuc loquitur! Mox evulsum illi cor è pectore, unà cum teli cuspide, quâ confixum erat, iniecerunt in ignem: sed combusto telô, cor integrum inventum, & annô 1633. Romam perlatum.

5. Ibidem, eadem tempestate involutus occubuit P. Alphonsus Rodriguez Hispanus, non uno Indico acinace concisus. Corpora circa templum raptata, igni bis injecta, unà cum eburneo altero, & altero plumbeo Crucifixo. Sed tam corpora, quàm Christi Crucifixi simulacra, integra reperta sunt postridie inter cineres templi combusti.

6. Antverpiæ in Belgio, annô 1624. P. Adrianus Mangotius, Belga. Animarum salutem ardentè promovebat verbô, calamô, & exemplô. In extrema ætate tam gravem memoriæ passus est

est defectum, ut præsentissimus sibi, nè nominis quidem proprii meminerit. Habuit tamen in promptu paucas voculas, quas opportunè promebat. Si quid in laudem ejus diceretur, dicebat: *Miser sum*. Si quis compassione ductus, miraretur ægritudinem ejus, dicebat: *Dominus est*, cujus scilicet dispositione justissima hæc evenerunt. Si contentiosè disputantes, vel altercantes audiret, monebat: *Fratres sumus*. Aliàs infractô signaculô obferatum os habebat, nec nisi lacrymis loquebatur.

XVI. NOVEMBRIS.

I. **I**N Japonia coram Rege Bungi celebri certamine concurrerunt, Indiarum Apostolus Xaverius, & Fucarondonus Bonziorum Princeps, atque oraculum Japonum. Initio non levis Regem incessit metus, nè Xaverius par non esset versatili hominis ingenio, & linguæ; sed cùm non nisi absurdam Pythagoræ metempsychosim, & extremam libidinis fœditatem, quæ viget in Japonia, propugnandam

dam suscepisset, Xaverius vi tanta rationum bruti illius redarguit impudentiam, ut motô omnibus stomachô, ac Rege Jubente, aulâ sit ejectus. Exarsit belluino furore Bonziorum natio, parûmque abfuit, quin cum Xaverio Lusitani omnes, & Rex ipse perirent. Monebant, urgebântque Xaverium, Lusitani, ut in navim se reciperet, & cum ipsis solveret in Indiam; at ille quodvis discrimen pro Christo subire maluit, quàm fugam arripere, sibi turpem, neophytis scandalosam, hostibus optatam. Perstitit ergo intrepidus, ac Deo protegente illæsus. *Bartolus in vitalib. 3. num. 43. & seqq.*

2. Annô 1656. fortem dedit Epistolam ad Patres, Fratresque Societatis P. Goswinus Nickel Præpositus Generalis, de vitando spiritu Nationali, & Provinciali, ob ingentia, quæ affert, damna. Nam 1. Illo prædominante, Societas salva esse non potest, dividit enim se, separâtque membra à se invicem, & à corpore. 2. Injuriam facit hic spiritus Christo, cujus membra

bra sumus omnes, qui nos in unum corpus redegit, & suam Societatem appellavit. 3. Obscurat bonum nomen Societatis, scandalum dat adversariis nostris, dum audiunt digladiari inter se Jesuitas, & unam Provinciam, vel nationem pugnare contra aliam. 4. In apertum discrimen adducit Societatem, quæ ut sinè charitate, & animorum consensione stare non potest, ita nec subsistere cum spiritu nationes, & provincias collidente. 5. Spiritus nationalis est certissima pestis, & mors Charitatis, ideoque ignotus omnino fuit primis Patribus, qui ex diversissimis collecti nationibus, unam planè Angelicam conflârunt Societatem, non solum in una provincia, sed in una domo vi-
ventes, ut unius moris, & spiritûs, charitate omnes confluente in unum. Unde, quod Augustinus dixit ad Ecclesiam in Psal. 121. opportunè applicat Societati, *O Jerusalem (ô Societas!) quæ ædificaris ut civitas, cujus participatio ejus in idipsum: fiat pax in*

*virtute tua, fiat pax in dilectione tua, quia
virtus tua dilectio est. Ex epistolis Ge-
neral.*

Eodem die obierunt.

3. In America apud Tepeguanos,
annô 1616. P. Ferdinandus de Tovar,
Indus. Illustri, & benefica erga Socie-
tatem stirpe ortus in Nova Hispania,
cùm adhuc puer, videret matrem
adornantem scriniolum pro asservan-
do capite Patris Gundisalvi de Tapia,
recenter in odium fidei cæsi, scrinio-
lum autem illud esset nimis angustum,
dixit Ferdinandus ad matrem: Nimis
angustus est locus iste pro hoc ca-
pite. *Serva hoc scrinium, mater, meo ca-
piti, nam & ego sic cædar.* In Societa-
te totus effusus in Tepeguanorum sa-
ludem, cùm veneficus quispiam illos
concitasset in Patrem, & omne nomen
Christianum, Pater Ferdinandus cla-
vâ profligatus, & lanceâ confossus,
occubuit, insultantibus barbaris, ut
suum nunc *Pater noster, & Ave Maria,*
decantaret.

4. Madriti in Hispania, annô 1629.
P. Caspar Sanctius, Hispanus. Humaniores literas rarâ constantiâ docuit per annos 30. & quidem per annos 12. cursu nunquam interrupto, etiam per triennium; quô Collegium rexit. Nunquam visus est iratus, nunquam mentitus, nunquam alicujus gravis, noxæ reus; humilitate autem, & religiosa simplicitate semper conspicuus. Huæti jussus Dæmon ab exorcista in templo osculari pedes P. Gasparis, se abjecit, eósque est osculatus, Gaspare illum, ut mendacii patrem arguente. Applicatus tamen Explicationi S. Scripturarum tradendæ in Collegio Complutensi, tantô studiô, & ingeniô id egit, ut 10. Tomos egregios interpretationis suæ ediderit. *Sotvellus in bibl.*

5. In Frisia annô 1651. P. Daniel Stullius Belga. Apostolico suo spiritu multum profecit apud eam gentem. Inter magis arduos labores, illo se stimulo excitabat: *Bono animo esto Daniel. Bene tibi erit. Magna illa gloria parvô pretiô non emitur.* Eucharistiam à cu-

jusdam nausante stomacho ejectam ,
intrepidus hausit. Cum ægro malè de
se merito Evangelica charitate mini-
straret , mortem indè , & vitam traxit
immortalem.

XVII. NOVEMBRIS.

I. **B**Onzios Japones cum accepta he-
rè ureret ignominia, nec matura
adhuc videretur , quam concitarent ,
populi seditio , certamen infaustum in-
staurare cum Xaverio decreverunt.

2. Parisiis cum & scholarium no-
strorum , & aliorum proborum cres-
ceret notabiliter numerus, nec omnes
caperent Sacelli angustiae , novi jacta
sunt fundamenta ab Episcopo Cypri
annò 1588. Soli Convictores sexa-
ginta supra ducentos , iique melioris
notæ numerabantur. Collegio satis
frequenti additæ lectiones de S. Scrip-
tura, Lingua Hebræa, & disciplinis
Mathematicis, ut nihil jam deesset,
quod ad perfectionem Academiae de-
sideraretur. Apparuit etiam com-
munis Procerum erga Societatem
pro-

propensio in conventu , qui de publicis rebus habitus est. Ubi cum non nemo adversariorum agendum putaret , instaréque , de Societate vel ejicienda è regno , vel prohibenda docere ; qui hujusmodi propositionibus , & libellis excipiendis præerant , responderunt : Agendum potius esse , ut Collegia Societati quàm plurima per Galliam struerentur. *Sacchin. hist. Soc. p. 5. lib. 8. n. 106.*

Eodem die obierunt.

3. In Paraquaria annô 1638. P. Joannes de Castillo, Hispanus. Impigre satagentem pro re Christiana , Caciqui cujusdam , divinitatem sibi arrogantis , jussu , turba barbara invasit , fustibus delumbatum , nudumque per invia , & devia raptavit , multis vulneribus concidit , telis confixit , denique arbori in modum crucis alligatum , saxi capiti illisis , trucidavit. Baptizatos à Patre , ut quodammodo expiaret , impostor ille , capita eorum

aquâ calidâ abluir, linguas testâ rasit, quasi infectas sale Baptismatis, & professione fidei Christianæ.

4. Platae in Hispania, annô 1626. P. Alphonsus Cortes, Hispanus. Scrupulis vexatus cum à DEI para V. remedium ardentè peteret, accepit ab illa monitum, ut esset magis addictus juvandis animabus Purgatorii. Eisdem sollicito, num bene negotium salutis suæ ageret? respondit illa: *Bene ipsum, bene rem agere*; adjecit tamen: *ut ea, quæ ageret, majore perfectione exequi niteretur.* Adfuit etiam morienti, & liquidissimô solatiô clientem suum perfudit.

5. Romæ annô 1638. Petrus Angelus Bonchristianus, Italus, Scholasticus. Familiarissima ei fuit ad eximiam virtutem incitatio Vitarum B. Aloysii, & Joannis Berchmans lectio, quorum præcipuè imitabatur modestiam, silentium, & sui afflictationem. B. Aloysii vitam in sinu gestabat, & ante ac post sumptam sacram Synaxim, caput ex ea legebat. Triduô
ante

ante cineres carnibus omnino abstinebat. Morti vicinus, auditus est sæpe ingeminare : *Gaudeo Domine, quòd sis immensus, infinitus, omnipotens, misericors, & summum bonum. Volo, quod vis. Exulto, quòd majestas tua sit tam grandis, tam bona, & amabilis. His intentus mori desiit.*

XVIII. NOVEMBRIS.

I. **S.** Ignatius cum Sociis Romæ ab-
solvitur mirabiliter, ac liberatur juridicè ab atroci fœdæque calumnia, annò 1538. Comparuerat Romæ, & se in multorum gratiam, insinuaverat quidam, religiosum eremitam Augustinianum indutus, qui cum etiam è cathedra præsumpsisset Lutheri commendare errores, notatus à Sociis Ignatii, ac privatim monitus, non tantum non resipuit, sed ipsos monitores suos non dubitavit, arguere hæreseos, & accusare. Ignatium, jactitabat, Compluti, Salmantica, Lutetiæ, ac novissimè Venetiis dam-

damnatum hæreseos, & rogo cum scriptis suis addictum, fugâ sibi consuluisse, | nominabâtque hujus rei testes aliquot Hispanos sui similes. Denique eò rem deduxit, ut Ignatius cum Sociis, si non crederentur hæretici, vehementi tamen suspitione laborarent, & ab hominibus passim desererentur. At ille, ut ordinatè procederet, inprimis ad Assertorem salutis suæ, principemque Advocatum Christum recurrit, admonuitque eum promissi, quò nuper sponderat, se illi, & Sociis Romæ propitium futurum. Audiit, nec opem distulit Salvator, indè illam more suo præbens, unde minimè poterat sperari. Cardinalis, sacri Collegii Decanus, falsis de Ignatio rumoribus ità fuit præoccupatus, ut amicorum quendam serió moneret, nè quid commercii cum illo haberet. Is ubi id ipsum ad Ignatium detulit, nihilò commotior Ignatius, solum petiit, ut ipso admittente, posset cum Cardinale loqui. Ad secretum ad-

missus

missus colloquium , ità ei suam probavit innocentiam , ut Cardinalis genibus flexis veniam ab illo precaretur , & post duarum horarum congressum , honorificentissimè deducens , fidum se illi Patronum semper futurum sanctè testaretur , quod & præstitit. Sic animatus Ignatius , non habuit fatìs , privatim agnosci innocens , coram publico Gubernatoris Urbis tribunali convenit calumniatorem , ut publicò decretò absolveretur innocentia. Et quidem in prima actione manifestè confudit hominem , productò propriò ipsius scriptò , quo , antequam à Sociis Ignatii argueretur hæreseos , insigne scripserat ad amicū elogium Sanctitatis Ignatii. Deinde opportunissima Divinæ Providentiæ dispositione evenit , ut eodem planè tempore Romæ adessent Judices illi tres , à quibus Compluti , Parisiis , & Venetiis dicebatur Ignatius esse damnatus. Rogati ergo , perlibenter testimonium dederunt veritati , non sinè encomio ipsius luculen-

lento. Adfuerunt & ex variis Urbibus, in quibus laboraverant Socii, testimonia gravissima Episcoporum, & principum, non solum de innocentia, sed etiam sanctitate illorum. Visum ergo fuit non paucis, & ipsi Gubernatori, satisfactum esse cumulatè Ignatio tam præclaris documentis, nec esse necesse, ut ad publicam palinodiam adigerentur calumniatores, aut Decretò Judicis finiretur causa. At ille non præsentì solum, verum & futuris prospecturus temporibus, ad summum Pontificem recurrit, supplicavitque: ut negotium Decretò publicò terminaretur. Annuit Pontifex, nec Gubernator amplius tergiversari potuit. Solemni ergo perhonorifico decreto calumnias accusatorum detexit, ac diluit. Ignatii verò doctrinam sanam, sanctamque vitam commendavit; DEUS autem non multum dilatà vindictà calumniatores severè castigavit. *Bartol. in Vita S. Ign. lib. 2. n. 24. &c.*

2. Coram Clemente VIII. habitata est annô 1602. Congregatio Decima, & disputatio de Auxiliis Grat. Cum autem Gregorius de Valentia Theologus Societatis adversa laboraret valetudine, substitutus ei est P. Petrus Arrubal Professor Romanus. Proposuit Pontifex : *An Molina consentiat Cassiano quoad hanc Propositionem: Quòd homo in natura lapsa habeat naturale judicium ad cognoscendum bonum, & malum; habeátque naturalem facultatem ad utrumque amplectendum, absque eo, quòd aliquam ponat distinctionem?* Respondit Arrubal: Molinam illi non consentire. Quamvis enim in homine lapso agnoscat naturale illud judicium, & naturalem motum voluntatis: non tamen sine distinctione agnoscit. Distinguit enim semper, quòd tale judicium intellectûs, & motus voluntatis solùm valeat ad finem naturalem, non autem supernaturalem: qua distinctione non utitur Cassianus. Probavit utrumque. *Eleuther. hist. de Auxil. lib. 5. c. 14.*

'3. Annô 1603. eodem die habita est Congregatio , & disputatio XXI. Quæsitum fuit : *An juxta S. Augustinum , Liberum arbitrium , & Gratia sint duæ causæ partiales , concurrentes ad eundem actum efficiendum ?* Respondit P. Bastida , eam omnino esse doctrinam S. Augustini , probavitque latè. *Ibid. cap. 25.*

Eodem die obierunt.

4. Romæ annô 1575. P. Jacobus de Ledesma Hispanus. Romam tendenti , ut Societatem ingrederetur, Augustæ Christus D. conspiciendum se dedit, bono animo esse jussit, promissitque futurum , ut castè , & perseveranter in obsequio DEI persisteret. Brixia verò vidit, audivitque DEI param V. eadem , & auxilium in morte promittentem. Aduère cum illa Sanctæ , Maria Magdalena , S. Catharina Martyr , & S. Catharina Senensis, quæ in recessu , cœlesti voce extollebant virtutem castitatis, canentes : *Quantum est donum castitatis, quod confert DEUS*
pic-

*pietatis ! Divina res est castitas , Divina sunt ,
& præmia , quæ continenti dat DEUS.*
Vixit in Societate excellenti virtute, at-
que doctrina, altioribus studiis diu præ-
fectus.

5. In Nova Hispania, aptid Tepe-
guanos, annô 1616. odio fidei à barba-
ris trucidati occubuerunt, P. Didacus de
Orosco, Marchionis Mortaræ nepos,
P. Bernardus de Cisneros, P. Ludovi-
cus de Alabes, & P. Joannes de Valle,
Viri ad tam gloriosum mortis genus
præclarè dispositi excellenti virtute,
præsertim sui mortificatione, & Apo-
stolico zelo. Illud singulare occurrit de
Patre Ludovico, quòd, cùm eum adhuc
infantem, sacris undis tinctum, in li-
brum baptizatorum referret Parochus,
è S. Dominici familia Religiosus, !quo-
dam præclaræ, cruentæque illius mor-
tis vaticinio, solius illius nomen, præ-
ter morem, grandi, & rubro caractere
in librum retulerit. Ajunt DEI param
V. ter ipsi locutam, & de genere mor-
tis odio fidei inferendæ, disertè certio-
rem fecisse, etiam die expresso, quò id
fu-

futurum esset. Ut igitur ad tam gloriosam mortem rite se disponderet, multa castigatione corpus exercebat, animum verò proluxa excolebat oratione, ad tres quatuorve horas producta.

6. P. Joannes de Valle. Mira industria, & labore Indos excolebat. Ut eos arare doceret, cibosque parare, factus est illis colonus, coquus, pater, frater, servus, & omnia. Arte pacificandi dissidentes, mirificè præstabat, unde P. Joannes à Pace dictus est. DEI paræ V. suprâ quàm explicari possit, addictus, in omnes artes eam colendi, & extollendi assiduè intentus erat, responditque Virgo pari affectu Clienti suo. Trimestri ante mortem scripsit : se à Tepeguanis odio fidei occidendum.

XIX. NOVEMBRIS.

I. CUM Romæ novum domûs Pro-fessæ templum, regali munificentia Alexandri Farnesii Cardinalis erectum esset, placuit Claudio Aquavivæ annô 1587. Reliquias S. P. Ignatii in illud referre hoc die, tempore scilicet,

licet, quo ex omnibus Provinciis missi Procuratores convenerant Romam. Conditæ sunt sub dextrum latus aræ majoris, cum inscriptione lapidi incisa: Ignatio Societatis JESU Fundatori. Quæ quidem translatio mirò ornata est spectaculò. Nam tumbâ apertâ, in qua deposita erant sacra lipsana, viderunt illa quidam ex Patribus præsentibus, stellis quibusdam conspersa, vividissimo splendore micantibus, aurei unius magnitudine. *Bartol. in Vita S. Ign. lib. 4. num. 39.*

2. Londini in Anglia annò 1587. è carcere, in quem odio fidei compacti fuerunt, P. Alexander Briantus, aliique plures Confessores, evocati rursus sunt ad tribunal ad sententiam audiendam. Ceteros anteibat P. Alexander, crucem, quam in carcere sibi fabricârat, manu præferens. Incusatus ab hæretico audaciæ, jussusque, illam abjicere: *Neutiquam, inquit. id faciam: Miles Christi sum, vexillum ad mortem usque non deferam.* Audacior alter cum crucem illi eripuis-

puisset ; *Potes* inquiebat, *Crucem mihi extorquere de manibus , de corde non potes.* *Moriar pro eo , qui prior mortuus est pro me.* Pronuntiata in omnes capitali sententia , vultu hilari , elatáque voce occinuit P. Edmundus Campianus : *Te DEUM laudamus , te Dominum confitemur !* Servinus subjecit : *Hæc dies , quam fecit Dominus : exultemus , & letemur in ea !* Alii alia , omnes exultabant in DEO JESU suo. *Sacchin. hist. Soc. p. 5. lib. 1. n. 246. & seqq.*

3. Anno 1696. cùm elapsum esset novennium à postrema Congregatione Generali XIII. inchoata est sub P. Thyrso Gonzalez Præposito Generali Congregatio XIV. Quamvis enim indicta fuisset in diem 15. Nov. quia tamen aliqui adhuc non advenerant , qui sperabantur propediem adfuturi , dilatus est Conventus in hunc diem :
Ex Decret. Congreg.

Eodem die obierunt.

4. In Nova Hispania, apud Tepeguanos

anos annô 1616. P. Joannes à Fonte, Hispanus, odio fidei cæsus à barbaris, cum Hieronymo Moranta, & ipso Hispano. Fuit P. Joannes omnino indefessus in laboribus, & ærumnis. Ipse laterculos Indis conficiebat ad domos construendas, ipse aratra fabricabat, & ducebat, ipse sanis famulus, infirmis, coquus, medicus, nutritius, pater, & omnia. P. Hieronymus verbo, & opere potens, plurimis salutem fuit, vel una concione convertit quingentos. Deprehensus est aliquando in loco ab arbitris remoto, altera manu Crucifixum gestans, altera acerbè se flagellans, & ubertim plorans, oransque pro Indorum salute, & concionum suarum efficacitate. Cædendum in fidei odium, prædixit Alphonsus Rodriquez. Ipsius, & Sociorum pro fide cæsorum heri ac hodie, corpora, post tertium mensem reperta sunt humi strata ciliciis tecta, & planè recentia, duobus canibus illa custodientibus.

5. Romæ annô 1672. P. Joannes, Bapt. Giattinus, Siculus Panormitanus.

Pars IV.

K

vir

vir tam præstantis ingenii: ut omnes disciplinas liberales, quas tradit Societas, egregiè sit affecutus, & magna cum laude docuerit. Præter patriam, & Latinam linguam calluit Græcam, Hebraicam, Syriacam, Chaldaicam, & Arabicam; manibus quoque à natura instructus tam industriis, ut facilè, quidquid faciendum occurreret, effecerit. Historiam Concilii Tridentini à Card. Pallavicino Italicè conscriptam, insigni elegantia in Latinum transtulit idioma, variâsque conscripsit Tragoedias, & Comœdias, quas ferè quot annis agunt Romani Seminarii adolescentes, plaudente, & proficiente auditore. Inter literarios hosce labores non minùs illum exercebat virtutis religiosæ studium, atque animarum zelus, quibus juvandis, & frequenter ad populum dicebat conciones, & pœnitentibus nunquam defessas aures dabat. *Sotvell. in bibl. Soc.*

XX. NOVEMBRIS.

I. **G**regorius XIII. Pont. Max. Facultatem olim à Paulo III. concess-

bestiam Societati, ut etiam non initiati sacris ordinibus, si tamen idonei essent, possent prædicare verbum DEI, renovavit, & extendit etiam ad Clericos primâ tonsurâ tantum insignitos, distinctè prohibendo, ne quis illos impedire præsumeret. *Bullar. societatis.*

2. S. Xaverius post acres in Japonia cum Bonziis concertationes, & quadriennem in Japonia commorationem, Rege Bungî ultimùm salutato, inter Christianorum lacrymas, & votorum nuncupationes pro ejus reditu, solvit in Indiam annô 1551. In eo itinere decumana tempestate jactatus, grandi miraculo navim salvavit, sed grandiore scapham, quam cum hominibus quindecim à navi avulserat tempestas. Cùm enim crederetur, vel statim interiisse, vel navim nequaquam assequi posse, Xaverius mente ad DEum elevata prædixit: scapham ante triduum elapsam adfuturam salvis omnibus, quos vehabat. Nec fefellit eventus. Adfuit tandem, & ultro, commodèque ad navim accessit scapha; cùmque ex illa edu-

ducerentur amissi, ac rogarentur: quomodo tanto tempore jactati, adesse potuissent? responderunt: se præsente Xaverio timuisse nihil, ipsum omnibus animos addidisse, imò & scapham rexisse, idque juramentò affirmabant. Tum enim verò omnes occupavit stupor, siquidem, & qui in navi erant, Xaverium semper in oculis habebant, & qui in scapha jactabantur illius præsentia, & ope non carebant, communicante se Apostolo omnibus, etiam ultra vires naturæ. *Bartolus in Vita lib. 3. n. 50.*

3. Apud Sinas annò 1585. P. Rogerius, & Almeida opportunissima occasione invitati Sciauquino discedentes, ubi P. Riccium cum Fratre Lancitani reliquerunt, in Sinarum interiora felicissimè penetrârunt, navigatione amœnissima per duos menses protracta. Interim Riccius Sciauquini alterum publicum baptismum insigni pompa instituit, baptizatis personis 20. selectis. *Sacchin. hist. Soc. p. 5. lib. 5. num. 163.*

Eodem die obierunt.

4. In Hispania annô 1581. P. Didac-
cus Borassa, Hispanus. Romæ, Dili-
gæ, Parisiis, tanto nomine, ac frequen-
tia Philosophiam docuit, ut alicubi
Philosophi cognomentum tulerit, à quin-
gentis auditus. Ceterum simplicitate
religiosa, & obedientiâ cœcâ fuit illu-
strior. Hirundinem in arbore seden-
tem accipere jussus, ivit, & aviculam
facile cepit, atque ad Superiorem de-
tulit, DEO vetera Patrum exempla
restaurante, ac commendante.

5. In Hispania Nova apud Tenera-
pam annô 1616. P. Ferdinandus de
Santaren, Hispanus, odiô fidei à barba-
ris Tepeguanis cæsus, post multos la-
bores illorum causâ exantlatos. Avi-
dissimus ærumnarum dictitabat : *Velle*
ærumnâ carere, idem esse : ac velle Christo
tergum obvertere, atque illum solùm sub
cruce relinquere. Per annos 23. horri-
dam illam vineam infractô animô co-
luit, DEO tandem par labori incre-
mentum dante. Suprà 40. nova tem-
pla erexit, atque ut minimùm quin-

quaginta millia capitum sua manu baptizavit. Qui fidei felix progressus non potuit non exacerbare dæmones, & satellites eorum, ut ad opprimendos omnes Christi operarios conjurarent, & non paucos, de quibus præcedentibus diebus, sustulerint morte cruenta. Præluxit P. Ferdinandus neci suæ crebra, acrique corporis sui castigatione, cui non proprias solum adhibebat manus, sed subinde à duobus Indis arbori voluit alligari, & dira flagellatione concidi. Antemortem rogavit barbaros, qua de causa, violentas manus sibi inferrent? Respondere barbari satis superque causæ esset, quod Christianus Sacerdos esset. Ità illi clavâ confractum caput, cerebrumque dispersum.

XXI. NOVEMBRIS.

I. **P**OST obitum P. Mutii Vitellesci, Præpositi Generalis, ex ejus, dum viveret, scripto suffragio renunciatus est Vicarius P. Carolus Sangrius
Assi-

Assistens Italiae, qui Congregationem Generalem Octavam indixit, inchoavitque hoc die, annò 1645. à qua electus est Generalis P. Vincentius Caraffa. *Ex Decr. Congr. 8.*

2. Apud Sinas cum P. Francisco Petrio concessa esset annò 1565. venia adeundi Cantonem urbem Sinensem, datus est illi hodie Senatus, coram quo exponeret postulata sua. Exposuit ille per libellum supplicem, se esse hominem literarum amantem, & præter scientias naturales, etiam cælesti quadam, & divina instructum se esse, ad quam florentissimo, & eruditissimo illi regno communicandam, optare se ac petere stabilem locum, in quo posset figere domicilium, & pro Regis ac regni felicitate offerre DEO cæli, & terræ sacrificia. Quæsitum est ex illo: quænam esset illa cælestis, divinæque doctrina? Respondit Pater, Docere se quomodo DEUS cæli, terræque Conditor sit colendus, cujus beneficiò homines vitam, & beatitudinem æter-

nam consequi possent, cultum autem illum consistere partim in certis ritibus, partim, maximè, in observatione mandatorum ejus, qualia sunt, fidem, ac pietatem colere, parentes honorare, proximum diligere, nemini injuriam facere &c. Quibus auditis, Mandarini se invicem admirabundi inspectantes, continuò vestem purpuream Damasceno textu afferri jubent, eamque humeris Patris injiciunt, tanquam tesseram viri præstantis, ac eruditi. Sed plus impetrari tunc non potuit. *Sacchin. hist. Soc. p. 3. lib. I. n. 140.*

3. In Lusitania annò 1617. Venerab. P. Franciscus Suarez, jam annos viginti defunctus, insigni beneficio recreavit Fratrem nostrum Hieronymum de Sylva, Coadjutorem, hominem vitæ valde religiosæ, & P. Francisco, dum viveret, perfamiliarum. Habebat is in more, ut diem Præsentatæ in templo DEI-paræ V. communionem Eucharisticam celebraret, constitutus autem in itinere quodam, cum

cùm copiam habere non posset divini
epuli, deflexit in via ad desertum,
quoddam Sacellum, ut saltem piis af-
fectibus pasceret animam. Et ecce
procedentem ad se videt Franciscum,
sibi notissimum, Sacerdotali habitu in-
dutum, auratam lævâ pyxidem gestan-
tem, qui ubi dixit se divinitus mis-
sum ad eum consolandum, cælestem
ei panem porrexit, desiitque videri
liquefcente præ animi deliciis Hiero-
nymo. *Massejus in Vita P. Suar. cap. 24.*

Eodem die obierunt.

4. Romæ annô 1584. P. Franci-
scus Turrianus, Hispanus. Concilio
Tridentino magna doctrinæ opinione
atque authoritate interfuit, à summo
Pontifice missus. Societatem ample-
xus est ætate jam gravis, at senectâ
utili adhuc, & viridi, inter tyrones
magno planè humilitatis documento
versatus. Illud multæ, atque recondi-
tæ eruditionis suæ, ac positæ operæ in

pervolutandis bibliothecis pretium tulit, quòd, cùm Pius V. festum Præsentationis è Breviario, ceu minùs antiquum, expungi passus esset, ille ex vetustissimis scriptis, atque Patrum authoritatibus, ità antiquitatem ejus Festi probaverit, ut restitutum sit. Cujus laboris præmium videtur fuisse pia mors ipso hoc DEIparæ V. festo operita. Virtutem eximiam admiranda eruditione, & copiâ editorum Librorum eximiè illustravit, supra quinquaginta recenset *Sotvell. in bibl. Soc.*

5. Ingolstadii in Germania an. 1634. Nicolaus Martinus, Scholasticus, Germanus, morum innocentia, magnò Indiarum desideratarum zelò, atque heroica charitate insignis. Tertium philosophiæ annum agens, cùm pestem latè grassari videret, advertit se jacturam Indiarum, quas impetrare nondum potuerat, utcumque compensare posse glorioso labore in obsequio pestiferorum. Annuente itaque superiore, solennibus verbis se devovit. DEO pro salute Sociorum : & biduo post

pōst suffocatus catarrhō, insignis victima charitatis occubuit.

6. In castris Sigismundi III. Regis Poloniae, ad Smolenscum, annō 1609. P. Fridericus Bartschius, Prutenus. Societatem Romae ingressus, Viennae Austriae Theologiā excultus, Vilnae in Lithuania Theologicā laureā ornatus, datus denique est Sigismundo Regi arbiter conscientiae. Propter eximias virtutes, excellentem doctrinam, & in conversando comitatem, Proceribus regni, aulicis, & ipsis haëreticis gratissimus, & venerabilis, secutus est regia castra sub Smolenscum in Russiam: ubi, dum militibus contagiosa lue infectis, impigre omnem impendit operam, contracta lue decessit. Corpus Vilnam jussu regis delatum, solemnibus exequiis, panegyri, & praesentia Serenissimae Reginae Constantiae cum Principe Filio, est honoratum. *Sotvell. in bibl. Soc.*

7. Bruxellae in Belgio annō 1658. P. Jodocus Andries, Belga, Ecclesiastes eximius, & indefessus per annos propè 40. etiamsi subinde bis, vel ter in

diem dicendum esset. Fuerunt fide digni, qui affirmârunt, vidisse se dicentem cælesti luce circumfufum, & aliquando stellam ejus vertici insidentem. Cùm advertisset, ex parvis libellis piis, vel patentibus foliis, in populum sparsis, ferè plus fructûs colligi, quàm ex majoribus; plurimos edidit, præsertim *de Perpetua Christi Cruce*, & *de Perpetuo gladio Regina Martyrum* retulitque uberrimum operæ pretium. Moriens, alacri voce exclamavit: *In Cælum! in Cælum!* & abiit. *Sotvell. in bibl. Soc.*

XXII. NOVEMBRIS.

I. **P** Franciscus Petrius cùm satis speciosè Professionem suam, exposuisset Gubernatoribus, & Magistratui Sinensi, ut heri narratum, re infecta Macaum, unde venerat, se recipere coactus est. Quamvis enim, non deessent Mandarinum quidam, qui censerent, Viro tali, qui non aliud quæreretur, quàm DEI cœli, & virtutis cultum, posse concedi domicilium; sanctior

Etior tamen apud plures, & altiores fuit lex patria, de non admittendis peregrinis. Negotium quoque legationis Regis Lusitani ad Sinarum Imperatorem rejectum est, epistola tamen valde officiosa data ad Regem, quâ se purgavit Imperator. Patri Petrio spem domicilii fecerunt nonnulli Mandarini, si meliùs instructus lingua Sinenſi veniret: ut opus non eſſet interprete. Sed videtur fuiſſe officioſa rejectionis excuſatio. Curia divina nondum viſum eſt tunc maturum negotium illud. *Sacchin. hiſt. Soc. p. 3. lib. 1. n. 142.*

Eodem die obierunt.

2. Guadixii in Hiſpania, an. 1601. P. Petrus Bernal, Hiſpanus. Magnam ſanctimonie opinionem ſibi comparavit, orandi, ſe mortificandi, & animas juvandi ſtudio, vitiis extirpatis. Contra jurandi conſuetudinem tanto ardore dicebat; ut etiam parvuli diſtiterent, ſe non juraturos, nè P. Bernal habeat, cur indignetur. Multa ex vero prædixit, & morbos periculofos impoſitione manuum fugavit. 3. Por-

3. Porti in Lusitania annô 1656. P. Nicolaus Nugentius, Hibernus, Magni Ecclesiastæ elogium meritis, patriam suam per annos 40. multo labore excoluit difficillimis temporibus. Angli Præsidis jussu tentus, quatuor annorum ærumnosum carcerem toleravit, non suo tantum, sed Catholicorum etiam ad ipsum confluentium magno fructu. Proscriptus denique ex Hibernia, in Lusitaniam se recepit; ubi & operarium, & Sociorum Superiorem insigniter egit, suô tamen gubernandi modô non contentus, quoties, posito magistratu, meminit obitæ gubernationis, à lacrymis sibi temperare non potuit. Morbos non paucos oblatô pro ægris sacrificiô divinô, feliciter curavit.

3. In monte Frigido in Hispania an. 1607. P. Ferdinandus de Aslamo, Hispanus. Invitatus à Præposito Provinciæ ad obeundas sacras Missiones, ob tentu valetudinis debilioris subduxit se labori. At postea cum Asceticas S. P. N. exercitationes obiret, apertum.

Christi

Christi latus intuitus, perfususque divino lumine, erubuit, & cum lacrymis Missiones petiit, quas Apostolicò planè zelò obibat, ingenti animarum fructu. Unde dæmon aliquando auditus est dicere, Allamellum (ità eum per contemptum vocabat) esse unum ex iis, quos haberet maximè inimicos.

XXIII. NOVEMBRIS.

I. **D**ies hic magnum virum dedit Societati annò 1545. Hieronymum Natalem, quem S. Pater, cum adhuc uterque Parisiis vacaret studiis, jam maximè idoneum vidit propositis suis, captabátque hominem omnibus, quibus poterat, modis. Sed ille, quamvis pietati apprimè deditus, remis velisque fugiebat viam perfectionis, quam monstrabat Ignatius; & cum hìc aliquando pressius instaret, Hieronymus productum Evangelii codicem exhibens; En, inquebat, quem ego sequar; non te, qui quem exitum habiturus sis cum Sociis tuis, ignoro; simulque evolavit è conspectu. Sed
inse.

insecutus est eum DEus, nec ullam animo quietem dedit, donec post annos complures, confirmata jam Societate, & Viris, rebúsque gestis florente, præsertim postquam S. Xaverii ex India datas literas legit; Romam se contulit, & ad obeunda Spiritualia Exercitia, quæ hætenus summè vitârat, animum applicuit. Ibi variis primùm agitatus spiritibus, tandem post decem, & octo dies, tam copioso cælitus perfusus est lumine, ut sinè mora ulteriore, hoc die votum emisit, & scriptô consignârit de ineunda Societate, & vilissimis in ea officiis obeundis. Sic tandem annumeratus est Sociis, qui pridem potuerat esse unus de principibus ejusdem familiæ, magnòque deinceps usui fuit S. Ignatio, ad res magnas gerendas. *Orland. hist. Soc. lib. 5. n. 4. & seqq.*

2. In Lusitania, postquam Fr. Hieronymus de Sylva, à Ven. P. Francisco Suarez, divinitus spectabili, sacra Communionem refectus fuisset, prout 21. Novemb. narratum, rediit ad Collegium

legium suum Portuense, certus nemini patefacere, quod sibi contigerat in via. Sed DEus, salva viri humilitate, rem gestam aperuit per Sanctimoniam è familia S. Claræ, quæ missâ ad P. Rectorem Collegii schedâ, impensè eidem commendavit Fratrem Hieronymum, tanquam virum DEO charum; exposuîtque distinctè, quomodo à P. Suarez pridem defuncto, divinò epulò refectus fuit. *Massejus in Vita P. Suar. cap. 14.*

Eodem die obierunt.

3. Pragæ in Boëmia annò 1613. P. Marcus Soldanus, Italus in obsequio pestiferorum extinctus, cum aliis, in simili per Boëmiam obsequio, similiter coronatis. Multa egregiè gessit in commodum miserorum, ideóque *Pater pauperum* dictus. Jam antè ter in pestilentem illam arenam descenderat, exierátque salvus, & victor, quarta vice prostratus est, non tamen coronam amisit, ad quam paucis ante obitum diebus, ipsum vocaverant SS. Ignatius &

& Xaverius, qui se ei cum splendida plurium fociorum corona spectandos dederunt. Morte sua securitatem peperisse visus est superstitibus in eadem arena sociis, nemine post illum extincto.

4. Cartilionæ in Italia annò 1621. P. Hector Lupatinus, Italus. Castimonix tam severus custos fuit à teneris, ut, ex quo rationis usum adeptus est, nullum foeminae ullius ministerium, nedum familiaritatem admiserit. Patavii in lectulo Hectoris, philosophiæ tunc studentis, nondum religiosi, collocârunt foeminam insolentes, & impudentes quidam: quam ille ubi domum redux vidit, confestim se fugâ de illa domo eripuit, nec in eam unquam pedem retulit. In Societate cum foeminas confitentes audiret, aures illis tantum, non oculos dabat, easque expediebat pari ædificatione, & brevitate. Charitate, patientiâ, obedientiâ præstans, & ager, & sanus nihil unquam aggrediebatur, nisi habito superioris, ita volentis, nutu; qui
nur

nutus etiam sufficiebat ad inchoatum quodlibet opus omittendum.

XXIV. NOVEMBRIS.

I. **P**ius IV. Pont. Max. cognitô decretô , in Hispania condito, quô vetabat Rex Philippus II. ex Hispania Romam mitti Collegio Romano subsidia quædam, plenissimam affectu paterno epistolam dedit an. 1561. ad eundem Regem pro Societate, & in particulari, pro Collegio Romano. Et officio, inquit, nostro convenit, Religiosam vitam degentes patrociniô nostrô diligenter tueri ac fovere; & Regibus maximè expedit, de servis ejus, per quem ipsi regnant, quàm optimè mereri. Dominus noster in servis suis recipitur, & honoratur, sicut ipse in Evangelio dixit: Qui recipit vos, me recipit. Sed inter Religiosorum Ordines, singulari ab Apostolica Sede studio, meritò complectendus est is Ordo, qui non ità pridem institutus, & ab hac Sancta Sede confirmatus, Jesu Societas appellatur. Hi enim operarii,

rarii, licet novissimi, tanquam nonâ diei horâ, in vineam Dominicam ab ipso Domino inducti sunt, adeò strenuam tamen, & utilem operam navare cœperunt, ut non modò spinas ex ea, & vepres evellere aggressi sint, sed ipsam etiam alibi auxerint, & propagârint. Incredibile ferè est, quantum tam brevi tempore hic Ordo profecerit, quantum Ecclesiæ DEI utilitatis attulerit &c. Descendens postea Pontifex ad Collegium Romanum: Hujus Ordinis, inquit, maximum in hac alma Urbe Collegium habemus, quod tanquam Seminarium quoddam est aliorum, quæ per Italiam, & extra Italiam, in Germania, & Gallia propagantur. Ex hoc uberrimo Seminario Apostolica Sedes instituit electos idoneos Ministros, tanquam generosas, & frugiferas plantas, alios aliò, prout usus venerit, conferendas mittere. Nullum unquam hi laborem pro DEI honore, & hujus Sanctæ Sedis obsequio recusant. Itaque multum de-

debemus huic Collegio ità de Religione Catholica merito, & assiduè merenti. Quamobrem Majestatem tuam hortamur in Domino, rogamus, & in remissionem peccatorum suademus, ut pro tua præsentì in DEUM pietate, in Religiosos, & bene de Christiana Religione merentes Ordines, liberalitate, sicut Rex verè Catholicus, hoc Collegium complectare, & quàm commendatissimum habeas &c. *Sacchin. hist. Soc. p. 2. lib. 5. num. 158.*

Eodem die obierunt.

2. Salmanticæ in Hispania an. 1601. P. Franciscus Ribera Hispanus, Concionator, & animarum zelator præstans. Talis cùm etiam in seculo esset, Societatem ingressus est, postquam à P. Martino Guttierrez audivit: *LEO consecrandum esse, quod habemus optimum, id est, liberam voluntatem.* Magistro P. Balthasare Alvarez, eos fecit in virtute solida progressus, ut exemplar esset perfectionis religiosæ. Concionan.

nantem ad populum, vidit S. Theresia, quæ ipso utebatur Confessario, ingenti splendore circumfusum, Christum verò Dominum assistentem, atque in ejus humeros reclinatum, eumque suavi amplexu foventem. Audivit quoque dicentem : *Hic est, ô Anima, qui sensu germano scripturas meas, ea veritate, quam ipsi infundo, explicat. Novit ipsum earum pretium expendere, quas ego mortalibus mei sanguinis, effusione comparavi. Gratulare tibi, quod eum habeas à Confessionibus; obtempera dictis ipsius: ita voluntati meæ feceris satis.* Tertio post mortem die visus est multâ gloriâ conspicuus ante thronum DEI, è cujus pectore pulcherrimus lucis radius promicans, P. Franciscum miro splendore, & gaudio perfundeabat. Unde patet: quantum authoritatis debeatur doctissimis ejus Commentariis, quæ edidit in Epistolam ad Hebræos, atque in Evangelium, & Apocalypsim S. Joannis.

3. Villagartiæ in Hispania, an. 1621.

P.

P. Bartholomæus Perez, Hispanus. Regularum amantiſſimus, & obſervantiſſimus, ſemper eas circumferebat in ſinu. Quoties è cubiculo prodibat, ferè ſemper Tabernaculum Euchariſticum inviſebat. Jam morti proximus, & viribus deſtitutus petiit, an poſſet bonâ conſcientiâ omittere annotationem conſuetam punctorum, in libello Examinis particularis? manabátque jugibus lacrymis, quòd tempus in Societate non optimè, juxta genium ipſius, collocâſſet.

XXV. NOVEMBRIS.

I. **H**Abita eſt annò 1603. Congregatio, & diſputatio de Aux. coram Clemente VIII. vigefima ſecunda. Argumentum diſputationis fuit: *An, quòd liberum arbitrium ex ſe, ſeparatum à gratia, nihil habeat à DEO, niſi poſſibilitatem illam, quam DEus tribuit ab initio, ſit ex ſententia S. Auguſtini, vel ſotiùs Pelagii?* Reſpondit P. Baſtida, diſtinguendo tres ſenſus iſtius quæſtionis, oſtenditque ex mente S. Auguſtini,

ni, & Molinæ, Liberum arbitrium, & concurrens ad actum bonum, plus omnino habere à DEO, quàm possibilitatem illam. Quia DEUS per gratiam suam ipsum arbitrium movet, excitat, & adjuvat, ut actu operetur, & non solùm possit operari. Prolixè, clarè, & nervosè hæc deduxit Bastida. *Eleuther. de Auxil. lib. 5. cap. 26.*

2. B. Aloysius Gonzaga, à DEI-papa monitus de ingredienda Societate, toto triennio cum Patre, Marchione Castilionensi, invictâ constantiâ luctatus, tandem assensum obtinuit, & annô 1585. die Divæ Virgini, ac Martyri Catharinæ sacro, Romæ tyrocinium Societatis est ingressus. *Sacchin. hist. Soc. p. 5. lib. 5. n. 45.*

3. In Hispania annô 1551. Cordubam venerunt Socii ad inchoandum Collegium, quod noster P. Antonius Corduba, vir de principe familia, moliebatur, sed absolvit Joannes Corduba, ei sanguine junctus, Decanus Cordubensis. Erat is genere, & opibus

bus præpotens, avidus autem cognoscendæ Societatis. Ubi ergo audivit, venisse Cordubam Patrem Villanovam cum Sociis, omnes invitat ad se, hospitium præbet, liberaliter hospites habet, semper autem intentissimus, & diu noctûque deditus explorandis eorum non solum moribus, sed mentibus, dabatque passim occasionem, ut eos caperet. Sed dum hoc agit sollicitius, capitur ipsemet. Cùm enim nihil deprehendere posset tota industriâ suâ alienum à moribus religiosis, suspicere cœpit, ac amare Institutum tale, eoque res devenit, ut domum propriam offerret pro Collegio, redditus quoque assignaret annuos, & quod caput est, vitam ipse, statui suo non conformem, cum stupore civitatis mutaret in Prælato Ecclesiastico dignam. *Orlandinus hist. Soc. p. 1. lib. 13. n. 39.*

Eodem die obierunt.

4. Avisii in Lusitania annô 1590. P. Ludovicus Alvarez, Lusitanus. Concionado tantam nominis celebritatem

affecutus fuit, ut Summus Pontifex P. Præposito Generali dixerit, sibi relatum: comparuisse in Lusitania novum quendam Paulum, è Societate, ita ardebat ejus oratio, & intimas ossium, medullas penetrabat. Etiam in pro-
 vecta ætate pedes obibat trans Tagum, libros ipse bajulans, & cibi aliquid; si nihil secum attulisset, precario vice-
 titabat, Xenodochio diversorii vice-
 usus. Mundum muliebre in solen-
 tiorem acerrimè infectatus, prædixit:
 Brevi fore, ut vanum, petulantemque
 illum splendorem barbaris darent fœ-
 minæ, ad redimendos è vinculis mari-
 tos. Quod evenit post funestam il-
 lam Sebastiani Regis in Africa cladem.
 Putatur P. Ludovicus venenò sublatu-
 s à quodam, cujus prava mores corri-
 gere studebat.

5. Madriti in Hispania an. 1627. P.
 Rodericus Ninno de Guzman, Hisp.
 Illustrissimos natales splendida virtute,
 & singulari animas juvandi ardore or-
 navit. Ut obscurus, & ignotus vive-
 ret, quamvis sublimioribus tradendis
 sci-

scientiis peridoneus, Grammaticæ classi infimæ docendæ applicari efflictim petiit, & obtinuit. Sed non diu lucerna hæc sub modio illo latere potuit. Eiectus ad Cathedram Ecclesiasticam miros plausus, & animorum motus excitavit, semelque auditus à Philippo IV. Rege mox in Aulicum Concionatorem assumptus est. Illud singulare, & planè mirandum, quòd sive Collegio, sive Domui Professorum præesset, sive Provinciam gubernaret, perinde assiduus occupabat Confessionale, perorabat è Cathedris, serviebat in Nosocomiis, exhortabatur Sodales, instituebat rudes, invisebat, & morti parabat ægros, ut in proverbium venerit apud socios: P. Rodericum in se uno totum Collegium circumferre, eò; quòd solus omnium munia impleret. *Ex Tan-nero.*

XXVI. NOVEMBRIS.

I. **I**N Academia Ingolstadiensi Theologicas lectiones auspicati sunt annò 1549. Patres Salmeron, & Canisius

fius Salmeron Epist. D. Pauli, Canifius Magistrum Sententiarum explanandum suscepit. Jajus, qui unà cum illis tunc advenerat, sed jam antè ibidem legerat, Psalmos Davidicos postea est interpretatus. Magno cum gaudio, & honore venientes ex Italia excepti sunt Dilingæ à Card. Augustano, Monachii à Duce Bavarix, Ingolstadii ab Episcopo Aistetensi, & Academia tota, cujus Doctores omnes, atque Magistri ad eos consalutandos in diversorium convenerunt, atque hospites liberali epulo exceperunt. Nec fefellerunt isti spes de se conceptas, in id totis connisi viribus, ut Catholicam juventutem in fide firmarent, hæreticorum corruptelas arcerent, ac extirparent. *Orlandinus hist. Soc. p. 1. lib. 9. num. 53.*

2. In Hispania, dum Roma desudabat in examinando P. Molinæ libro, jam fama volitabat, confixum esse, & Societatis doctrinam propediem esse damnandam. Rumor hic cùm ad ipsum Philippum III. Regem pervenisset

nisset, non distulit literis, quas hoc die annô 1598. dedit, convenire Clementem VIII. rogando, ut pro sua auctoritate, & sapientia pacem conciliaret inter dissidentes Ecclesiæ utilissimos Ordines duos. Alias dedit literas ad Oratorem suum Romæ degentem, Ducem Sessæ, quibus ei commendat, ut procuret, ex æquo bonoque judicium exerceri, ut neutra pars dissidentium ulla in re iniquiore conditione prematur. Audiantur prius, & tum demum causâ satis cognitâ, jus æqualiter administretur. Multum contulisse videtur hæc sollicitudo, & auctoritas Regis, ut Pontifex non staret judicio Censorum libri Molinæ, sed totam causam ad se transtulerit. *Fleuther. hist. de Auxil. lib. 3. cap. 5.*

Eodem die obierunt.

3. Mutinæ in Italia annô 1629. P. Joannes Argentus, Italus. In Italia, Austria, Polonia, Transylvania, insignia prudentiæ, zeli, conjunctionis cum DEO, & perfecti Religiosi edidit

exempla, fuitque passim in ea æstimatione, ut defuncto præposito Generali, Claudio Aquaviva, licet absens, viginti novem suffragiis ad id muneris fuerit desideratus. Nullus illi in agendo fucus, unica in diem refectio, pro lectulo ursina pellis, paterna erga omnes facilitas, eximia in Virginem DEIPARAM, & S. P. Ignatium, pietas, ut meritò creditum sit, eos conspectu suo ipsum recreâsse.

4. Romæ annô 1572. P. Joannes Bapt. Sanchez, Hispanus. Vir quàm severus disciplinæ religiosæ exactor à se ipso, tam impatiens erratorum alienorum. Unde cùm in Sociorum quibusdam nonnulla adverteret errata, ad ipsam Societatem ea referebat, putabátque ipsam labi in deterius. Romam igitur evocatus, & venit obedienter, licet à morbo fractus, & meliùs de Societate sentire didicit. P. Balthasari Alvarez aliquando dixit: sibi ad mortem præ dolore oppetendam satès fore, si sciret, se uno adhuc integro die victurum. Ità cupiebat dissolvi, & esse cum Christo.

5. Ro-

5. Romæ annô 1681. P. Joannes Paulus Oliva, Italus Genuensis, Præpositus Generalis Societatis JESU. Avum, & Avunculum habuit Serenissimos Duces illius Reip. Concionandi munus per annos plurimos tanto plausu, & fructu sustinuit : ut à 4. Summis Pontificibus, Innocentio X. Alexandro VII. Clemente IX. & Clemente X. in Concionatorem S. Palatii Apostolici fuerit adlectus. Spiritum ipsius satis produnt Volumina edita. Onus gubernandi Societatem ob valetudinis imbecillitatem deponente P. Gofwino Nickel, suffectus eidem est à Congregatione Generali cum plena gubernandi potestate, & jure succedendi. Gubernavit Societatem annos viginti, insigni temperamento suavitatis, & disciplinæ, ac exquisitæ prudentiæ encomio.

XXVII. NOVEMBRIS.

I. IN Sicilia Panormi jacta sunt annô 1586. fundamenta novi Collegii; quod enim annô 1549. condi-

tum fuit , minùs commodum videbatur, & potiùs Domui Professæ accomodatum. Consignatum ergo est Professis , novùmque unà cum Scholis inchoatum. Primo lapidi jaciendo manum admovit Prorex ipse Siciliae, cum amplissimo Senatu. *Sacchin. hist. Soc. p. 5. lib. 6. num. 16.*

2. In Urbe emanavit tandem Annò 1698. Decretum Innocentii XII. quo , post multas altercationes inter PP. Carmelitas , & P. Daniele Pappenbrochium è Societate nostra ferventes (de Antiquitate , & Origine Sacri Ordinis Carmelitarum ab Elia , & Elisæo Prophetis) utrique parti severum indicitur silentium , ut nec in libris impressis , nec in dissertationibus , nec in Thesibus scriptis, vel impressis, de hac materia affirmativè, vel negativè tractetur. *Ex literis Rom.*

Eodem die obierunt.

3. Mexici in America , annò 1695. P. Jacobus Herrera Hispanus , humilitate, pietate, atque animarum zelo. —
exi-

eximius. Tam scitè, sanctèque tractabat animas, quæ se ejus directioni commiserant, ut præter alios præclaros fructus, trecentæ Virgines illius institutione ad cælestem in variis cœnobiis vitam degendam transferint.

4. Duaci in Belgio an. 1617. Mathias dela Saulx, Belga Coadjutor. Magna curandorum ægrorum peritia, nec minor erga eosdem charitas in eo eluxit. Sed omnes præclaras ejus dotes vix non corruptit intempestivum, & pertinax desiderium Sacerdotii. Jam enim postridie dimittendus erat è Societate: cùm noctu per quietem, videre sibi visus est S. P. Ignatium, ad pedes lectuli consistentem, & formidabili manu exitium sibi comminantem, si non persisteret in Societate. Tum ille in uberes lacrymas effusus, manè finè mora ad superiorem advolavit, & damnato errore suo, potestatem in Societate manendi efflictim petiit, impetravitque, in qua deinceps ità vixit, ut omnibus charus, pretiosam meruerit mortem in obsequio pestiferorum.

5. Hispali in Hispania, annò 1611.
P. Petrus Fontanus, Hispanus. A te-
neris Divinæ Eucharistiæ, ac DEI-
pæ V. cultui addictissimus, ut illis pla-
ceret magis, non castam solum, sed ni-
tidissimam servare conscientiam stude-
bat. Nè verò per humanam fragilita-
tem nævi aliquid subinde contraheret,
mortem potius impensè optabat. Ad
quam celerius obtinendam Novemdia-
le Sacrum Beatissimæ V. instituit; cum
autem putaret, se nihil impetrâsse, vo-
luntati divinæ se plenè permisit. At
propior, quàm putârat, mors aderat,
hominémque, quò desideraverat, ab-
ripuit intra paucos dies.

XXVIII. NOVEMBRIS.

I. **I**N Germania annò 1590. disputa-
tum feliciter cum hæreticis. Mar-
chio Badensis Acatholicus medico ute-
batur domestico, Joanne Pistorio, qui
inita cum Patribus Collegii Spirensis
familiaritate, conversus tandem est ad
Fidem, & Religionem Catholicam. Is
misso sæpiùs cum Marchione præfato
de

de Religione colloquio, paulatim suspectam ei fecit sectam Lutheranam. Marchio, vir prudens, salutis suæ consulturus, ut certi aliquid circa Fidei Controversias assequeretur, optavit colloquium alicujus ministri in secta sua celebrioris, cum suo Pistorio, scripsitque ea de re ad ducem Wirtembergensem. Dux suasit Jacobo Andreæ Smigdelino, eo tempore inter Lutheranos rabulas famoso, ut præclaram susciperet occasionem, de sua religione merendi. At ille, ut tumidum est hoc hominum genus, prætendit: indecorum esse sibi, homini Theologo, disceptare cum medico de Religione; adesset sibi par Theologus Catholicus, non recusaturum se congressum. Accepta facilè conditio, rogatusque adfuit sinè mora P. Theodorus Busæus, Collegii Molshemiensis in Alsatia Rector, vir apprimè doctus. Locus certamini designatus urbs Bada, seu Badena: eò se minister magna stipatus simmistarum manu contulit, sub finem Novembris. Certatum eventu

non dubio , ut patuit ex conversione
 Concionatoris aulici , qui victus Ca-
 tholicorum argumentis , Ecclesiæ ac-
 cessit. Marchio quoque in conscien-
 tia convictus erat , nè tamen Religio-
 nis mutationem leviter suscepisse vide-
 retur , aliud colloquium indicendum
 putavit , ad quod invitavit Doctorem
 Ægidium Hunnium. Sed is Smigde-
 lini clade territus , recusavit. Susce-
 pit tamen eam spartam Joannes Pap-
 pus Doctor Argentinensis, comparuit-
 que cum octodecim Badensis Provin-
 ciæ ministris , ante omnia professus ,
 se nec cum Pistorio , nec cum Jesuita
 verbum facere velle , sed cum solo
 Concionatore aulico , nuper , ut aje-
 bat, seducto. Verùm nec ex isto con-
 flictu palmam tulit hæresis. Concio-
 nator ille, DEO opitulante, tam stre-
 nuè rem egit contra Pappum, ut Mar-
 chio planè convictus, dicere solitus sit:
 præcipuam suæ conversionis causam
 fuisse Pappum, misere profligatum.
 Accito igitur P. Theodoro , Lutheri
 errores execratus est, primus è Princi-
 pibus

pibus Imperii converfis , 15. die Julii palàm Fidei Catholicæ fecit professionem , prædicantes è tota ditione sua proſcripſit , fana occluſit , nihil metuens terrores , & arma principum vicinorum. Aliis igitur artibus impetitus eſt , & porrectis venenatis ceraſis ſublatus , zeloſiſſimus Princeps , è cujus linea decedentes Marchiones , etiamnum Catholici perſeſeverant. *Sacchin. hiſt. Soc. p. 5. lib. 10. num. 104. &c.*

Eodem die obierunt.

2. Tornaci in Belgio annò 1614, P. Oliverius Manaræus, Belga. Ab ipſo S. P. Ignatio hauſit primitias Spiritûs Societatis , quas continuis, magnisque incrementis auxit. Romanum Collegium primùm , deinde Lauretanum rexit , ubi cùm cubiculum quoddam lemures infeſtarent lectâ S. Ignatii Epistolâ importunos hoſpites exegit. Ibidem non ſemel prodigioſam DEI paræ V. opem expertus eſt , tum in annonâ , tum in pecunia ſuppeditanda. Etiam cùm ſumma quæque in Societate

tate munia gereret, nullum, vel Novitium, diu coram se aperto capite, stare passus est; quàm humilis, tam charus omnibus.

3. Nangasachi in Japonia, annò 1629. Leonardus Kimura, nobilis Japon, Coadjutor. Quamvis literis satis tinctus esset, maluit tamen Coadjutorum classi adscribi. Proscriptis è Japonia Sociis, perstitit constans, latuitque aliquantisper in solatium, & opem Christianorum. Comprehenfus, conjectus est in angustum carcerem, cujus ærumnas integro anno fortiter, & lætus toleravit, distributisque in morem Collegii pietatis exercitiis, carcerem in domum religiosam, inò in Ecclesiam convertit, conversis in illo baptizatisque octoginta sex capitibus. Interrogatus à Judice, cur contra decretum Imperatoris perstitisset in Japonia? Respondit: *ut Christi Evangelium prædicarem.* Tum Judex bis repetita voce sententiam dixit: *Ergo igne absumendus es.* Amplas egit gratias Leonardus alligatus stipiti, sinè ullo doloris

loris signo stetit magnanimus, ubi verò ignis vehementiâ combusta sunt, & vincula; libera utraque manu arden-
tes prunas collegit, & illis caput, ve-
lut rosis, coronans, exultabundus ce-
cinit, *Laudate Dominum omnes gentes &c.*
& invinctum spiritum DEO tradidit.

4. Brugis in Belgio annò 1621. P.
Joannes Maus, Belga. Cùm pestifera
lues civitatem acerbè affligeret, Epif-
copus, & Magistratus opem ab illo,
ut Rectore Collegii imploraverat. Non
est passus P. Joannes alteri gloriosam
hanc cedere palmam; se ipsum obtu-
lit, & multis, magnisque meritis mor-
tem pretiosam sibi comparavit.

XXIX. NOVEMBRIS.

I. **I**N Congregatione, & disputatio-
ne XXXIV. de Auxiliis Gratiæ,
habita annò 1604. coram Clemente
VIII. demonstravit P. Ferdinandus.
Bastida: Scientiam futurorum contin-
gentium, quam disputatione praece-
dente probaverat, dari in DEO, esse
omnino certam, & infallibilem, &
non

non conjecturalem tantum, seu probabilem. Talis enim maximè dedecet intellectum infinitè perfectum, cui nuda, & aperta sunt omnia. *Eleuther. hist. de Auxil. lib. 5. cap. 45.*

2. Annò 1572. post beatum Pii V. obitum, successit auspicatissimè in Ecclesiæ universalis regimen Gregorius XIII; sed continuò rumor in Aquilonares Provincias emanavit, creatum esse Pontificem alienissimum ab Jesuitico nomine, & jam illos ex urbe expulisse. At planè oppositum evenit, statim enim ab initio sui regiminis, perbenignum se Societati exhibuit, crevitque deinceps continuò beneficentia usque eò, ut vix ultrà posset. Primum beneficentiæ specimen edidit, quando sub extremum Novembrem, re communicata cum præcipuis Cardinalium, diligentèrque discussa, permisit, ut Societas pristinis juribus suis ac Privilegiis à Sede Apostolica concessis, libere ac integre frui posset, adeoque sustulit Chorum recenter inductum à Pio V. solemnem Professionem,

nem, quam idem emitti voluit statim cum suscepto Sacerdotio, reduxit ad terminos in Instituto Societatis designatos. *Sacchin. hist. Soc. p. 3. lib. 8. num. 12. & seqq.*

Eodem die obierunt.

3. Vallisoleti in Hispania an. 1611. P. Antonius de Padilla, Hispanus. Grandibus procerum titulis, & fortunis se exuit, ut pauperem Christum in ejus Societate indueret. Humilitas illi pro primo Spiritualis vitæ lacte, & omnium adversorum condimento erat. In tirocinio jussit illum aliquando P. Balthasar Alvarez, ejus Magister, à mensa surgere, & ante portam domûs cum mendicis manducare. Fecit alacriter, diebûsque Sabbathi exhibat cum emptore, & emptas carnes humeris domum deportabat. Pro pulpito audiebatur secundissimis auribus, dicebaturque de illo Rex Philippus II. *Satis esse ad permovendam concionem, videre in pulpito P. Antonium, tantâ mundi dispiciensâ gloriosum.* Cùm ei Burgensis Archie-

chiepiscopatus offerretur , dixit : *Sibi pro morte lectulum unicum , eumque rudem, ac vetustum sufficere.* Quamvis vitam severissima virtute transegisset, in morte tamen imminentis judicii intuitu visus est trepidare. Sed accepto divinô Viaticô se ipsum animans. *Quid timere, ajebat, debeo, Domine mi, cùm mihi dixeris, quòd me clausum in tuo corde gestes? Cùm ità sit, eamus, quò vis, non est, quod pertimescam.* Et obiit placidè horâ, quam prædixerat.

4. Milistadii in Germania an. 1633. P. Petrus Ximenez, Hispanus, magnum in Annalibus Austriæ nomen. Græcii, & Olomucii multa fortiter, atque utiliter egit contra hæreticos, qui ibi dominabantur, viditque dulces laborum suorum fructus. In causa DEI, & Religionis nullis movebatur respectibus humanis. Unde Viennæ quosdam, qui cum fœminis nutibus colloquebantur, prehensa manu è templo eduxit, dicens : Locum illum DEO sacrum esse, nec polluendum his sordibus. Oratio illi proluxa, quæ illum aliquando à sen-

sensuum officio abstraherat. Post Sacrum summa attentione peractum, duobus aliis intererat, ut suavissimo hospite suo familiarius frueretur.

5. Romæ annô 1694. P. Paulus Segneri, Italus, Missionarius per Italiam, & Concionator planè Apostolicus. Cùm circa annum 1663. ad sacram Exercitiorum spiritualium solitudinem Perusii se recepisset, audivit DEUM in corde sibi loquentem : *Volo, ut amemus invicem.* Fuisse hanc DEI vocem, mox probavit eventus. Ab eo enim momento mutatus in virum alterum, qui semper probus Religiosus fuerat, maximis passibus ad culmen perfectionis evasit, passim pro Sancto habitus, & proclamatus, à summo etiam Pontifice expetitus pro concionibus in aula habendis, quibus omnis conditionis hominibus, non aures mulcebat, sed loquebatur ad cor, in virtute DEI. *Ex Epistola P. Pinamontii ejus Socii in Missionibus.*

XXX. NOVEMBRIS.

I. **A**Nnô 1554. erectum est Collegium Lauretanum Pœnitentiariorum à Julio III. Pont. Max. datûsque illi est primus Rector P. Oliverius Manaræus. Expedivit illuc S. Ignatius Socios 14. in fine Novembris, jussu Pontificis, qui cum propter confluxum populi sufficientes non essent, aucti sunt postea usque ad viginti. Quàm gratus ibi fuerit DEO Sociorum adventus, & labor, declaravit insigni ostento. Dum enim quidam è Patribus concionem dicit ad Canonicos, & populum, alii verò in exedris constitutis dant aures, & operam pœnitentibus: visus est multis cœlestis quidam splendor è fastigio templi labi supra Sanctam DEI-paræ Domum, templo inclusam, ubi cùm aliquamdiu confedisset, digressus est ad Pœnitentiariorum tribunalia, supérque capita ipsorum, & confitentium ferebatur tempore notabili. *Orlandinus hist. Soc. p. 1. lib. 14. num. 23. &c.*

2. Etiam per Angelos declaravit DEUS annô 1650. hoc die : quàm acceptus ei sit labor Societatis, specialiter Missionariorum. Perpiniani, in Comitatu Roussilionensi, nunc Gallis subiecto, cùm præter bella fames, & pestis affligeret populum, instituta est Missio Societatis pro excitanda populi devotione majore, & placandam Divinam Majestatem. Recitabantur Litaniæ Marianæ in regali Parochia, frequenti populo præsentem, cùm ecce religiosior quidam è Missionariis nostris videt DEI-param V. aræ majori insidentem, ingenti splendore circumfusam, cujus latera stipabant SS. Ignatius, & Xaverius; Angelorum autem Chorum numerosissimum, & suavissimum audivit occinentem : “ Gaude
 “atque exulta, Augusta cœli, Angelorumque Regina. Gaude, & tu Ignati, gaude Xaveri. O te Beatum Ignati, qui eos nactus es filios, qui tot animas à peccati vinculis, infamique servitute eripiunt, & laboribus suis verè Apostolicis, cælum implent
 “tot

"tot tantisque animarum manipulis.
 "Quæ porro felicitas , quæ beatitas,
 "ex illa esse Societate, quæ adeò con-
 "stanter , & operosè hominum salutem
 "ac perfectioni incumbit ? O generosi
 "Societatis Missionarii ite læti, ite ala-
 "cres -- Vobis imprimis amici sumus,
 "ut vos adversus hostes tueamur , &
 "omnia à capitibus vestris mala pro-
 "pulsemus. O gloriose Ignati gaude,
 "qui filios habes , quibus vel maxime
 "favet cælestis Pater, quos amplectitur
 "DEUS Filius, quos impensius amat
 "Spiritus S. & potentissima Regina no-
 "stra. Et tu gaude ô gloriose noster
 "Seraphim Xaveri : qui ad divina illa
 "animarum lucra , & dux fuisti, & lu-
 "men ipse prætulisti. Tibi debetur
 "illa laus, illa gloria , qui aliis ad sa-
 "cras illas expeditiones exemplo illu-
 "striore præfulisti. Gaude magne Se-
 "raphim Xaveri ! **MARIÆ** verò glo-
 "ria ! quæ ad pios illos ausus animos
 "fecit , & consilia saniora suggessit.
 "Gloria **MARIÆ**, gloria Ignatio glo-
 "ria

Gloria Xaverio! Gloria, gloria, gloria in
 æternum! Hæc cælestes genii, quo-
 rum aspectu, cantuque per mediam
 circiter horam recreatus est Missiona-
 rius ille. Ità refert Jacobus Lobetius Tom.
 1. *Quest. in Domin. & Festa, quest. 4. in*
Domin. 3. post Pentec. super illa verba:
 Gaudium erit in cælo super uno pec-
 catore &c. Gomez in *Elog. Soc. p. 3. classe*
3. num. 8.

3. Gerundæ in Aragonia an. 1658.
 insigni miraculo sanitatem subito resti-
 tuit moribundo Venerabilis P. Franci-
 scus Suarez. Jacebat in Seminario de-
 sperata jam valetudine Magister è no-
 stris, quem cum quidam è Patribus su-
 premis Sacramentis procurâisset, ma-
 gna noctis parte apud ægrum transa-
 cta, existimans supervicturum crasti-
 num, recepit se in Collegium. Sensit
 autem vehementem instinctum, ut ali-
 quid de reliquiis Ven. P. Francisci de-
 ferret ad ægrum, ac per ipsum à DEO
 posceret sanitatem moribundo, ad au-
 gendum Doctoris nostri æstimationem,
 &

& honorem. Manè sumpto reliquiarum loco , à charta rescisso chirographo , manu P. Francisci exarato, redit ad ægrum , schedámque illi magna cum fiducia imponit. Nec mora, exclamat protinus æger : Revixi ! P. Suarius me invisit , sanitatémque reddidit ! Videbatur nonnenimi aberrâsse à mente : sed ille idem ingeminans, paulò pòst è strato se proripuit , totus in sospitatoris sui laudes effusus. *Massejus in Vita P. Suar. cap. 24.*

Eodem die obierunt.

4. Compluti in Hispania an. 1597. P. Milan. seu Æmilianus Garcia , Hispanus , Concionator ardens , operarius indefessus , & multis peccatorum conversionibus felix. Inter dicendum visus est non semel tota facie collucere , aliàs in festis Pentecostes inspecta est Columba imminens capiti perorantis. Moriens impensè rogavit, & obtestatus est Patres circumstantes , ut
cum

cum S. Paulo non aliud, quàm JEsum prædicarent.

5. Osnaburgi in Germania annò 1630. P. Joannes Teinzerus, Germanus. Multos ad fidem Catholicam, non paucos ad vitam religiosam adduxit, sua illa de divinis loquendi eximia facultate. Osnaburgensis domicilii Procurator, & subinde Superior, ut difficillimis temporibus ex magnis angustiis, in quas ab hæreticis conjecti erant, expediret nostros, author fuit: ut post meridiem Litanæ Laurentæ de B. V. dicerentur (qui mos etiam deinde perstitit) præsentissimamque DEI-paræ opem sunt experti.

6. Polociæ in Litvania annò 1650. P. Adamus Ciecierski, Polonus. Ad pietatem, & pias lacrimas apprimè promptus, ad expediendas è vitiorum cano animas dexter fuit, infestum sibi propterea dæmonem passus, sed facilè debellatum. Paralyti tactus, putabatur non procul abesse ab hora extrema; Sed B. Josaphat Martyr, & Archiepiscopus Polocensis, ei spectandum

se exhibens , adhuc triennium vitæ promisit ; quo elabente , piè decessit, oculis plerumq; intentis in eam lectuli partem, ubi olim conspexerat B. Martyrem, fortè tunc etiam præsentem.

I. DECEMBRIS.

P. Christophorus Rodericius à Pio IV. Pontifice , cum authoritate Nuncii Apostolici missus in Ægyptum annô 1561. ut Patriarcham Cophtorum , cum gente ipsi subdita, reduceret ad Ecclesiam , prout in animo sibi esse significârat, hoc die Patriarcham convenit Cauri , quæ veterum Memphis fuisse dicitur. Traditis illi literis Pontificis , paucis exposuit , quanta charitate ac studio Pontifex optet Unionem Ecclesiæ Cophtorum cum Romana, ideóque se missum esse , ut hoc in negotio, quantam posset, præstaret operam. Respondit Patriarcha Gabriel : Gratiam se habere Pontifici, quòd ut verus Pastor, & Pater omnium, curam Cophtorum suscepit, atque ad se potissimum Nuncium suum de-

destinârit ; quamvis non pauci alii Episcopi ejusdem secum essent mentis, de Unione cum Ecclesia Romana. Sequidem diligenter adlaboraturum, & Nuncii operâ plurimum usurum. Hæc tunc. Paucis post diebus conveniunt apud Venetum Consulem Patriarcha, & Rodericius, ubi iste alteras tradit illi literas Pontificis, quibus postulabat, Episcopum aliquem mitteret ad Concilium Tridenti congregatum. Adjunxit Rodericius ex voluntate Pontificis : ut Patriarcha juvenes aliquot Cophtos mitteret Romam, qui ibi Christiana, Catholicâque addiscerent dogmata, ac tandem ad suos deferrent ; denique Pontificia obtulit munera : pretiosum, splendidumq; apparatus sacrum. Perlibenter ea suscepit Patriarcha ; de concilio respondit, missurum se Episcopum anno sequente ; de juvenibus deliberaturum, nè fortè Turcis res innotesceret. Tam prospera initia utinam similis coronâset exitus. *Sacchin. hist. Soc. p. 2. lib. 5. n. 142.*

2. Apud Sinas Imperator ceteris beneficiis suis insigne adjecit auctarium, hoc die annô 1691. ultro nostris offerendo erectionem novæ Ecclesiæ, ac domûs suis sumptibus, extra Urbem Pekinensem, prope Villam suam, ubi magna anni parte commorari solet, cum magnatibus suis, qui ibi sua habent palatia. Locum designavit ipse medium inter ædes duorum primariorum ministrorum suorum, nostris, & rei Christianæ addictissimorum. *Ex literis P. Antonii Thomæ datis ad P. Thyrsium Gonzalez Gen. Præp. annô 1691.*

Eodem die obierunt.

3. Londini in Anglia annô 1581. P. Edmundus Campianus, Anglus, inclyti Martyris elogiô passim honoratus. Romæ sublimioribus disciplinis instructus, jussu Gregorii XIII. Pont. Max. in Angliam rediit. Ibi, mirum dictu, quot hæreticos brevi tempore converterit, quot Catholicos in fide confirmârit, quot fortes in aciem, pugnamque eduxerit pro fide athletas, præfer-

tim

tim edito in lucem exiguo libello continente Rationes decem pro fide Catholica, quas nemo prudens legit, qui non probârit. Comprehensus, & crudeliter tortus, post tormenta productus est ad disputationem publicam cum principibus sectariorum; ubi primum ejus modestia, & fracta tormentis valetudo sannis excepta est, sed vis infracta argumentandi plausum, & victoriam tulit non dubiam. Patibulo tamen addictus, more solito excarnificatus est, stupente vasto flumine Tamesi, Londinum præterfluente, quod eo tempore undis stetit immotis.

4. Ibidem eodem die coronatus est P. Alexander Briantus, Anglus, vir oris Angelici, spiritûs Apostolici. In carcere dira fame, & siti, & postea equuleo sæpe cruciatus est. Cùm crucem gestans ad tribunal prodiret, jussus est illam abjicere. Sed ille, *Nolo, inquiebat, nolo usque ad mortem vexillum meum Crucifixi miles deferere. Jbo, ut moriar pro illo, qui pro me mortuus est prior.* Suspendus igitur, & excarnificatus est, ut Campianus. M 3 5.

5. Methymnæ in Hispania annô 1633. P. Ferdinandus de Castro Palao, Hispanus. Pueritiam egit tam innocenter, ut vulgò audiret *Puer Prædestinatus*. In Tyrocinio Societatis *Angeli*, & *Sancti* titulum est affecutus, quem vita omni religiosissima firmavit, & ornavit profundissima humilitate, rigida paupertate, & indefesso Religiosæ perfectionis, atque literarum studio. Post Theologiæ Scholasticæ curriculum magnâ eruditionis famâ exactum, totum se dedit Theologiæ Morali; quam septem doctissimis Tomis in folio illustravit, auditus Compostellæ ab auditorio tam frequenti, ut nec antè nec post simile sit visum. *Sotuel. in bibl. Soc.*

II. DECEMBRIS.

1. **PP** Salmeron, & Ribadeneira Bruxellas in Belgio perverunt, annô 1557. laboranti Societati subsidio futuri. Multum enim negotii faceſſebat Sociis Decretum Parisiis editum contra Societatem, sub nomine

mine Academiae illius, quamvis re vera paucorum fuerit, eratque id Decretum unica causa, quare Lovanium non admitteret Collegium. Dicebant enim: si falsum, iniquum, & famosum est id Decretum, cur Pontifex illud non damnat? Sed Patres, ne universam concitarent Academiam, malebant illud concidere sine strepitu impulsu temporis, quam supremæ authoritatis; nec defuit DEUS Societati tempore opportuno. *Sacchin. hist. Soc. p. 2. lib. 1. n. 109.*

2. Romæ, cum annô 1559. Cardinales in Vaticano conclavi convenire non possent in eligendo Pontifice, post obitum Pauli IV. Otho Truchsesius Cardinalis Augustanus P. Lainium, Præpositum Societatis Generalem, ad se per libellum evocavit postridie Calend. Decembres, tanquam de re maximi momenti cum ipso tractaturus. Ut conspectus est in conclavi Laynez, Cardinales aliquot, quibus viri virtus, & sapientia perspectissima erat, illico

suspexerunt eum, tanquam divinitus missum, cœperuntque agere de ipso in Petri sede collocando. At verò ubi vir humillimus, quanta res ageretur, intellexit, inhorruit, raptimque se oculis illorum subduxit, tanquam de se indignis modis accipiendo agi sensisset. Non tamen hæc fuga Cardinalium consilia repente discussit, sed duodecim è gravissimis jam ad summum honorem illi deferendum consenserant, non faciliè destituri, nisi Pontificiæ sanctiones, & inveterata exempla non aliunde, quàm è Sacro Collegio Pontificem assumi postulassent. Hæc, & apud multos Romæ vulgata sunt, & Otho ipse Cardinalis Augustanus post Lainii obitum pro concione in exequiis, quas ei magnificas Dilingæ fecit, publicè prædicavit. *Sacæbinus hist. Soc. p. 2. lib. 3. num. 47.*

3. Annò 1552. in Hispania in castro Xaverio conspecta est imago Christi Crucifixi sanguineo sudore manare; & postea nunciatum, eodem die

die Xaverium in India obiisse. *Nadasi
in indice Memor.*

Eodem die obierunt.

4. In Sanciano, insula Chinenfi, an.
1552. S. Franciscus Xaverius, Magnus
Indiarum Apostolus, & Thaumatur-
gus perpetuus Magnam animam hoc
die reddidit Creatori in terra deserta,
ab omnibus desertus, inter dulces Cru-
cifixi amplexus, post decennes in In-
dia Orientali labores, & plura quàm
duodecies centena millia Ethnicorum
baptismô lustrata. Festum tamen ejus
3. Decembris celebrari mandavit Ale-
xander VII. Pont. Max. Miraculorum
multitudo, & magnitudo Thaumatur-
gi titulum illi asseruerunt. Potami,
in oppido Calabriae, numerantur du-
centa, & 42. patrata intrâ triennium.
Unde à pluribus per orbem urbibus,
provinciis, & regnis in specialem Pa-
tronum, & Protectorem solemniter est
lectus: ut à regno Navarræ, urbe Nea-
politana, Bononia, Parma, Placentia,
M 5 Massa,

Massa, Aquila, Tergesto, Goritia, Episcopatu Varmienti &c. In Indiis ab urbe Goa, Macao, Mexico, Manaria &c. Navigationum quoque per mare Pacificum, & bellorum in regno Chilensi cooptatus est Tutelaris. Hinc in ejus honorem non pauca condita templa, & sacella: ut Romæ, Neapoli, Panormi, Messanæ, Genuæ, Bononiæ, Tridenti, Arimini, Trenchinii in Hungaria, Spitalii in Carinthia, Brugis in Flandria, Parisiis in Gallia, Lugduni, Ebreduni, Madriti in Hispania &c.&c. ut in omnibus glorificetur DEus, magnus, & gloriosus in Servo suo Francisco Xaverio.

5. Brisaci in Alsatia annô 1635. P. Godefridus Feller, Belga, prodigus vitæ, obsequiis peste iëtorum devotæ, heroum morte decessit, cum novem aliis Sociis in Germaniæ locis variis. Annô autem 1638. Pragæ P. Georgius Aquitanus, Silesius cum Sociis 4. simili morte conclusit vitam admodum religiosam, Xaverianæ virtutis æmulam. Bis pesti grassanti sese objecit; & cùm
supe.

superior ex moribundo quæsiſſet: An paratus eſſet, pro DEO Conditore ſuo vitam profundere? mira vultûs hilari- tate, & verborum emphafi reſpondit: *Ego verò unam hanc vitam DEO? O ſi mil- lies millionum ſuppeterent; univerſas ſicut unam profunderem!*

III. DECEMBRIS.

I. **F**ESTIVITATEM glorioſi obitûs Ma- gni Indiarum Apoſtoli, S. Fran- ciſci Xaverii, quæ in heſternum inci- dit diem, tranſtulit Alexander VII. in tertium Decembris, unà cum Indul- gentia plenaria, quam Gregorius XV. conceſſerat pro die præcedente. Offi- cium ad ritum duplicem per univer- ſam Eccleſiam evexit Clemens X. E- andem feſtivitatem hoc die inſigni, & evidenti miraculo illuſtravit DEUS an- nò 1704. Romæ, quando ingenti, & evidenti prodigio per prædictum San- ctum plena ſanitate repente donavit Sanctimonialem, dictam Angelam Ma- riam à SS. Trinitate, filiam Comitum de Silva, profeſſam monaſterii S. MA-

RIÆ de doloribus. Hæc à menſe Julio ad Decembrem graviffimis torquebatur capitis, oculorum, & pectoris doloribus, ex febris calida (quâ non rarò mente movebatur) hydrope, & aſthmate ortis; cùmque Sorores ejusdem Monasterii pridie feſti S. Xaverii urgerent medicum, D. Emmanuelem Lopez, omnem artem, & medicinam adhiberet ad curandam ægram; reſpondit is: Ad eam curandam non medicò ordinariò, ſed **Apoſtolò** opus eſſe. Apprehendit eam vocem ægra, & quia ſciebat imminere feſtivitatem Magni Orientis Apoſtoli, ad illum mentem, & omnem poſt DEUM fiduciam convertit, perſuaſumque habebat, ſe illico ſanam futuram, ſi aliquæ Sancti Reliquiæ ſibi admoverentur. Quàm primùm ergo ſequenti die eas pectori inter oſcula, & ſuſpiria appreſſit, ſenſit ſe ſanitate donatam, ſurrexit, ipſa ſe veſtivit, & cum ſororibus ad templum conceſſit, hymnùmque Eucharifticum decantavit. Miraculum hoc mox ab ejus ſuperiore, Confefſario,

rio, & Medico rite firmatum est juramentô. *Ex lit. Rom.*

2. Tridenti cum sacra fynodus Sessione 25. hoc die coepta, varia de Regularibus cap. 16. sanxisset, subjunxit ibidem: *Per hæc tamen S. fynodus non intendit aliquid innovare, aut prohibere: quin Religio Clericorum Societatis Jesu, juxta primum eorum Institutum, à S. Sede Apost. approbatum, domino, & ejus Ecclesiæ inseruire possit.* Quæ sententia sanctæ synodi plurimum æstimanda.

3. Romæ annô 1572. malevoli quidam Gregorii XIII. non pridem electi Pontificis aures assiduè onerabant, quòd in Jesuitas prodigalitate quadam congererentur Ecclesiarum, Monasteriorum, Abbatiarum, & variorum Sacerdotiorum bona, præsertim in Germania. Polancus igitur Vicarius Generalis, accuratum hujusmodi beneficiorum Societati collatorum catalogum cum obtulisset Pontifici hoc die, & ipse per otium considerasset: dolere se dixit, quòd essent perpauca; optare: ut essent longè plura, & majora, pro a-
lendis

lendis tam strenuis in vinea Domini operariis , præstititque re ipsa, quod optaverat. *Sacchin. hist. Soc. p. 3. lib. 8. num. 20.*

Eodem die obierunt.

4. Mindanai, in insula una Philippinarum, annô 1634. P. Joannes del Carpio, Hispanus, strenuus apud Indos pictos operarius. Cùm insulæ illius regulus æger, impiè vovisset, se, si convalesceret, omnium, quos nancisci posset, Christum prædicantium Patrum capita Mahometo sacrificatorum, primus comprehensus est P. Joannes, & acinace altè impresso cæsus, cùm se DEO, positus humi genibus, victimam dedicaret.

5. Londini in Anglia, 1641. P. Joannes Percey, Anglus, strenuus animarum zelator, inter gravissima pericula, & ærumnas. Carceribus Londinensibus quadriennio, & amplius maceratus, variis tormentis cruciatus, cùm exilium ei offerretur cum conditione non redeundi in Angliam: rejecit hanc,

ma-

maluitque redire in carcerem. Inter alia tormenta, caput illi fune circumjecto, & fortiter contorto tam validè constrictum est, ut cranium ferè dissili-
ret. Sed ille ex hoc tormento, præter ingens meritum, id commodi tulit, quòd aurium tinnitum, & gravem capitis dolorem, quo pridem laboravit, indè amiserit. *Ex Tannero.*

6. Senis in Italia annò 1608. initio Decembris, P. Franciscus de Benavides, Hispanus. Quantis foris affluebat opibus, utpote filius Comitis S. Stephani; tanto paupertatis tenebatur amore in Societate, ut ferè solent ii, qui magis nobiles, ac divites Religionem ingrediuntur. Corpus morbis satis fractum, voluntariis insuper cruciatibus ità atterebat: ut P. Hieronymus de Florentia diceret: se neque corpus pejus, neque meliorem animam unquam novisse, quàm in P. Benavides.

7. Bononiæ in Italia annò 1644. P. Georgius Justinianus, natione Græcus, patria Chius, & stemmate principum illius insulæ dominorum, vir magna
in-

industria, & zelo ad animas juvandas instructus. Cùm Romæ humaniores doceret literas, ità discipulos virtutis amore inflammavit : ut ampliùs sexaginta ad religiosas domos convolârint. Admirabili concionandi facultate præditus, in insula Chio, & Byzantii Christianam pietatem multùm promovit. Bononiæ per annos 40. ità zelum suum explicuit, ut Apostoli Bononiensium nomen meruerit. Tredecim Sodali-
tates diversas ibi instituit, fovit, & provexit ; quæ defuncto magnificum cenotaphum erexerunt : *Sorvell. in bibl. Soc.*

IV. DECEMBRIS.

I. **G**Loriosissimam in India victori-
am reportavit Lusitana classis
exigua, septem duntaxat navium, de
numerossima classe Acenorum, &
fœderatorum gentilium, vaticinio, &
ope S. Xaverii, quam non solum mul-
tò antè prædixit, verùm, & cùm clas-
ses concurrerent, repræsentavit. A
mense uno, & dimidio nihil habebat
civi-

civitas Malacensis de expeditæ classis
 suæ fortuna, aut infortunio, ideóque
 consternata sinistri aliquid ominaba-
 tur, cùm Xaverius hoc die, qui Domi-
 nicus erat, conscensâ cathedrâ, ut con-
 cionem diceret, non longè provectus
 sermone, hæret, vultum varium in-
 duit, nunc trepidantis, nunc exultan-
 tis, nunc lugentis, oculis in Christi
 Crucifixi effigiem defixis. Tum velut
 à sensibus abalienatus fari aliquid, sed
 fractis, & non intelligibilibus vocibus.
 Tenuit id spectaculum non modico
 tempore attonitum auditorem, præfer-
 tim ipsum, qui aderat, urbis Præfectum,
 Mellum, facilèque intelligebant, obje-
 ctam illi esse divinitus speciem confi-
 ctûs alicujus. Tandem erectus, nam
 caput velut lassum in oram cathedræ
 reclinaverat, atque vultu Angelum
 spirans, recitemus inquit, fratres, se-
 mel Orationem Dominicam, & Virgi-
 nis salutationem, ad agendas DEO
 gratias pro insigni victoria, quam hac
 ipsa hora classi nostræ de Acenis dedit.
 Aderit die Veneris nuncius unic us, se-
 que-

quetur statim triumphans exercitus, lætus, & hostium spoliis dives; quibus dictis pulpito descendit. Vaticinium feriâ sextâ cumulatè implevit eventus, Xaverius autem, qui præcipuè in ore exultantium ferebatur, maturatâ fugâ in oram Piscariam sese proripuit. *Bartolus in Vita lib. 2. n. 38.*

2. Sancta Virgo, & Martyr Barbara, cujus gloriosum agonem hoc die celebrat Ecclesia, vel hoc nomine charior nobis esse debet, quòd B. Stanislaum Kostkam Viennæ ægrum inviserit, & recreârit, quando ei Angeli divinam Eucharistiam ministrârunt. *Nadasi in Ind. Memor.*

3. Cracoviæ annô 1585. P. Petrus Skarga obstinatum apostatam è Societate, & fide, Christianum Franchen, multo labore, & industria DEO, & Ecclesiæ reconciliavit, atque ad palinodiam, quam pertinax refugiebat, in principetemplo, coram innumero populo canendam, induxit, discipulum etiam ejus in Arianismum delapsum sacro fonte tinxit eodem die, postquam
eodem

eodem anno Veteranum quoque Calvinii affeclam, & ministrum, Adamum Copichum, Ecclesiæ reddiderat. *Sacchin. hist. Soc. p. 5. lib. 5. n. 98. & seqq.*

Eodem die obierunt.

4. Jendi in Japonia annô 1623. P. Hieronymus de Angelis, Italus, & Simon Jempo Japon, odio fidei flammis traditi, & combusti, post insignem à P. Hieronymo è flammis ad populum habitam allocutionem, In plures provincias fidem primus intulit; in regno Cami, cum vix mille reperisset Christianos, brevi decem millia baptizavit. In ipso carcere, quadraginta ethnicos illo detentos convertit ad Christum.

5. Limæ in Peruvia annô 1613. Petrus de Salazar, Hispanus. Ferventiùs aliquando orantem, & de cælestibus meditantem, Angeli fidium dulcissimo concentu recreârunt: Sancta verò Barbara, cujus cultui eximiè addictus erat, cum pluribus sanctis Virginibus ei spectandam se exhibens, quæsit: An vellet proficisci in cælum, ubi placidissima

diffima quies, & vita sempiterna? Annuenti Petro morbus paulò post occurrit, deinde pia mors in ipso divæ Barbaræ festo.

6. Flexiæ in Gallia annò 1644. P. Joannes Chevalier, Gallus. Præcipua illi à teneris annis cura fuit conservandæ Virginitatis, eamque ob causam intra religiosa septa in Societate se recepit, atque DEI paræ V. & Angeli Custodis opem studiosissimè implorabat, quam & expertus est. Quadam enim nocte sensit renes sibi, veluti cingulò, tam arctè ab Angelo Custode adstringi, ut in clamores eruperit, contra carnis illecebras deinceps satè munitus. DEI param V. ut Matrem suam filiali coluit affectu, quæ se illi non semel adspectabilem, & liberalem præbuit in largiendis gratiis, quas P. Joannes pro infirmis, & aliis petebat. Amore divino ità æstuabat, ut ardorem ferre non valens, exclamârit non rarò: O amor! O faces! O incendia pectoris! Nec odiosus erat ille amor, sed foràs erumpebat, miraque in proximorum sub-

subsidium operabatur. *Sotuell. in bibl. Soc.*

V. DECEMBRIS.

I. **G**regorius XIII. annô 1684. Sodalitatem studiosorum in Collegii Romani Ecclesia erectam annô 1564. sub DEIparæ V. Annunciatae clientela, Primariam esse iussit, amplamque concessit facultatem similes alias per variarum provinciarum Collegia eidem aggregandi, cum participatione gratiarum, & Privilegiorum Primariæ concessorum. *Sacchin. hist. Soc. p. 5. lib. 5. n. 14.*

2. Annô 1590. Gregorius XIV. creatus est Pontifex Max. antè Nicolaus Sfondratus, dictus, qui uti Gregorii XIV. nomen assumpserat, ita pro sua virtute, excellentique pietate in totam Ecclesiam, ac proprio quodam erga Societatem studio, repræsentaturus animum, & tempora Gregorii XIII. sperabatur. Magni faciebat, & familiariter diligebat Claudium Generalem; qui cum de more illi offerret

So-

Societatis obsequia : Non poterat, inquit, cadere in quenquam hoc munus, qui magis esset affectus in hunc vestrum ordinem, quem nos amamus, & magni æstimamus. Sub hæc inter alia paternæ benignitatis indicia notabile contulit domui Professæ subsidium, ad dissolvendum æs alienum, & in singulos menses eleemosynam constituit Aureorum 50. Præterea Seminaria omnia, quæ Gregorius XIII. inchoârat, non solum confirmavit hortante Claudio, sed etiam, quæ sub extrema Sixti tempora vel derelicta erant, vel lababant, assignatis ex ærario Pontificio pensionibus in integrum restituit. *Sacchin. hist. Soc. p. 5. lib. 10. num. 65.*

Eodem die obierunt.

3. In Mazua Sinûs Arabici insula, annô 1596. P. Andreas Gualdanes, Lusitanus, Patris Andreæ Oviedo, Patriarchæ Æthiopiæ, socius. Post strenuos, & fructuosos in Æthiopia, labores, à Turcis comprehensus, odio fidei hastis transfixus, occubuit,

4. Romæ annô 1653. P. Octavius Boninus, Italus. Frequenter se excitabat ad curandas diligenter res animæ, illo apophthegmate Christi: *Quid prodest homini, si mundum universum lucretur, animæ verò suæ detrimentum patiatur?* Exhortationes, quas domi ad socios dicere parabat, Patri suo spirituali primùm ostendebat, rogarátque: ut limaret; quod si factum esset, libentiùs eas pronunciabat, tanquam cælesti calculo jam probatas. Nobilem virum in secreto conclavi adiit, & deprompta è sinu Crucifixi effigie, supplex in genua projectus, tam accomodatè, fortitèrque aggressus est, ut ad frugem meliorem reduxerit. Quadam in urbe cum fœminæ colla, pectoráque impudenter nudata, gestarent, Pater autem ex juvenibus, virisque pluribus rescisset, se illarum aspectu graviter tentari, conventionem facta cum Concionatoribus, & Confessariis ejus loci, de non danda talibus absolutione, nisi meliora promitterent, fœda illa objecta brevi eliminavit,

5. Choyneccii in Polonia, an. 1656. P. Stephanus Staroscirski, Polonus Missionarius impiger, Ecclesiastem, & zelosum non solum egit in vita mortali, verum etiam post mortem. Cuidam enim è Sociis in Suetici Carceris squalore tabescenti apparuit, monuitque, ut æternam vitam per patientiæ lucra contenderet adipisci.

VI. DECEMBRIS.

1. **I**N India annô 1575. P. Valignanus Visitator Congregationem collegit Provinciam, non solum de rebus Societatis, sed etiam promovendo Christianismo consultaturus. Inter cetera decretum est: ut Provincia Indica non divideretur in duas, quarum una esset cis Gangem, altera ultra Gangem, sed Provinciali addendum esse Vicarium, qui domicilia ultra Gangem gubernaret cum dependentia à Provinciali, ut per ejus visitationem consuleretur domesticorum necessitatibus, & nihilominus ab uno eodémq; capite pendentibus omnibus do-

domiciliis utriusque regionis conservaretur animorum conjunctio, & mutuum auxilium. *Sacchin. hist. Soc. p. 4. lib. 3. num. 221.*

2. In Litvania Venerab. P. Nicolaus Lancicius, annò 1590. tum adhuc adolescens, ejuratâ Calvinî sectâ, ad fidem orthodoxam conversus, in festo S. Nicolai Episcopi primò Sacram Eucharistiam sumpsit Vilnæ. Mira omnibus visa est adolescentis vocatio, tam ad fidem, quàm Religionem. Secta Calvinî ita devinctus erat, ut passim profiteretur, ad sanguinem, & mortem se pro ea pugnaturum. Unde, cùm rumore populari accepisset: Cardinalem Radivilium facultatem à Rege obtinuisse, vi ac tormentis in hæreticos agendi: Nicolaus, ut palàm faceret, se nihil moveri terri culamentis, vel tormentis, veste à collo reducta nudatus, compluribus horis publicè incessit, voluitque primus esse, in quem Cardinalis potestatem illam exerceret. Singulari tamen Providentia Divina contingit, ut quamvis tanto ardore pro secta

Calvini ageret, nunquam tamen adduci potuerit, ut ad Cœnam Calvinisticam accederet. Quod ipse pro magno beneficio divino deinde habuit. Post susceptam autem Catholico ritu Eucharistiam ità incaluit igne divini spiritûs, ut nemine suadente, in Sacello DEI paræ V. votum conceperit, emiseritque perpetuæ Castitatis, quam abs se nunquam lasam meminerat, etiam in illa fidei licentia. Religionis quoque ineundæ in Societate Votum alterum edidit, in cuius executione non parum, nec levium impedimentorum habuit. Geminam enim, eamque duram, à P. Provinciali conditionem accepit: ut primùm Parentem Calvinisticam converteret, atque ab eodem licentiam ingrediendi Societatem obtineret. Iterum ergo, festo S. Nicolai die, audendum ratus, patrem aggreditur sub ejusdem Sancti auspiciis; & quamvis non statim, iteratà tamen sæpiùs impressione, utrumque feliciter obtinuit. *Balbinus in Vita cap. 5.*

Eodem die obierunt.

3. In regno Ceilano Indiæ Orientalis, annô 1616. P. Joannes Metella, Lusitanus, & P. Ludovicus Polingottus, Italus, odio fidei à barbaris confixi lanceis, capita præcisa hastilibus affixa in spectaculum, cadavera ad Crucis pedem abjecta.

4. Bruxellæ in Belgio annô 1619. P. Franciscus Costerus, Belga, In Provinciis quas gubernavit, primus DEI paræ V. Sodalitates erexit. Antverpiæ locò Colossi profani, ante Curiam grandem illius statuam poni curavit. Rogatus, quis cultus DEI Matri esset gratissimus? Respondit: *Constantis, quamvis exiguum.* A. S. P. N. Ignatio, cui Romæ charus erat adhuc juvenis, singulariter commendatam habebat Humilitatem, Obedientiam, perpetuam quandam lætitiâ. Quæ tria ipsemet postea commendavit nobili juveni, Carolo Grobendonque, addiditque, se post acceptam à S. Patre commendationem illam, sollicitè cogitasse,

tâsse , ac B. V. interpellâsse , quomodo
semper lætus esse posset , præsertim in
gravi infirmitate , v. gr. podagra ? Re-
spondit autem Virgo : *Francisce , promit-*
tas mihi , quòd semper sis futurus humilis , &
obediens , & ego tibi promitto , quòd nun-
quam sis futurus æger , adeoque semper po-
teris esse lætus. Et adjecit P. Franciscus
Carolo : Si quis tibi dixerit : P. Coste-
rum ægrotare , scias fore mendacium ,
B. Virgini injuriosum. Idem enim e-
rit Costero ægrotare , & mori. Ità fa-
ctum. Quamvis verò tam integra ef-
set Virginitate , ut nec à cogitationibus
fœdis infestaretur , corpus tamen assi-
duè flagris , & ciliciis in servitutem re-
digebat. Cum desertoribus Societa-
tis nullam nostris volebat esse conver-
sationem. Colloquiis spiritualibus
maximopere delectabatur ; si alia in-
ferrentur , obdormiscebat. Obiit an-
no ætatis 88. Societatis 67. Rogatus , an
libenter moreretur ? Responsum dedit
S. Ambrosii : *Ità vixi , ut me vixisse , non*
pudeat , mori autem non timeo , quia bo-
num Dominum habemus.

5. Romæ annô 1686. P. Nicolaus Avancinus, Germanus Tirolensis, vir multæ eruditionis, ac religiosæ perfectionis. Rexit Collegia Passaviense, Græcense, Viennense, domum quoque Professam Viennensem; Provinciam Bohemiæ pro Generali Præposito visitavit; Romam adiit, primùm Procurator, deinde Elector à Provincia Austriæ lectus: ubi in Congregatione XII. Generali Assistens Germaniæ creatus est. Non pauca edidit felice vena, vincta solutâque oratione, quæ passim in manibus oculisque legentium versantur.

VII. DECEMBRIS.

I. **A**NNO 1605. habita est Congregatio, & disputatio 35. coram Clemente VIII. de Auxiliis Gratiæ. Quæstio erat: *An scientia, quam DEUS habet de futuris conditionatis liberis, sit in ipso ante absolutum Decretum voluntatis divinæ?* P. Bastida summa animi alacritate ad eam disputationem accessit, ac imprimis ostendit: ab ad-

versariis duplex poni divinæ voluntatis decretum, quamvis universa cæterorum Theologorum schola unum tantum agnoscat; scilicet alterum absolutum simpliciter, ut quod DEUS absolute, simpliciter, & absque ulla conditione statuit, v. g. ut mundus sit; Alterum absolutum in se, quod tamen objectum habeat conditione certa affectum v. g. Volo ut Tyrii convertantur, si illis Christus prædicaverit. Demonstravit ergo Bastida: Scientiam divinam futurorum conditionatorum liberorum necessario præcedere utrumque illud Decretum voluntatis Divinæ: neque satis congruè posterius illud Decretum divinum dici absolutum, cum revera sit conditionatum. *Eleuth. hist. Auxil. s. c. 47.*

2. In Hispania singulari Providentia divina sublevata est annò 1567. egestas Collegii Vallisoletani, quod S. Ambrosii dicitur. Propè erat dies, quo ob debita contracta satisfaciendum erat creditoribus; sed cum domi res angustissimæ essent, recursus factus ad

ad amicos, impetratum autem nihil, quòd aliis facultas, aliis deesset voluntas juvandi. Vespere igitur indicuntur Sociis preces pro quadam urgente necessitate domestica. Oratum ferventer, & impetratum feliciter, quod desiderabatur. Primo enim manè præforibus fuit famulus ab Anna Pacia, opulenta matrona, missus cum aureis trecentis. Lætus opportunissimo subsidio P. Franciscus Porrius, paulò post præfatam adiit, matronam amplissimas acturus gratias. At illa: nihil opus est, inquit, actione gratiarum, nam propè coacta misi. Cùm enim ad quietem heri secessissem, somnus omnis fugiebat ab oculis, vox autem continuò ingerebatur auribus: Cur non subvenis pauperi Collegio Societatis? Urgebat autem ità, ut propè abfuerit, quin nocte imtempesta mitterem nummos illos, quorum numerus etiam menti impressus fuit. Sic DEUS die S. Ambrosii Ambrosiano suo subvenit Collegio. *Sacchin. hist. Soc. p. 3. lib. 3. num. 187.*

Eodem die obierunt.

3. Romæ 1549. P. Petrus Codacius, Italus. Primus ex Italis Societati nomen dedit, Sacerdos jam tunc honoratus, & locuples è Pontificia familia, eamque, & eximiis virtutibus egregiè ornavit, & temporalibus subsidiis ità juvit, ut S. Pater fundatorum honores illi decreverit, & præter suffragia defunctis fundatoribus exhiberi solita, lapidem cum epigraphe poni jusserit. Illius enim curâ Societas domum, & templum Romæ primùm accepit, illius erat alumna, tam tenere, & constanter amata, ut S. Ignatius dixerit: Eum ne verberibus quidem ex illa pelli posse.

4. Apud Hurones in America, annò 1649. P. Carolus Garnier, Gallus, Apostolicis laboribus apud eam gentem clarus. Ad juvandos moribundos utebatur potissimùm Angelorum Custodum operâ, quibus illorum curam impensius commendabat. Et vidit non nemo ægrotum, Patri Carolo assistentem Angelum, qui infirmum monebat:

bat : ut Patris monitis atque consiliis diligenter pareret. Irruentibus deinde Hiroquæis barbaris in Hurones Christianos, & promiscua cæde ipsos delentibus, cum P. Carolus animam agentes expiaret, & catechumenos baptizaret, tribus globis trajectus est, cum nihilominus ad saucium quendam adrepisset, eumque à noxis absolvisset, securi in caput adacta occubuit.

5 Tornaci in Belgio annò 1621. Ignatius de Rassingham, Belga, Coadjutor, Illustrissimo licet genere ortus, & linguæ Latinæ non ignarus, elegit Coadjutorum sortem, infimis muniis singulari alacritate addictus. Per omnem vitam nihil, quod majus momentum haberet, aggrediebatur, nisi benedictione à superiore, de genibus petita, quam ubi etiam pro supremo agone petiit, & obtinuit, feliciter migravit.

VIII. DECEMBRIS.

Cum ad condendam stabilem, & accuratam Rationem studiorum, evocati ex variis Provinciis Patres sex,

virtute ac eruditione eximii, convenissent Romæ annô 1584. ut tantum opus, quod universæ Societati normam docendi præberet, auspiciatò inchoaretur, & feliciter absolveretur, ipso Conceptionis Marianæ die duxit illos R. P. Generalis Claudius ad summum Pontificem Gregorium XIII. pro benedictione obtinenda. Bene precatus Pontifex Optimus, sedulitatem ac celeritatem operi tam salutari, ut adhiberent, seriò est adhortatus. Domicilium peropportunum, & commodum hybernis quidem sex mensibus in Pœnitentiaria S. Petri, æstivis autem caloribus per trimestre spatium, in Quirinali monte ad S. Andream illis est attributum. Horæ ternæ diebus singulis in consultatione ponebantur, temporis reliquum legendis Doctoribus, & Commentariis, traducebatur. Totum negotium in duas primarias partes distinctum fuit: in opinionum delectum, & praxim Scholarum. Quibus expeditis accuratissimâ diligentia, totum opus rursus sub incudem revocatum est, re-

le.

lectum coram omnibus illis sex Con-
ditoribus, & siquid opus fuerat, emen-
datum, deinde Collegii Romani Theo-
logis traditum est, ut ab ipsis primùm,
deinde à reliquis per universam Socie-
tatem expenderetur. Atque sic satis
operosè absoluta est Ratio illa studio-
rum. *Sacchin. hist. Soc. p. 5. lib. 4. n. 8.*
Ec.

2. Ferbuit, etiam festo die, dispu-
tatio de Auxiliis Gratiæ coram Clemen-
te VIII. annò 1603. in Congregatio-
ne 23. Propositum fuit: *Quid intelligat*
Molina, dum dicit: quòd in actibus elicitis
ex sola facultate naturali, respicientibus fi-
dem, spem, & charitatem erga DEUM,
DEUS inserit se, & elevat eos, & facit
supernaturales? Respondit P. Bastida,
Molinam non velle, quòd DEUS illos
ipso actus, qui eliciti sunt à potentia
tantùm naturali, & in se sunt natura-
les, faciat supernaturales, sed quòd
præcedentibus illis actibus naturalibus
solet DEUS per conprincipia super-
naturalia elevare potentias ad produ-

cendos actus supernaturales fidei, spei,
& charitatis. Et hoc probavit ex do-
ctrina Molinae. *Eleuther. hist. de Auxil.*
lib. 5. cap. 27.

Eodem die obierunt.

3. Calari in Sardinia annô 1594.
P. Petrus Espiga, Sardus, Pauperum,
& Captivorum Pater, Sardiniae Aposto-
lus habitus. Corpore admodum pu-
sillo ingentem animum circumferebat,
quo Episcopatum, & Archiepiscopa-
tum oblatum repudiavit, atque ardua
multa, Divinae gloriae, & animarum
causâ aggressus est, & superavit. In-
credibile est, quàm tenera, quàm soli-
cita, & ingeniosa charitate intentus
fuerit in omnem occasionem juvandi
pauperes, captivos, & generis omnis
afflictos. Clerum sæcularem exemplo
suo, & opportunis monitis, ad virtu-
tum heroicarum exercitium, præfer-
tim in cura pauperum, ità induxit, ut
ignem divinum cælitus super illos in-
duxisse videretur. Magnatum quo-
que ità corda occupaverat, ut ea ar-
bi-

bitratu suo flecteret, quò vellet, ad-
miseros juvandos. In supremo mor-
bo rogatus à P. Collegii Rectore, an-
xio, nè post obitum illius Collegium
exsolvendis debitis gravaretur, quan-
tum æris alieni contraxisset? Respon-
dit: *Mille quingentarum librarum.* Vi-
dens autem hominem consternatum;
Ne timeas Pater, addidit, *Nam mutuum*
hoc DEO contractum est, cui incumbit, id
finè nobis restituere; & facturum omninò,
nè dubita. Vulgato eo Patris responso
per urbem, adfuit eodem die ægrum
invisens Prorex cum Archiepiscopo,
suscepitque promptus totum illud de-
bitum suo ære exsolvendum. DEUS
quoque signis multis officiosam, hanc,
& magnanimam Patris charitatem mi-
rifice promovebat.

4. Salmantica in Hispania, annò
1559. Alphonsus de Prato, Coadjutor
Hispanus. Audito S. Borgiæ in Socie-
tatem ingressu, & profundissimæ hu-
militatis studio, Societatem expetiit,
nec alium in ea gradum, quàm Coad-
jutoris temporalis, admisit, quamvis
illi

illi parum scientiæ deesset , ut vel inter Professos censeretur. Immaculatæ Virginis DEI paræ Conceptioni additissimus , cùm à Visitato Ven. Sacramento Fratres accederet, pro more suo locuturus de eo mysterio, præter solitum vultu alacrior , & inflammator, mox inclinato ad assidentem capite, piâ humilémque animam edidit.

IX. DECEMBRIS:

I. **R**Omæ habita est annô 1602. Congregatio, & disputatio XI. coram Clemente VIII. de Auxil. Grat. Examinata est propositio Molinæ tertia, & quarta, Semipelagianismi insinulata: *Quòd possit homo ex sola facultate naturæ diligere DEUM super omnia. Et quòd DEUS expectet nostros conatus ; quòdque DEUS nos aliquando præveniat.* Respondit pro Molina P. Arrubal; pluribus modis discrepare Molinæ doctrinam à Cassiano, Semipelagianismi auctore. Nam hic docuit I. posse hominem viribus naturæ diligere DEUM super omnia tanquam finem superna-

turalem, & charitate, quæ est virtutum omnium perfectissima. 2. Super omnia, etiam ad finem supernaturalem ordinata. 3. Dilectione sufficiente ad justificationem. 4. Dilectione sufficiente atque robusta ad implendam multo tempore legem naturalem, etiam urgentibus multis gravibusque tentationibus, & difficultatibus. Molina nihil horum docuit. Probavit utrumque testimoniis disertis ex utroque allatis. In altera quoque propositione non convenire Molinam cum Cassiano ostendit: Quia hic docuit: DEum non vocare omnes homines, antequam operentur piè, sed potius alios esse, qui per conatus pios ex naturæ viribus præveniunt, & impetrant gratiam; alios autem, qui à gratia præveniuntur, ac proinde duos esse ordines adultorum, qui in Ecclesia justificantur. Molina autem nihil horum asseruit, nec tales duas classes statuit, sed docet: omnes à DEO præveniri gratiâ ad justificationem. Probavit claris textibus

Mo-

Molinæ allatis. *Eleuther. hist. Auxil. lib. 5. cap. 15.*

2. Annô 1587. Sigismundus Sueciæ princeps, à Polonis electus in Regem, feliciter pervenit hoc die Cracoviam, ubi die S. Joannis Evang. coronatus est. In comitatu suo habuit P. Bernardum Golinium, quem conscientiæ suæ, & pietatis, habebat directorem, amabat ut patrem, sequebatur ut ducem. Tantum verò in fidei ac religionis constantia profecerat : ut sæpe sollicitatus à Sueciæ proceribus ad mutationem religionis, disertè testatus sit: malle se potius paterno regno, quàm religione materna (id est Catholica) spoliari. *Sacchin. hist. Soc. p. 5. lib. 7. n. 36.*

Eodem die obierunt.

3. Manilæ in Philippinis insulis, an. 1681. P. Franciscus Calderon, Hispanus. In Japonia per annos 30. strenuo labore promovit rem Christianam. Missionariis nostris domum redeuntibus, pedes ipse, lavabat, suavissimè illud ingeminans : *Quàm speciosi pedes Evan-*
Evan-

Evangelizantium pacem ? Paupertati ita addictus erat : ut etiam Breviario uteretur alieno. Examen particulare, constanter ad mortem usque absolvit, cujus rationes notatae sub cervicali inventae sunt post mortem. Si quis morientem interpellaret, petebat sibi relinqui. Putantne, aiebat, parvi momenti occupationem esse, agonizare ? Mihi nunc negotium est cum DEO, & Angelis.

4. Placentiae in Italia annò 1620. P. Julius Ursinus, Italus, ex inclyta Comitum Petilianorum familia. Angelica modestia, & puritate conspicuus, protegente DEI para V. eandem servavit. Collegii Florentini Rector constitutus, caelorum Reginam eidem praefecit, & maternam ejus curam expertus est. Cuidam pro P. Julio infirmo impensius oranti visa est manus liliū speciosum decerpens : unde intellexit, eum instar liliū candidissimi floruisse, sed jam non tam mortis falce succidendum, quam divino pollice decerpendum. Eidem post illius mortem scire desideranti : qua in virtute potissimum emi-

eminuisset P. Ursinus ? Vox manifesta dixit: *Illum vixisse mortuum.* Non desunt fidem omnem commeriti testes, qui affirmant: se P. Julium vidisse inter orandum, aliquot cubitis à terra sublimem. Antè mortem Patri Spirituali asseveranter dixit: sibi adolescenti Beatissimam V. visam, dixisse voce manifesta, quòd ipsa illius puritatis tuendæ curam suscepit.

X. DECEMBRIS.

I. **A**BSOLUTO feliciter Tridenti Concilio Oecumenico, an. 1564. Lainius Præpositus Generalis, cum Salmerone. Polanco, & Natali maturabant reditum in Urbem. Quà quà ibant, non gravabantur prædicatione Verbi divini erudire populum. Venetiis eum plausum tulit Salmeron in festis Christi Natalitiis, ut ibi relinqui debuerit, Duce multisque civium flagitantibus, ad sacras per Quadragesimam habendas conciones. Forolivii ea curiositas vexavit cives; ut videre vellent, quo apparatu in Collegio ex-
ci-

ciperetur Generalis Societatis Lainius, quàm splendido peripetasmate vestita essent conclavia &c. Cùmque omnia vidissent ad simplicitatem, & paupertatem religiosam composita, nec quidquam splendoris aut singularis commoditatis apparere, non sinè indignatione recesserunt, quòd tantæ Personæ is esset neglectus, ac ferè contemptus. Nimirum non intellexerunt, quæ esset, pauperum spiritu beatitudo, & gloria. *Sacchin. hist. Soc. p. 2. lib. 8. num. 1. & seqq.*

2. In Hispania cùm nonnulli è sacra PP. Prædicatorum familia, antesignano Melchiore Cano, acerbius inveherentur in Societatem, ac Socios apud populum traducerent, velut præcursores Antichristi, quamvis non deessent ex eadem sacra familia viri gravissimi, & doctissimi, qui verbò, & scriptò Societatem defendebant, visum tamen est Reverendissimo P. Francisco Romæ, Generali totius Ordinis Magistro, per Epistolam annò 1548. hoc die datam Romæ, omnibus eandem So-

Societatem commendare, ac præcipere, ut eam potius tueantur, quàm persequantur. Omnibus, inquit, singulis præfatis fratribus præsentium tenore mandamus, & autoritate nostri officii, in virtute Spiritûs S. & Sanctæ Obedientiæ, ac sub pœnis arbitrio nostro taxandis, præcipimus, nè dicto Ordini per Apostolicam Sedem approbato, & confirmato, aut ejus institutis ullo modo detrahere, aut de eo obloqui audeatis, tam in publicis lectionibus, sermonibus, & congressibus, quàm in privatis vestris colloquiis, quin potius eum, Presbyterosque ejus, tanquam vestros commilitones, juvare, & contra impugnantes protegere, & tueri studeatis. In quorum fidem &c. *Dat. totam Epistolam Orlandinus hist. Soc. p. 1. lib. 8. n. 50.*

Eodem die obierunt.

3. Monasterii in Germania annô 1655. Petrus Schmidt, Coadjutor, Germanus. Insignis religiosi, & præstantis

tis œconomi elogiô honoratus, orandi & laborandi studium ità conjunxerat usu assiduo, ut laborantem juvaret oratio, orantem non turbaret labor. Noctu aliquando, iterata Angeli sui Custodis, ut putabat, voce, eâque altiore, & urgente, impulsus est, ut surgeret, utque cellam vinariam adiret. Paruit, reperitque, Vini vas, ruptis aliquot vinculis, seu circulis, propè dissolutum, vinumque effusioni proximum. Indè in cultu S. Angeli Custodis, qui semper ei cordi fuit, magno opere confirmatus.

4. In Paraquaria Sanctè defunctum P. Martinum Xaverium, ponit hoc die Nadasi. Fuit P. Martinus clarissimæ in regno Navarræ, & S. Franciscum Xaverium sanguine attingentis familiæ hæres unicus. Trophæa Indiarum Apostoli assiduè, tamque fortiter stimularunt juvenem, ut annuo censu trium millium aureorum relicto, Matre invita, in Societatem se receperit, atque in Paraquariam evolârit. Ibi Guaitanis laboriosam præstitit operam, insigni

gni linguæ peritia, magnisque ac ar-
duis itineribus exantlatis. Peste infe-
ctis ministrantem oppressit morbus,
contagiosus, non sine dolore, quod
morte incruenta defungeretur. Post
mortem variis conspectus est gloriosus.

XI. DECEMBRIS.

I. **S**cholæ Collegii Cordubensis a-
perta sunt annô 1553. in quin-
que classes inferiores distinctæ, magna
Civitatis gratulatione. Paulò post
postulatu Doctoris per Hispaniam ce-
leberrimi, Joannis Avilæ, qui Cordu-
bæ cum discipulis suis versabatur, Græ-
cæ quoque literæ tradi cœptæ, & Offi-
ciorum explicari rationes. Ferebatur
ille eo in Societatem affectu, ut quàm
primùm vidit nostros in ea urbe figere
domicilium, magnitudine gaudii elat-
us, in Canricum Simeonis eruperit :
Nunc dimittis servum tuum Domine.
Orlandinus hist. Soc. p. 1. lib. 13. n. 41.

2. Apud Sinas Pechino à Nostreis
expeditus est Joannes Ferdinandus,
qui

qui Fratrem Benedictum Göes Lusitanum, quibus posset viis deduceret. Pechinum. Fuit is Frater à P. Nicolao Pimenta, Indiæ Orientalis Visitatore, expeditus ad inquirendum celebre illud, atque à multis quæsitum, regnum; *Cataium*. Patres enim, qui in imperio Magni Mogoris versabantur, ex relatione Sāracenorum, multa de eo regno, quod ad Orientalem plagam jacere affirmabant, referebant, atque in P. Visitatore zelum excitârunt juvandi regionem illam, & gentibus, & Christianis, ut ferebatur, abundantem. Expeditus est ad illud iter Frater Benedictus à P. Hieronymo Xaverio, qui Missioni Mogorensi præerat, habitu negotiatoris Armeni, an. 1603. initio Januarii. Per immensum terrarum tractum, & sexcenta, imò continua pericula, eò tandem DEI protectione, & prudentia industriâque sua eluctatus est, ut ad muros Sinenſes, Sinas à Tartaria dividentes, pervenerit, ac tandem intra regnum admissus,

ex urbe Soceu ad P. Matthæum Ricci-
um, in Pechinenſi metropoli habitan-
tem, literas dedit, ſignificando de ad-
ventu ſuo, & cauſa itineris. Expedi-
tus ad illum deducendum ad Socios.
Joannes Ferdinandus, ægrè conſecto
ferè quatuor menſium itinere, invenit
tandem deſideratum Fratrem Benedi-
ctum, ſed gravi morbo laborantem, ex
quo etiam poſt dies undecim deceſſit,
cùm nec medicus idoneus adeſſet, nec
vires ſuppeterent ad iter Pechinenſe.
Incredibile dictu eſt quantò delibutus
fuerit gaudiò, quòd inter amplexus
fraternos expirare liceret. Retulit
autem: ſe certò comperiſſe, Cataium
quæſitum non aliud, vel alibi eſſe,
quàm Imperium Sinarum; & Metro-
polim à Saracenis appellatam Cambul
eſſe Pechinum Sinenſe, & de his in-
formari voluit Superiores ſuos in India
& Proregem, qui ipſum expediverant.
*Trigantius in Expeditione ad Sinas lib. 5.
cap. 13.*

Eodem die obierunt.

3. Mediolani in Italia, annò 1612. Ludovicus Vicecomes, Italus, Scholaſticus. Nobiliſſimam domum ornavit inſigni morum innocentia, & virtute. Ut Societatem ingredi liceret, multæ illi ſuperandæ difficultates fuerunt: ad ejus pedes, qui religioſas veſtes ipſi afferebat, exultabundus ſe abjecit, eoſque exoſculatus, gratias egit pro veſtimentis ſalutis. Humilitatis ſtudio præcipuo tenebatur, illis potiſſimum Bullæ Pontificis verbis accenſus: *Requirit hoc Inſtitutum homines verè humiles in Chriſto.* Magno flagrabat deſiderio, excellenti quadam ratione ſerviendi DEO, unde, cùm id per morbum, quo ſenſim atterebatur, non poſſet, mœrore tabeſcebat. Cùmque à ſuo in Philoſophia Magiſtro cauſam doloris explicare juberetur, in uberes lacrymas ſolutus, dixit: *Quia per adeò afflictaſ corporis vires, DEO ſervire non poſſum, prout illi ſerviendum eſſe cognoſco, & volo.* Dum extremè ungeretur, Cru-

Pars IV. O cifi-

cifixum complexus , eam , quæ ungebatur , corporis partem suavissimè oscuiabatur in simulacro Christi , oculos , aures , os , manus , pedes , & latus ; & feliciter exspiravit.

4. Parisiis annô 1652. P. Dionysius Petavius , Gallus , Vir virtute & doctrina planè eximius , atque inter prima Societatis lumina recensendus. Invitavit illum Philippus IV. Rex Hisp. ad Academiam suam recenter Madriti erectam Urbanus VIII. Pont. non semel Romam evocavit , sed obstitit Rex Galliaë Ludovicus XIII. non ferens , viro tanto regnum suum privari. Præter editos Tomos 5. in folio Theologicorum Dogmatum , edidit complura alia varii argumenti Opuscula , & multa Græcorum Scripta in idioma Latinum transtulit , Latina quoque in Græcum. Cùm in extremo morbo acerbissimis doloribus cruciatus , confidenter quereretur coram DEO , vocem cælitus audiit : *Tu de me cogitas. ut homo : Ego de te cogito ut DEUS.* Unde mox , & lumen , & levamen ortum est agro. *Sonuell, in bibl. Soc.* XII,

XII. DECEMBRIS.

I. **A**Nnô 1558. epistolam, pater-
no pariter ac Apostolico zelo
plenam, dedit Præpositus Generalis
Lainius ad Socios in India, & Brasilia
laborantes. Inprimis significat, se
pro ipsis quotidianas indixisse preces
per universam Societatem in Europa.
Deinde ostendit. I. Vocationis in
Indias præstantiam ex gravitate operis,
& operariorum dignitate. Magnum,
inquit, Fratres charissimi, beneficium,
magna indulgentia est divinæ summæ-
que Bonitatis in eos universè omnes,
quos ad hanc minimam vocat Societa-
tem suam, gratiæque suæ ope digna-
tur, per quam secundum ejus instituta
vitam degant: eorum tamen, quibus
ea fors evenit, ut in ejus servitium i-
stis in regionibus laborent, singulare
inprimis est donum, tum propter mo-
mentum, & gravitatem operis, quod
vos tractatis; tum propter operario-
rum privilegium, quod vobis datum

est valde singulariter , non modò ut multa faciatis bona , sed etiam ut multa perferatis mala &c. 2. Declarat, quanta illis imposita sit necessitas tendendi ad perfectam virtutem, tum quia plurimas habent occasiones eam excolendi , & quodammodo excoquendi igne variarum tribulationum, & ærumnarum, tum quia ad conversionem, & spiritualem gubernationem barbari illius populi non vulgaris requiritur virtus , tum quia universæ Societatis oculi in illos intenti sunt , & fructibus laboris ipsorum pasci desiderant. 3. Tradit præcepta, quibus juventur ad propriam corporis animique sanitatem ac salutem tuendam. Quandoquidem, inquit, vos tanquam hostias vivas integre DEO ac procreatori nostro ac Domino obtulistis ; ut vos usquequaque in negotia gloriæ , & obsequii ejus , & suarum animarum juvenem impendatis , id ità exequi mementote , ut corpus quidem diu perferre laborum suorum nus possit , curantes

rantes, & valetudinem ei, & necessaria ad opus vires tueri; anima verò vestra nequaquam se ipsam negligat, quoniam Christi D. sententiâ, nihil vobis prodesset, totum mundum lucrari, si detrimentum vestræ animæ faceretis. Nec non ipsa, quantò acrius ad sui perfectionem connitetur, tantò ad alienas juvandas evadet utilior. Commendat ergo, ut cautè ambulent in medio nationis prævæ, timore, & amore DEI regantur, orationi, & Examine diligenter incumbant, inter ipsos labores mentem ad DEUM elevent, & quot annis Exercitiis spiritualibus vacent &c. Quæ omnia non solum ad Indicos, sed etiam Europæos Missionarios juvandos, plurimum conferunt. *Sacchin. hist. Soc. p. 2. lib. 2. n. 188.*

Eodem die obierunt.

2. In Philippinis insulis annò 1626. P. Emmanuel Martinez, Hispanus. Virgineos ejus oculos videtur Christus honorasse eâ gratiâ, ut se ipsi spectandum

objecerit ; orandi verò attentissimum studium , præsertim in persolvendis Canonicis precibus , eo prodigio probavit , ut Breviarium ejus in mare delapsum nec mergi , nec omnino made fieri permiserit. Morienti adfuit amicus quidam sæcularis , vanitatibus mundi nimium intricatus , videns autem P. Emmanuelem intrepidum , & religiosissimo apparatu mortem operientem , rogavit instantissimè , ut beatam æternitatem ingressus , impetraret sibi à DEO gratiam efficacem pro dirumpendis mundi laqueis , & strenua sui victoria. Vix animam egerat Pater , cum vir ille altissimo de peccatis dolore saucius , in lacrymas amarissimas effusus , generalem de tota vita Confessionem instituit , & animum ad sequenda Christi signa convertit.

3. Suldæ in Belgio annô 1597. P. Franciscus Fabricius , Belga , strenuo gloriosoque inter pestiferos labori immortuus , decessit , vel in medio cadaverum putridorum solitus confitentes expiare.

4. Romæ annô 1686. P. Carolus de Noyelle, Societatis Præpositus Generalis, Belga. Ut summo suffragiorum omnium consensu Societatis regimen adiit, ità illud summa omnium, etiam externorum, approbatione, ferè quinquennium tenuit. Instituti scientissimus, ut illud cæterorum observantiæ commendaret efficacius, in se ipso exemplar ipsius expressit absolutissimum. Admirabilis fuit viri constantia, tum in usu communis vitæ, nulla singularitate inquinatæ, tum in adversis æquissimo animo, & vultu tolerandis. Iis, quæ personam ejus tangebant, videbatur prorsus non tangi, verùm ad ea, quæ Societatem impetebant, admodum delicato erat sensu. Obiit in domo Professæ Romana, annô ætatis 71. parentavitque Optimo Patri non solum Societas singulari luctu, sed etiam Innocentius XI. Pont. Max. lacrymis profusis. *Ex literis Encyclicis A. R. P. Thyrsi Gonz. Præp. Gen.*

XIII. DECEMBRIS.

I. **I**Nchoatum est annô 1545. Sacrosanctum Concilium Tridentinum sub Paulo III. Pont. Max. qui, ut maximo studio intentus erat in felicem ejus progressum, & exitum, ita præter Cardinales, Episcopos, & Ordinum Religiosorum Abbates, interesse voluit quàm plurimos viros doctissimos, Theologiæ, & Sacrorum Canonum peritos. Ex Societate recenter confirmata assumpsit duos è primis Decemviris, qui Theologorum Pontificiorum titulum, & munus gererent, Jacobum Lainium, & Alphonsum Salmeronem Hispanos, scientia magis, & virtute, quàm ætate provectos. Nam Lainez vix quartum, Salmeron alterum, supra trigesimum agebant annum. Nè verò vel ætatis fervore, vel scientiæ præstantia, vel muneris excellentia, aut hominum plausu evanescerent, & extra religiosæ humilitatis ac modestiæ septa abriperentur, Sapientissimis illos monitis, & præceptis scriptò traditis, instruxit S.

S. Pater Ignatius. Tria, inquit, omnino in obeundo munere isto spectare vos volo. Primum in ipso Concilio maximam DEI gloriam, communéque Ecclesiæ bonum, deinde extra Concilium antiquum vestrum juvandi animas institutum, quod quidem potissimum nobis in hac professione vestra propositum est. Denique domi, & inter vos privatam animi vestri Curam, studiûmque, nè vos ipsos negligatis, ac deseratis, sed assiduâ vos culturâ ac diligentia, quotidie magis reddatis idoneos ad sustinendas impositas partes. Et in Concilio quidem decet vos in loquendo tardiores esse, in audiendo attentos atque sedatos, in perspicienda mente eorum, qui dicunt, sagaces. Indisputationibus monumenta rationum in utramque partem afferenda erunt, nè vestro addicti iudicio videamini, perpetuò id curando, nè quis unquam ex vestra oratione minus æquus placatusque discedat: omnibus vos æquos esse convenit, nemi-

ni obnoxios. Jam verò extra Concilium nullum munus bene merendi de proximis prætermittentis, quin aucupandæ occasiones erunt, modò audiendi pœnitentes, modò dicendi ad populum, modò instruendi pueros, & rudes, denique visendi, & fovendi ægros in nosocomiis, non modò idoneis sermonibus, sed etiam quibusdam pro facultate vestra munusculis, omnes autem in omni occasione cohortandi, ut pias ad DEUM fundant preces, pro felici Sacræ Synodi progressu ac exitu &c. - - Restat tertium, quod in munere isto pro dignitate gerendo, spectare vos convenit, quod quidem in vobis ipsis tuendis conservandisq; positum dicebamus. Quanquam enim vos non ignorare necesse est, quæ Professionis sunt vestræ, tamen hoc imprimis meminisse æquum est, ut summa sit inter vos animorum conspiratio, mutua consiliorum omnium sententiarumque Societas, néve suo quisquam iudicio prudentiæque præfidat. - -

Ho-

Horam aliquam de nocturnis dicabitis, tum cujusque diei actis inter vos conferendis, tum quæ postridie videbuntur agenda. Deinde quo majore vos, & humilitate, & mutua charitate contineatis: rogabit quisque singulis noctibus alternatim reliquos Socios duos (nam & Jajus illis accessurus erat) ut ipsum corrigant, & ubi visum fuerit, libera oratione castigent, nec castigantibus causam facti reddet, nisi postulatus, & jussus. Matutinis temporibus, quemadmodum per diem vos gerere oportet unà deliberabitis, rationemque vitæ vestræ quotidie semel atque iterum à vobis ipsi reposcetis. Hæc autem quinto saltè, postquam Tridentum perveneritis, die executioni mandanda memineritis. *Ità S. Pater.* Quia verò his sapientissimis, & opportunissimis monitis ac præceptis, boni illi Patres se suasque actiones summa diligentia atque humilitate conformare studebant: DEUS, qui humilia respicit, tantam illis tam in dicendo,

O 6

quàm

quàm agendo dedit gratiam: ut apud omnes summam meruerint æstimationem, amorem, & honorem, prout suprà sæpiùs expositum. *Orlandinus hist. Soc. p. 1. lib. 5. n. 23.*

Eodem die obierunt.

2. Mindanai in Philippinis an. 1655. P. Alexander Lopez, Hispanus, & P. Joannes Montiel Italus in odium fidei cæsi, jussu Coralati, barbari Regis. Cùm enim missi essent, ad commonendum illum, ut secundùm pacta conventa permitteret in sua ditione liberum Christianæ religionis exercitium, & Pater Alexander, pro veteri, quæ ipsi cum Rege intercedebat, confidentia modestè urgeret, ut ipse quoque ei religioni accederet, parum absuit, quin illico necarentur à furibundo. Digressi ex aula, & paulò post ad illam revocati, in via lanceis confossi occubuerunt, disertè fatente Coralato, eos à ministris suis trucidatos, quòd suscipiendæ fidei Christianæ authores fuissent.

3. Ruremundæ in Belgio , annô 1630. P. Arnoldus Cathius , Belga , Vir multæ ac solidæ pietatis. Nulla illi hora præterfluebat, qua Christi. Patientis mysterium aliquod non recoleret, & congruis affectibus non veneretur. Zelus Charitatis non semel illum impulit ad operam præstandam peste infectis , cujus pretium non semel tulit, & ipse eadem infectus. Post strenuos in Holiandia labores, pepigit cum germano suo , ut qui prior migrasset è vita , alteri impetraret celerem obitum , si id ejus congrueret saluti. Obiit frater 18va Octobris, secutus est hac die P. Arnoldus.

4. Olomucii in Moravia, an. 1655. P. Gasparem Hildebrandum, Silesium, dum charitati suæ nimum indulget erga contagiosa lue correptos, mors venenata, sed gloriosa, sustulit.

XIV. DECEMBRIS.

I. **P.** Carolus Spinola capitur in Japonia ab apparitoribus, annô 1619. Media nocte post festum S. Lucie

ciæ V. & M. diem, audit à satellitibus gubernatoris Nangasachi effringi fores domûs, in qua hospitabatur, facileque affecutus id, quod erat, ad orandum, & sese in holocaustum DEO offerendum, composuit. Sic deprehenso injecta sunt vincula, collum, manus, pedesque tam arctè adstricti, ut vestigia vulnerum, quoad vixit, superfuerint. Nangasacho paulò post amandatus cum aliis aliquot captivis Christianis, inter quos nonnulli Religiosi, ex SS. Dominici, & Francisci familia, in famosum Omurensem carcerem, conjectus est. In quo cum invenisset alios quosdam sibi notos Religiosos, in dulcissimos ruerunt omnes amplexus, Psalmis, & hymnis decantatis DEO, quòd contigisset aliquid pati pro ipso. Testatus est affectus suos P. Carolus in variis ad Socios datis epistolis, præsertim ad quendam Macai, in insula Sinenfi, degentem. Ecquando ô DEUS meus, inquit, hoc ego beneficium meritus sum, ut dignus efficerer, pro Nomine JESU contumeliam pati? O bene collo-

collocatos labores meos , quos itinere tam longo , ex Italia in Japoniam tuli ! O bene remuneratos dolores , præsertim illos , qui tyrannidis hujus sævientis temporibus tolerati sunt &c. Et ad alium è Societate in Japonia , datâ epistolâ ; Tandem , inquit , venit hora mea , atque ut clarè mihi innotuit voluntas Numinis , ità divina ejus Bonitas sperare me jubet , non egressurum me hoc carcere , nisi ut in cælum mittar. Quare consolationibus superabundo ob tam felicem conditionem , quæ mihi obtigit. Utinam ità Domino placeat , ut hinc non egrediar , nisi ad moriendum , aut ad Evangelium libere disseminandum ! O mi Pater , quàm liberaliter mihi Dominus labores meos omnes , vel hac gratia , compensavit , quòd amore illius captus sim ! O Pater , quàm suavis , & deliciosa res est , pro Christo pati ! Id ego , ex quo in hunc carcerem veni , liquidius experior. *Eabius Spinola in Vita P. Caroli.*

Eodem die obierunt.

2. Apud Elicuranos in America, an. 1621. odio fidei cæsi, P. Martinus de Aranda Valtivia, Hispanus, P. Horatius Vecchi, Italus, & Didacus Montaltus, Indus, Coadjutor. P. Martinus perillustri domo natus, militaribus exercitiis in Equitum ducem evaserat, dūmq̃ se per Exercitia S. Patris pararet ad capeffendum munus Prætoris, animum cælitus illustratum adjecit ad Societatem, in qua magnô zelô variis populis barbaris salutarem præstitit operam. Cæso inprimis Fratre Didaco, Patres Martinus, & Horatius, clavis ferreis prostrati, hastisque confixi, arboribus sunt alligati, mox dissecto pectore, cor illis evulsum, ipsi tamen per quartam horæ partem Christum prædicasse traduntur.

3. Romæ annô 1615. P. Petrus Antonius Spinellus, Italus. Parvulus septennis inter ducalis domûs illecebras virginitatem DEO vovit, octennis noctu ad recitandum DEI paræ V. officium

cium confurgebat. Docentis in ſcho-
la, & S. Synaxim distribuentis vultum
ac pectus viderunt non pauci celeſti
lumine illuſtratum. Viſus quoque
Jeſum Parvulum in ſacra pyxide cir-
cumferre. DEI paræ V. totus addictus,
ejus dotes, & laudes præclarô ingeniô,
& eruditô calamô eſt proſecutus, in
ejus Domo Lauretana ſubinde gemi-
nas noctes pervigil duxit in oratione,
ut aliquid honoris à ſe averteret. In-
teriore veſte una, an centone potiùs,
annis 18. uſus eſt, pro lectulo terrâ,
vel aſſere nudo.

XV. DECEMBRIS.

I. **P.** Melchior Carnerius Goæ con-
ſecratur Epiſcopus Nicænus,
annô 1560. Quamvis enim pro ſua
religioſa humilitate, vehementer cu-
peret vitam in Societate agere priva-
tam, & ſuperioribus religionis ſubje-
ctam, urgente tamen Pontificis man-
dato, ut, quàm primùm Epiſcoporum
trium haberetur copia, conſecraretur,
& iſtante Patriarcha Æthiopix Ovie-
do,

do, quem sequi debebat, consecratio differri non poterat. Appulit enim Archiepiscopus primus Goanus, & cum eo Episcopus Malacensis, aderátque Patriarcha Æthiopiæ. Cùm igitur, honorem, & onus declinare non posset P. Melchior, ad suum solatium, & ad majorem cum Societate conjunctionem, votò se obstrinxit, non solum se Societatis consiliis obtemperaturum, verùm etiam iterum in ea Professionem solemnem emissurum, cùm primum id à Pontifice impetraret. *Sacch. hist. Soc. p. 2. lib. 4. n. 278.*

2. Romæ annò 1638. Urbanus VIII. Pont. Max. Indulgentiam Plenariam concessit visitantibus Ecclesias Societatis Jesu, ac Communione Eucharistica resectis in festo S. Xaverii, cum translatione Indulgentiæ, quando festum prædicti Sancti occurrit prima Dominica Adventûs. *Bullar. Constit. 256. Urb. 8.*

Eodem die obierunt.

3. Forlivii in Italia, annô 1589. P. Marcus Antonius Mustoni, Italus, pietate, silentio, paupertate, & obedientia insignis. Mortem obiit non improvifam. Redux enim ab ægra fœmina, quam difpofuerat ad mortem, dixit Socio: Illam quidem ex eo morbo non obituram, fibi autem paucis poft diebus effe migrandum: & migravit plenus gaudii, quod fuavi cantu testabatur.

4. In monte S. Gothardi annô 1654. P. Thomas Werner, Germanus, populo, militi, noftris, gratus Ecclefiaſtes, Confefſarius, Superior. Vir ad ardua quæque aggredienda, & exequenda æquè fortis ac induſtrius. Admotis tumidæ fuæ tibiæ S. Xaverii lipfanis, & Orientalium Indiarum petendarum voto concepto, furrexit è lecto, tibiâ fanâ. Sed heroicum votum exequi non potuit, in itinere decidentibus è monte nivium voluminibus oppreſſus.

5. Pa-

5. Palentia in Hispania defunctus, annô 1595. P. Antonius de Torres, Hispanus, hoc die ponitur à P. Nadas. In Indiis, & Hispania magno fructu explicuit zelum suum Apostolicum. Pluribus in locis instituit, ut sextâ quavis feriâ historia seu exemplum aliquod pium narraretur, & pia flagellatio fieret. Palentia cum Rector esset Collegii, ac extra urbem ægrum pauperem, qui urbem ingredi non poterat, reperisset, illum in humeros sublatum, per urbem ad Xenodochium deportavit. Ibidem Sodalitatem Charitatis instituit, in quam ferè nobiliores adlegit, pro adjumento pauperum verecundorum. Per 4. horas orabat quotidie. A concione sudans, cilicium exuebat, sed aliud non minùs asperum induebat. Licet tardiùs circa meridiem à concione rediret, positis humi genibus, plenum horæ quadrantem de genibus dabat, & examini Conscientiæ. Cum aliquando de Inferno ad concionem diceret, multis visus est Angelico vultu, magno splendore collucens.

6. In Polonia latè grassante lue contagiosa, annô 1631. præclaram nacta est Societas occasionem Apostolicæ charitatis Spiritum exercendi. Gedani hoc die, inter strenua obsequia pestiferis exhibita, occubuit P. Nicolaus Piwnicki, Prutenus, cùm Sociis undecim alibi, variis mensibus sublatis.

XVI. DECEMBRIS.

I. **S.** Xaverius annô 1557. Malacâ scripsit Goam ad PP. Paulum Came^rtem, Joannem Beiram, & Antonium Criminalem, ut hi duo posteriores quantocyus proficiscerentur in Promontorium Comorinense. Paulo verò Camerti sollicitè commendat curam Domûs Goanæ, specialiter autem subjectionem omnem erga superiores. Paulo Camers, inquit, Charissime, multum oro te per, quo JESUM Christum prosequeris, amorem, ut acriter invigiles utilitatibus, & conservationi domûs istius. Ante omnia tibi etiam atque etiam commendo, ut plenam, perfectamque exhibeas obedientiam iis
qui

qui ejus domûs qualemcumque Præfe-
cturam exercent. Sic habe : nihil te
ulla in parte mihi gratius, nihil posse
jucundius facere : quàm si plenè ad nu-
tum ipsis obtemperes. Equidem si,
isthîc essem, nihil, nè minimum qui-
dem, facerem contra, vel præter au-
thoritatem, & voluntatem eorum. O-
pto, ac spero, DEum intimo in ani-
mam tuam afflatu inspirationis suæ per-
suasurum tibi penitus, nulla te re ma-
jorem inire abs se gratiam posse, plûs-
que ad suum obsequium laudémque
conferre, quàm ejus amore abnegando
tuam propriam voluntatem &c. *Ex*
Epist. Veter. lib. 5. epist. 8.

2. Romæ annô 1602. habita est.
Congregatio, & disputatio XII. de
Auxil. Grat. coram Clemente VIII.
Collatæ sunt Conclusiones duæ Cassia-
ni, cum doctrina Molinæ. Prima :
Quòd DEus quodammodo occasiones qua-
rat, & expectet, ut datio, & largitio suæ
gratiæ rationabilis videatur. Altera : *Ho-*
mo in natura lapsa sufficientes habet vires
ad resistendum gravibus tentationibus, &
ad

ad superanda singula difficilia. Ad primam respondit P. Arrubal; In Molina nihil tale reperiri; nec verba *expectandi*, & *querendi*, haberi in locis ex ipso allegatis. Deinde Cassianus per occasiones illas intelligit *Actus naturales*: à quibus alienus est Molina. Ad secundam reposuit: Cassianum docere: hominem pervires naturales posse superare multo tempore tentationes gravissimas, quales S. Job sustinuit; quod non docet Molina. *Fleuth. hist. de Auxil. lib. 5. cap. 16.*

Eodem die obierunt.

3. Panormi in Sicilia, annò 1614. P. Vincentius Regius, Italus. Inter ceteras virtutes ejus eximia elucebat oculorum modestia, qua à blandioris sexûs aspectu severè abstinerebat. Unde, cum quispiam sororis ejus Sanctimonialis effigiem ipsi offerret, rogaretque: an illam satis referret? respondit: Se id nescire; quippe qui illam nunquam aspexerit. S. P. Ignatium Præcipuo cultu venerabatur, scilicet

accu-

accuratissimâ regularum observantiâ,
ideoque dicitur conspectum ejus meri-
tus in morte.

4. Romæ annô 1624. P. Francis-
cus Sacchinus, Italus, Historicus Soci-
etatis, & Secretarius quàm disertus, tam
accuratus, & religiosus. Ut satis tem-
poris haberet pro assiduâ laboribus,
suis, sollicitè cavebat, nè minimum,
quid illius perderet. Unde P. Mutius,
Præpositus Generalis, dictitabat: Sac-
chinum, ne unicam quidem temporis
unciam perdere. Eadem sollicitudi-
ne versabatur circa paupertatem reli-
giosam, tum quòd eam à S. Patre in
Matrem commendatam sciret, tum
quòd velut in gremio ejus natus esset.
Patrem enim habuit agrestem, & muli-
onem, quo tamen ille gloriabatur, &
quoties ad Collegium Romanum veni-
ebat, digitò eum monstrabat Sociis P.
Franciscus dicens: En patrem meum.
A sacro redux, obvio P. Generalis ad-
ministrò Coadjutori dixit: Iret, ac
Patri Generali diceret: se ad valetudi-
narium ire, & brevi moriturum. I-
vit, & quarto die religiosè decessit. 5.

5. Placentiæ annô 1644. Laurentius Ortégâ, Coadjutor, Hispanus. Ægrotos accuratissimâ curâ fovebat, præsertim senem quendam Patrem per annos quinque. Idem Pater post mortem convenit Fratrem Laurentium læta specie, eumque amanter amplexus, gratias egit pro tam effusis diuturnæ charitatis officiis, monuitque, ut constanter pergeret in eo officio : DEO enim id valde gratum esse, denique dato ipsi in fronte pacis osculo, videri desiit. Illud in eodem Fratre mirandum occurrit, quòd jam indè à puero, nunquam sitierit (nisi in extremo morbo) adeoque nec biberit, cùm experiretur id stomacho suo valde officere.

XVII. DECEMBRIS.

I. **G**Oæ in India celebratæ sunt an. 1557. magnificæ exequiæ S. Patri Ignatio, cui & Xaverium, & omnes, à quibus exculta est, & excolitur, debet India operarios. Interfuerunt Prorex, & honestissimi Lusitanorum,
Part IV. P rum,

rum, sacrum fecit Patriarcha Æthiopiae Andreas Oviedo, Confalvus Silveria pro concione virtutes, & egregia S. Patris facta, quantumque illi orbis terrarum, & India nominatim, deberet, gravi oratione explicavit. *Sacch. hist. Soc. p. 2. lib. 1. n. 149.*

2. Coloniae in Germania anno 1556. attributum est Societati trium Coronarum Collegium. Cum enim Leonardus Kleffelius cum aliquot Sociis habitarent in domo conductitia, & satis incommoda; fructus autem facerent plures, quam pro numero operariorum: complures viri probi, & docti vehementer optabant, ad conservandam Religionem, sustinendumque Academiae splendorem suscipi à nostris munus docendi. Evenit autem opportunè, ut Regens unius è tribus gymnasiis, quæ in urbe erant præter Academiam, relegendus esset, quod Lutheranam spiraret hæresim. Vacans ergo Rectore Collegium Societati consignatum est, quod trium Coronarum dicitur, nomine imposito ab insignibus

bus Urbis Coloniensis, quæ tres representant Coronas. Sed quia negotium cum onerosis Societati conditionibus transactum erat, alia deinde ædes pro Collegio comparata est cum debita immunitate. *Orlandinus hist. Soc. p. 1. lib. 16. n. 26. Sacchin. p. 5. lib. 2. n. 105.*

Eodem die obierunt.

3. Ingolstadii in Germania an. 1608. P. Paulus Hoffæus, Germanus, hæreticorum expugnator acerrimus, & fidei Catholicæ propugnator strenuissimus. Unde de ipso, & P. Petro Canisio, usurpabat sapientissimus Bavarix dux Albertus, quod Ecclesia canit de Principibus Apostolorum: *Petrus Canisius, & Paulus Hoffæus, ipsi nos docuerunt legem tuam Domine.* Maximis muneribus par, in Societate præclarum egit Rectorem, Provincialem, Visitatorem & Assistentem, quatuorque interfuit Congregationibus Generalibus. Animabus defunctorum juvandis addictissimus, sæpe illas habebat ad portam

●ubiculi suffragia petentes : ideòque Juvenes nostros, si videbat eos aliquid ultra concessa sibi indulgentes, blandè monebat : *Venietis, & vos aliquando ad me pro suffragiis.* Post mortem visus est unà cum P. Claudio Aquaviva, specie decora gloriosus.

4. Compluti in Hispania annò 1625. P. Joannes Suarez, Hispanus. Assidua ejus in mente, & corde occupatio erat, gratulari DEO de omni eo, quod est, & quasi assiduus in eum rapti amoris actibus. Cuidam familiari suo fassus est, se persæpe ad singulos passus elicere unum actum Amoris Divini. Nec loquebatur, nisi ferè de DEO, ab aliis colloquiis dextrè subducere se solitus. Cùm quidpiam durioris imperii aliquando à Superiore expectaret, atque ab eo abhorreret, illico ad Ven. Sacramentum se recepit, & voto se obligavit, ad nullam excusationem prætendendam. Et præstitit, licet res esset valde ardua, & cum insigni ejus despicientia conjuncta. Sed victoriæ tam insignis opulentum pretium tulit, quip-
pe

pe per annos 12. postea magnis, & miris à DEO gratiis, & solatiis cumulatus.

5. Glattoviæ in Boëmia, annô 1648. P. Georgius Pelinga, Moravus, ardens Verbi divini prædicator, & in Missiionibus, præsertim Castrensibus strenuus ac felix operarius. Laus ejus non solum Boëmiam impleverat, & Moraviam, sed Romam delata, singulare à P. Præposito Generali obtinuit encomium. *Ex Tannero.*

XVIII. DECEMBRIS.

I. **S.** P. Ignatius annô 1594. jussu S. DEI paræ V. præclaram de studio Humilitatis solidæ exhortationem dixit S. Mariæ Magdalenæ de Pazzis, Ordinis Carmelitarum. Spectandam enim se illi præbuit Virgo Mater media inter Sanctos Ignatium, & Angelum Martyrem Carmelitam, jussitque Ignatium instruere Magdalenam in studio Humilitatis, Angelum in exercitio religiosæ Paupertatis. Exhortationem S. Ignatii, prout ab ipsa Sancta est relata, exhibet Bartolus in Vita

S. Ignatii lib. 4. n. 5. atque indè concludit: quàm perfectus fuerit Ignatius in Humilitate; siquidem ipsum specialiter delegit Virgo DEI para in Magistrum ejusdem virtutis, eique tam capacem, & præclaram commisit discipulam.

2. Annò 1576. Gregorius XIII. Præposito Generali Societatis facultatem concessit, ut accepta debita informatione, possit quæcunque bona domorum, & Collegiorum Societatis alienare in evidentem ejusdem utilitatem, per se, vel per alios, vendendo, aut permutando, absque alia à Sede Apostolica, vel ejusdem Legatis, aut Nunciis, petita licentia. In Emphiteusim autem possit tradere ad tres generationes. *Bullar. Societ.*

Eodem die obierunt.

3. Gracoviæ in Polonia, annò 1629. P. Adamus Gorski, Roxolanus. In Sacrificio Divinò conficiendo, & Horis Canonicis persolvendis ad stuporem accuratus, dicere solebat: *O quàm igno-*

ignorant Sacerdotes , quantas delicias habeant in opere isto ! Coram SS. Sacramento plures horas ducebat , saxi instar immotus. Charissima ei erat Regula , qua jubemur in omnibus nostri mortificationem quærere. Unde corpus suum nunquam permittebat acri aliquo dolore carere , præcipuâsque ejus partes in menses distribuebat , ut singulis mensibus aliud aliudve cruciaretur membrum. Pro generali Sanctæ vitæ regula sibi præscripserat : Ità vivere , sicut in tertio Probationis anno vixerat. Tesseram sui erga DEUM affectus , hanc scripto reliquit : Iuro , Domine , ac testor : quòd nihil velim , nisi maximam gloriam Nominis tui , & maximam confusionem faciei meæ. Theologiæ docendæ se accingentem Cracoviæ , mors omni apparatu sancta occupavit.

4. Ingolstadii in Germania , annò 1648. P. Sebastianus Schaller , Germanus. Incredibili legum nostrarum observantiâ insignis : tanto lucrandarum animarum zelo æstuabat , ut voto

concepto promiserit, se vitam, quaqua
liceret, illis lucrandis impensurum. Et
impendit, quando in obsequio pesti-
ferorum nobilis cecidit victima chari-
tatis.

XIX. DECEMBRIS.

I. **P.** Robertus Bellarminus heri re-
nunciatus Rector Collegii Ro-
mani annô 1593. ubi ex mœrore, ob
impositum onus honorificum, collegit
animum vir humillimus, formam re-
giminis ad normam Sacrarum litera-
rum, legûmque Societatis sibi præscri-
psit, concinnavitque Adhortationem
ad Socios habendam, ex illa Ecclesia-
stici sententia cap. 32. *Rectorem te po-
suerunt? Noli extolli: esto in illis quasi unus
ex ipsis -- Et non impedias musicam.* Cui
divino monito ita conformavit guber-
nationem suam, ut potestate authori-
tatéque Superior, humilitate esset o-
mnium infimus, congrua suavitate
temperaret disciplinæ rigorem, & non
animorum duntaxat, verum, & cor-
porum paternam haberet curam. Ta-
lem

lem dum ageret Rectorem , meruisse visus est , ut ascenderet superius , & quidem passu velociore. Nondum enim exacto gubernationis Collegii triennio , jussus est Provinciæ Neapolitanæ curam suscipere ; quam summâ prudentiâ , & charitate gubernavit , donec post mortem Card. Toleti à Clemente VIII. evocaretur , ut illius locò munus Theologi Pontificii subiret. *Petrasanta in Vita lib. 2. cap. 10.*

Eodem die obierunt.

2. Granatæ in Hispania, annô 1610. P. Joannes de Torres, Hispanus. Si quod animæ alicujus lucrum speraret , ab eo nulla illum occupatio , nulla corpori adversa valetudo , nulla alia difficultas avertere valebat. Fama est, dæmonem cuidam authorem fuisse , ne cum illo suo inimico (ità P. Joannem appellabat) aliquid negotii haberet. Dies totos pro sacro pœnitentiæ tribunali infumebat , noctes verò meditandis divinis dabat. His intentum cùm mors impeteret , *Nunquam existimâssent,*

inquiēbat, *mori, rem tam dulcem esse, nec dubito, hanc esse vocationis gratiam.*

3. In Hollandia, annô 1620. P. Petrus de Hollandre, Belga. Cùm morti se vicinum adverteret, eâdem, qua mortuus est die, scripsit ad Præpositum Provinciale, se protestari, quòd ex ea, quam semper coluisset; voluntatis suæ cum Superiorum voluntate conjunctione, tantum per omnem vitam in Societate actam, jucundissimæ solidissimæque voluptatis hauserit, quantum omnes mundi deliciæ conferre non possunt. Ingenio erat ad summa omnia experrecto, exquisitè observans legum, & privatæ pietatis exercitiorum, ità : ut etiam extremo vitæ suæ die, observatus sit ad horologii campanæque sonum attendere, ut distributorum in horas Crucifixi mysteriorum meminisset.

XX. DECEMBRIS.

I. **S** Ignatius iterata apparitione re-
creat matronam afflictam. In
valle quadam Pedemontana, Lauzus
dicta,

dicta, grassabatur an. 1626. ingens luporum copia, qui insolita rabie etiam in homines sæviebant. Ad illos abigendos, oppidani novemdialem decreverunt supplicationem, ad Sacellum S. Ignatii instituendam. Auditi sunt, lupique turmatim diffugerunt. Hoc Sancti præsidio excitati alii ejusdem vallis incolæ, cum lues pestifera strage magna desæviret in pecora, ad eundem Sanctum recurrerunt, edito voto, de sacra æde illi excitanda in proximo monte, ex veteris castri ruderibus. Nuncupato voto, cessat strages, ægra sanantur animalia, diffatur omnis pestifera lues. Ergo populus voti reus, sacellum extruit, quod confestim magno viciniae concursu, singularique pietate celebrari cœpit. Nec defuit Sanctus supplicum precibus atque solatio. Mulier, Thomæ Mussani conjux, cujus filium fœdâ herniâ laborantem sanârat, persolutura preces voto promissas, dum convertit ad montem, in quo sacellum erigebatur, oculos, videt S. Patrem cælesti fulgo-

re circumfufum , infidentem faxo elatiori , amœniffimo vultu amabilem. Recurrit ad Parochum fuum , vifumque enarrat. Ille jubet eam infiftere precibus , & fumptâ facrà Euchariftiâ , diligentius Sancto fe commendare. Interim gravi mœrore obruitur mulier , è quo ut emergeret , iterum oculos levavit in montem , nec defuit indè auxilium illi. Iterum vidit eodem in faxo Sanctum , cujus afpectus mœrorem omnem momento difcuffit , animum ferenavit , & miris demulfit deliciis. Unde mirum in modum circumjacentibus in oppidis , & pagis crevit S. Ignatii cultus , ædificatis Sacellis , & aris , institutis jejuniis : & in ejus anniverfaria feftivitate folemnis veneratio. *Bartolus in Vita lib. 5. n. 99. & 100.*

Eodem die obierunt.

2. Goæ in India Orientali, an. 1562. P. Joannes Nunnez , Lufitanus Æthiopix Patriarcha. Deliberanti de vitæ fanctioris ftatu ineundo, fpectandam fe præbuit DEI para V. comitibus P. Pe-

tro Fabro, & Francisco Strada è Societate JESU, quæfivitque ex Joanne: *Vis servire Filio meo usque ad defatigationem?* Annuente ipso. *Sequere ergo hos viros,* subjunxit DEIpara, & videri desiit. Incidit paulò post Joannes Conimbri- cæ in P. Petrum Fabrum, agnovitque illico, eum esse ipsum, quem nuper DEIparæ comitem viderat, cùmque Faber eum alloqueretur iisdem illis, verbis, quibus DEIpara: *Vis servire Christo usque ad defatigationem?* Societati constanter se addixit, & post præclara non vulgaris virtutis documenta meruit Æthiopiæ dari Patriarcha, quam dignitatem egregiis dotibus ornavit.

3. In Sicilia, annò 1592. P. Hieronymus Domenecus Hispanus. Societatem in Sicilia præclarè provexit, eique præfuit magna laude benigni Patris, accurati Superioris, periti medici, ità: ut Siculæ Societatis Angelus diceretur. Orandi studium tanti fecit, ut diceret: Etiam S. Franciscum ab illa Sanctitatis suæ eminentia prolapsurum fuisse, si non hoc præsidio se
su-

sustentâſſet. Vesperî cubitum concedendo ità se se componebat, quasi revera nocte ista esset è vita migraturus.

4. Calari in Sardinia, annô 1623. Franciscus Hortulanus, Coadjutor, Hispanus. Cùm primùm ex utero matris egressus est infans, mox junctis instar orantis manibus, clara voce, & distinctè pronunciavit: MARIA, MARIA, prout mater, & obstetrix sanctè sunt testatæ. Et vixit semper addictissimus cultui DEIpæræ V. raris favoribus ab ipsa dignatus. Cùm agro cuidam, nostro amanter, & accuratè ferviret, vidit Christum Crucifixum brachia in amplexum suum protendentem, auditque, nunquam se ab illo deferendum.

XXI. DECEMBRIS.

I. **F**estum S. Thomæ Apostoli admonet Societatem vaticiniî, quo prædixit, eam olim in vastissimis Indiæ Orientalis regionibus, quas Christiana fide atque legibus excolebat, laboraturam. Erectæ enim columnæ, vel ut alii volunt, Cruci, prope Melia-
po-

porem, Choromandelis regni metropolim, in loco milliaribus 15. distante ab Oceano, inscripsit: Cùm mare eò pervenisset, venturos in Indiam homines albi coloris, ad restaurandam Fidem, & Religionem, quam ipse prædicabat. Eventus vaticinio fidem fecit, cùm enim Vascus Gama primùm in Indiam appulit, mare pedem illius Crucis, seu columnæ, lambere cœpit. Secutus non multò post Xaverius cum Sociis, prædictionem cumulatè implevit. *Bartolus in Vita S. Xav. lib. 1. n. 25.* Unde patet, S. Thomam Apostolum etiam eo nomine rectè appellatum fuisse Didymum: Joan. 2. quòd in Apostolatu Indico geminum habiturus esset Xaverium.

2. Etiam in India Occidentali, seu America, prædicasse S. Thomam Apostolum, non obscura demonstrant vestigia, quæ reppererunt Nostri, in terras illas appulsi. Inter cætera, fama fuit, sparsa per Paraquariam, vastam Americæ regionem, prædixisse illum: Post multa secula Sacerdotes, ejusdem
DEI

DEI cultores, sibi successuros, qui eadem, quæ tuuc ipse, posteros docerent, quique ut ipse, Cruces manu gestarent. Postquam igitur Socii illuc delati sunt, visæ in manibus ipsorum Cruces fidem fecerunt, ipsos esse illos, quos Apostolus prædixerat venturos. *Imago Soc. 1. Sec. lib. 1. cap. 2.*

3. Eidem S. Apostolo templum magnificum Goæ excitari à Prorege Constantino, curavit P. Consalvus Silveria, post expeditionem Damanensem feliciter absolutam, ut regiones sanguine suo tinctas, veræ fidei lumine iterum illustraret, protegeretque recentes Evangelii prædicatores. *Sacch. hist. Soc. p. 2. lib. 3. n. 13.*

Eodem die obierunt.

4. Romæ annô 1577. P. Joannes Polancus, Hispanus. S. Patri Ignatio, valde utilem præstitit operam in gubernanda, & provehenda Societate, vir non minùs Religiosus, quàm prudens ac doctus. Quamvis autem, tanquam publico Societatis Secretario, in-

gens

gens negotiorum congeries incumbere-
ret, concionibus nihilominus, sacris-
que lectionibus simul operam dabat,
idémque, & Doctrinæ Catecheticae, &
Procuratoris Generalis officium admi-
nistrabat, nec à culinæ, triclinijque
muneribus erat immunis. Eandem o-
peram præstitit S. Patris successoribus,
Jacobò Laynez, & Francisc. Borgiæ,
erátque maximè mirandum, quòd in
tam variarum maximarúmque occupa-
tionum concursu, Polancus eodem
semper esset vultu, eandémque animi
serenitatem præferret semper. Post
obitum S. Francisci Borgiæ præfuit So-
cietati, & Congregationi Generali III.
ut Vicarius Generalis, denique Visita-
tione Siciliæ laudatè perfunctus, vita
quoque religiosissima defunctus est. *So-
tuell. in bibl. Soc.*

5. Friburgi in Helvetia, annò 1589.
P. Petrus Canisius, Belga, magnum rei
Catholicæ columen in Germania, in-
fractus hæreticorum malleus, à quibus
præclaro scommate appellabatur *Canis
Austriacus*; quòd Ferdinandus Cæsar
illo

illo potissimum uteretur ad varias contra sectarios expeditiones, à Catholicis verò passim elogio *Germaniæ Apostoli* honorabatur. Laboribus Apostolicis Italianam, Austriam, Bohemiam, Germaniam, ac potissimum Bavariam excoluit, ut meritò de ipso dicere consueverit piissimus Baviaræ Dux Albertus: *Petrus Canisius, & Paulus Hoffæus, ipsi nos docuerunt legem tuam Domine*, Poloniam quoque jussu Pauli IV. cum Apostolico Nuncio invisit, & Clerum præcipuè in fide confirmavit; à Pio IV. Pont. Max. specialibus literis ad ipsum datis, laudatus, ut indefessus fidei zelator; à Gregorio XIII. Romam evocatus, ut collato consilio Germania juvaretur, persuasitque Canisius Pontifici optimo, ut Collegium Germanicum in Urbe ad incitas redactum, resuscitaret; quod ille præstitit abunde. Apostolicum fidei zelum par comitabatur Humilitas, & Obedientia. Illa suadente infulas Viennenses oblatas à Cæsare non admisit; hac innuente, pari promptitudine, & ascendebat ad sublimia, & descendebat

debat ad ima, honoratus à DEO in vita, & post mortem multis naturam supergressis gratiis.

6. Cordubæ in Hispania, an. 1576.
P. Franciscus Gomez, Hispanus, vir planè columbinæ simplicitatis, & mansuetudinis, sive cum externis conversaretur, sive domesticos gubernaret. Testata hanc ejus indolem candidissima Columba, quæ ipso Pentecostes die, super sacrificantis caput confedit, & semel iterùmque abacta, rediit, donec ab ædituo in sacrarium asportata est.

7. Antverpiæ in Belgio, annò 1624.
P. Joannes Isenbrant, Belga, ad omnem Obedientiæ nutum mirè promptus. Quidquid demandaretur vel nutu Superioris, singulari alacritate reponebat: *Libenter*. Hauſto pridie ab agris morbo sublatus, cùm jam 8. horis in sarcophago jacuisset, Frater verò, quo socio usus erat, fortè illac transiret, audivit clarè, & distinctè al-lapsas è tumba, velut viventis P. Joannis, voces: *Libenter! Libenter! Libenter!* Visus paulò pòst à quodam Patre cælesti

lesti splendore gloriosus, monuitque eundem de imminente morte, quæ brevè secuta est.

XXII. DECEMBRIS.

I. **I**N Transylvania Generali conventu, cùm heri annò 1588. in Societatem atrociter inveci essent Arian, & Calviniani Pseudo-episcopi, hodie in Conventum admissus P. Wujecus Provincialis cum aliquet Sociorum, solidè calumnias refellit, ostendendo: quàm fideliter Societas operam suam instituendæ juventuti, juvandisque Catholicis impenderit; quàm pacis ubique tranquillitatísque, multas licet vexationes perpeffa, non studiosa modò, sed, & custos fuerit &c. Egressis è templo, ubi Conventus agebatur, Patribus, Hæretica Nobilitas, quanquam multum repugnantibus Orthodoxis, & ipso Regni Thesaurario Acatolice, Sombrio, mittunt libellum ad Principem, iterum flagitantes, ut è regno idololatria, & ejus propagatores Jesuitæ, ejiciantur. Sed
ref-

respondit Sigismundus Princeps Ba-
thoreus: nec Præceptores suos (à no-
stris enim literis institutus fuerat) nec
homines sibi à Patre, ac Patrono, Ste-
phano Rege Poloniæ, commendatos,
& à regno receptos, indictâ causâ, pel-
li abs se decere; cum præsertim ejus-
religionis essent, quam ipsemet seque-
retur; & aliqui etiam non Catholici,
affirmarent, eos regno opportunos esse,
& ad suorum institutionem liberorum
retineri, postularent. Hæc tunc Si-
gismundus Princeps insigni animi for-
titudine, cui utinam constantia non-
defuisset. *Sacchin. hist. Soc. p. 5. lib. 8.*
num. 53.

2. Annô 1592. Clemens VIII. De-
cretum misit Nuncio Apostolico in-
Belgium de confessione Paschali facta
religiosis, in quo hæc habentur: præ-
senti nostro decreto sancimus, licere
secularibus, Christi que fidelibus uni-
versis liberè Missas diebus Dominicis,
& aliis majoribus Festis audire in Ec-
clesiis tam Fratrum Prædicatorum,
quàm aliorum Mendicantium, nec non
etiam

etiam Collegiorum Societatis JEſu, juxta illorum privilegia, & antiquas conſuetudines, dummodo id in contemptum Eccleſiarum Parochialium non faciant; & tam dictis Fratribus Prædicatoribus, & Presbyteris dictæ Societatis, quàm aliis privilegiatis prædictis, quibus id à Sede Apoſtolica indultum eſt, idoneis tamen, & ab Ordinario approbatis, peccata ſua, etiam Quadrageſimali, & Paſchali, & quovis alio tempore, confiteri licitè poſſe, dummodo tamen ſeculares Chriſti fideles Sacramentum Eucharistiæ die feſto Paſchalis Reſurrectionis, in propria Parochia ab eorum Parocho ſumant.

Eodem die obierunt.

3. Londini in Anglia, annò 1642.
P. Thomas Hollandus, Anglus poſt ſtrenuos, & admodum fructuoſus labores, conſuetâ Sacerdotum Catholico-
rum carnificinâ, ſublatus eſt. Judex ipſe diſertè pro tribunali faſſus eſt: nihil criminis habere P. Thomam, quàm
quod

quod Sacerdos Catholicus esset. Audita capitali sententiâ lætus respondit : *DEO Gratias* : in carcere verò Socios invitavit ad Hymnum Ambrosianum secum recitandum. Moriturus aiebat, se Catholicum esse Sacerdotem, & Jesuitam, paratum autem, religionis causâ pro DEO ponere vel tot vitas, quot haberet capillos in capite, quotve in Oceano essent guttæ, & Perfectiones in DEO. Cæterum in Conversatione cum externis, & domesticis, tantâ pollebat gratiâ, & eruditione in ferendis Colloquiis spiritualibus ; *ut conflatus è Spiritu, & Bibliotheca librorum Spiritualium*, diceretur.

4. Monachii in Germania an. 1634. P. Matthæus Raderus, Germanus Tirolensis. Insigni constantiâ Rhetoricam docuit annis 22. ob excellentem peritiam, eruditionem, & elegantiam linguarum Atticæ, & Romanæ, à doctissimis id ætatis viris, Justo Lipsio, Martino Delrio, Velfero &c. magnis encomiis celebratus. Memoriâ semper fuit vegetâ etiam in fracto laboribus

ribus corpore, moribus verò innocentissimis, & suavissimo agendi modo, è religiosa humilitate nato. Eruditionem viri singularem testantur volumina ab ipso edita, præsertim ad illustrandos authores Græcos, & Latinos quosdam Classicos: Viginti duo recenset. *Sotuell. in bibl. Soc.*

XXIII. DECEMBRIS.

I. **I**N Indiam Orientalem an. 1549. pervenerunt geminæ, à S. P. Ignatio datæ Epistolæ, quarum altera S. Xaverius nominabatur, Sociisq; præficiebatur Præpositus Provincialis per Indiam, & transmarinas regiones in Oriente, adeoque tunc primum India facta est Provincia Societatis, distincta à Lusitana. Alterâ conferebantur Xaverio gratiæ omnes, & Privilegia à Sede Apostolica collata Præposito Generali Societatis. *Bartolus in Vita S. Xav. lib. 4. n. 13.*

2. Annò 1579. Gregorius XIII. Religiosis Societatis Jesu concessit, ut in suis Ecclesiis obtinere possint Indulgen-

gentias omnium aliarum Ecclesiarum in locis, in quibus commorantur, si ante altare in quo Sanctissimum Sacramentum Eucharistiæ reconditum est, in ipsius Ecclesiis Societatis, oraverint pro S. Romanæ Ecclesiæ exaltatione, hæresum extirpatione, & inter Principes Christianos fovenda pace. Breve incipit : *Cùm sicut accepimus.* Ex. Bullar. Soc.

3. Annô autem 1656. Alexander VII. insignem, & planè paternam dedit Epistolam in forma Brevis, ad Serenissimam Remp. Venetam, quibus eam hortatur ad restituendam Societatem in Dominium suum. Labores, inquit, quibus uti fideles operarii in Christi vinea, Societatis Jesu Religiosi exercentur, fructusque, quos Domino benedicente ex illa percipiunt, Nobilitatibus vestris probè cognitos ac perspectos esse, non dubitamus. Adeò enim uberes sunt, ut bonus eorum odor longè sese latèque diffuderit, & ad longinquas etiam remotasque regiones jam olim pervenerit. Nos,

Pars IV.

Q

quo-

quorum humilitatem supremus ille Paterfamilias ac Dominus, domûs suæ custodiæ, & agri sui cultioni præposuit, sollicitudinis nostræ debitum, ac præcipuam curam esse putamus, utiles adeò fervos, ac traditis à Domino talentis augendis inprimis oportunos, peculiari charitate complecti &c. Concludit postea: Dignam itaque prudentiâ vestrâ, dignam pietate, dignam perpetuâ in nos observantiâ, ac maximopere ad divinum auxilium impetrandum, opportunam rem facietis, eos quàm primùm in nobilissimam istam civitatem, omnémque vestram ditionem recipiendo &c. *Gomez in Elog. Soc. p. 1. Classe 1.*

Eodem die obierunt.

4. Mauriaci in Gallia, annô 1610. P. Robertus Cuiſſotus, Gallus, ad omnem virtutem ita formatus: ut Ruthenensis Antistes diceret: Solo hujus Patris aspectu, cælestes quosdam divini amoris igniculos aspicientibus injici. Humilitate erat tam profundè solidé-
que

que fundata, præsertim in Christo Crucifixo, ut negaret, se ullis dæmonis machinis posse ad arrogantiam inflari. Moriturus, suavissimè recolebat illud Apostoli: *Sive vivimus, Domino vivimus, sive morimur, Domino morimur.*

5. Carpentoracti in Gallia, annò 1658. P. Balthasar de Bus, Gallus. Ab ipso initæ Societatis exordio, totus fuit in carne spiritui subjuganda, ideóque unde poterat, tum veterum Patrum, tum recentiorum conquirebat heroicæ mortificationis externæ exempla, & quantum per Superiores licuit, æmulabatur. Sic subjugata carne, spiritum ejus tantis implebat DEUS cæli deliciis, ut illi nimix, & subinde suspectæ viderentur. Cogitatione pariter ac amore ità adhærebat DEO: ut diceret, difficile sibi esse, mentem ad creaturas convertere. Sub mortem, magno animi sensu, recitavit triste illud Ecclesiæ carmen, *Dies iræ, dies illa,* & ut securior, inter Amorem, & Timorem DEI, transiret ad beatam Æternitatem. Adjecit & hymnum Am-

brofianum: *Te DEum laudamus*, in gratiarum actionem, quod in Societate moreretur. Ad hanc ut vocaretur, eamque ingrederetur, ferventibus quatuor annorum precibus apud DEUM institit. Magnus DEI servus, per omnem Galliam celeberrimus, Cæsar de Bus, Patruus nostri, Patris Balthasaris.

XXIV. DECEMBRIS.

I. **A** Nnô 1589. in Japonia, regno Arimæ Christiano, inventa est Crux prodigiosa in medio diffissæ arboris aridæ, quam Japones Taram vocant, putantque fugare dæmones. Cum enim ligna pro festis Natalitiis Christi paraturus, exiisset Michaël quidam Christianus, aridum truncum viæ imminentem securi stravit, cumque fississet medium, in quavis fissæ arboris parte apparuit crux è ligno alterius speciei, similiter diffissa, ut in quavis trunci parte crux appareret, cujus longitudo erat dodrans palmi, seu spithama. Inter ceteros ad prodigii famam accurrentes, adfuit etiam Protasius

sius Rex Arimæ , cui ante menses sex per quietem visi duo quidam cæliPrincipes , nunciârunt : *Esse in terris ipsius signum Jesu.* Hic ergo cùm vidisset prodigiosam illam Crucem , non dubitavit , eam esse signum JESU , de quo nuper monitus fuit. Prostratus igitur humi , O , inquebat , ùt te libens , gratusque accipio cœlo missum pignus ! *Ede , quid hoc signo imperes , Christe : parati ad Crucem ferendam sumus.* Sub hæc Crucem argentea inclusam theca , in qua videri trans pellucidam crystallum posset , Arimam ipse portavit , ubi longè celebrior facta est , secutis ad eam curationum ingentibus miraculis : ad quorum evidentiam , etiam ethnici ità commoti sunt , ut ex ipsis ante finem sequentis anni 1590. undecim millia Arimæ sint baptizati ; in variis verò Ximi locis , usque ad novem millia. Verùm non solum benedictionis , sed etiam gravioris imminentis persecutionis ea crux signum fuit. *Sacchin.hist. Soc. pag. 5. lib. 9. n. 322. & seqq.*

2. In Lusitania conabatur Ven. P. Franciscus Suarez expedire se curâ Prælectionum Theologicarum in Academia Conimbricensi in quibus jam ultra annum trigesimum tumibi, tum alibi processerat : Sed obstitit Philippus III. Rex Hispaniæ, & Lusitaniæ, datis ad eum literis hoc die, annô 1611. urgendo : ut saltèm triennium adhuc ei labori, Ecclesiæ, & ditionibus suis, tam utili, impenderet, quibus evolutis, iterum institit, ut unum adhuc annum superadderet. Tam eximiam habuit opinionem de Doctore illo, quamvis plurimi alii in doctissima Hispania, & Lusitania non deessent. *Massejus in Vita cap. 17.*

Eodem die obierunt.

3. In Brasilia, annô 1554. Petrus & Correa, & Joannes Sofa, Lusitani in odium fidei nobiles victimæ ceciderunt. Erat primùm Petrus turmæ militaris Ductor, miræque sagacitate venabatur Brasilos barbaros, Lusitanis in servitutem vendendos. Monitus resi-

puit,

puit, atque ut miseros Brasilos è captivitate diaboli in libertatem filiorum DEI assereret, Societati sese addixit; in qua dum indefesso labore, miraque dexteritate salutem illorum promovet, unà cum Fratre Sosa, à barbaris obrutus sagittis occubuit, Christianis unicū Magistrum, omnium amicū, fratrem, & patrem deplorantibus.

4. Anconæ in Italia, annō 1587. P. Claudius Matthæus, Gallus. Humili stirpe ac paupere domo natus, virtute ac ingenio eò evasit, ut Henricus III. Galliæ Rex, frequenter per duas trêsvē horas ab ejus ore penderet. Dux Guisus ferè quotidie perfamiliariter eo utebatur etiam spiritualibus S. Ignatii Exercitiis per dies 40. ab ipso excultus. Cū Provinciam gubernaret, certior fiebat divinitus, quoties aliquis in Provincia moriebatur. Claudium Aquavivam in Præpositum Generalem eligendum, diūque illi muneri præfuturum, cælitus didicit, ac prædixit. In postremo Romam itinere, quotidie per horæ dimidium Exhortationem habebat

bat ad comites, vel ad aliquem famulorum. Redeuntem in Galliam, Anconæ mors occupavit.

5. Hispali in Hisp. annô 1584. P. Georgius Alvarez Hispanus. Magna fiti salutis animarum ardebat, magna in permovendis ad lacrymas obstinatis peccatoribus efficacitate pollebat. Persuasit aliquando Parenti suo, ut Exercitiis Spiritualibus apud nos animum excoleret: Sed simul P. Rectorem oravit, ut illi calceos faciendos vel reficiendos daret tempore exercitii manualis; esse enim arte sua sutorem. Visus est non ab uno, nec semel, inter orandum cælesti lumine circumfusus. Morientem Rodericum de Flores rogavit P. Georgius: Ut celerem ipsius mortem impetraret. An non posses, ajebat, mihi à DEO obtinere, ut proximum Christi nascentis diem in cælo celebrem? Recepit Rodericus, id se curaturum. Et P. Georgius brevî æger, scilicet undecimâ Decembris, hoc die optata morte migravit è vita.

XXV. DECEMBRIS.

I. **A** Nnô 1538. ipsa Natalis Christi nocte, S. P. Ignatius Romæ ad Præsepe nati DEI, in Basilica S. Mariæ Majoris, ad Nives dicta, primum Missæ Sacrificium DEO obtulit, post præmissam plus quàm unius anni præparationem. *Nada si in Indice Memor.*

2. Granatæ in Hispania annô 1560. Concionatorem è Societate agebat P. Joannes Bapt. Sancius, cum ea in animos auditorum autoritate, ut quò quò vellet illos flecteret. Fuit, cùm in nosocomio, quod S. Joannes DEI erexerat, confertum auditorem è Clero, & primariis aliis viris, ad opera misericordiæ invitaret, præsertim in re valde angusta ejus domûs. Inter alia: *Eritne*, inquit, in hac tam insigni corona, qui exemplo S. Martini, velit nudum Christum in suis pauperibus operire? Vix dixerat, cùm profiliens in medium Sacerdos quidam, pretiosum sibi detractum pallium ad pedes

Patris abjecit. Exemplum confestim secuti alii super alios, quidquid ad manum habebant, in unum conjiciunt cumulum, pecuniam, annulos, pallia, fagas, thoraces &c. ut Sancius inclamare debuerit: Satis esse, superque. Eandem industriam eadem felicitate repetiit ipso Christi Natalis die, hortando, ut argentem nudumque Christum operirent. Tam facile calefacit Auditores ardens Orator. *Sacchin. hist. Soc. p. 2. lib. 4. n. 178.*

3. Apud Sinas Pechini, urbe regia, tandem annô 1609. ipso Dominici Natalis die aperuerunt Nostri Sacellum elegans, Europæo more constructum, cum aris duabus, altera Christo Salvatori, altera ejus Parenti Virgini dicata. Neophytorum ingens fuit concursus, sed major Ethnicorum, quorum non pauci per eam occasionem gregi Christi sunt aggregati. *Trigaultius in Exped. Sinens. lib. 5. c. 15.*

4. In Gallia, ut Lugdunum, urbem amplissimam, ab hæresi plenè purgaret

ret P. Edmundus Augerius, qui supra
duo millia hæreticorum ibi converte-
rat, ex voluntate Senatûs, aggressus
est cum aliis quibusdam Doctoribus bi-
bliopolia recognoscere. Congesta est
infinita vis librorum pestilentium, qui
ipsa nocte Nascentis Christi incensi ma-
gna luce perfuderunt cælum, conti-
nuatum est incendium etiam per se-
quentes duos dies. *Sacchin. hist. Soc. p. 3.
lib. 3. n. 161.*

5. In Transylvania annô 1588. alia
fuit facies. Ab hæreticis Gubernatore
Getzio, & Nobilitate editum decretum,
ut ex omni Transylvania intra 25. dies
excederent Jesuitæ, nec ulli fas esset,
eos apud se habere, multaque alia
contra Religionem Catholicam decre-
ta; Princeps Sigismundus coactus in
verba impii decreti jurare. *Sacchin. hist.
Soc. p. 5. lib. 8. n. 61.* In Livonia quo-
que Rigæ, ingens tumultus excitatus
ab hæreticis annô 1585. *Idem ibid. lib.
5. n. 82.*

6. Post mortem Pauli IV. diu inter

Cardinales de eligendo Pontifice concertatum, quorum plerique subito motu Laynium, Societatis Jesu Generalem, virum omni exceptione majorem eligendum proclamârunt. Sed tandem in die Natalis Christi, omnes in Joannem Angelum Medicinum Mediolanensem convenerunt. Coronatus est 8. Idus Jan. dictusque Pius IV. cujus cellæ supervolitans columba, & in ea quiescens creditur Pontificatum prænunciassè. *Brietius.*

Eodem die obierunt.

7. Fremonæ in Æthiopia, an. 1593: P. Emmanuel Fernandez, Lusitanus, Patris Andreæ Oviedi, Patriarchæ, Socius, laborumque ac periculorum confors. Nestoriano Monacho contra Catholicos Imperatorem concitanti, prædixit: Catholicos ab Imperatore nihil passuros, ipsum autem pseudomonachum, brevi ad tribunal divinum rapiendum, prout evenit. Mortem, quam octiduo ante prædixit, inter liquidissima solatia oppetiit, compa-
renti

renti enim sibi DEIparæ V. *Ab Domina mea ! aiebat : Ab Domina mea !* Petenti Francisco Lopez Coadjutori, ecquid esset ? respondit : *Vidi Virginem DEIparam, pulchritudine Divina mirabilem. Sine me, sequi abeuntem.* Et secutus est.

8. Nangasachi in Japonia, an. 1628. Michaël Nacascima, Japon, odio fidei interemptus. Christianam rem egregiè promovit in Japonia, non uno fluctuario honoratus. Denique comprehensus solito æquæ in os infusæ, & mox violenter cum sanguine expressæ, tormento cruciatus est. Soli torrendus expositus, leni aura è cælo aspirante, recreatus est. Deinde bulliente sulphurea aqua, quæ ex monte vicino manat, frequenter perfusus, & per stagna ejusdem aquæ raptatus, cum Christum, & fidem constanter profiteretur, extinctus, seu potius cælo ortus est.

9. Londini in Anglia, annô 1628. P. Joannes Bennetus, Anglus ob fidei & animarum zelum gravissimis carceribus, & acerbissimis tormentis excruciat-

ciatus. Quibus tamen omnibus longè acerbius excogitavit, & adhibuit tormentum hæretica rabies; quando in angustum cubiculum compacto P. Joanne, immisit spurcissimorum juvenum turmam, qui ante oculos Viri castissimi omne genus fœditatum exercuerunt. Sed omnibus infractus, proscriptus tandem est ex Anglia, intentata dira morte, si rediret. Rediit tamen, & totis 35. annis in laboribus Apostolicis, & quotidianis mortibus exactis, quievit in pace, Viri Sancti elogio passim honoratus.

10. In Belgio annò 1690. P. Cornelius Hazart, Belga. Per annos viginti, & ultra Concionibus sacris Antverpiæ fati occupatus: ut non sola voce, sed stylo etiam prædicaret, tantum temporis invenit vir zelosissimus: ut præter Tomos 7. Historiæ Ecclesiasticæ, in folio, Controversiis fidei distinctos libros 37. elucubrârit, edideritque. *Sottuell. in bibl. Soc.*

XXVI. DECEMBRIS.

I. **C**Ontigit annò 1599. insignis
visio S. Mariæ Magd. dePaz-
zis, quando in extasim rapta, in festo
S. Stephani Protomartyris vidit: DE-
UM S. Joannis Evang. animâ ità dele-
ctari; ut quodammodo præter illum, ne-
mo esse in cælo videretur; quod idem
præstabat DEUS animæ S. Ignatii Soc.
Jesu Fundatoris. Nam, ut ipsa San-
cta subdit: Idem est S. Joannis cum S.
Ignatii, spiritus. Amborum enim
fuit scopus hic, & finis; amor, & cha-
ritas in DEUM, & proximum: amore
atque charitate homines trahebant
ad DEUM. Tum addit: nullus feli-
cior in terris nunc viget, quàm Igna-
tii spiritus, ejus enim filii in regendis
animis contendunt potissimùm, ut sci-
ant; quantopere DEO placeat, inte-
riorem excolere hominem, & interio-
ribus exercitiis se dare. His enim ef-
ficitur, ut ardua, & difficilia facilè
obeantur: nam virtus interior lumen
animo iufundit, ex quo nascitur is a-
mor,

mor , quo amata omnia dulcescunt. Videbat præterea, Ignatii filios , quoties in terris hoc modo cum proximis agerent, toties illam instaurare, quam ex Ignatii anima DEUS percipit, voluptatem. *Bartolus in Vita S. Ign. lib. 2. n. 47.*

2. In Africa annô 1561. hoc die, potentissimum Monomotapæ Regem adiit P. Consalvus Silveira. Antequam Regem accederet, præmisit ille Ducem exercitus sui Antonium Cajadum Lusitanum, qui suo nomine Consalvum saluaret, ac munera deferret, ingens auri pondus, boves permultos, famulosque in usus domesticos. Quæ cum omnia officiosè remisisset Consalvus, tanquam statui suo non accommodata: miratus est Rex eam animi excelsitatem. Advenientem excepit ea humanitate, quam nec stipendiariis sibi Regibus præstare solebat. Ubi verba salutis æternæ facere cœpit, eam illis gratiam dedit DEUS, ut intra breve tempus Rex cum Matre sua, multisque Proceribus sit baptizatus. *Sacchin. hist. Soc. p. 2. lib. 5. n. 219. &c.*

3. In

3. In Italia Robertus Bellarminus, juvenis adhuc annorum 22. nec gustatâ adhuc Theologiâ, ad stuporem concionatus est in templo primario Montis Regalis. Primam dixit concionem heri, quam cum summa voluptate audissent Prælati, & cives, legatis ad Collegium missis, institerunt, ut altera etiam die, S. Stephano sacra, non gravaretur eos reficere verbo DEI. Erubuit Robertus, & cum temporis brevitatem opposuisset ad concionem parandam, repositum est: quidquid diceret, ratum gratumque futurum. DEO ergo confisus, dixit cum ea satisfactione: ut Canonici omnes acclamârint; heri audivimus te concionantem, hodie DEUM per te. Rector Collegii scribens de his ad Generalem, non dubitavit, Bellarmino juveni accommodare illud: Nunquam sic locutus est homo. *Petrus, in Vita lib. 3. cap. 2.*

Eo-

Eodem die obierunt.

4. Rhemis in Gallia , annô 1654. P. Petrus Cellot , Gallus , vir ad omnes apices legum , & consvetudinum nostrarum formatus. Raro illo elogio celebrant eum Annuæ : quòd cùm Sacras Literas explicaret quatuor aut tribus Auditoribus , non minùs libenter , & diligenter parabat lectiones , quàm si frequentissimum haberet Auditorem.

5. Carpentoracti in Gallia , annô 1628. Jacobus Vasserot , Coadjutor , Gallus. Cùm luem publicam ardere videret , ut suppetias ferre posset laborantibus , impetravit à Superioribus. Pridie autem , quàm egrederetur ad opitulandum infectis , per quietem spectabilem habuit Christum D. Sed tergo ad se converso procedentem. Consternatus hoc viso , flexis genibus conabatur eum sequi , humillimèque peccatorum suorum veniam flagitabat ; & mox vidit Christum facie ad se conversum , audivítque dicentem : *Dimit-*
tun-

tuntur tibi peccata tua. Expergefactus, incredibili folatio est perfusus; & mox facta Generali exomologefi, inter communicandum tantam vim profudit lacrymarum, ut ipfi Sacerdoti communicanti eas exprimeret. In Xenodochio, infectorum eam curam habuit, ut Pater omnium videretur, donec & ipse charitate immolatus est.

6. Ratisbonæ in Germania an. 1649. Marcus Grandl, Germanus. Coadjutor impiger & accuratus. Ut frequentius mortem haberet in mente, sandapilam ipse sibi construxit, quæ semper sibi verfaretur ante oculos. Profuit viro bono ea cautela. Nam dum univerfæ vitæ labes quadam die confessione diligenti, fanus adhuc, ad aures Sacerdotis deponit: repentinâ apoplexiâ ipfo in opere pio oppreffus est, Sacerdote absolutionem maturante, dum adhuc fpiraret.

XXVII. DECEMBRIS.

I. **S.** Joanni Evang. fpeciali devotione affectam effe Societatem, decet:

decet : tum quia unus est S. Ignatii, & Joannis spiritus ; prout revelatum S. Mariæ Magdalenæ de Pazzis : tum quia eximiam illius æstimationem prodidit adolescenti cuidam de statu vitæ deliberanti Parisiis. Is cùm liberiore vita relictâ, magis probam instituisset : noctequadam percepit vocem, ad constantiam se adhortantis. Post octiduum similiter monitus, quæsit : quis esset, qui loqueretur. Responsum est : sum tui cognominis, Joannes, Evangelista. Capuccinûmne, an Carthusianum agere placet ? Ut DEO visum : reposuit adolescens. Rursus post octiduum comparet Apostolus, datâque in manus schedulâ, en, inquit, tres tibi offeruntur Ordines, quem voles, elige, ego amplius non revertar. Erant autem in scheda duorum Ordinum nomina argenteis scripta literis ; tertium nomen, quod erat, Societatis Jesu, aureis. Intellexit adolescens mysterium, sibique consuluit Societatem ingressus. *Imago primi Sec. Soc. lib. 2. cap. 9.*

2. In Transylvania latus pariter ac tristis illuxit hic dies Sociis proscriptis. Latus: quòd digni habiti essent, pro Nomine Jesu contumeliam, & bonorum omnium jacturam pati. Tristis, quòd regio tam ampla deferenda esset, & tam copiosus Catholicorum grex in medio luporum relinquendus, unà cum principe Sigismundo, Catholico quidem, sed cui hæretici jam dominabantur, ità: ut nemo Patrum, etiam per supplicem libellum, aut literas, ipsum convenire posset. Erat Albæ P. Joannes Lelesius, qui principem à pueritia educârat, & instituerat, Religionémque Catholicam in Transylvania quàm maximè propagârat ac sustentârat; is cùm ab aliquot annis paralyticus jacuisset, ut mortem jam vicinam ibidem opperiretur, impetrare non potuit, Meggesio, ubi conventus Nobilitatis est habitus, hodie proficiscentibus, Patribus tam vehemens coorta est procella, ut tectum templi, in quo proscriptionis decretum promulgatum fuit, & caminum
ab

ab domo Principis, & pontis Albani partem disjecerit. *Sacchin. hist. Soc. p. 5. lib. 8. n. 61.*

Eodem die obierunt.

3. In Anglia annô 1656. P. Andreas Vitus, Anglus. Apostolicis laboribus patriam usque ad octogesimum ætatis annum strenuè juvit. Conjectus denique in carcerem, cùm consueto sibi jejunio in pane, & aqua, attritum, & exhaustum corpusculum bis quot hebdomadis maceraret, carceris custos eam severitatem stupens. Si ità rem agere pergeret, inquiebat, minimè parem fore, ut è Tiburni furca rectus penderet. Mihi verò, respondit Senex, istud ipsum jejunium abunde virium subministrat, ad quidlibet causâ Christi Domini mei, perferendum. Crescente deinde languore, cùm jam animam acturus videretur: Nondum, aiebat, venit hora mea, aut dies S. Joanni Evangelistæ facer. Jam dies cùm advenisset, vocem audivit: *Hodie mecum eris; & munitus Sacramentis,*
prout

prout petierat, feliciter ex utroque ergastulo evolavit.

4. Gandiæ in Hispania, annô 1570. Petrus Aldea, Novitius Scholast. Hispanus. Magno fervore ad solidam eminentemque virtutem ferebatur; sed cælo jam maturus, raptus est. Eodem tempore, quo Petrus Gandiæ moriebatur, Valentia Catharina Ferraria, pia mulier, cujus hospitio ante initam Societatem ille usus fuerat, cum nocte intempesta orationi instaret, odore suavissimo sibi perfundi videbatur. Postridie Francisco, illius marito, speciosus apparuit Petrus, & apprehensa ejus manu, dixit: Se illius memorem esse, prout olim promiserat. Vidit quoque octennis filiulus Petrum, unâ cum 40. Sociis, floreis fertis redimitos, & palmis instructos. Quæ cum Catharina manè in Collegio Sociis retulisset; adfuerunt paulò post Gandiâ literæ, quibus mortis Petri tempus, cum prædictis bene congruens, nunciabatur.

5. Viennæ Austriæ annô 1634. P. Joannes Hirtzette, Lotharingus, glorioso

rioso labore pestiferis impenso consumptus est cum tribus Sociis. Fuit is annus tam funestus Germaniæ : ut præter innumeram populi multitudinem, è nostris 64. variis in locis, obsequiis pestiferorum sint immortui.

XXVIII. DECEMBRIS.

I. **C**laudiopoli in Transylvania, post promulgatum proscriptionis decretum, deliberatum à nostris est : Anparendum esset inniquissimo decreto ; vel sparsim, & incognito, permanendum? Audendum, etiam cum vitæ periculo, censebant plerique, nec committendum, ut tam fortiter, & feliciter cœpta facilè deferantur, & cum populo Catholico Princeps Sigismundus, velut agnus inter feras bestias relinquatur. Nondum esse ventum ad tormenta, posse fieri, ut procella hæc, quò major esset, eò citiùs detonaret. Ex altera parte, cedendum suadebat, inprimis monitum Christi, ut orta in una civitate persecutione, recipiamus nos ad aliam ; deinde nè re-
fra-

fractarii videamur , & quod hæretici
 continuò clamant, legum contempto-
 res, & seditiosi. Vincendum potius
 esse in bono malum ; fieri posse, quod
 non rarò fit, ut modestia exarmet fu-
 rorem , & patientia sævitiem. Ubi
 viderit nobilitas clausam Academiam
 Claudiopolitanam, alia quoque Colle-
 gia, & Gymnasia desolata, prounum
 est, ut amissi boni sensus tangat illam.
 Carendo enim magis, quàm fruendo,
 plerumque rerum pretia cognoscimus.
 His, & similibus in utramque partem
 allatis, Proprovincialis censuit, ad
 Principem Sigismundum decissionem
 esse referendam. At is, postquam se-
 rò tandem eum licuit convenire, cum
 laudasset operam sibi, & populo à So-
 cietate præstitam, cedendum iniqui-
 tati temporis putavit, ultròque viati-
 cum obtulit, & virtutis testimonium.
 Sic finem habuit prima Societatis in
 Transylvania commoratio. Sociorum
 alii in Poloniam rediêre, alii in Au-
 striam concessêre, alii abiêre in Mol-
 daviam, quo vocabantur. Claudius

Generalis non probavit, quòd omnes
exceffissent. *Sacchin. hist. Soc. p. 5. lib. 7.*
num. 62.

Eodem die obierunt.

2. Valentiaë in Hispania, annò 1583:
Michaël Gubernus, Hispanus. Eccle-
siaften quamvis ageret, tranquillo dul-
cique dicendi modo amabilem: ob so-
lidas tamen, quas adferebat, rationes,
mirè fuit efficax, & in aula, atque ubi-
que acceptus. Incredibili amore te-
nebatur erga Christum Infantem, cu-
jus effigiem passim dulcissimis lacrymis
rigabat: ab illo, dicebat, se suas habe-
re conciones, & omnia. Ingrediendi
aliquando Bibliothecam, occurrit In-
fans JESUS; & cum P. Michaël præ-
tenderet, sibi jam prohibitum esse, de
illius Infantia meditari; respondit
Parvulus: *Vade, & pete veniam, ut me-
cum possis loqui.* Ivit, & impetratâ ve-
niâ redux, dulcissima cum JESU suo
miscuit colloquia.

3. In Gallia, annò 1623. P. Nico-
laus Pollienens, Sabaudus, silentii, &
DEI;

DEIparæ V. amantissimus. Compa-
ruit ea viro gravi, & probo è clero, æ-
gro, sed vigilantì, comitèmq̃ue habe-
bat P. Nicolaum, quem iussit: ut ægri
pectus tangeret. Tactus ægro saluta-
ris fuit. Ipse Pater cùm adversa labo-
raret valetudine, geminos è Sociis Ani-
cium euntes rogavit ad sacros Divi
Francisci Salesii cineres, id sibi impe-
trarent; ut die, quo ille migravit è vi-
ta, id est, die SS. Innocentibus sacro,
& ipse migraret. Oratum, & impe-
tratum.

4. Bruxellæ in Belgio annò 1630.
P. Joannes à Gouda, Belga, Ecclesia-
stes eximius non solùm oris facundiâ,
sed etiam vitæ exemplò. Quàm po-
tens verbo in cathedra, tam taciturnus
domi, quamvis ingenii esset admodum
amœni. Rogatus quando suas concio-
nes esset typis editurus? faceta humili-
tate respondit: *Jam esse editas*; quasi
non sui, sed alieni ingenii partus essent.
Paupertatis studio, fere vacuum, & ina-
ne incolebat cubiculum; Calaino uno
totos decem annos usus est; quamvis

complures elucubrârit, edideritque libros contra Sectarios. Tria optavit pro morte: ut non lenta, sed præcipiti morte decederet; ut die aliquo Mariano; ut inter labores. Obtinuit omnia. Fractus enim concionibus per Adventum habitis, cùm hoc die, qui Sabbatum erat, mensæ communi accumberet, & finem prandii expectaret: derepente linquitur animo, moxque sacro inunctus oleo, placidissimè expiravit. *Sotuell. in bibl. Soc.*

XXIX. DECEMBRIS.

I. **P**lus IV. Pont. Max. vindicem famæ Societatis epistolam dedit annô 1564. ad Maximilianum Imperatorem. Sparserat enim non solum per Urbem, & Italiam, sed etiam Germaniam, quidam Prælatorum, quos in his partibus vocant, libellos famosos, quibus præter crimina afflicta, eam traducebat, & omnium odio propinabat, ut Religionem diabolicam, nationem execrandam, barbaricam sectam. Eò erumpunt impotentes animi motus,

tus, ubi non ratio, sed cupiditas, & invidia dominantur. Deprehensum tandem Authorem privat officio Pontifex, jubetque dari in vincula, & severè puniri. Nec fanè grave supplicium effugisset, nisi pro more suo adnitente Societate, Pontifex, ad agendum clementiùs flexus fuisset. Ad infamiam tamen Societatis evitandam vel abstergendam, literas laudis, & commendationis plenas dedit ad Imperatorem, Cardinalem Augustanum, Ecclesiasticos Imperii Electores, atque Bavarix Ducem, postquam à Cardinalibus Judicibus, quibus causæ cognitionem commiserat, pro Societate pronunciatum est, non sinè elogio ejusdem. *Sacchin. hist. Soc. p. 2. lib. 8. n. 31. Sc.*

2. Aliam ad ipsummet Pium IV. Pontificem, pro Societate dedit Epistolam, Cardinalis, & Princeps, deinde Rex Lusitaniæ, Henricus, annò 1568. qua illam eximiè commendat Pontifici, significatque se Oratori Regis in Urbe esistenti, dedisse in man-

clatis , ut omnia negotia , quæ ad com-
moda Societatis pertinent , singulari
curâ , & diligentia procuraret &c. *Gomez in Elog. Societ. p. Class. 2.*

Eodem die obierunt.

3. Ulyssipone in Lusitania , annô
1616. P. Joannes Nunnus , Lusitanus.
Assidua illi erat cum DEO consuetu-
do , quam in noctem profundam co-
ram Ven. Sacramento protrahebat.
Spiritualibus aulae ministeriis applica-
tus , nec ullas gulæ illecebras , nec quid-
quid honoris speciem habebat , admi-
sit , solitus non rhedâ , sed pedibus è
Collegio ad aulam proficisci , ad tria
vel quatuor passuum millia. Magnam
in ea morum probitatem , & eximia
virtutum decora florere fecit verbo , &
exemplo. Mortuum , in feretro per
Proceres adornato , sex primæ dignita-
tis Optimates humeris extulêre.

4. Pragæ in Bohemia , annô 1651.
P. Bernardus Oppel , Moravus , è Ca-
nonico Societatis Religiosus. Magna
in eo fuit nobilissima quæque capita ad
fidem

fidem Catholicam adducendi dexteritas, & felicitas. Rectorem agens vestes sibi detractas dabat egentibus, calicésque aliquot in subsidium luctuorum conflavit. Egeno ultimos, quos habebat, decem argenteos nummos dedit: quorum loco decem aureos invenit in scriniolo, in quo nihil repositum fuerat.

5. Montibus in Belgio, annô 1652. Joannes Daniel, Coadjutor, Belga, DEI paræ V. cultui addictissimus; à qua gravi hernia, qua miserè torquebatur, liberatus est. Inter orandum enim consopito, spectabilis facta, quæsiuit: *Joannes vis sanari?* Respondente illo; cupere se, si id DEO placeret. Mox expergefactus, perfectè perfanatum se invenit.

XXX. DECEMBRIS.

I. **P**IUS IV. Pont. Max. præter litteras famæ Societatis vindices, heri datas ad Maximilianum Imp. alias in eadem causa dedit hodie ad Danielem Archiepiscopum Moguntinum, &

Electorem : Non finè magna admiratione cognovimus , inquit , libellos quosdam maledictorum , probrorum , & contumeliarum plenos , nuper disseminatos per Germaniam fuisse , ad odium infamiámque conflandam universo Ordini Societatis JESU , & quibusdam ex ea , præcipuè qui cæteris sunt notiores. Sanè id molestè tulimus. Intellexinus enim , id maligni hostis instinctu actum fuisse , ut quoniam ab ejus Societatis Collegiis , quæ sunt in Germania , & aliis provinciis , magna , & multiplex his miseris temporibus ad Ecclesiam DEI utilitas pervenit , eorum bona opera per malevolorum hominum obtrectiones , & calumnias impediuntur &c. *Sacchin. hist. Soc. p. 2. lib. 8. num. 35.*

2. In India insigni zelo atque industria rem Christianam promovit P. Gonzalus Rodriquez in Salfetis. Cùm enim exeunte annò 1557. illuc venisset Franciscus Barretus Prorex , magnamque vidisset Christianorum solitudinem ob hominum egestatem : obtu-

lit P. Gonzalo aureos quingentos, annuatim perfolvendos, quibus ad rem Christianam propagandam, pro sua prudentia liberè uteretur. Tam opportuno subsidio invitatus Pater, moliri statim cœpit foundationem novæ Christianitatis, quæ ab urbe Tana, in qua colluvies sectarum vigeat, esset commodè remota. Distabat tertio ab urbe milliario sylva, in qua templum cum idolo tricipiti extabat satis elegans, & ab idololatriis frequenti visitatione adiri solitum, ad nuncupanda vel exsolvenda vota, quibus saginabantur Brachmanes. Sylvam ergo illam cum circumjacente agro inculto, emit Gonzalus, eamque crucibus erectis implevit, quibus cum profanata esse & sylvam, & fanum illud existimarent ethnici, abstinebant à frequentatione illius. Deserto fano, ac oblati deficientibus, diffugerunt sacrificuli Brachmanes, Pater verò tanquam bona derelicta occupavit, pagumque in vicina fundavit pauperum Christianorum, quos ubi artem colendi agrum

edocuit, mox ille larga segete respondit culturæ. Sic factum, ut unius anni spatio quingenti numerarentur coloni, omnes Christiani; qui paulò post usque ad ter mille ascenderunt. Cavit autem diligenter, tum ne quisquam viveret otiosus, tum ne illis immisce- rentur veteres Christiani, præsertim Europæi, qui liberiore vivendi ratio- ne corrumpere novellum illum inno- centémque gregem, ad omnem pieta- tem certis legibus efformatum. Usus est idem, & aliâ solertis ingenii indu- striâ, instituta perquam sancta nego- tiatione. Apud circumjacentes ethni- cos invaluit vetus error, & consuetu- do, ut parentes, sive ob egestatem, sive ex fastidio educationis, sive quæ- stûs causâ, venderent parvulam pro- lem, pretio vix majore, quàm quo a- pud nos constat hædus anniculus. Ho- rum plurimos, ne iu Mauros incide- rent emptores, assignatâ illâ sibi à Prorege pecuniâ emebat Gonzalus, educabátque Christo. Emebat, & multos adultiores, vel membris muti- los,

ios, vel gravi ægitudine factos inutil-
les, vel qui credebantur non diu su-
pervicturi; quos omnes vili pretio com-
paratos, vitæ vel morti Christianæ mi-
rabili solertiâ aptabat, avarus anima-
rum negotiator. *Bartolus hist. Asiat. lib.*
7. num. 14. & 15.

Eodem die obierunt.

3. Aronæ in Italia, annô 1596. P.
Emanuel Sa, Lusitanus, vir ex illu-
strioribus Societatis nominibus, in quo
mira eruditio cum summa pietate emi-
nebat. Vix annos 17. natus, in nova
Gandiæ Academia Philosophiam ma-
gno plausu docuit, meruîtque ipsum
Academiæ Fundatorem, S. Franciscum
Borgiam, tum adhuc Gandiæ Ducem,
privatim habere discipulum. Romæ
conciones habuit annis compluribus,
nullo quidem Rhetorum artificio ele-
gantes, & quasi ultro inconcinneas,
semper tamen gratas, rationibus, &
spiritu validas, adeoque fructuosissi-
mas. Fertur, non semel Infantis Jesu,
& Matris ejus conspectu recreatus,

quæ etiam morienti adfuit cum S. Patre Nostro.

4. Hispali in Hispania, annô 1644. P. Petrus de Urteaga, Hispanus. Ad populum plausu admirabili, & fructu dixit per annos 45. etiam dum Collegia, & Domum Professam iteratò gubernaret. Nec incarcerationum, ægrorumque curam interim deponebat. Quodsi fortè, dum regebat, in aliquem domi incidisset, à meridie aliquid otio indulgentem, summa mansuetudine rogabat: *Quid hîc agis, miPater? Et quomodo cœnam hodie à Domino mereberis, nisi ante noctem lucrum aliquod illi ex animabus attuleris?* Apostolicos ejus labores etiam temporali fructu remunerabatur Dominus, quando domesticam egestatem non semel prodigiosè sublevavit.

5. Eboræ in Lusitania, annô 1600. P. Joannes Stremosius, Lusitanus. Duo memorabilia de hoc traduntur. Alterum, quòd centesimum decimum ætatis annum excesserit, alterum, quòd etiam in ea ætate crudus in se ipsum fue-

fuerit, quotidianis flagris in strigiosum corpus defæviendo.

6. Ibidem annô 1582. P. Emmanuel Alvarus, Lusitanus. Eximia vitæ integritate atque prudentiâ præstans, Collegia rexit Eborense, & Ulyssiponense, ubi etiam domum Professam cum laude gubernavit. Sed multò celebriorem fecerunt libri editi de Arte Grammatica quos, & externi Grammatici insignes magni fecerunt, & Societas universa recepit, in scholis suis explicandos. *Sotuell. in bibl. Soc.*

XXXI. DECEMBRIS.

I. **E**X insula Sanciano, annô 1551. solvit Malacam, ac inde Gouam, reversus ex Japonia, Indiarum Apostolus S. Xaverius. Propositum ei fuit, ordinandi res Societatis in India, ut posset iter arripere in Chinam. Advertit enim in Japonia, prædicationem Evangelii longè majores proveniatur facturam, si illud probâssent, ac suscepissent Sinenses. Japones quippe Religionis suæ ritus referebant ad Si-

Sinenſes , tanquam magiſtros ſuos , à quibus , & deos , & modum eos colendi accepiſſent. Proinde ſi illi aliud quoddam novum Numen admiſiſſent, ſe non gravatè ſecuturos , dictitabant. Hujus ergo expeditionis curam Apoſtolicum Xaverii pectus aſſiduè coquebat ità , ut eidem etiam ſit immortalis annò ſequentè. Jam ſummam doctrinæ Chriſtianæ , Sinenſi idiomate concinnatam habebat, ſibi, & Sociis olim uſui futuram , jam cùm Jacobo Pereira, ſibi amiçiſſimo, convenerat de navigio , & itineris Societate , jam animum obfirmaverat ad quævis pericula, carceres , tormenta , & quamvis mortem. In Indiam ergo anhelabat , ut inde quantocyus rediret in Sancia- num. Et videbatur DEUS favere propoſito. Statim enim ac Xaverius in Sancio navim conſcenderat, ventus, qui adverſabatur euntibus in Indiam, à puppi adſpirare cœpit , pleniſque velis navim agebat. Verùm non diu ſecundo curſu frui licuit. Coortus enim typho , turbine repentino cælum

na-

navesque involvit, atque eam, quæ Xaverianæ navi comes ibat, miserando naufragio dissolvit. Actum fuisset, & de altera, nisi Xaverium vexisset. Pereira ergo cum cæteris accurrere ad sanctum, & de salute sua conclamare, nisi opem ferat. Ille tacitus secedit, & cum aliquantisper orans hæssisset, prodit in publicum, vultu Angelum referente, elatóque brachio, navi bene precatur, prædicítque: *Navim sanctæ Crucis (erat id nomen navi) mari nunquam hauriendam, sed quo fabricato fuerat loco, illic sua sponte dissolvendam.* Mox typho navim dimisit liberam, secundus iterum afflavit ventus, exiitque per totam Indiam fama, navim Pereiræ nullo unquam casu peritutam, ideóque certatim omnes illâ vehi, illi merces suas credere, ipsi naulum quodvis liberalissimè solvere, quasi certam emerent securitatem. Et sanè è sexcentis eluctata periculis, totis 30. annis, ab illo vaticinio, superstes fuit, licèt ægra, cariosa, decrepita.

ta. Cavebant autem Navarchi , ut
 cū eam refici oporteret , non sub-
 duceretur in terram , sed in mari re-
 ficeretur , eò , quòd Sanctus prædixe-
 rat , in sicco dissolvendam. Admi-
 randa planè sunt , quæ de ea navi tra-
 duntur. Cū tandem in potestatem
 venisset Præfecti arcis Diensis , hic vi-
 dens undique hiulcam , & tantum non
 carie defluentem , Cocini jussit eam
 in litus extrahi , & reparari. Ibi dum
 in diem sequentem expectat artificum
 manus ; noctu , velut senio fractis ar-
 tubus , in acervum lignorum collapsa ,
 jacuit , solis ignibus utilis. Confluxit
 populus ad rarum spectaculum , tam-
 que diuturnum Xaverii miraculum fe-
 stis vocibus celebravit. At Georgius
 Nonnius infimæ notæ mercator , ratus ,
 etiam dissolutis tabulis aliquid Xave-
 rianæ virtutis inesse , raptam ingenti
 fiducia tabulam Liburnicæ suæ inse-
 ruit ; valuítque industria , & fides.
 Semper enim felici cursu famosa nau-
 fragiis maria peragravit , donec eodem
 fa-

fato, quo navis illa S. Crucis, extracta
interram, ut reficeretur, sponte con-
cidit, & dissoluta est. *Bartolus in Vita*
S. Xaver. lib. 3. num. 50. & seqq.

2. Ex regno Siam Indiæ Orientalis,
annô 1688. in Decembri, Legatos Re-
gis Siamensis Romam dededuxit P.
Guido Tasciard, natione Gallus, ad
venerandum summum Potificem Inno-
centium XI. eundémque informandum
de statu rei Christianæ in regnis
Siam, Tunchin, & Cocincina. Op-
portunus fuit is adventus, & informa-
tio. Jam enim S. Congregatio de Pro-
paganda Fide ex sinistra æmulorum
delatione decretum condiderat contra
Missionarios Societatis in illis partibus,
quod Innocentius rectiùs informatus
suspendit. *Ex literis Rom.*

Eodem die obierunt.

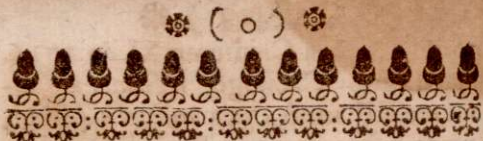
3. Lalovesci in Gallia, annô 1640.
S. Joannes Franciscus Regis, Gallus,
animarum zelo, & miraculis clarus.
Missionibus obeundis, Sodalitatibus
instituendis, & regendis, pauperibús-
que

que juvandis totum se, & vitam omnem, incredibili fructu impendit. In Missionibus post plures conciones in diem habitas, pœnitentibus audiendis ita se addixit, ut non nisi vespere aliquid refectionis admitteret, nec aliud ferè, quàm lactis modicum, poma, & panem cibarium mendicatò impetratum. Noctu somno vix tres horas domi, in Missionibus duas concedebat, reliquæ Orationi sacræ erant. Mortem suam prævidens, ideóque ex humilitate in stabulum deportari petens conspicuos habuit Christum, & B. Virginem. Ad iusta funebria Viro DEI persolvenda in pago Lalovesc dicto, in quo obierat, confluxerunt per altas nives Parochi 18. frequentissimum, & populum ducentes, quamvis resciri non potuerit, unde nuncium de morte Patris habuerint. Parentatum autem magna comploratione, tanquam communi, & sancto Patri. Etiam pulverem de sepulchro illius multi experti sunt sibi salutarem. Beatorum numero

ro adscriptus à Clemente XI. an. 1716. Sanctorum Catalogo insertus à Clemente XII. annô 1737. colitur 24. Maji, plura habet vita ejus Brunsbergæ impressa.

4. Messanæ in Sicilia, annô 1630. Marcellus Scaglione, Coadjutor, Italus. Deliberans de Societate ineunda, radium splendidum vidit cælitus erumpentem, è quo didicit, ibi vivendum, & moriendum sibi esse. Quamvis nobilis, & sacerdotio idoneus esset, elegit abjectus vivere in domo DEI. Sed eum non semel DEI para V. & cæli Principes spectabili præsentia sua honorârunt. Per omnem vitam, in prandio, & cœna, eligebat aliquid melius, à quo amore DEI abstineret. Perseverantiam in Societate, quotidie per aliquem Sanctum ejus diei petiit, & feliciter obtinuit.

IN.

INDEX.

A.

A Bdicatio bonorum. -	pag. 42.
P. Abella Honor. cautè conversa- tur cum fœminis, -	47
P. Abrerus Anton. victima charitatis,	
- -	122
Abstinentia, -	164
Academia Vilnensis instituta,	122
P. Acoſta Jac. certamen cum Hugo- nottis, -	101
P. Acoſta Joan. victima fidei,	38
P. Adamus Joan. victima fidei,	96
Æger cibum delicatum rejicit,	43
Affectus erga Societatem, 18. itèm	104
Agonia magni momenti, -	303
De Aguilar Joan. Procurator insignis,	
- -	165
P. de Alamo Ferd. Miſſionarius Dæmo- ni infenſus, -	230
P. de	

Index.

P. de Alarcon lætus moritur ,	46
Alber. Mich. victima charitatis ,	145
P. Albergotti Marcel. petitio , sub- dium ejus in Oratorio, -	176
P. Almeida Lud. chirurgus celebris ,	23
S. Aloysius Societatem ingreditur ,	240
Altare portatile Societati concessum ,	3
P. Alvarez Georg. mortem celerem impetrat, -	367
P. Alvarez Lud. Ecclesiastes eximius , prophetat de mundo muliebri splen- didore , -	242
P. Alvarus Em. Auctor artis Gramma- ticæ, -	396
P. Amieu Joan. Sodalitia fundat,	160
Amor DEI paræ, 132. Itèm	386.
P. Andries Jodoc. Ecclesiastes eximius ,	227
Angeli Custodis cultus fructuosus,	307
Angeli laudant Societatem.	261
Angelorum opera in cura infirmorum ,	295
P. de Angelis Hieron. victima fidei,	183
Ang-	

Index.

Angerer Mag. DElparæ cultor,	108
Annus sæcularis Societatis,	- 196
P. Argentus Joan. absens habet suffragia pro Generalatu,	- 245
P. Arnoldi Joan. victima fidei,	181
P. de Atienca Joann. vocatur ad juvandos Indos,	- 137
P. Avancinus Nic. probus & doctus,	- 292
Aviditas patiendi,	- 80
Avicula jussu Superioris capta,	221
P. de Avila Alphons. Concionator excellens,	- 76
Avilæ Joan. affectus erga Societatem,	- 309

B.

Bailius Guil. mirabilis in operatione,	- 114
Baptizatorum multitudo,	- 17
S. Barbara invisit ægrum S. Stanislaum,	- 282
S. Barbara spectabilis apparet Petro de Salazar,	- 283
P. Bartschius Frid. victima charitatis,	- 227

Index.

P. Barzæus Gas. Operarius laboriosus,	
79. Orator extemporaneus,	134
PP. Basiliani conciliantur,	- 139
P. Bazanus Franc. humilis,	- 121
P. Bellarminus Robert. Controversia-	
rum Professor, 126. Romam redit,	
emendat Biblia, 178. Rector Col-	
legii Romani, 343. Primam dicit	
concionem,	- 376
P. Belli Balt. victima charitatis,	41
P. Bellidus Petr. assiduus in orando,	114
P. de Benavides Franc. anima sana in	
corpore infirmo,	- 279
Benedictio Superiorum, ad opera,	296
P. Bennetus Joan. variè cruciatus,	372
P. Bernal. Petr. jurandi consuetudinem	
abolet,	- 229
Bonchristianus Petr. imitator S. Aloy-	
sii,	- 206
P. Boninus Octav. humilis in Exhorta-	
tione,	- 287
P. Borassa Didac. Superioris jussu avi-	
culam capit,	- 221
S. Borgiae dies Natalis , 118. Ejus	
Sanctitas, 44. Mors,	- 5
	S.

Index.

S. Borromæi Car. affectus erga Socie-	tatem,	-	146
P. Boschus Anton. victoriam prædicit,	-	-	38
Breviarium in aqua non madeſcit,			317
P. Brianthus Alexan. cum aliis ad mor-	tem damnatur.	-	215
P. Buceleni Joan. humilitas, & abne-	gatio,	-	189
Bullonius Cardinalis vacat Exercitiis,	-	-	157
P. de Boſus Baltha, amans mortifica-	tionis, conjunctio ejus cum DEO	-	362

C.

Cadavera ſe ſalutant,	-	10
Calari Noſtri ſuſcepti,	-	188
P. Calderon Franc. humilis,	-	303
P. Campianus Edmun. victima fidei,	-	191. 268
P. Caniſii Petri elogia,	-	352
Capuanus Pompej. conſtans in voca-	tionē,	14
Carcer Tirocinium vitæ religioſæ,		20
Carceris fructus,	-	83
Car-		

Index.

Cardinales aliquot volunt P. Lainez	
Pontificem,	271
P. del Carpio Joan. victima fidei,	278
P. Carvalius Hiero. Orationis, & pau-	
pertatis amans,	103
P. de Castillo Joan. victima fidei	205
Castitatis laudes , 212. Ejusdem cura,	
-	284
P. Cathius Arnol. init pactum pro ac-	
celeranda morte,	324
P. Centurionius Aug. familiam habet	
Religiosam,	164
Certamen cum Hugonottis ,	101
Charitas, & naufragium duorum è No-	
stris, unus ope S. Ignatii liberatur ,	
-	122
Charitas fraterna,	175
P. Chevalier Joan. curam habet casti-	
tatis, amore DEI ardet,	284
Chodorowicz Laur. Oratione, & pa-	
tientia excellit,	15
Clericis Societ. licet concionari,	218
P. Codacius Petr. amans Societatis,	295
Cognitio contingibilium,	118
P. Colibrant Georg. DEus mortifica-	
tionem supplet,	140
<i>Pars IV.</i>	<i>S</i>
	<i>Co-</i>

Index.

Colinus Domi. victima fidei,	131
Collegia in Gallia fundata, 98. Collegium Germanicum Romæ,	116
Cordubæ, 240. Laureti, 260. Colonia Agrip.	337
P. à S. Columba Claud. victima charitatis,	137
Columba supra caput sacrificantis,	354
Commendatio Societatis,	306
Commemoratio defunctorum Societatis,	144
Concionator Apostolicus, 264. Insignis,	193
Concio igne purgatorii expianda, 79. Concio efficax, 368. Præparatio ad conciones,	115
P. Conde Nic. mirandæ memoriæ, 24	
Confessarius promptus,	51
Confessio Paschalis potest fieri apud Mendicantes,	356
Confessio frequens,	100
Conflictus ad Echinadas,	30
Conformitas voluntatis propriæ cum voluntate Superiorum,	345
Congregatio non cogenda, 25. Congregatio Generalis, VIII,	223
XIV,	216

Index.

P. Confalvius Mel. victima fidei,	28
Contemptus bonorum,	- 257
Controversia de auxiliis gratiæ,	162
Conventus primus Procuratorum Ro-	
mae, 8. finitus,	- 25
Conversatio cauta cum foeminis,	47
Conversio multorum, 156. Itẽm duo-	
rum Regum,	- 12
Cordubense Collegium,	- 240
Corpora, & Crucifixi simulacra in i-	
gne illæsa,	- 198
P. Cossus Cæsar abstinens,	- 164
P. Costerus Franc. cultor DEI paræ	
semper lætus,	- 290
P. de Couros Mat. Missionarius inde-	
fessus,	- 124
P. Cramerus Mat. victima fidei,	141
Crucifixus sanguineo sudore manat,	
272. Crux prodigiosa,	- 363
P. Cuiſſotus Rob. humilis,	- 361
P. Cyrianus Paul. ingratis præstat ob-	
sequium,	- 66

D.

Dæmon syngrapham reddere cogi-
tur,

Index.

P. Damianus Vincent. victima fidei,	181
Decretum Parisiis contra Nostros,	270
Decretum de origine PP. Carmelita-	
rum,	248
Defectuum osor,	246
DEI paræ cultor , 108. Advocata in	
purgatorio, 103. Impertit sanita-	
tem, 390. Invisit afflictum , 99. I-	
tèm infirmum,	371
P. Delrio Martini encomia ,	84
Disputatio de auxiliis gratiæ,	174
211. - 239. -	298
Disputatio cum Hæreticis,	250
P. Dobokay Alexan. vocatio ad Socie-	
tatem ,	61
Doctrina juncta virtuti ,	133
P. Domenecus Hiero. Orationis studio	
fus,	348
Drama occasio tumultûs,	26
Duacum revocantur Nostri,	157

E.

Eboracense Collegium,	11
Ecclesiastes insignis, 92.	Itèm 110
Eleemosyna lucrosa,	150
	Ep

Index.

Epistola Pauli V. ad P. Franc. Suar. de libro pro immunitate Ecclesiastica, 9. pro Doctrina P. Molinæ, 72. Alexandri VII. ad Rempubicam Venetam, 360. Pii IV. ad Maximilianum Imperator. 387. Ejusdem pro Societate, 390. Alia Societatis commendatitia, - 388
P. Espiga Petr. mutuum refundit in DEum, - - 299
Examen particulare, - 186
Expeditio Japonica periculosa, 78
In Peruviam, 138. Ad Regnum Cataium, - - 310
Expulsio Nostrorum ex Transylvania, - - 380

F.

P. Fabius de Fabiis, - 185
Facultas alienandi bona, - 341
Familia Religiosa, - 164
P. Farfia Franc. per radium ab Eucharistia evibratum in alium mutatur, - - 128
Fernandez Em. DEI-para apparet, - - 372

Index.

P. Fernandius Franc. pacis, & chari-	
tatis victima,	193
Florius Mich. gloriosè moritur,	150
P. de Fonseca Petri encomia,	148
P. Fontanus Petr. impetrat sibi mor-	
tem,	250
P. Frusius Andr. pietatem doctrinæ,	
jungit,	112
Fuldæ gravis tempesta 153. Augetur,	
& sedatur,	156

G.

P. Garcia Æmil. Concionator illustris,	
	264
P. Garnier Car. Angelorum Custodum	
operâ utitur in cura infirmorum,	295
P. Gerardi Theodo. morti vicinus au-	
dit concentum Angelicum,	5
P. Giatinus Joan. tragœdiarum, & co-	
mœdiarum auctor,	217
Gilbeti Georg. obedientia præmiata,	29
Goës Bened. expeditio ad quærendum	
Regnum Cataium,	310
P. à Gonda Joan. mors ad votum acci-	
dit,	386
P. Gonzalez Thyrsi obitus,	115
P. Gon-	

Index.

P. Gonzalez. Roch. occisus loquitur,	
-	197
Græcense Collegium,	40
Gregorii XIII. beneficentia in Societatem, 256. Itèm	277
Gregorii XIV. affectus erga Societatem,	285
Gruda Nicol. victima charitatis,	51
P. de Guadarrame Joan. humilis, observans Regularum,	171
P. Gualdanes Andr. victima fidei,	286
P. Gubernus Mich. amator infantis Christi,	385
P. de Guzman Roderic. in se uno totum circumfert Collegium,	243

H.

Hæretici urgent expulsionem Nostrorum ex Transylvania, 355. Itèm	370
P. Hazart Corn. variorum librorum, auctor,	373
P. L'Hermite Mart. injurias condonat,	71
Hispaniæ Rex promovet concordiam inter dissidentes de auxiliis gratiæ,	245

Index.

P. Hoffæus Paul. Hæreticorum oppugnator, animarum refugium,	338
P. de Hollande Petri conformitas propriæ voluntatis cum voluntate Superiorum,	344
P. Hollandus Thom. victima fidei,	357
Homo lingua aliarum creaturarum,	168
Honor in carcere,	127
P. Horn Adri. liberalis in peregrinos,	6
Hortulanus Franc. infans pronuntiat nomen Mariæ,	349
Humaniores litteræ 30. annis traditæ,	203

I.

P. Jamot Nic. victima charitatis,	169
P. Janus Joan. victima charitatis,	72
JEſu nomen honorabile,	81
S. Ignatius liberatur ab infamia,	58
207. Apparet Patri Keſſelius,	111
Primam Miſſam celebrat,	368
S. Ignatii ope ſanatur paralyticus, itẽm tyro Societatis, 167. Ejus Reliquiæ,	214.
Minatur exitium, 249, Exequiæ ejus	

Index.

ejus in India, 336. Dicit exhortationem de humilitate, 340. Apparet mulieri afflictæ, 345. Literæ in Indiam ab Eo missæ, 359. Monita dat euntibus ad Concilium Trid.	319
Ignis supra Pœnitentiariorum,	260
Ignis ab ardentibus suspiriis,	67
Indulgentia plenaria pro festo S. Xaverii, 329. Absolventibus exercitia, 53. Indulgentiæ aliarum Ecclesiarum,	359
Indus opem implorat,	137
Ingolstadii studiorum initium,	243
Injuriarum condonatio,	71
Innocentia vitæ, 100. Itèm,	270
Institutio Episcoporum unde,	86
S. Joan. Evangelista svadet Societatem ingredi,	378
B. Josaphat prædicat P. Adamo Ciecierski vitam prolongandam,	265
P. Isenbrant Joan. promptè obediens, vox è tumba illius,	354
P. Justinianus Georg. Zelator animarum,	279

K.

P. Kaldi Georg. Liber in loquendo,	128
------------------------------------	-----

S 5

P.

Index.

P. Kesselio S. Ignatius apparet,	111
P. Kihn Joan. gloriosè moritur,	93
Kimura Leonard. victima fidei,	254
Kolowrat Wenc. bonis se abdicat, cibum delicatum æger rejicit,	42
S. Kostka Stanislaus susceptus ad Novitiatum,	118
Ejusdem Sancti ope sanitas obtenta,	89
Kostka Paul. impetrata Societate moritur,	189

L.

Labores præmiati,	59
P. Lætavallii Mich. encomia,	23
Lætitia perpetua,	290
P. Lainez Jac. cum P. Salmerone destinatur ad concilium Trid. 319. facundè perorat in Concilio Trid. 48. cum aliis Romam redit, 305. Litteræ ejusdem ad Socios in Indiam, 314. Aliqui è Cardinalibus eum volunt Pontificem,	271
P. Lancicii Nic. conversio,	288
Lauffenum oppidum Ecclesiæ restitutum,	82
Lauretanum Collegium cedit Nostris,	260

Index.

P. Layman Paul. doctrinæ jungit humilitatem, - -	191
Lectulus speciosus defuncti, -	182
P. Ledesma Jac. visitatur à DElpara, audit laudes castitatis, -	212
P. Ledesma Joan. Theol. humilis, -	57
Liber exercitiorum vindicatus, -	121.
Libri hæretici combusti, -	370
Liberalitas remunerata, 7. Itèm	390
Libertas in loquendo, -	128
Litaniæ Lauretanæ efficaces, -	265
Literæ Pontificis ad Czarum Moschovia, 119. Ad Regem Hispan. 235. Regis Hisp. in causa Molinæ, 245	
P. Loarte Gasp. Crucifixus consolatur, - -	39
P. Lopez Alexan. victima fidei, -	323
P. Lopez Franc. victima fidei, -	120.
A Lotharingia Ericus compos non fit voti, -	158
P. Lupatinus Hector custos castitatis, - -	234
Lux in vultibus, -	120

M.

P. Manaræus Oliver. lemures pellit, 253	
---	--

Index.

P. Mancinellus Jul. in Turciam venit,	
-	170
P. Manconium Andr. Deipara invisit,	99
P. Mangotius Adrian. memoriâ desti-	
tuitur,	198
P. Mans Joan. Rector victima charita-	
tis,	255
P. Martinez Em. breviarium non ma-	
defit in aqua, impetrat alteri dolo-	
rem de peccatis,	316
Martius Nic. victima charitatis,	226
P. Massimani Theo. thalamus cœlestis,	
-	182
P. Mastrilli Marcel. martyrium,	75
P. Matthæi Claudii gesta,	366
P. de Mattos Anton. nōscit secreta,	107
Memoriæ defectus,	198
P. Mercuriani Everar. Instructio ad	
Superiores,	36
Mesquita Jac. Exul ob fidem,	149
Methymnensis Collegii vexatio,	177
P. Minister charitativus,	63
P. de las Missas Joan. victima fidei,	18
M' ssio in Transylvaniam,	4
M' ssionarius industrius,	214. Itēm 391
Dæmoni infensus,	231. Laboriosus,
124. Vires auctæ,	194. Mo-

Index.

Molinæ doctrina ,	55.	Eadem defen-	
ditur ,	-		191
Monasteriense Collegium institutū ,	80		
P. Montaltus Mich. Deiparæ cultor ,	107		
P. Morales Manuel excolit præfidiarios			
Lusitanos ,	-		4
Morbi levamen ,	-		313
Mors placida ,	258.	Lata ,	47.
Ex fa-			
me ,	50.	Prævisa ,	103.
Accelerata			
beneficio B. V.	250.	Gloriosa ,	93.
Itèm.	-		150
Mors statim post baptismum ,			113
Mortificationis vices supplet DEUS ,			
-	-		140
P. Mustoni Marc. mortem prævidet ,	330		
Mutatio affectûs erga Societatem ,	105		
Mutuum à DEO solvendum ,	300		

N.

P. Nacaura Julian. victima fidei ,	91		
P. Natalis Hieron. accedit Societati ,	231		
Navis S. Crucis nunquam haurienda ,			
-	-		398
Nidardi Joan. virtus , & promotio ,	22		
P. de Noyelle Car. obitus ,	-		318
P. Nugentius Nic. in carcere fructifi-			
cat ,	-		230

Index.

P. Nunnez Joan. vocatur ad Societatem, 347.	Ejus acta, -	389
P. La Nufa Aloyf. Ecclesiastes insignis,	-	92

O.

Obedientia prompta, 30. 339. 354.		
Post mortem, -		180
Occisus loquitur, -		197
P. Ochoia Mich. præditus dono curandi morbos, -		6
Oculorum modestia, -		334
Odoenus Nic. victima fidei, -		186
Officium de S. Ignatio, -		49
P. Oliva Paul. Concionator S. Palatii, -		247
De Onate Domi. mors nuntiatur, 20		
Orationis studium 348. efficax, 114.		
-		294
P. Orimbellus Ang. victima charitatis, -		33
P. Ortega Em. operarius insignis, 93		
Ortega Laur. Infirmary exactus, 336		
Ovandus Alphons. integer vitæ, 160		

Index.

P.

P. de Padilla Anton. contemptor mundi,	257
P. Paez Steph. DEI paræ cultor,	154
P. de Castro Palao Ferd. innocentis vi- tæ,	270
P. Pallavicinus Sfortia ex obedientia, Cardinalis,	175
P. Palmius Bened. Concionator insignis,	193
Panormitanum Collegium,	247
P. Pardus Franc. Missionarius indefes- sus,	11
Parisienses afficiuntur Societati,	204
P. Passokius Laur. victima fidei,	140
Patientia mira,	15
Paulus III. creatur Pontifex,	58
Paupertas Religiosa,	306
S. Mariæ Magdal. de Pazzis visio,	374
Pecunia bene impensa,	391
Pennant Phil. bis sanatur tactu Xave- rianæ imaginis,	60
P. Percey Joan. tormenta salutaria,	278
Percussor non proditus,	83
P. Perez Barth. observans regularum,	239

Index.

P. Petavius Dion. sentit levamen in morbo,	-	313
P. de Petris Franc. vocatio ad Societatem,	-	153
P. Petrius Franc. in Sinis honoratur,		
223. Sinis excedit,	-	228
P. Piccius Bernardin. severus in se,		168
Pietas juncta doctrinæ,	-	115
Pii IV. literæ ad Regem Hispaniæ,		235
P. Pinas Ant. victor in lue,	-	144
P. Plozzinius Blasi. pluviam impetrat,		
-	-	96
P. Polanci Joan. Encomia.	-	351
P. Pollienius Nic. Amator DEI paræ,		
mortem impetrat,	-	386
P. Ponce Aloyf. humilitas,	-	141
P. Possevinus Anton. Caduceator inter Moschum, & Regem Poloniæ,		21
Præparatio ad Conciones.	-	115
De Prato Alphonsi humilitas,		300
P. de Pretere Guil. Amator DEI paræ,		
-	-	176
Privilegiorum Confirmatio,	-	94
Privilegium pro habitatione Nostrorum,		125.
Privilegia Societatis,		134
Procurator insignis,	-	165
Pro-		

Index.

Provincialis unus in India, -	288
P. Puche vestis honorata, ardentia_	
suspiria, -	67

R.

P. Raderus Matt. 22. annis docet Rhe-	
toricam, -	358
Radius ab Eucharistia vocat ad Reli-	
gionem, -	128
De Rassinghem Ignat. Superiorum be-	
nedictionem in operibus implorat, -	296
P. Raynaudus Theoph. virtutem jun-	
git doctrinæ, -	133
P. Regius Vincent. modestiam servat	
oculorum, -	334
S. Regis Joan. Franc. acta & mors,	400
Regularum observantia, 171.	239
Reliquiis S. sedatur tempestas,	91
P. Rhem. Jac. instituit Sodalitatem_	
colloquii Mariani, -	56
A Rhætis pelluntur Nostri, -	126
P. de Rhodes Alexan. multos conver-	
tit, -	155
P. Ribera Franc. Interpres à Christo	
laudatus, -	237
P. Ri-	

Index.

P. Riccii Mat. locus sepulturæ,	129
Exequiæ,	135
P. Richter Sam. zelosus operarius,	97
P. Redericius Christo. venit in Ægyptum,	266
P. Rodriquez Alphons. corpus, & crucifixus in igne illæsus,	198
Rodriquez Alphons. amator DEI patræ,	132
P. Rodriquez Gonzalus Missionarius zelosus, & industrius,	391
P. Romæi Sebast. labores præmiati,	59
P. Rosweidus Heribert. scriptor sedulus,	25
Ruselli Rud. innocentia vitæ,	100

S.

P. Sa Em. Philosophus, & Ecclesiastes,	394
P. Sachinus Franc. Observans temporis,	335
Sacellum Bechini apertum,	369
Salus sinè purgatorio,	114
P. Sanchez Joan. defectuum osor,	246
P. Sanctius Gaspar literas humaniores 30. annis docet,	203
P. de	

Index.

P. de Saninan Melch. severus, & sua- vis,	-	145
P. de Santaren Ferd. victima fidei,	221	
Scaglione Marcel. vocatio,	-	402
P. Schaller Sebast. victima charitatis,		342
P. Schorichius Georg. victima fidei,	88	
Scientia futurorum contingentium, conditionatorum,	255. Itè 292	
Secretorum notitia,	-	108
P. Segneri Paul. Concionator Apoſto- licus,	-	259
Seminarium Anglicanum,	-	108
Semipelagianismus,	-	301
Severitas ſuavitate mixta,	-	145
Siani Rex conſtans in fide,	-	12
Sigismundus Rex Poloniæ,	-	303
Silentii amans,	-	33
P. Silveira Conf. adit Regem Mono- motapæ,	-	375
Sinenſis Imperator Noſtris beneficus,		268
P. Sirmondi Jac. Senectus vegeta,	34	
P. Skarga Petr. apoſtatam DEO recon- ciliat,	-	282
Sodalitas colloquii Mariani,	-	56
		So-

Index.

Sodalitas impia conversa,	-	152
Sodalitas Mariana Romæ,	-	285
Sodalitia fundata,	-	160
P. Soldanus Mar. victima charitatis,		233
P. de Sonfa Anton. victima fidei,		112
De Soria Joan. frequenter confitetur,		100
P. Spinola Car. capitur, mittitur in carcerem,		324
Spiritus nationalis,	-	200
P. Staroscirski Steph. Concionator vivus & mortuus,	-	288
P. Strada Franc. Ecclesiastes excellens,	-	110
P. Streidt Philip. Examinis particularis observator,	-	185
P. Stremosius Joan. senex crudus in se,	-	395
Studiorum ratio,	-	296
P. Suarez Franc. Romæ inchoat Theologiam, 139. Continuat eandem 365		
fanat infirmum, 263. Mortuus dat Eucharistiam, 63. 224. 232.		
P. Suarez Joan. assiduus in amore Dei, ejus obedientia,	-	339
Subsidium in Oratorio,	-	177
		P. Suff.

P. Suffren. Ant. excellens charitas,	175
P. Sylvorftius Joan. carcere honoratur,	
-	127

T.

Taurinenfes ſcholæ,	101
P. Teinzerus Joan. fructuoſè adhibet	
Litaniaſ Lauretanaſ,	265
Tentatio diaboli,	94
Teſtimonia de doctrina Molinae,	97
-	174
Theologi obſequia humilia,	57
S. Thereſiæ affectus erga Societatem,	
-	64
S. Thomæ Apoſtoli vaticinium,	349
Prædicavit in America, 350. Ejus	
honorì Goæ templum erectum,	351
P. Tolgsdorff Operarius zelofus,	19
Tormenta ſalutaria,	278
P. de Torres Ant. ægrum pauperem	
portat,	331
P. de Torres Joann. ſuaviter moritur,	
-	341
P. de Tovar Ferd. victima fidei,	202
Transitus ad Carthuſiam,	59
Translatio Corporis S. Ignatii,	32
	Ex

Index.

Ex Transylvania jubentur Nostri exesse, 370. 383.

P. Trebosius Guil. Minister charitativus, - - 63

P. Trigautio Nic. vires augentur, 194

Tumultus Duaceni, - 73

Tumulus sponte apertus, - 169

P. Turrianus Cos. zelator fidei, 10

P. Turriani Franc. opera festum Præsentationis B. V. breviario restitutum, - 225

Turrianus Mich. mutat affectum erga Societatem, - 104

V.

P. de Valdivia Lud. visitator regius, 154

P. de Valle Joan. Missionarius industrius, - 214

P. Varsevicii Stanis. encomia, 14. I-tèm - - 51

Vasius Alphons. in præsentia DEI versatur, - - 172

Vasserot Jac. dimittuntur peccata, víctima charitatis, - 377

P. Velasquez Joan. defensor Immaculatæ Conceptionis, - 161

P. Venustus Petr. non prodit percussorem, - - 83

Index.

Vestis honorata,	-	67
Vicecomes Lud. humilis,	-	312
Victoria prædicta 45. relata, 280. Ad Echinadas, 30. 35. Ad Malacam 39		
P. Ujeyski Thom. PP. Basilianos conciliat,	-	139
Vilnensis Academia instituta,		122
P. Vitelescus Mut. eligitur in Generalem,	-	196
P. Vitus Andr. abstinens in carcere,		381
Ulyssiponenses Scholæ,	-	77
Vocatio ad Societate, 61. 153. 347. 402		
P. Urfinus Jul. vivens mortuus,		304
P. de Urteaga Petr. otii osor,		395
P. Wegelin Balth. victima charitatis,		88
P. Worthingtoni Joan. fructus in carcere,	-	83
P. Woysza Stan. ope S. Stanislai fanatus,	-	88

X.

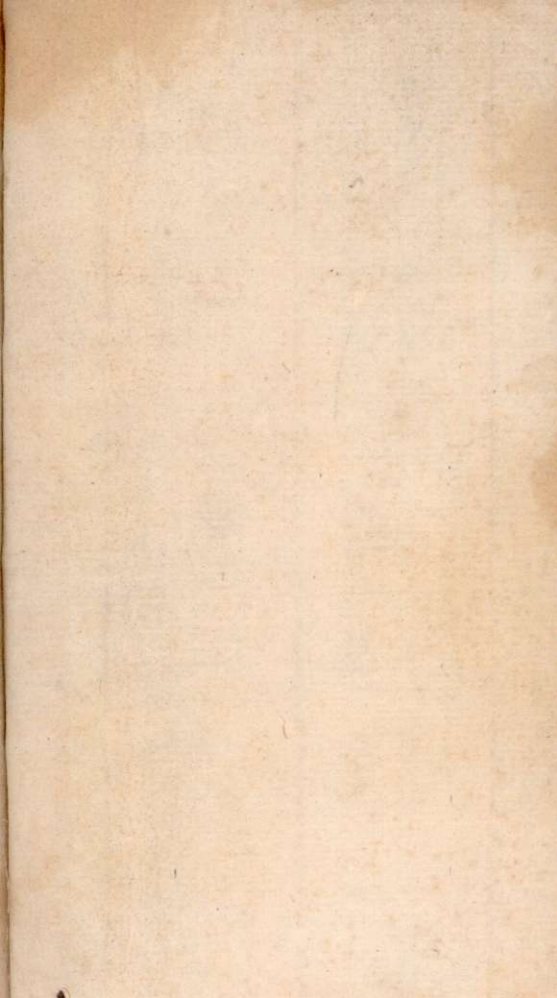
S. Xaverius Franc. urget expeditionem contra Acenos, 61. eandem turbatam iterum urget, 68. Epistola ejus severa, 90. alia, 94. 95. 105. Ad Socios Goanos, 148. Ad Præfectum Malacensem, 150. Ad Jacobum Per-

Index.

- reiram 183. Ad P. Franc. Perez. 184. Monita S. Xaverii 173. urget excommunicationem 187. Certamen cum Bonziis 195. 199. Est præfens in duobus locis, 219. Refert victoriam Lusitanæ classis, 280. Thaumaturgus, 273. Imago Ejus tacta bis sanat paralyticum 60. Ejus reliquiis tibia sanatur, 330. Obediens post mortem, 180. Brachium ejus Romanam vehitur, 142.
- P. Xaverius Martin. victima charitatis, 308
- P. Ximenez Petr. zelator Domûs DEI 258
- Notandum : Defunctorum plerisque excerptos esse ex P. Nadasi Anno dierum memorabilium ; quibus ex Sotueli Bibliotheca S. J. Tanne-ro, &c. alii accesserunt.

Finis Partis quartæ.

105-A